

דין וחשבון שנתי 2022

תוכן עניינים

5	דבר יו"ר הדירקטוריון
	דו"ח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2022:
8	סקירה כלכלית, יעדים ואסטרטגיה
16	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
37	סקירת הסיכונים
74	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
79	הצהרת המנכ"ל
80	הצהרת החשבונאי הראשי
81	דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
82	דוחות כספיים שנתיים מבוקרים
	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח השנתי:
193	ממשל תאגידי
208	פרטים נוספים
222	נספחים
231	מילון מונחים
239	אינדקס

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון וההנהלה

1	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	9
2	תמצית דוח רווח והפסד	19
3	הרכב וניתוח הרווח המימוני, נטו	20
4	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית	20
5	פרטים לגבי ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי	20
6	התפלגות ההכנסות מעמלות	22
7	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	22
8	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	23
9	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	23
10	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	24
11	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	25
12	הרכב תיק ניירות הערך	26
13	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	26
14	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	26
15	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	27
16	תיק ניירות ערך של לקוחות הבנק	27
17	הון והלימות ההון	27
18	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	31
19	רווח (הפסד) לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	31
20	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	32
21	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית	33
22	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים	34
23	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	40
24	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	44
25	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	46
26	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים	54
27	תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה	55
28	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	55
29	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	56
30	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	56
31	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	59
32	דיון בגורמי סיכון	70
33	ניתוח רגישות של השפעת השינוי בפרמטרים העיקריים על חישוב ההפרשות האקטואריות	77

דבר יושב ראש הדירקטוריון לשנת 2022

אני מתכבד להציג בפניכם את הדוחות הכספיים של בנק מסד לשנת 2022.

סיומה של המגיפה העולמית העמיד את העולם בפני אתגרים חדשים שהשליכו גם על הכלכלות והשווקים הפיננסיים, אתגרים שעוד התעצמו נוכח המלחמה באירופה. השיבושים בשרשראות האספקה, גרמו לכך שהאינפלציה עלתה בשיעורים משמעותיים מה שהביא לעליות משמעותיות בריבית שהייתה בעשור האחרון ברמות אפסיות, דבר שמשליך על המערכות הפיננסיות, שווקי ההון והאשראי.

בשנת 2022 הציג הבנק צמיחה משמעותית בכל תחומי המיקוד האסטרטגיים שלו במקביל לגידול ניכר בהכנסות וברווח הנקי שהביא לתשואה להון של 13%. הקבוצה המשיכה לשים דגש על חדשנות וטכנולוגיה תחת ההנחה ששילוב בין בנקאות מותאמת ללקוח, עם יכולת דיגיטלית מובילה, המאפשרות לנו להיות בית מעולה ללקוחותינו ולעובדינו.

דירוג הבנק נותר, על ידי חברת "מידרוג", בדירוג Aa3. מדובר בהבעת אמון באיתנות הבנק ובמהלכים האסטרטגיים שהוביל הבנק בשנים האחרונות ואשר הביאו לשיפור מתמשך ועקבי בתוצאותיו.

רמת הסיכון בנושא אבטחת המידע נותרה כפי שהוצגה אשתקד, על אף הגדלת הסיכון השורשי ועלייה במספר ובאיכות תקיפות הסייבר בעולם. המשך המעבר ליישומי מחשוב ענן, פתיחת שירותים נוספים בדיגיטל ואתגרי הבנקאות הפתוחה, מביאים אותנו לנתח ולהתמודד עם הסיכונים הללו ואנו משקיעים רבות בנושא זה.

הבנק מתנהל על פי תכניות אסטרטגיה רב-שנתיות והאחרונה גובשה במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2022 לשנים 2023-2027, שעיקרה המשך המיקוד העסקי וההתמחות במגזר עובדי הוראה וחינוך ובני משפחתם, תוך הצפת ערך ייחודי במוצרים ובאיכות השירות. התהליך מבוסס על ניהול סיכונים מושכל הנכלל במסגרת ניהול מדיניות הסיכונים המידתית.

תהליכים אסטרטגיים נוספים שבוצעו בקבוצת הבינלאומי בשנים האחרונות, כללו את אסטרטגיית תשתיות המחשוב, אסטרטגיה לפעילות הדיגיטל, אשר מטרתה לדאוג למענה טכנולוגי מתקדם ללקוחות ואסטרטגיית דאטה, הממנפת את המידע הרב בארגון ליצירת ערך עסקי משמעותי לבנק.

קבוצת הבינלאומי ממשיכה להשקיע באמצעים דיגיטליים, חלקם פורצי דרך, עבור לקוחותינו ולהנגיש עבורם את מערך השירותים של הבנק, בזמן ובמקום המתאימים להם. אמצעים אלה מאפשרים לנו להתמודד בזירה הבנקאית התחרותית אליה נכנסים שחקנים חדשים רבים, מקומיים ובינלאומיים, לרבות שחקנים חוץ בנקאיים.

הבנק שותף במיזם "המורה של המדינה" מראשיתו, במסגרתו נבחרים מורים מצטיינים מתוך אלפי מועמדים ונבחרו על ידי וועדה ציבורים בה חברים אנשי ציבור מתחומים שונים ומנכ"ל בנק מסד נוטל בה חלק. בנוסף הבנק החל לשתף פעולה עם עמותת שיעור אחר, עמותה המקדמת שוויון הזדמנויות בקרב ילדים מהפריפריה באמצעות שילוב מתנדבים מעולם התעסוקה בבתי הספר. סניפים רבים נרתמו למהלך והחלו להעניק שיעורים לבתי ספר נבחרים. עוד הבנק מסייע לעמותת אלומות אור המקדמת את תחום החינוך המיוחד בסיוע והשתתפות בהכשרות מקצועיות לצוות החינוכי. כל זאת במקביל ליוזמות מקומיות התנדבותיות העולות מהשטח.

הבנק מציג צמיחה עקבית ויציבה ושיפור ביעילות, תוך יישום מהלכים ארגוניים שמשפיעים על כל אחד ואחת מעובדי הבנק. עובדי הבנק המוגדרים כעובדים חיוניים, נרתמו גם בשנה לא פשוטה זו והמשיכו לתפקד במלוא המרץ לטובת הלקוחות.

הבנק מקפיד על ערכי הוגנות ושקיפות וכן רואה עצמו כבנק שוחר תחרות ומחולל תחרות במגוון תחומי הפעילות. איתנות הבנק מאפשרת לנו לעמוד לצד לקוחותינו, כפי שעשינו בעת הקורונה, ולסייע להם להתמודד עם אתגרי הכלכלה, ניהול ההשקעות וניהול העסקים ולאפשר להם לצמוח.

אנו רואים בעובדי הבנק ומנהליה מרכיב חיוני ומיוחד בתהליך יצירת הערך עבור לקוחותינו, בעלי המניות ומחזיקי העניין האחרים.

לעובדי הבנק בסניפים ובמטה, להנהלת הבנק המנהיגה את הבנק בביטחון ובהצלחה וללקוחות הבנק, הפרטיים והעסקיים, שנותנים בנו אמון, נתונה תודת הדירקטוריון.

בנצי אדירי
יו"ר הדירקטוריון

12 במרס 2023

דוח הדירקטוריון וההנהלה

סקירה כלכלית, יעדים ואסטרטגיה

8	תיאור פעילות הבנק
9	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
9	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
9	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון והנהלה לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2022

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 12 במרס 2023, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים והמבוקרים של בנק מסד בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022. הדוחות ערוכים על פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים והנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

הבנק שייך לקבוצת הבנק הבינלאומי (בבעלות של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ 51%, ושל מסד אחזקות בע"מ 49%), קבוצה בנקאית בעלת חוסן ואיתנות פיננסית. הבנק ממקד את עיקר פעילותו באוכלוסיית המורים, עובדי הוראה ובני משפחותיהם. הפעילות הבנקאית של הבנק מתרכזת בעיקר בתיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות ביטוי בהכנסות ריבית נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הבנק, וכן בשירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות. הבנק פועל באמצעות 14 סניפים ו-7 שלוחות והוא מספק מגוון רחב של שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיו. משרד רואי החשבון סומך חייקין (KPMG) משמש כרואה החשבון המבקר של הבנק, החל משנת 2000.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחות המשבר הכלכלי העולמי והשפעתו על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי סיכון דלהלן. המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

2018	2019	2020	2021	2022	יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)
באחוזים					
11.1%	11.3%	10.1%	11.9%	13.0%	מדדי ביצוע
0.9%	0.9%	0.8%	1.0%	1.1%	תשואה להון
13.04%	13.50%	14.03%	14.71%	15.12%	תשואה לנכסים ממוצעים
7.25%	7.68%	7.24%	7.68%	8.15%	יחס הון עצמי רובד 1
180%	213%	241%	248%	261%	יחס המינוף
-	-	-	151%	150%	יחס כיסוי הנזילות(1)
3.9%	4.0%	3.4%	3.3%	3.6%	יחס מימון יציב(2)
2.8%	3.0%	2.6%	2.3%	2.8%	יחס סך ההכנסות לנכסים ממוצעים
1.0%	1.0%	0.9%	0.9%	0.8%	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים
61.6%	60.1%	56.0%	55.6%	52.4%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים
					יחס יעילות
					מדדי איכות אשראי
1.15%	1.17%	1.39%	1.17%	1.30%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.73%	1.04%	1.10%	1.23%	0.73%	שיעור חובות שאינם צוברים ריבית וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
235.22%	140.05%	154.80%	112.97%	181.82%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר ריבית
0.24%	0.10%	0.16%	0.06%	0.06%	שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.16%	0.23%	0.45%	(0.06%)	0.09%	שיעור הוצאה (ההכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
במיליוני ש"ח					
68.9	77.7	77.0	101.7	120.8	רווח נקי
222.1	245.8	241.0	244.5	307.2	הכנסות ריבית, נטו
7.0	10.7	21.8	(3.3)	5.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
81.5	87.2	83.7	101.3	95.5	הכנסות שאינן מריבית
81.0	83.8	83.1	94.1	93.4	מזה: עמלות
187.0	200.2	182.0	192.1	210.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
96.5	102.0	90.8	98.6	102.2	מזה: משכורות והוצאות נלוות
0.46	0.52	0.51	0.68	0.81	רווח נקי למניה (בסיסי ומדולל)
במיליוני ש"ח					
8,255.3	8,693.9	10,348.8	10,835.0	11,268.0	סך כל הנכסים
2,272.8	2,675.7	3,815.8	3,634.2	3,576.0	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים
641.4	258.8	625.3	742.7	795.0	ניירות ערך
4,642.0	5,056.4	5,165.2	5,575.0	6,056.5	אשראי לציבור, נטו
622.4	624.3	620.6	763.3	707.3	אשראי לממשלה
7,602.1	7,967.7	9,544.5	9,949.0	10,296.0	סך כל ההתחייבויות
6,673.0	6,961.9	8,612.4	9,025.1	9,346.6	מזה: פקדונות הציבור
365.7	349.2	252.3	431.1	446.0	פקדונות מבנקים
653.2	726.2	804.3	886.0	972.0	הון
2018	2019	2020	2021	2022	נתונים נוספים
298	286	275	261	254	מספר משרות ממוצע(3)

- (1) היחס מחושב בגין שלושת החודשים שנסתיימו בסוף תקופת הדיווח.
- (2) בהתאם להוראות בנק ישראל יחס מימון יציב נטו חושב החל משנת 2021, לפיכך לא מוצגים נתוני השוואה.
- (3) מספר המשרות כולל תרגום למונחי משרות של שעות נוספות.
- (4) תמצית של מדדי סביבה, חברה וממשל עיקריים (ESG), יושמו בדוחות הכספיים של חברת האם ברמה הקבוצתית. ראה פרק סיכונים מתפתחים.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים); סיכוני שוק, כאשר העיקרי שבהם הינו סיכון הריבית; סיכוני נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע; סיכון ציות והלבנת הון; סיכון אסטרטגיה; סיכון מוניטין; סיכון משפטי וסיכוני מודל.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

סיכונים מובילים ומתפתחים

סיכונים מובילים ומתפתחים נגזרים מסביבת הפעילות העסקית של הבנק וכוללים גם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בסיכונים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה שמספיעה על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, תחרותית, דיגיטלית ועוד. להלן פרטים בדבר הסיכונים המובילים והמתפתחים העיקריים:

1. **סיכון מאקרו-כלכלי** - התוצאות העסקיות של המערכת הבנקאית בישראל ושל הבנק כחלק ממנה מושפעות באופן ישיר מהמצב הכלכלי בישראל ובעולם. הרעה בתנאים הכלכליים (לרבות שינויי ריבית, מטבע, אינפלציה ועוד), הפוליטיים והביטחוניים, עלולה להביא לפגיעה בהכנסות הבנק, להגדיל את היקף החובות הבעייתיים ולהשפיע לרעה על תוצאות הבנק.

ההתפתחויות המאקרו-כלכליות האחרונות, המשך מגמת האינפלציה, השפעות עליית הריבית בארץ ובעולם, התנודתיות והירידות בשווקי ההון, מצב המלחמה באוקראינה, השינויים הגיאוגרפיים בארץ ובעולם ועוד, עלולים להביא להאטה בפעילות הכלכלית ולהשפיע לרעה על הפעילות העסקית של הבנק, על מצב הלווים ועל הכנסות הבנק. כל האמור הינו מעבר לאי הוודאות בשווקים הפיננסיים בקשר להשפעות האפשריות שתהיינה, אם תהיינה, לקידום ההצעות לשינויים במערכת המשפט בישראל. הבנק ממשיך במעקב ובניטור אחר הסיכונים השונים ובכללם אלו שההסתברות להתממשותם גדלה בעקבות האירועים, השלכותיהם והשפעותיהם על הבנק.

לאור העלייה בחשיפות האשראי לענף הבינוי והנדל"ן במערכת הבנקאית, שעל פי דברי הפיקוח על הבנקים לווה בחלקו בהגדלת תיאבון הסיכון, בהקלות בתנאי החיתום וכן בירידה במרווחי האשראי של העסקאות החדשות, נדרש על ידי הפיקוח על הבנקים, בין היתר, להתאים את ההפרשה הקבוצתית בגין תיק האשראי המסחרי, באופן שייתן ביטוי נאות לעלייה ברמת הסיכון של התיק. לבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הבינוי והנדל"ן והוא נוקט במדיניות אשראי מידתית, אשר מתעדכנת באופן שוטף בהתאם לשינויים בענף ובדרישות הרגולטוריות. להרחבה ראו להלן בפרק סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן.

2. **סיכון אסטרטגי/מודל עסקי** - השינויים בסביבת הפעילות של הבנק וההתגברות המשמעותית בעוצמת התחרות נבחנו וקיבלו ביטוי בעת גיבוש התכנית האסטרטגית לשנים 2023-2027 שאושרה במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2022. התוכנית האסטרטגית נבחנת מול השינויים בסביבת התחרות ומול האתגרים השונים. שינויים המשפיעים על הסביבה העסקית ומשנים את עצמת התחרות:

שינויים בסוג המתחרים - בשנים האחרונות התחרות על השירותים והמוצרים הפיננסיים התרחבה מעבר לתחרות המסורתית בין הבנקים ומתחרים חוץ-בנקאיים ותיקים וחדשים נכנסים לתחומים של פעילויות פיננסיות מסורתיות ובהם חברות הביטוח, חברות כרטיסי האשראי, חברות קמעונאיות, חברות הזנק ופינטק

שמפתחות מוצרים חדשניים בענף וחברות ביג טק עולמיות שצפויות להרחיב את פעילותן בתחומים הפיננסיים בשנים הקרובות.

שינוי במודל העסקי הבנקאי - ההתפתחויות הרבות שמתרחשות במקביל בזירות התחרות השונות בענף הפיננסי, הבנקאי והחוץ-בנקאי, בהתקדמות הטכנולוגיה ובשינויים בצרכי הלקוחות והעדפותיהם, מביאים לשינוי במודל הבנקאי.

שינויים טכנולוגיים - המעבר לבנקאות דיגיטלית וכניסת מתחרים טכנולוגיים לפעילות פיננסית מייצרים סיכונים ואתגרים טכנולוגיים וסיכוני אבטחת מידע וסייבר חדשים אליהם הבנק נערך.

שינויים רגולטוריים - הסביבה הרגולטורית ממשיכה באינטנסיביות בקידום הסדרתם של מהלכים להגברת התחרות בתחומים שונים, כגון שירותי תשלום, שינויים בשוק כרטיסי האשראי והתשלומים, החלת תקן לבנקאות פתוחה אשר נועד לאפשר שיתוף מידע פיננסי של לקוחות עם צדדים שלישיים, רפורמת הניוד בין בנקים, הקמת לשכת שירותי מחשוב בנקאיים, רגולציה התומכת במעבר לבנקאות דיגיטלית ועוד.

שינויים בצרכי הלקוחות - סיכונים הקשורים לשינויים בטעמי הצרכן, ובכללם מוכנות גוברת לצריכת שירותים פיננסיים מגורמים חוץ-בנקאיים.

דרישת התייעלות של המערכת הבנקאית - התחרות הגוברת במערכת הפיננסית הובילה לקידום מהלכי התייעלות במסגרתם ננקטו צעדים שונים, להתייעלות בהוצאות ובעקבות כך שיפור יחסי היעילות. בהמשך למהלכי התייעלות בהם נוקט הבנק בשנים האחרונות. הבנק ממשיך להתייעל באמצעות הסטת פעילות לדיגיטל, ייעול תהליכים והתאמת מודל ההפעלה לסביבת הבנקאות המשתנה.

3. **סיכון רגולטורי** - מקורו של הסיכון הוא בהתגברות הדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם בשנים האחרונות. השינויים הרגולטוריים ויישום רפורמות רגולטוריות מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפיננסית ויוצרים סיכון להכנסות ולהון הבנק, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית. שינויים אלה גם מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה של דרישות רגולטוריות הכרוכים בעלויות והשקעות (כגון השקעות מיכוניות) נכבדות. כמו כן, אי עמידה בהוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק חושף אותו לסנקציות, ובהן עיצומים כספיים, תביעות של לקוחות, לרבות תובענות ייצוגיות, הטלת אחריות פלילית על הבנק ועל נושאי משרה בו וכן לפגיעה בתדמיתו של הבנק בציבור. הסיכון הרגולטורי מנוהל בבנק כחלק מהסיכון המשפטי, מסיכון הציות ומסיכון האסטרטגיה.

מדיניות הציות של הבנק מעגנת, בין היתר, את ערכי הציות אותם מקדם הבנק, משמשת כקו מנחה לפעילות כל הגורמים בבנק בניהול סיכוני הציות בכלל ובעמידה במכלול ההוראות הרגולטוריות בפרט, מתווה את העקרונות וקווי היסוד ומעגנת את הסמכויות ותחומי האחריות של הגורמים השונים בבנק לצורך בניית תשתית נאותה ליישום החובות החלות על הבנק בתחום הציות והסדרתם בנהלים ותהליכים.

ההיבטים הרגולטוריים - משפטיים מפוקחים ומונהלים על ידי מערך היעוץ המשפטי בחברת האם והיעוץ המשפטי בבנק במסגרת מדיניות לניהול הסיכון המשפטי המאושרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון. המדיניות מסדירה את הדרכים לאיתור, מיפוי ומיזעורו של הסיכון המשפטי, לרבות באמצעות מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה ומתן יעוץ ותמיכה משפטית שוטפים, בין היתר, על בסיס התפתחויות אלה.

ההיבט האסטרטגי - התכנית האסטרטגית ותכנית העבודה מתייחסות להשפעות אפשריות שצוינו לעיל ולזיהוי בחשבון את השינויים האמורים. לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראו "מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על הבנק" בפרק ממשי תאגידי בדוח הכספי.

4. **סיכוני סייבר ואבטחת מידע (כחלק מהסיכון התפעולי)** - סיכון סייבר מוגדר כפוטנציאל לנזק הנובע מאירוע סייבר בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. לסיכוני סייבר, דלף מידע ואבטחת מידע פוטנציאל גבוה לגרימת נזק בהתממש אירוע משמעותי הכרוך בעלויות שיקום גבוהות. החדשנות בבנקאות בתקשורת, שימוש

בטכנולוגיות חדשות, מערכות פתוחות ויישומי מחשוב ענן גוררות סיכונים תפעוליים בדגש על סיכוני סייבר ואבטחת מידע. לצורך ניהול נאות של סיכוני סייבר, הורחבה והותאמה המסגרת הקיימת של ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע ואבטחת מידע בבנק בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. הבנק הגדיר, באמצעות חברת האם, את סיכון הסייבר כולל הגדרת אסטרטגיה, מדיניות, מינוי מנהל הגנת הסייבר ליישום המדיניות ובניית מתודולוגיה לניהול הסיכון. כמו כן, הבנק מנהל את סיכון הסייבר באמצעות נקיטת פעולות מניעה רבות להפחתת הסיכון כולל קידום מודעות בתחום סיכוני הסייבר ואבטחת מידע וביצוע תרגילים. בתקופה האחרונה ממשיכות תקיפות סייבר על ארגונים פיננסיים בעולם, על ארגונים בארץ ועל גופי שרשרת האספקה של ארגונים אלו. כמו כן, קיימת מגמת עלייה בגורמי תקיפה מדינתיים וכן עלייה משמעותית בניסיונות פשיג והנדסה חברתית. החשיפה לסבירות התממשות אירוע סייבר עולה בין היתר כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים ומעבר לעבודה מרחוק של עובדים וספקים. הבנק, באמצעות חברת האם, נוקט באופן שוטף בצעדים למזעור הסיכונים כולל: פתרונות גישה מרחוק המלווים ע"י מח' אבטחת מידע, הגברת ניטורים ויישום בקורות ואמצעים שונים בהתאם להתפתחות האיומים. לבנק קיימות פוליסות ביטוח המקנות כיסוי ביטוחי במסגרת הפוליסה של קבוצת הבינלאומי בגין אירועי נזק שונים כתוצאה מאירוע כשל מחשבוני ו/או אירוע סייבר.

5. **סיכון טכנולוגיות המידע (כחלק מהסיכון התפעולי)** - בשנים האחרונות, הסביבה הטכנולוגית מתפתחת והתלות בה הולכת וגוברת, ונוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והצורך בהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות. לקבוצת הבינלאומי קיימת תכנית לשדרוג תשתיות המחשוב, אשר מקנה מענה טכנולוגי לצורך מימוש האסטרטגיה העסקית של הבנק.

6. **סיכונים חוצי גבולות (CROSS BORDER)** (כחלק מסיכון הציות) - הבנק פועל בתחומי בנקאות שונים ומספק שירותים גם ללקוחות שהינם תושבי חוץ. על רקע המאמצים המוגברים של מדינות שונות באיתור כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות והמגמה של שיתוף פעולה בינלאומי במאבק בהעלמות מס, עלולה פעילות הבנק מול תושבי החוץ כאמור להגדיל את החשיפה של הבנק לסיכוני ציות שמקורם בפעילות חוצה גבולות (Cross Border) וכן לסיכוני מוניטין. לקבוצה מדיניות יעודית לנושא זה, נקבעו נהלי עבודה ומתבצעת שורה של צעדים אופרטיביים לניהול וצמצום הסיכון.

בנוסף לאמור, חלו בשנים האחרונות התפתחויות בחקיקה וברגולציה הבנקאית באירופה ובעולם בכלל, שיש בהן להשפיע על רמת הסיכון והחשיפה לסיכוני ציות הנובעים ממתן שירותים בנקאיים ללקוחות תושבי חוץ. ככלל הבנק אינו יוזם פעילות שיווק, קידום ופרסום ואינו מכון או מציע את שירותיו באופן מובהק או מכון ללקוחות תושבי חוץ בין אם באופן ישיר ובין אם באופן מקוון. לבנק אין שלוחות או נציגויות מחוץ לישראל ועובדי הבנק לא פועלים מחוץ לישראל. לגבי חשבונות של תושבי חוץ הנפתחים בבנק, נקט הבנק בגישה מבוססת סיכון, בכל תהליכי פתיחת החשבונות ותהליכי ניהול החשבונות, על מנת למזער ולגדר ככל האפשר היתכנות או אפשרות שהבנק יפר את הדין הזר בעת מתן שירותים בנקאיים ללקוחות תושבי חוץ. זאת על ידי איסור ביצוע פעילות שיווק אקטיבית, הגבלה והתאמה של סוג ואופן מתן השירותים, לרבות הגבלה או הימנעות ממתן שירותים לתושבי חוץ בעת שהייתם מחוץ לישראל, והתייחסות לסוגיית יוזם השירות.

הוראות ה- FATCA - חקיקה אמריקאית המעוגנת בהסכם בין מדינת ישראל עם ישראל בדרך של חקיקה מקומית. במסגרת כללי הוראה זו מפעיל הבנק תהליכים פנימיים לזיהוי ותיעוד לקוחות אמריקאים ומדווח עליהם מדי חודש ספטמבר לגבי שנת המס הקודמת, לרשות המיסים בארה"ב באמצעות רשות המס בישראל בהתאם לדרישות ההוראה. החל מכניסת התקנות לתוקף, הבנק מאפשר פתיחת חשבון חדש בכפוף לחתימת לקוח על הצהרה בדבר תושבות המס שלו.

הוראות ה- CRS - תקן שפותח ע"י ארגון ה- OECD ושמטרתו איסוף מידע לגבי תושבות המס של לקוחות הבנק ודיווח עליהם לרשויות המס של המדינות המשתתפות, באמצעות רשות המס בישראל. התקן אשר הוטמע בחקיקה מקומית, מיושם ע"י הבנק אשר מדווח מדי חודש ספטמבר על לקוחותיו שהצהירו על תושבות מס זרה או שבחשבונם אינדיקציה לתושבות מס כזו.

הסיכון חוצה גבולות עלה עם תחילת המלחמה בין רוסיה ואוקראינה ותחילת משטר הסנקציות על רוסיה והאזורים הבדלניים באוקראינה. יודגש כי לאור המציאות הקיימת, חוזקו הבקורות והבדיקות המבוצעות בבנק, בדגש על עדכון רשימות המוכרזים בסנקציות באופן שוטף, בקרה אחר פעולות המבוצעות מול מדינות רוסיה, אוקראינה, בלארוס.

7. **סיכון בנקאות הוגנת (conduct risk)** (כחלק מסיכון הציות) - הבנק הטמיע ערכי הוגנות ושקיפות בפעילותו מול לקוחותיו ופועל לחיזוק עקרונות אלו בהתנהלותו השוטפת. ככלל, נדרש הבנק לוודא, כי ההצעות הניתנות ללקוח מותאמות לצרכיו, וכי השירותים המוענקים לו ניתנים לו ללא הפליה, מכל סוג. אי עמידה בסטנדרט התנהלות ראוי חושף את הבנק לסיכונים שונים כמו סיכונים ציות, משפטי, מוניטין וכיו"ב. לבנק קיימת מדיניות בנושא התנהלות עסקית נאותה כחלק ממדיניות הציות ואחד מיעדי קצין הציות הינו לפעול להטמעת עקרונות המדיניות בקרב האגפים השונים.

8. **סיכונים סביבה ואקלים** - הם הסיכונים לחשיפה להפסדים מסיכונים הקשורים להשפעות סביבתיות הן בשל עלויות שמקורן בחשיפה לסיכונים סביבה - פגיעה סביבתית (זיהום קרקע, זיהום אוויר, מחסור במים, רעידות אדמה וכיו"ב) והן בשל עלויות הנובעות מהחשיפה לסיכונים האקלים - סיכונים פיזיים (גלי חום, בצורות, שיטפונות, הצפות ועוד) או סיכונים מעבר הקשורים לשינויי האקלים. לסיכונים אלו השפעה אפשרית במספר היבטים באופן ישיר או עקיף: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, ציות וסיכון מוניטין. השפעה ישירה - כתוצאה מעלויות מפגעים סביבתיים שעל הבנק לשאת בהם בגין נזקים ישירים הקשורים בשינויי אקלים או הפסד כספי העלול להיגרם כתוצאה מאימוץ של הוראות לגבי מדיניות אקלים וסביבה, התפתחות טכנולוגית ושינויים בהעדפות השוק.

השפעה עקיפה - כגון על סיכונים האשראי - עלולה לנבוע מהרעה במצבו הפיננסי של לווה בעקבות השפעות סביבתיות ושינויי אקלים, בין היתר בעקבות אי-עמידה בהוראות הדין הסביבתיות הרלבנטיות, בשל הוצאות גדולות הנדרשות כדי לעמוד בדרישות רגולציה סביבתית או בשל קנס גבוה שניתן להשית בשל פגיעה סביבתית, וכן התממשות של סיכונים אחרים הקשורים בסיכונים סביבתיים כגון סיכון מוניטין. הבנק נוקט בפעולות לזיהוי וניהול סיכונים אלו, בדגש על סיכון האשראי, תוך חתירה לצמצום או מניעה של סיכון הנובע מהשפעה סביבתית שיש בה פוטנציאל לפגיעה. הבנק רואה ערך רב במימון פרויקטים/גופים התורמים לפיתוח סביבתי, כגון מימון פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת.

למידע נוסף ראה פרק סקירת הסיכונים להלן והדוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

השפעות השינויים בריבית ובמדד המחירים לצרכן

שנת 2022 התאפיינה במגמת עלייה בשיעור האינפלציה בישראל ובכלכלות המובילות בעולם, תוך חציית הגבול העליון של יעדי האינפלציה, נוכח היציאה ממשבר הקורונה, המלחמה המתמשכת באוקראינה והסנקציות על רוסיה בעקבותיה, אשר תרמו להעמקת משבר האנרגיה באירופה ומגבירות את חוסר הוודאות הכלכלית העולמית. מגמה זו של עליה באינפלציה, גרמה לבנקים המרכזיים להדק את המדיניות המוניטרית ולנקוט בהעלאות ריבית. בשוקי ההון בארץ ובחו"ל נרשמה תנודתיות רבה וירידות שיערים ברוב מדדי המניות המובילים, שהושפעו גם משינוי שיעור הריבית.

שיעור האינפלציה בישראל הסתכם בשנת 2022 בכ-5.3% ועל פי התחזית העדכנית של חטיבת המחקר בבנק ישראל, שיעור האינפלציה צפוי להסתכם בשנת 2023 בכ-3%.

בחדש פברואר 2023, המשיך בנק ישראל בהעלאת הריבית המוניטרית במשך והיא עומדת כעת על **4.25%**. לפרטים נוספים ראה פרק התפתחויות כלכליות עיקריות, להלן.

הבנק נוקט במגוון פעולות על מנת להתמודד עם השפעות השינויים בריבית ובאינפלציה על הבנק ועל לקוחותיו, ובכללם ביצוע מבחני רגישות ובדיקות שוטפות הבוחנות את כושר ההחזר של הלקוחות, לפי מגזרי הפעילות השונים, תוך טיפול פרטני בהתאם לממצאים, ועדכוני הנחות למודלים שונים, בתחומי האשראי וסיכונים שוק.

דגשים בתכנית האסטרטגית

הבנק מתנהל על פי תכניות אסטרטגיה רב-שנתיות והאחרונה גובשה במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2022 לשנים 2023-2027, שעיקרה המשך המיקוד העסקי וההתמחות במגזר עובדי הוראה וחינוך ובני משפחתם, תוך הצפת ערך ייחודי במוצרים ובאיכות השירות. התהליך מבוסס על ניהול סיכונים מושכל הנכלל במסגרת ניהול מדיניות הסיכונים השמרנית והמידתית.

עיקרי התכנית האסטרטגית -

1. הבנק ממקד את עיקר פעילותו באוכלוסיית המורים, עובדי ההוראה ובני משפחותיהם.
2. מיצוב הבנק ככתובת מרכזית למשכנתאות בקרב המורים.
3. מיקוד בהתאמת מוצרים לסביבת ריבית משתנה בעיקר בתחום הפסיבה.
4. מהלך צמיחה במגזר המסחרי והמשך המיקוד בעסקים קטנים ובינוניים.
5. שמירה על סטנדרטים גבוהים של הוגנות עסקית, שקיפות וגילוי נאות בקווי העסקים השונים של הבנק, תוך שמירה על איכות גבוהה ברמת השירות ללקוחות.
6. התייעלות המשאבים הארגוניים, לרבות התאמות במערך הסניפים והרחבת הפעילות בעולם הדיגיטל.

תהליכים אסטרטגיים נוספים שבוצעו בקבוצת הבינלאומי בשנים האחרונות, כללו את אסטרטגיית תשתיות המחשוב, אסטרטגיה לפעילות הדיגיטל, אשר מטרתה לדאוג למענה טכנולוגי מתקדם ללקוחות ואסטרטגיית דאטה, המחנפת את המידע הרב בארגון ליצירת ערך עסקי משמעותי לבנק.

היבטי סביבה, חברה וממשל עיקריים (ESG)

קבוצת הבינלאומי רואה חשיבות מרובה בקידום היבטי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) בפעילותו העסקית ומשקיע בכך משאבים רלוונטיים, בהתאם לאסטרטגיה העסקית שלה. בכלל זה, קבוצת הבינלאומי נותנת חשיבות להתמודדות מול משבר האקלים והסיכונים הפיננסיים הנגזרים ממנו והוא פועל לניטור הסיכונים וניהולם תוך בחינה של ההשפעה על פעילותו העסקית השוטפת וזאת לצד בחינת פעילות הבנק באופן שוטף ביחס להיבטים סביבתיים, חברתיים ואחרים הנוגעים לממשל תאגידי.

השנה, גיבשה קבוצת הבינלאומי אסטרטגיית ESG ארגונית כוללת, במסגרתה נקבעו יעדים רב שנתיים, תוך התמקדות במספר תחומים מרכזיים כמפורט להלן.

- שילוב היבטי ESG בתחום שוק ההון - הבנק החליט לשלב שיקולי ESG בייעוץ ההשקעות ולהנגיש מידע בנושא ללקוחותיו, באמצעות יועצי ההשקעות הבנקאיים ומערכות המסחר. במסגרת זו, הבנק פועל להנגיש מידע בנושא ESG של ניירות ערך שונים באמצעות מערכות המסחר ובוחן את האפשרות לשלב דירוגי ESG במתודולוגיות האנליזה של הבנק לניירות ערך. במקביל, הבנק השלים מערך הדרכות בנושא ליועצי ההשקעות הבנקאיים, במטרה לסייע להם לשלב את תחום ה-ESG בתהליכי הייעוץ, בהתאם לצרכי הלקוחות והנחיותיהם.
- ניהול סיכונים סביבה ואקלים באשראי העסקי - הבנק בוחן באופן קבוע את תהליכי ניהול סיכונים הסביבה בעסקאות אשראי מהותיות ומקפיד בעת קבלת החלטות מתן אשראי, להתחשב בהיבטי הסיכון הסביבתי, ככל שהנושא רלוונטי לעסקה. על רקע ההתפתחויות המשמעותיות של השנים האחרונות בפרקטיקות לניהול סיכונים סביבה, לרבות טיטוט המפקח על הבנקים מיום 25 בדצמבר 2022, בעניין עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, הבנק מבצע בחינה מחודשת של תהליכי הערכה וניהול הסיכון הסביבתי, תוך התאמתם, ככל שניתן, לפרקטיקות המקובלות בעולם. במסגרת זו הבנק ממפה את החשיפות הקיימות בתחום זה, בוחן את השפעותיהן על פעילותו, פועל להתאים את תיאבון הסיכון שלו ולקביעת יעדים ומגבלות.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

16	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
16	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
23	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
30	מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות, שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פועל ענף הבנקאות בישראל. שנת 2022, התאפיינה ברמות אינפלציה גבוהות, בישראל ובכלכלות המובילות בעולם, תוך חציית הגבול העליון של היעד, נוכח היציאה ממשבר הקורונה, המלחמה המתמשכת באוקראינה והסנקציות על רוסיה בעקבותיה, אשר תרמו להעמקת משבר האנרגיה באירופה ומגבירות את אי הוודאות הכלכלית העולמית. מגמה זו של עליה באינפלציה, גרמה לבנקים המרכזיים להדק את המדיניות המוניטרית ולנקוט בהעלאות רבית. האינפלציה בישראל ב-12 החודשים האחרונים עמדה על 5.4% ומצויה מעל הגבול העליון של היעד. הציפיות לאינפלציה נמצאות בתוך תחום היעד. בהודעת הריבית האחרונה (שפורסמה בחודש פברואר 2023) ציין בנק ישראל, שהפעילות הכלכלית במשק בישראל איתנה ושוק העבודה מוסיף להיות הדוק, אף שבחודשים האחרונים של השנה, חלה התמתנות מסוימת בנתוני התעסוקה וישנם סימנים להאטה מסוימת בקצב הצמיחה.

צמיחה

בינואר 2023, עדכנה חטיבת המחקר של בנק ישראל את תחזיותיה, לפיהן צפוי התוצר לצמוח בשנת 2022 בשיעור של 6.3% (לעומת 6.0% בתחזית מחודש אוקטובר 2022), בשנת 2023 בשיעור של 2.8% (לעומת 3.0% בתחזית מחודש אוקטובר 2022) ובשנת 2024 בשיעור של 3.5%. חטיבת המחקר בבנק ישראל מעריכה, שבשנת 2023 צמיחת התוצר תתמתן, על רקע צפי להתמתנות בצמיחת הסחר העולמי ובצמיחת התוצר במדינות המפותחות וכן כתוצאה מעליית הריבית הריאלית בישראל בטווח התחזית.

סיכויי אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה באופן יחסי. חברת דירוג האשראי העולמית Moody's אישרה, בחודש ינואר 2023, את אופק דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A1 והותירה אותו עם תחזית דירוג "חיובית". זאת לאחר, שבחודש אפריל 2022, העלתה Moody's את תחזית הדירוג של ישראל מ"יציבה" ל"חיובית". חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה, בחודש אוגוסט 2022, את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ והותירה אותו עם תחזית "יציבה". חברת דירוג האשראי העולמית S&P אישרה, בחודש נובמבר 2022, את דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ ברמה של AA-, עם תחזית דירוג "יציבה".

תקציב המדינה

לפי אומדן ראשוני לביצוע התקציב של החשב הכללי במשרד האוצר, שפורסם בחודש ינואר 2023. בשנת 2022, לראשונה מזה כ-35 שנים נרשם עודף תקציבי. העודף התקציבי לשנת 2022, עומד על כ-9.8 מיליארד ש"ח, ומהווה כ-0.6% מהתוצר (לעומת גירעונות של כ-69.2 מיליארד ש"ח בשנת 2021 וכ-160.1 מיליארד ש"ח בשנת 2020). שנת 2022, אופיינה בגידול גבוה וחריג בהכנסות המדינה, המתווסף לגידול החריג בשנת 2021 וזאת בעקבות התאוששות מרשימה של המשק בישראל ביציאה ממשבר הקורונה. הכנסות המדינה בשנת 2022, הסתכמו בכ-468.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-412.5 בשנת 2021 (שיעור גידול של 13.6%), הגידול בהכנסות המדינה נובע ממרבית רכיבי ההכנסות ובראשם מהמסים הישירים. סך ההכנסות ממסים עלו בכ-13.7%, מתוכם, ההכנסות ממסים ישירים עלו בכ-18.2% (הזינוק בגבייה, בעיקר ממסי מקרקעין) וההכנסות ממסים עקיפים רשמו גידול בשיעור של כ-8.1%.

היקף הוצאות הממשלה בהשוואה לשנת 2021, קטן בכ-4.8%, נוכח צמצום ההוצאות שיועדו להתמודדות עם מגפת הקורונה.

השינוי בחוב הציבורי, יחד עם צמיחה משמעותית בפעילות המשק הביאו לירידה חדה ביחס החוב לתוצר. שיעור החוב הציבורי מהתוצר לשנת 2022, ירד בכ-7% והסתכם ב-60.9%, לעומת 68.0% בשנת 2021. ובכך השלים ירידה מצטברת של כ-10% בשנתיים האחרונות, וחזר לתוואי הירידה שאפיין אותו טרם משבר הקורונה. שיעור החוב הממשלתי מהתוצר, ירד אף הוא בשיעור דומה.

בתחזית בנק ישראל, שפורסמה בחודש ינואר 2023, באשר למדיניות הפיסקאלית, צופה חטיבת המחקר, כי בשנים 2022 ו-2023 יחס החוב הציבורי לתוצר, יתייצב על 62% וירד ל-61% בשנת 2024. לראשונה מאז שנת 1987, צפוי מעבר לעודף תקציבי שיעמוד על 0.3%, במונחי אחוזי תוצר (גירעון ממשלתי של 0.3% בתחזית מחודש אוקטובר 2022). הגירעון הממשלתי צפוי לעמוד בשנת 2023 על 1.8% (1.0% בתחזית מחודש אוקטובר 2022) ובשנת 2024 צפוי לעמוד על 2.1%.

ביום 24 לפברואר 2023, אישרה הממשלה את הצעת שר האוצר לתקציב המדינה והתכנית הכלכלית לשנים 2023 ו-2024. התקציב לשנת 2023 יעמוד על כ-484 מיליארד ₪ ובשנת 2024 על כ-514 מיליארד ₪. ביום 23 במרס 2023, צפויה הצעת התקציב לעלות לקריאה ראשונה בכנסת.

אינפלציה

בשנת 2022, נרשמה עלייה באינפלציה, כהמשך למגמה בשנת 2021. המדד "בגין" עלה ב-5.3%, בהשוואה לעלייה של 2.8% בתקופה המקבילה אשתקד ואילו המדד "הידוע" עלה ב-5.3%, בהשוואה לעלייה של 2.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

על פי עדכון חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש ינואר 2023, שיעורי האינפלציה הצפויים לשנים 2023 ו-2024 עומדים על 3.0% (לעומת 2.5% בתחזית הקודמת מחודש אוקטובר 2022) ו-2.0%, בהתאמה.

בהחלטת הריבית האחרונה שפורסמה בחודש פברואר 2023, ציין בנק ישראל, כי האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים מצויה מעל הגבול העליון של היעד ועומדת על 5.4%, אולם היא עדיין נמוכה מהאינפלציה במריביה המדיניות המפותחות. המדיניות המוניטרית המצמצמת וההתמתנות בפעילות בעולם צפויים, לדעת בנק ישראל, להביא להאטה מסוימת גם בפעילות הכלכלית בישראל, לצד האטה בקצב האינפלציה.

בדוח בנק ישראל על המדיניות המוניטרית, מחודש ינואר 2023, צוין, שנכון לסוף חודש דצמבר 2022, ציפיות האינפלציה מהמקורות השונים (משוק ההון ומהחזאים) לשנה הקרובה מצויות בתוך תחום היעד ועומדות על 2.5% ו-2.9%, בהתאמה.

שוק הדיור

בדוח בנק ישראל על המדיניות המוניטרית מחודש ינואר 2023, צוין שמחירי הדירות עלו בשנה האחרונה בכ-20%, קצב גבוה באופן משמעותי, בהשוואה לשנים האחרונות. עם זאת, לפי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס שפורסם בחודש ינואר 2023, ניכר שבחודשים אוקטובר ונובמבר 2022, נרשמה התמתנות בקצב העליה השנתית. בסקירת ענף הנדל"ן למגורים שפרסמה הכלכלנית הראשית במשרד האוצר, צוין כי רמת העסקאות בחודש נובמבר 2022, היתה מהנמוכות ביותר שנרשמו בחודשי נובמבר בעשרים השנים האחרונות. בצד ההיצע, העלייה המתמשכת במספר התחלות הבנייה וההיתרים, עדיין אינה מגולמת בנתוני גמר הבנייה, שנותרו נמוכים על רקע התמשכות משך הבנייה.

שוק העבודה

על פי סקרי כח האדם שפרסמה הלמ"ס, בנתוני חודש דצמבר 2022, נרשמה עליה קלה בשיעור האבטלה הרחב (בקרוב בני 15 ומעלה) לרמה של כ-5.5% (כ-246 אלף מובטלים), בהשוואה לרמה של כ-5.4% (כ-237.5 אלף מובטלים) בחודש נובמבר. נתוני שיעור האבטלה נמוכים משמעותית ביחס לחודש דצמבר 2021, כ-6% (כ-262 אלף) ולחודש דצמבר 2020 כ-13% (כ-553 אלף).

על פי עדכון תחזיות חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש ינואר 2023, צפויה עליה בשיעור האבטלה הרחב (בקרוב בני 25 עד 64) מ-3.2% בתחזית לשנת 2022 ל-4.0% בשנים 2023 ו-2024, גבוה מהרמה ששררה טרם משבר הקורונה (כ-3.8%).

ריבית בנק ישראל

לאחר תקופה ארוכה בה הותיר בנק ישראל את הריבית במשק ללא שינוי, על שיעור של 0.1%, במהלך החודשים אפריל 2022 ועד פברואר 2023, העלה בנק ישראל את הריבית במשק שמונה פעמים ברציפות, מרמה של 0.1% ל-4.25%.

בהודעת הריבית האחרונה, מחודש פברואר 2023 צוין, כי המשך קצב העלאות הריבית יקבע בהתאם לנתוני הפעילות והתפתחות האינפלציה, וזאת על מנת להמשיך ולתמוך בהשגת יעדי המדיניות.

שער החליפין

בשנת 2022, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-13%. מתחילת שנת 2023, נמשכת מגמת ההיחלשות של השקל מול הדולר ושערי החליפין אופיינו בתנודתיות גבוהה בתקופה זו.

הסביבה הגלובלית

במהלך שנת 2022, נמשכת ההאטה ברמת הפעילות הכלכלית בעולם והסיכון למיתון עולה, בין היתר משילוב של אינפלציה גבוהה, הידוק מוניטרי, המלחמה המתמשכת באוקראינה והסנקציות על רוסיה בעקבותיה, אשר תורמות אף הן להעמקת משבר האנרגיה באירופה, ומגבירות את אי הוודאות הכלכלית העולמית. עם זאת, במהלך המחצית השנייה של 2022, נרשמו הקלות מסוימות בשיבוסים בשרשראות האספקה, תוך ירידה במחירי התובלה. מתחילת שנת 2022, מדד מנהלי הרכש העולמי שמפרסם JPMorgan ירד בכ-10%, כך שבחודש דצמבר 2022, ירד המדד לרמה של 48.6 נקודות, בהשוואה לרמה של 54.2 נקודות בחודש דצמבר 2021. בהודעת הריבית (שפורסמה בחודש ינואר 2023) ציין בנק ישראל, שמדד מנהלי הרכש העולמי של המשקים המפותחים והמתעוררים מצביע על המשך האטה בקצב הפעילות הכלכלית.

האינפלציה בעולם מוסיפה להיות גבוהה. בחלק מהמדינות, ובפרט בארה"ב, ניכרת מגמת התמתנות. סימנים ראשונים להתמתנות האינפלציה נרשמו גם בגוש האירו ובבריטניה. מנגד, אינפלציית הליבה נותרה יציבה. במרבית המדינות, מדדי האינפלציה שוהים ברמה גבוהה משמעותית מיעדי הבנקים המרכזיים. לפיכך, ההידוק המוניטרי בעולם נמשך, אך הבנקים המרכזיים המובילים מאטים את קצב העלאות הריבית.

בארה"ב, העלה ה-Fed את הריבית מ-0.25% בחודש מרס, לרמה של 4.5% בחודש דצמבר (הרף העליון של טווח הרבית) ולאחר מכן, בחודש פברואר 2023, העלה את הריבית לרמה של 4.75%, שיעור הריבית הגבוה ביותר משנת 2007. בהתאם, תחזית ה-Fed לריבית (שפורסמה בחודש דצמבר 2022) לשנים 2023 ו-2024, עומדת על 5.1% ו-4.1% בהתאמה.

בגוש האירו, ה-ECB האיץ את תהליך ההידוק המוניטרי והעלה את הריבית בחודש דצמבר, בפעם הרביעית ברציפות ב-0.5%, לרמה של 2.5% (לאחר צמד העלאות של 0.75% בחודשים אוקטובר וספטמבר והעלאה של 0.5% בחודש יולי) ולאחר מכן, בחודש פברואר 2023, העלה את הריבית לרמה של 3.0%, ההעלאה הגדולה ביותר שה-ECB ביצע מאז הקמתו.

בבריטניה, נמשכת מדיניות ההידוק המוניטרי של הבנק המרכזי, על רקע המיתון שבו נמצאת כלכלת בריטניה כתוצאה ממשבר האנרגיה והאינפלציה הגואה. הריבית בחודש דצמבר עלתה, בפעם התשיעית ברציפות ב-0.5%, לרמה של 3.5% ולאחר מכן, בחודש פברואר 2023, העלה את הריבית לרמה של 4.0%, שיעור הריבית הגבוה ביותר בבריטניה משנת 2008.

בתחזית קרן המטבע הבינלאומית (שפורסמה בינואר 2023), עדכנה הקרן את תחזיותיה לצמיחה בעולם כלפי מעלה, לשנים 2022 ו-2023, עם שיעור צמיחה של 3.4% בשנת 2022 (3.2% בתחזית שפורסמה בחודש אוקטובר) ו-2.9% בשנת 2023 (2.7% בתחזית שפורסמה בחודש אוקטובר). הצמיחה בשנת 2024, צפויה לעמוד על 3.1%. תחזיות אלו, עדיין נמוכות מממוצע הצמיחה העולמי שעמד על 3.8%, טרם משבר הקורונה (בשנים 2000 עד 2019).

שוקי ההון

המסחר בשוקי ההון בעולם בשנת 2022, התאפיין בתנודתיות רבה ובירידות שערים, על רקע הציפיה להמשך עליית ריבית בכלכלות המובילות. במדדים המובילים, מדד ה-Nasdaq ירד בכ-32%, מדד ה-S&P 500 ירד בכ-19% ו-Dow Jones ירד בכ-9%. גם הבורסות המובילות באירופה רשמו ירידות שערים בולטות במדדים המובילים. מחירי אגרות החוב הממשלתיות בעולם מצויים במגמת ירידה, נוכח צמצום הזרמות הנזילות מבנקים מרכזיים, אינפלציה מואצת וציפיות להמשך העלאות ריבית בכלכלות המובילות. בשווקים המקומיים, בסיכום שנת 2022, נרשמו ירידות ברוב מדדי המניות, מדדי ת"א-35 ות"א-90 ירדו בכ-11.8% בממוצע.

גם במדדים הענפיים נרשמו ירידות בולטות, מדד ת"א ביומד ירד בכ-51%, מדד ת"א טק-עילית ומדד ת"א-נדל"ן ירדו בשיעור דומה של כ-30%. בולט לחיוב מדד הנפט והגז, שזינק בכ-35% בהשפעת הגידול בביקוש לגז טבעי מישראל. בשוק אגרות החוב, נרשמו ירידות שערים במרבית אגרות החוב הממשלתיות והקונצרניות, בהשפעת העלאות הריבית ובדומה למגמה הכלל עולמית. מדד אגרות החוב הממשלתיות הכללי, תל גוב-כללי, ירד בכ-9% מתחילת השנה ומדדי אגרות החוב הקונצרניות - תל בונד 20 ותל בונד 40 ירדו מתחילת השנה בכ-10% ובכ-8%, בהתאמה.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי של הבנק הסתכם בשנת 2022 ב- 120.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 101.7 מיליוני ש"ח בשנת 2021, גידול בשיעור של 18.8%.

תשואת הרווח הנקי להון בשנת 2022 עמדה על ב- 13.0%, בהשוואה ל- 11.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

תמצית דוח רווח והפסד

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
שינוי	2021	2022	
ב-%	מיליוני ש"ח		
25.3	246.7	309.2	רווח מימוני נטו (1)
-	(3.3)	5.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
21.6	250.0	304.1	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
(5.6)	99.1	93.5	עמלות והכנסות אחרות
9.7	192.1	210.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
19.0	157.0	186.8	רווח לפני מסים
19.3	55.3	66.0	הפרשה למסים על הרווח
18.5	101.7	120.8	רווח נקי
	11.9%	13.0%	תשואת הרווח הנקי

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפינסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות שאינן מריבית לרווח המימוני נטו.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הריבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2021	2022	
מיליוני ש"ח		
267.9	384.1	הכנסות ריבית
23.4	76.9	הוצאות ריבית
244.5	307.2	הכנסות ריבית, נטו
2.2	2.0	הכנסות מימון שאינן מריבית
246.7	309.2	סך הרווח המימוני, נטו

הרווח המימוני בשנת 2022 הסתכם ב- 309.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 246.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 25.3%. הגידול מוסבר מהשפעת עליית הריבית השקלית והדולרית, מהשפעת השינויים במדד ומהשפעת העלייה בהיקפי הפעילות העסקית.

בשנת 2022 המדד "הידוע" עלה בכ-5.3%, בהשוואה לעליה של 2.4% בתקופה המקבילה אשתקד. עליית המדד הניבה הכנסה בסך 18.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך 8.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית*:

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר		
2021	2022	
באחוזים		
2.79	3.77	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית
0.73	2.16	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית
2.06	1.61	פער הריבית הכולל
2.55	3.01	יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

*החל מיום 1 בינואר 2022 הבנק מיישם את חוזר בנק ישראל 2664-06 בנושא הצגת תשואה להון ושיעורי הכנסה והוצאה רבעוניים על בסיס שנתי.

בשנת 2022, חלה עלייה ביחס בין הכנסות הריבית, נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית בהשוואה לשנת 2021 מ-2.55 ל-3.01. מחד, חלה עלייה הנובעת מגידול בהכנסות הריבית, נטו, בעיקר עקב עלייה בשיעורי הריבית השקלית והדולרית ועלייה בהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע, בין התקופות. מנגד, חל גידול בהיקף ההתחייבויות נושאות הריבית וכן עלייה בהוצאות הריבית. הירידה בפער הריבית הכולל נובעת בעיקר מהירידה בפער הריבית במגזר הצמוד מדד.

לפירוט דוח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית, ראה נספח 1 לפרק מממשל תאגיד.

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשנת 2022 בהוצאות בסך של 5.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 3.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההוצאות השנה נבעו מגידול בהפרשה הקבוצתית עקב גידול בהיקף האשראי התקין במגזרים הפרטיים והעסקיים. הוצאות אלה קוזזו בחלקן על ידי גידול בגביית חובות. בשנת 2021 ההכנסות נבעו בעיקר מירידה ביתרות האשראי להלוואות אשר נמצאות בדחיית תשלומים וירידה במקדמי ההפרשה הקבוצתית בענפי המשק העסקיים.

החל מיום 1 בינואר 2022 הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי ראה באור יג.

להלן פרטים לגבי ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר		
	2022	2021
מיליוני ש"ח		
הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי	0.7	4.6
קיטון בהפרשה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית	(2.8)	(0.5)
הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי	(2.1)	4.1
הוצאה (הכנסה) קבוצתית בגין הפסדי אשראי	7.2	(7.4)
סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	5.1	(3.3)
מזה:		
הוצאות (הכנסות) בגין אשראי מסחרי/עסקי	1.9	(1.9)
הוצאות (הכנסות) בגין אשראי פרטי	3.2	(1.4)
סך הכל	5.1	(3.3)
שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור מאזני:		
מסחרי/עסקי	0.17%	(0.19%)
אנשים פרטיים	0.06%	(0.03%)
סך הכל	0.08%	(0.06%)
שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור	(0.04%)	0.01 %
שיעור ההוצאה (הכנסה) הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור	0.13%	(0.07%)
שיעור סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור	0.09%	(0.06%)

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון ופרק סקירת הסיכונים להלן.

הכנסות מעמלות הסתכמו בשנת 2022 ב- 93.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 94.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור 0.7%. הקיטון נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מעמלות מפעילות בשוק ההון. הקיטון קוזז על ידי גידול בהכנסות מעמלות כרטיסי אשראי.

להלן התפלגות ההכנסות מעמלות:

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
21.9	21.7	ניהול חשבון
13.5	14.3	כרטיסי אשראי
29.8	27.8	פעילות בשוק ההון
14.2	14.2	טיפול באשראי
4.4	4.8	הפרשי המרה
2.6	2.7	עמלות מעסקי מימון
7.7	7.9	עמלות אחרות
94.1	93.4	סך כל העמלות

הכנסות אחרות בשנת 2022 הסתכמו ב-0.1 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-5.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בשנת 2021 נרשם רווח ממימוש נכס נדל"ן בסך כ- 5.0 מיליוני ש"ח.

הוצאות תפעוליות ואחרות בשנת 2022 הסתכמו ב- 210.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 192.1 מיליוני ש"ח בשנת 2021, גידול של כ- 9.7%.
להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
98.6	102.2	משכורות והוצאות נלוות
27.1	25.8	אחזקה ופחת בניינים וציוד
66.4	82.8	הוצאות אחרות
192.1	210.8	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בשנת 2022 ב- 102.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 98.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-3.6%. הגידול נובע בעיקר מהפרשה למענק שנתי וכן מעדכוני עתודות.

ההוצאות האחרות הסתכמו בשנת 2022 ב-82.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 66.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 24.7%. הגידול נובע בעיקר עקב גידול בהוצאות המחשב בסך 13.2 מיליוני ש"ח, שעיקרו נובע מעדכון ההתקשרות לקבלת שירותי מחשב כאמור בביאור 22 (א) 1 לדוחות הכספיים ומהוצאות שיווק ופרסום.

ההפרשה למיסים על הרווח בשנת 2022 הסתכמה ב-66.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 55.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי מהרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ל-35.3% בהשוואה לשיעור

המס הסטטוטורי שהינו 34.2%. הפער נובע בעיקרו מהוצאות לא מוכרות והפרשים קבועים. לפרטים נוספים, ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

סך הרווח הכולל בשנת 2022 הסתכם ב- 94.4 מיליוני ש"ח, סכום זה הושפע מהרווח השנתי הנקי של הבנק בסך 120.8 מיליוני ש"ח, מגידול נטו בגין הטבות לעובדים בסך של 5.6 מיליוני ש"ח ומקיטון נטו בקרן הון בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 32.0 מיליוני ש"ח.

לפירוט הרווח והפסד לפי רבעונים בשנים 2022 ו- 2021 ראה נספח 3 לפרק ממשל תאגידי, נספחים.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות ההון והלימות ההון

סך נכסי הבנק ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם ב- 11,268.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 10,835.0 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, גידול בשיעור של 4.0%.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

השינוי	לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר		
	2021	2022	
%	מיליוני ש"ח		
4.0	10,835.0	11,268.0	סך כל המאזן
(1.6)	3,634.2	3,576.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
8.6	742.7	795.0	ניירות ערך
8.6	5,575.0	6,056.5	אשראי לציבור, נטו
(7.3)	763.3	707.3	אשראי לממשלה
3.6	9,025.1	9,346.6	פקדונות הציבור
9.7	886.0	972.0	הון

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכמו ב- 3,576.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 3,634.2 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021, קיטון בשיעור של 1.6%.

31 בדצמבר		
2021	2022	
1,155.7	1,140.4	מזומנים ופקדונות בבנק ישראל
2,478.5	2,435.6	פקדונות בבנקים מסחריים ⁽¹⁾
3,634.2	3,576.0	סך הכל
2,457.0	2,421.5	⁽¹⁾ מזה פקדונות בחברת האם

אשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם ב- 6,056.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 5,575.0 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 8.6%. על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, האשראי לציבור כולל יתרות בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2022 ב- 713.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 579.3 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021. החל מיום 1 בינואר 2022 הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. לפירוט ראה באור 1.ג.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר		יתרה ליום 31 בדצמבר			
2021	2022	שינוי		2021	2022
%	%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח	
					מטבע ישראלי:
96.5	95.2	7.1	382.4	5,381.8	5,764.2
					לא צמוד
3.3	4.6	52.6	95.8	182.1	277.9
					צמוד למדד
0.2	0.2	0.3	3.3	11.1	14.4
					מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	8.6	481.5	5,575.0	6,056.5
					סך הכל

אשראי לציבור, ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות:

יתרה ליום			
שינוי	31.12.21	31.12.22	
ב-%	מיליוני ש"ח		
97.7	88.8	175.6	עסקים גדולים
(5.6)	316.9	299.2	עסקים בינוניים
6.3	589.5	626.4	עסקים קטנים וזעירים
8.4	4,643.6	5,033.3	משקי בית
(16.7)	2.4	2.0	בנקאות פרטית
8.8	5,641.2	6,136.5	סך הכל
			מזה אשראי צרכני ללא כרטיסי אשראי
6.3	4,096.6	4,355.3	משקי בית
(14.3)	2.1	1.8	בנקאות פרטית
6.3	4,098.7	4,357.1	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 31 בדצמבר 2022 ב-8,413.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-7,797.1 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 31 בדצמבר 2022		ענף משק
חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	
%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	
5.8	451.4	6.3	530.9	בינוי ונדל"ן
2.5	197.9	3.7	307.8	מסחר
2.2	172.2	2.0	168.2	שרותים ציבוריים קהילתיים
1.6	126.8	1.3	108.0	תעשייה
0.8	65.8	0.4	35.4	שירותים פיננסיים
2.7	207.1	2.6	218.6	ענפי משק אחרים
84.3	6,575.9	83.7	7,044.6	לקוחות פרטיים
100.0	7,797.1	100.0	8,413.5	סך הכל

שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר	
2021	2022
מיליוני ש"ח	
1.17%	1.30%
0.90%	0.94%

האשראי לממשלה ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם ב-707.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-763.3 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021. היתרה מורכבת מאשראי לממשלה בסך 865.3 מיליוני ש"ח בניכוי סכומים שהועמדו כאשראי לציבור מסכום זה בסך של 158.0 מיליוני ש"ח. בסוף שנת 2021 היתרה מורכבת מאשראי לממשלה בסך 830.2 מיליוני ש"ח בניכוי סכומים שהועמדו כאשראי לציבור מסכום זה בסך של 66.9 מיליוני ש"ח. לפירוט ראה באור 14 לדוחות הכספיים.

ההשקעות בניירות הערך הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2022 ב-795.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-742.7 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021, גידול של 7.0%. הגידול בתיק נובע בעיקר מרכישות אגרות חוב. בנוסף, בשנת 2022 קטנה קרן ההון מהתאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה, ברוטו לפי שווי הוגן שלילי בסך של 48.5 מיליוני ש"ח. ביום 31 בדצמבר 2022 יתרת הקרן הינה שלילית ועומדת על 43.2 מיליוני ש"ח (28.5 מיליוני ש"ח נטו). נכון ליום 28 בפברואר 2023, יתרת קרן ההון הינה שלילית ועומדת על 51.9 מיליוני ש"ח (34.2 מיליוני ש"ח נטו). הירידה נובעת בעיקר מאגרות חוב ממשלתיות במגזר השקלי.

הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		יתרה ליום		
31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	
ב- %		במיליוני ש"ח		
94.8	93.2	704.4	740.6	איגרות חוב של ממשלת ישראל(1)
4.8	6.7	35.9	53.6	איגרות חוב של בנקים בישראל
0.3	0.1	2.4	0.8	איגרות חוב של אחרים בישראל(2)
100.0	100.0	742.7	795.0	סך הכל

(1) כלול בתיק לפדיון סך של 137.0 מיליוני ש"ח (שווי הוגן 124.1 מיליוני ש"ח), ליום 31.12.21 סך של 143.6 מיליוני ש"ח (שווי הוגן 145.0 מיליוני ש"ח).

(2) כלול בתיק לפדיון 0.8 מיליוני ש"ח (שווי הוגן 0.8 מיליוני ש"ח). ליום 31.12.21 סך של 2.4 מיליוני ש"ח (שווי הוגן 2.5 מיליוני ש"ח).

התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך				יתרה ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	שינוי		2021	2022	
%	%	מיליוני ש"ח %		מיליוני ש"ח		
						מטבע ישראלי:
83.4	81.7	4.9	30.5	619.2	649.7	לא צמוד
0.3	1.8	508.3	12.2	2.4	14.6	צמוד למדד
16.3	16.4	7.9	9.6	121.1	130.7	מטבע חוץ
100.0	100.0	7.0	52.3	742.7	795.0	סך הכל

בניינים וציוד - העלות המופחתת ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכמה ב- 22.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-24.1 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021.

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכמו ב-9,346.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-9,025.1 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 3.6%.
להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר		יתרה ליום 31 בדצמבר				
2021	2022	שינוי		2021	2022	
%	%	מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		
						מטבע ישראלי:
87.6	88.4	4.6	362.0	7,902.3	8,264.3	לא צמוד*
6.3	6.4	5.3	30.0	567.8	597.8	צמוד למדד**
6.1	5.2	(12.7)	(70.5)	555.0	484.5	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	3.6	321.5	9,025.1	9,346.6	סך הכל

* ליום 31 בדצמבר 2022 אין יתרות של פקדונות ברירה שקל/מדד במגזר הלא צמוד. ליום 31 בדצמבר 2021 כולל יתרות פקדונות ברירה שקל/מדד בסך של- 2.3 מיליוני ש"ח, המוצגים לפי המסלול הגובר.

** כולל יתרות פקדונות ברירה שקל/מדד ליום 31 בדצמבר 2022 בסך 35.4 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2021- 29.0 מיליוני ש"ח) המוצגים לפי המסלול הגובר.

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.21	31.12.22	
ב-%	מיליוני ש"ח		
(30.2)	341.0	238.0	עסקים גדולים
(44.3)	254.0	141.5	עסקים בינוניים
18.0	617.0	728.2	עסקים קטנים וזעירים
5.4	7,590.5	8,000.7	משקי בית
25.4	185.2	232.3	בנקאות פרטית
(84.2)	37.4	5.9	גופים מוסדיים
3.6	9,025.1	9,346.6	סך הכל

פעילות חוץ-מאזנית

31.12.21	31.12.22	
במיליוני ש"ח		
4,652	4,661	בתיקי ניירות ערך

לפירוט סך הנכסים וההתחייבויות לפי רבעונים בשנים 2022 ו- 2021 ראה נספח 5 לפרק ממשל תאגידי, נספחים.

הון והלימות ההון

ההון ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם ב-972.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-886.0 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 9.7%. השינוי בהון הושפע מרווח בסך של 120.8 מיליוני ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 5.6 מיליוני ש"ח. מנגד, חל קיטון בהון בגין הפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן בסך של של 32.0 מיליוני ש"ח ומהשפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים בסך של 8.4 מיליוני ש"ח.

הלימות ההון

יחסי הון מינימליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל.

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים, את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון המזעריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת.

לאורך תקופת המשבר פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תוקף הוראת השעה. ביום 27 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, פג תוקף הוראת השעה.

לאור כל האמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על ידי הפיקוח על הבנקים, על בסיס מאוחד ליום 31 בדצמבר 2022 הינם 9.0% ו-12.50%, בהתאמה.

- בנוסף לאמור לעיל, תהליך קביעת יעדי ההון נעשה בהתבסס על הפרמטרים המרכזיים הבאים:
- ממציא תהליך ה-ICAAP בהתבסס על פרופיל הסיכון של הבנק ובהתחשב ביעדים העסקיים של הבנק והצמיחה המתוכננת.
 - תוצאות מבחני הקיצון כמפורט בהמשך.
 - קביעת יעדי ההון נעשית לפי דרישת הון הגבוהה יותר, מבין תוצאות ה-ICAAP לבין הנדרש בקיצון.
 - מקדם שמרנות כרית ביטחון המשלבים הערכות ואומדנים ביחס לפרופיל הסיכונים ובסיס ההון.
- למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים לשנת 2022 באתר האינטרנט של הבנק.
- יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2022, אשר אושר ביום 29 בדצמבר 2022, הינם כדלקמן:
- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 10.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65%.
 - במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.0% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-10%.

יעדי ההון מביאים בחשבון את הסיכונים שהבנק חשוף אליהם, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, סיכונים פיננסיים לרבות סיכון הריבית, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין וסיכון מודל. כל זאת מבוצע בהלימה לדיאלוג מול בנק ישראל. אמידת הסיכונים מביאה בחשבון גם את היבטי משבר הקורונה והשלכות אפשריות על הבנק.

מבחני הקיצון

הבנק מבצע תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת שנתי. המתווה כולל, בין היתר, תרחישי קיצון הוליסטיים "מתגלגלים" על פני שלוש שנים, בתחום סיכוני האשראי, סיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים לרבות סייבר, איסור הלבנת הון, ציות, אסטרטגיה, מוניטין, תפעולי ועוד. מתווה תרחישי הקיצון, כולל התאמות לסביבת המשק הנוכחית.

למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022 המתפרסם באתר האינטרנט של הבנק.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. לאור זאת, בשנת 2021, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 10% והחל מיום 1 בינואר 2022, הוראות המעבר הסתיימו ולא ניתן להכיר במכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי.

יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299 לפיו, נקבע כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל קיטון בהון העצמי רובד 1 של תאגיד בנקאי, הוא רשאי לפרוס את הקיטון האמור, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר"). ללא ההקלה, כאמור, היישום לראשונה של הכללים הנ"ל, נכון ליום 31 בדצמבר 2022, היה מביא לקיטון נוסף של 0.10% ביחסי הליחות ההון.

הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)

בחודש מרס 2014, פרסמה ועדת באזל לפיקוח הבנקים עדכונים להוראות באזל 3 וביניהם, הוראה חדשה בדבר "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)".

ביום 1 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין הכולל, בין היתר, הוספת הוראת ניהול בנקאי תקין A203 בנושא טיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR שמחליפה את הגישות

הקיימות כיום במסגרת הוראה 203 לחישוב חשיפה לצד נגדי במקרה כשל. ההוראה יושמה החל מיום 1 ביולי 2022. ליישום ההוראה אין השפעה על יחס ההון רובד 1 ויחס ההון הכולל.

הקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה

ביום 22 במאי 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 (מדידה והלימות ההון) שמטרתה טיפול בחשיפות לענף הבינוי והנדל"ן. בהתאם לחוזר, נקבע כי לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% נוספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד (planning consent) והלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף המשק בינוי ונדל"ן.

השפעת דירוג האשראי של ישראל

לדירוג האשראי של ישראל ישנה השפעה על דרישות ההון, מכיוון שדרישות ההון בגין חשיפה לממשלות, לישויות סקטור ציבורי ולבנקים, נגזרות מדירוג האשראי של מדינת ישראל. להערכת הבנק אם וככל שירד דירוג האשראי של ישראל, יגרום הדבר לירידה של 1.61% ביחס ההון רובד 1, לסך של 13.51% במונחי 31 בדצמבר 2022.

יישום ההוראות

במסגרת הנדבך הראשון - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים אשראי, השוק והסיכונים התפעוליים.

במסגרת הנדבך השני - הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2022 אושר בדירקטוריון הבנק ביום 29 בדצמבר 2022.

31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2022	
878.4	969.8	1. <u>הון לצורך חישוב יחס ההון (במיליוני ש"ח)</u>
60.3	72.5	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
938.7	1,042.3	הון רובד 2, לאחר ניכויים
		סך הכל הון כולל
5,424.6	5,796.4	2. <u>יתרות משוקללות של נכסי סיכון (במיליוני ש"ח)</u>
7.1	5.9	סיכון אשראי
538.8	611.0	סיכון שוק
5,970.5	6,413.3	סיכון תפעולי
		סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
14.71%	15.12%	3. <u>יחס ההון לרכיבי סיכון (ב-%)</u>
15.72%	16.25%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
8.0%	9.0%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
11.5%	12.5%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
		יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2022 עמד על 15.12%, בהשוואה ל-14.71% ליום 31 בדצמבר 2021. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 בדצמבר 2022 עמד על 16.25%, בהשוואה ל-15.72% ליום 31 בדצמבר 2021. הגידול ביחס ההון נובע בעיקר מגידול ביתרת רווחים אשר קוזזו מגידול בנכסי סיכון.

ההון הכולל ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם ב-1,042.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-938.7 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2021. בבסיס ההון הושפע מחד מהרווח הנקי בתקופה בסך של 120.8 מיליוני ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 5.6 מיליוני ש"ח ומאידך, גידול זה קוזז על ידי הפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות

למכירה לפי שווי הוגן בסך של 32.0 מיליוני ש"ח ומהשפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים בסך של 8.4 מיליוני ש"ח.
הון רובד 2 ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם ב- 72.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 60.3 מיליוני ש"ח ב- 31 בדצמבר 2021. הגידול נובע מגידול בהפרשה להפסדי אשראי.
נכסי הסיכון ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכמו ב- 6,413.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 5,970.5 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. העלייה בנכסי הסיכון נובעת בעיקר מגידול באשראי מאזני עסקי ופרטי.

יחס המינוף - הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק). ביום 15 בנובמבר 2020, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), במסגרתה נתנה הקלה בדרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%). בהתאם לחוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 מיום 15 במאי 2022, ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על הבנק טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם.
יחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2022 עומד על 8.15%, בהשוואה ל- 7.68% ליום 31 בדצמבר 2021.

חלוקת דיבידנד

בשנת 2022 לא חולק דיבידנד.
בשנת 2021 חולק דיבידנד לבעלי המניות של הבנק בסך 20 מיליוני ש"ח.
חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות הדין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 331 בדבר חלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. לדירקטוריון בנק מסד אין מדיניות לחלוקת דיבידנד.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בבאור 24 לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 24 לדוחות הכספיים.

לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 24 לדוחות הכספיים.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשנה שנסתיימה ביום			א. סך ההכנסות*
31.12.21	31.12.22	השינוי	31.12.21	31.12.22	
ב- %		במיליוני ש"ח			
1.3	2.1	86.7	4.5	8.4	מגזר עסקים גדולים
3.4	3.1	4.2	11.8	12.3	מגזר עסקים בינוניים
8.7	9.0	19.9	30.2	36.2	מגזר עסקים קטנים וזעירים
76.6	80.0	21.6	264.8	322.0	מגזר משקי בית
0.8	1.1	57.1	2.8	4.4	מגזר בנקאות פרטית
0.1	0.1	50.0	0.2	0.3	גופים מוסדיים
9.1	4.7	(39.4)	31.5	19.1	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	16.5	345.8	402.7	סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום			ב. רווח נקי
השינוי	31.12.21	31.12.22	
במיליוני ש"ח			
ב- %			
141.7	1.2	2.9	מגזר עסקים גדולים
7.5	5.3	5.7	מגזר עסקים בינוניים
17.6	10.2	12.0	מגזר עסקים קטנים וזעירים
34.6	64.5	86.8	מגזר משקי בית
69.2	1.3	2.2	מגזר בנקאות פרטית
-	0.1	0.1	גופים מוסדיים
(41.9)	19.1	11.1	מגזר ניהול פיננסי
18.8	101.7	120.8	סך הכל

* כולל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*					אשראי לציבור	
	לשנה שנסתיימה ביום		% מסך כל הנכסים			
	31.12.21	31.12.22	השינוי	ב- %	31.12.21	31.12.22
	במיליוני ש"ח		ב- %		ב- %	
מגזר עסקים גדולים	156.8	97.3	61.2	1.8	2.8	1.8
מגזר עסקים בינוניים	287.9	295.2	(2.5)	5.6	5.1	5.6
מגזר עסקים קטנים וזעירים	596.4	594.6	0.3	11.2	10.5	11.2
מגזר משקי בית	4,645.7	4,314.8	7.7	81.4	81.6	81.4
מגזר בנקאות פרטית	1.9	1.9	-	-	-	-
גופים מוסדיים	-	0.5	-	-	-	-
סך הכל	5,688.7	5,304.3	7.2	100.0	100.0	100.0

פקדונות הציבור						
	לשנה שנסתיימה ביום		% מסך כל ההתחייבויות			
	31.12.21	31.12.22	השינוי	ב- %	31.12.21	31.12.22
	במיליוני ש"ח		ב- %		ב- %	
מגזר עסקים גדולים	353.8	325.1	8.8	3.6	3.8	3.6
מגזר עסקים בינוניים	184.1	196.2	(6.2)	2.2	2.0	2.2
מגזר עסקים קטנים וזעירים	625.9	567.4	10.3	6.4	6.7	6.4
מגזר משקי בית	7,905.6	7,622.4	3.7	85.3	84.7	85.3
מגזר בנקאות פרטית	220.4	182.2	21.0	2.0	2.4	2.0
גופים מוסדיים	36.4	41.5	(12.3)	0.5	0.4	0.5
סך הכל	9,326.2	8,934.8	4.4	100.0	100.0	100.0

* יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			
מגזר מנקאות	מגזר פרטית	סך הכל	מגזר מנקאות	מגזר פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
188.5	0.3	188.2	248.4	1.8	246.6	הכנסות ריבית, נטו
79.1	2.5	76.6	78.0	2.6	75.4	סך ההכנסות שאינן מריבית
267.6	2.8	264.8	326.4	4.4	322.0	סך הכנסות
(1.4)	-	(1.4)	3.2	-	3.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
167.6	0.9	166.7	185.4	0.9	184.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
65.8	1.3	64.5	89.0	2.2	86.8	רווח נקי
4,316.7	1.9	4,314.8	4,647.6	1.9	4,645.7	יתרה ממוצעת של נכסים
4,646.0	2.4	4,643.6	5,035.3	2.0	5,033.3	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
7,804.6	182.2	7,622.4	8,126.0	220.4	7,905.6	יתרה ממוצעת של התחייבויות
7,775.7	185.2	7,590.5	8,233.0	232.3	8,000.7	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות לשנת 2022, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-248.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-188.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 32%. הגידול נובע בעיקר בעקבות עליה בריבית בנק ישראל ובעקבותיה עליה במרווחי פיקדונות הציבור ועו"ש.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-78.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-79.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 1%. הקיטון נובע מירידה בעמלות מפעילות בשוק ההון אשר קוזזה על ידי עליה בעמלות אשראי וכרטיסי אשראי.

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשנת 2022 בהוצאות בסך 3.2 מיליוני ש"ח הנובעות בעיקר מגידול בהיקף האשראי התקין. החל מיום 1 בינואר 2022 הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי ראה באור 1.1. בתקופה המקבילה אשתקד נוצרה הכנסה בסך 1.4 מיליוני ש"ח הנובעת בעיקר מירידה ביתרות האשראי להלוואות אשר נמצאו בדחיית תשלומים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-185.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-167.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 11% הנובע בעיקר מגידול בהוצאות המחשב של הבנק (ראה באור 7 ו-22) ומגידול בהוצאות שיווק ופרסום.

הרווח הנקי במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכם ב-89.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-65.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 35%. הגידול ברווח נובע בעיקר עקב עליה בהכנסות המגזר לעומת אשתקד.

האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם ב-5,035.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-4,646.0 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, גידול של 8%. ראה גם פרק סיכון אשראי לאנשים פרטיים.

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכמו ב-8,233.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-7,775.7 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, גידול של 6%.

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

להלן נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022								לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	
מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים גדולים	מגזר עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים גדולים	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח									
25.1	10.2	6.1	41.4	20.6	9.2	1.8	31.6	25.1	הכנסות ריבית, נטו
11.1	2.1	2.3	15.5	9.6	2.6	2.7	14.9	11.1	סך ההכנסות שאינן מריבית
36.2	12.3	8.4	56.9	30.2	11.8	4.5	46.5	36.2	סך הכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
0.9	0.6	0.4	1.9	0.6	(2.0)	(0.5)	(1.9)	0.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
16.7	2.9	3.6	23.2	13.8	5.6	3.2	22.6	16.7	רווח נקי
12.0	5.7	2.9	20.6	10.2	5.3	1.2	16.7	12.0	יתרה ממוצעת של נכסים
596.4	287.9	156.8	1,041.1	594.6	295.2	97.3	987.1	596.4	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
626.4	299.2	175.6	1,101.2	589.5	317.0	88.8	995.2	626.4	יתרה ממוצעת של התחייבויות
625.9	184.1	353.8	1,163.8	567.4	196.2	325.1	1,088.7	625.9	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
728.2	141.5	238.0	1,107.7	617.0	254.0	341.0	1,212.0	728.2	

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בשנת 2022, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-41.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-31.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 31%. הגידול נובע בעיקר בעקבות עליה בריבית בנק ישראל ובעקבותיה עליה במרווחי פיקדונות הציבור.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-15.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-14.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 4%. הנובע בעיקר מגידול בעמלות מאשראי שקוזז ע"י קיטון בעמלות עו"ש וסחר חוץ.

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשנת 2022 בהוצאות בסך 1.9 מיליוני ש"ח הנובעים בעיקר מגידול בהיקף האשראי התקין. החל מיום 1 בינואר 2022 הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי ראה באור 1.1. בתקופה המקבילה אשתקד נוצרה הכנסה בסך 1.9 מיליוני ש"ח, אשר נבעה מירידה במקדמים הקבוצתיים העסקיים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-23.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-22.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 3%, הנובע מגידול בהוצאות המחשב של הבנק (ראה באור 7 ו-22) ומגידול בהוצאות שיווק ופרסום.

הרווח הנקי של מגזרי העסקים הקטנים והזעירים, הבינוניים והגדולים הסתכם ב-20.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-16.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 23%. הגידול נובע מגידול בהכנסות מריבית לעומת אשתקד. האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם ב-1,101.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-995.2 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, גידול של 11%.

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכמו ב-1,107.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1,212.0 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, קיטון של 9%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו ב-19.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-31.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 39%. הנובע בעיקר מהתייקרות מקורות המימון הבנמגזרי עקב העלייה החדה בריבית וגם מרישום של רווח חד פעמי בשנה קודמת בגין מכירת נכס בסך 5.0 מ"ש"ח.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-11.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-19.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 42%. הירידה נובעת מקיטון בהכנסות המגזר ומכך שבשנה שעברה נרשם הרווח החד פעמי כאמור.

סקירת הסיכונים

37	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
38	סיכון אשראי
51	סיכון שוק
57	סיכון נזילות
59	סיכון מימון
59	סיכון תפעולי
61	סיכון טכנולוגיית המידע
62	סיכון סביבתי
64	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים); סיכוני שוק, כאשר העיקרי שבהם הינו סיכון הריבית; סיכוני נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע; סיכון ציות והלבנת הון; סיכון אסטרטגיה; סיכון מוניטין; סיכון משפטי וסיכוי מודל.

כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוי נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מוכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.

ג. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועם העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של ועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.

ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצע בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושם באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות במחלקה לניהול סיכונים ובפונקציית הציות בבנק, היחידות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם הנותנות שירותים לבנק, אגף החשב והייעוץ המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערכי הביקורת הפנימית והחיצונית.

ה. מנהל הסיכונים הראשי - נושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.

ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:

מר דורון סגל, מנהל הסיכונים הראשי (CRO) מכהן כמנהל המחלקה לניהול סיכונים, כמנהל סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית וכן כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך ודיני תחרות כלכלית. הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על ידי מר גבריאל טייטל, מנכ"ל הבנק. סיכוני אשראי מנוהלים על ידי גב' רונית עוזיאל, ראש אגף אשראי. סיכון המוניטין והסיכון האסטרטגי מנוהלים על ידי גב' איריס ניסנקורן, ראש אגף בנקאות ונכסי לקוחות. הסיכונים המשפטיים מנוהלים על ידי עו"ד חוה אלקוני-נוימן, היועצת המשפטית של הבנק. סיכוני הציות מנוהלים החל מיום 24 באפריל 2022 על ידי גב' זיוה ברק, אשר במסגרת תפקידה כקצינת הציות הראשית הקבוצתית, מנהלת את סיכוי איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור וסיכונים חוצי גבולות. כמו כן, היא מכהנת כ- Responsible Officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA וה-CRS והסכם ה-QI ותחת אחריותה נמצא גם תחום הגנה על הפרטיות. סיכוי ה-ID מנוהלים על ידי מר אופיר קדוש, מנכ"ל מתף - מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ.

סיכוני הסייבר מנוהלים החל מיום 31 במאי 2022 על ידי גב' איריס חן, מנהלת הגנת הסייבר ואבטחת מידע. עד ליום זה נוהלו על ידי מר יהושע פלג, שכיהן כמנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע.

סיכונים נוספים כדוגמת סיכוני רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל וע"י חברי ההנהלה ונושאי משרה נוספים בתחום הנתון לאחריותם.

ז. סיכונים נוספים כדוגמת סיכוני רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי ההנהלה ומנהלי מחלקות בתחומים הנתונים לאחריותם.

ח. ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון המתבססת על מדיניות הקבוצה ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. מנהל הסיכונים הראשי כפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.

ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי המחלקה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול המחלקה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות שנקטו על ידי הבנק ברבעון הרלוונטי.

יא. לבנק מגוון תרחישי קיצון לסיכונים הייחודיים, כפי שמוטמעים במסמכי המדיניות השונים.

הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון, לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת-שנתי. התרחישים משלבים התממשות של מספר מוקדי סיכון בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק, מתבססים על ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו-כלכליים. תרחישי הקיצון עודכנו במהלך שנת 2022 ובמסגרת זו שולבו השפעות העלייה בסביבת האינפלציה ומדיניות מוניטרית מצמצמת, אשר השלכותיהן מתבטאות בצמיחה שלילית ובשיעור אבטלה עולה, תוך זיהוי ומיפוי מוקדי הסיכון הרלוונטיים. תרחישי הקיצון, מהווים כלי משלים למיפוי ולניהול הסיכונים הגלומים בכלל הפעילויות של הבנק ובמוקדי הסיכון הנגזרים מהם. התרחישים ותוצאותיהם מהווים כלי לאיתור נקודות החולשה וקבלת החלטות. לבנק תכניות הנהלה להתמודדות עם תרחישי הקיצון, באמצעות נקיטת אמצעים שונים. יחסי ההון של הבנק שהתקבלו בכל התרחישים הינם מעל המגבלות הרלוונטיות.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים המופיעים להלן.

סיכון אשראי

כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלווה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני האשראי. לאחר תקופה ארוכה בה הותיר בנק ישראל את הריבית במשק ללא שינוי, על שיעור של 0.1%, במהלך החודשים אפריל 2022 ועד פברואר 2023, העלה בנק ישראל את הריבית במשק שמונה פעמים ברציפות, מרמה של 0.1% ל-

4.25%. בהודעת הריבית האחרונה, צוין כי המשך קצב העלאות הריבית ייקבע בהתאם לנתוני פעילות והתפתחות האינפלציה, זאת על מנת להמשיך ולתמוך בהשגת יעדי המדיניות. עליית הריבית מגדילה את הוצאות המימון של משקי הבית והחברות העסקיות, אשר לצד העלייה באינפלציה, המייקרת את ההוצאות השוטפות, עלולה להכביד על מצבם הפיננסי של לווים, בהם לקוחות הבנק. הבנק בוחן את השפעות עליית האינפלציה ועליית הריבית החדה בשנים 2022 ו-2023 על מגזרי הפעילות השונים, ובפרט ההשפעה על כושר ההחזר של לקוחות הבנק. נכון למועד פרסום הדוחות לא נצפתה הרעה על הבנק. הבנק ממשיך לעקוב אחר השפעות עלית הריבית והמדד.

מדיניות ותיאבון סיכון

מדיניות האשראי

המחלקה לניהול סיכונים מובילה את תהליך גיבוש מדיניות האשראי, תוך שיתוף הגורמים האחראים על מתן האשראי בבנק. מסמך מדיניות האשראי נדון ומאושר לפחות אחת לשנה על ידי ההנהלה, וועדת אשראי וניהול סיכונים ובדירקטוריון הבנק, ומתעדכן על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם, שינויים ברגולציה וכיו"ב, כמפורט בהמשך. נהלי הבנק בתחום האשראי וניהול סיכון האשראי תומכים ומבטאים מדיניות זו הלכה למעשה.

דירקטוריון הבנק התווה אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון באמצעות הגדרת התיאבון לסיכון. במסגרת זו הוגדרו תחומי פעילות שאינם במיקוד השיווקי של הבנק, במידה שרמת הסיכון הטמונה בהם גבוהה או רמת השליטה והבקרה עליהם אינה גבוהה, אף אם התשואה הפוטנציאלית העשויה להתקבל מהם גבוהה.

תיאבון הסיכון

תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי, תואם פעילות בנקאית זהירה, תואם לדרישות הפיקוחיות ותואם להיקף פעילות הבנק וצביונו. בהתאם, מדיניות הבנק כוללת הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי-ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה.

מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

לבנק מודלים פנימיים שפיתח לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוחות העסקיים. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלקוח (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים וכיו"ב).

מדיניות ניהול מערך הביטחונות

לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כבטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההישענות עליהם, שנקבעו על פי ניסיון העבר. מדיניות ההישענות על בטחונות היא שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותו ועל מהירות מימושו בעת הצורך.

מדיניות איתור וטיפול בחובות בעייתיים וההפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כבעייתיים ומדיניות למדידת הפרשה להפסדי אשראי על מנת לקיים הפרשה ברמה המתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים.
- במסגרת הבנק פועלת יחידה לגביית חובות.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר

2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי. תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה וכן על ידי דרגי הביניים, כמפורט בדוח הסיכונים באינטרנט. לבנק מערכת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות ומערכת המנהלת מעקב אחר שווים של הנכסים, המאפשרת מעקב יומי שוטף.

דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, מדווחת החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות כנדרש בהוראות 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 31 בדצמבר 2022, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות אשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ-מאזניים הסתכם ב- 87.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 96.5 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021. עיקר הירידה נבעה מפירעון אשראי של לקוח מסחרי שסווג כחוב בעייתי. יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בבנק, עמד ב- 31 בדצמבר 2022 על 1.2%, בדומה לסוף שנת 2021. 12% מסיכון האשראי הבעייתי בבנק משויכים לענף המסחר, 25% לענף הבינוי והנדל"ן, 56% לענף הלקוחות הפרטיים ו-1% לענף תחבורה ואחסנה. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.3% לעומת 1.2% בסוף שנת 2021.

ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022			במיליוני ש"ח
סה"כ	פרטי	מסחרי	סה"כ	פרטי	מסחרי	
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי: (1)						
5,349.2	4,391.9	957.3	5,880.9	4,821.2	1,059.7	סיכון אשראי מאזני
2,114.3	1,902.7	211.6	2,244.0	1,997.6	246.4	סיכון אשראי חוץ מאזני
7,463.5	6,294.6	1,168.9	8,124.9	6,818.8	1,306.1	סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:						
206.8	199.1	7.7	175.4	165.3	10.1	לא בעייתי
88.8	55.0	33.8	81.0	48.8	32.2	סה"כ בעייתי: (2)
39.4	28.3	11.1	37.0	25.5	11.5	- בעייתי צובר ריבית
49.4	26.7	22.7	44.0	23.3	20.7	- בעייתי לא צובר ריבית
295.6	254.1	41.5	256.4	214.1	42.3	סך הכל סיכון אשראי מאזני
38.0	27.2	10.8	32.2	11.7	20.5	סיכון אשראי חוץ מאזני
333.6	281.3	52.3	288.6	225.8	62.8	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
1.5	1.5	-	1.0	1.0	-	מזה: חובות צוברים, בפיגור של 90 ימים או יותר
7,797.1	6,575.9	1,221.2	8,413.5	7,044.6	1,368.9	סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
נכסים שאינם מבצעים:						
49.4	26.7	22.7	44.0	23.3	20.7	חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית
49.4	26.7	22.7	44.0	23.3	20.7	סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(2) סיכון אשראי שאינו צובר ריבית, נחות או בהשגחה מיוחדת.

תנועה בחובות הלא צוברים בגין אשראי לציבור

לשנה שנסתיימה ביום					
31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022		
סה"כ	פרטי	מסחרי	סה"כ	פרטי	מסחרי
תנועה בחובות לא צוברים בגין אשראי לציבור*					
38.5	31.0	7.5	49.4	26.7	22.7
יתרת חובות שאינם צוברים לתחילת שנה					
חובות שסווגו כחובות שאינם צוברים ריבית במהלך התקופה					
39.0	17.4	21.6	44.3	21.9	22.4
(8.6)	(8.4)	(0.2)	(10.4)	(9.3)	(1.1)
חובות שחזרו לסיווג שצובר ריבית					
(7.6)	(3.7)	(3.9)	(10.9)	(9.8)	(1.1)
חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית שנמחקו					
(11.9)	(9.6)	(2.3)	(28.4)	(6.2)	(22.2)
חובות לא צוברים שנפרעו					
49.4	26.7	22.7	44.0	23.3	20.7
יתרת חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית לסוף תקופה					
* מזה: תנועה בחובות לא צוברים בארגון מחדש					
יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש לתחילת שנה					
28.6	23.6	5.0	22.8	20.1	2.7
תוספות במהלך השנה					
19.4	17.4	2.0	13.3	12.5	0.8
חובות שחזרו לסיווג שצובר ריבית בשל ארגון מחדש עוקב					
(7.1)	(7.1)	-	(3.6)	(3.6)	-
חובות בארגון מחדש שנמחקו					
(7.2)	(3.6)	(3.6)	(4.5)	(4.2)	(0.3)
חובות בארגון מחדש שנפרעו					
(10.9)	(10.2)	(0.7)	(8.5)	(7.1)	(1.4)
22.8	20.1	2.7	19.5	17.7	1.8
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש					
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית:					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
11.5	7.5	4.0	8.9	6.2	2.7
השפעת היישום לראשונה**					
-	-	-	0.6	0.8	(0.2)
גידול בהפרשות					
4.1	2.4	1.7	4.1	3.9	0.2
גביות ומחיקות					
(6.7)	(3.7)	(3.0)	(6.6)	(5.1)	(1.5)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה					
8.9	6.2	2.7	7.0	5.8	1.2

** השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים.

לשנה שנסתיימה ביום		
31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2022	
0.90%	0.73%	שיעור חובות בעייתיים שאינם צוברים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
		מזה:
0.88%	0.72%	שיעור יתרת אשראי לציבור בעייתי לא צובר הכנסות ריבית מיתרת האשראי לציבור
0.03%	0.02%	שיעור יתרת אשראי לציבור בעייתי צובר הכנסות ריבית בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.24%	1.04%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
(0.06%)	0.09%	שיעור ההוצאה (ההכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.06%	0.06%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.17%	1.30%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
134.01%	181.82%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור בעייתי לא צובר הכנסות ריבית
130.05%	177.78%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור בעייתי לא צובר הכנסות ריבית בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
4.38%	4.00%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2022							פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(2)			מזה:			סיכון אשראי כולל (1)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סיכון אשראי בעייתי לא צובר*	סיכון אשראי בעייתי(4)	דירוג ביצוע אשראי (3)		
1.3	-	(0.5)	-	-	108.0	108.0	תעשייה
6.3	-	0.6	18.7	21.9	365.5	406.5	בניה ונדל"ן - בינוי
1.3	-	-	-	-	124.4	124.4	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.8	-	0.9	-	10.4	296.7	307.8	מסחר
0.2	0.2	0.2	-	-	35.4	35.4	שירותים פיננסיים
2.8		0.2	0.1	0.8	166.8	168.2	שרותים ציבוריים וקהילתיים
2.2	(0.3)	0.5	1.9	5.2	209.3	218.6	ענפים אחרים
18.9	(0.1)	1.9	20.7	38.3	1,306.1	1,368.9	סך הכל מסחרי
66.1	3.3	3.2	23.3	48.9	6,818.7	7,044.6	אנשים פרטיים
85.0	3.2	5.1	44.0	87.2	8,126.8	8,413.5	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	3,955.6	3,957.8	בנקים בישראל וממשלת ישראל
85.0	3.2	5.1	44.0	87.2	12,081.4	12,371.3	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וחוז' מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים), אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוז' מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 9,279.4 מיליוני ש"ח, 795.0 מיליוני ש"ח, 11.8 מיליוני ש"ח ו- 2,285.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) כולל בגין מכשירי אשראי חוז' מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוז'-מאזני צובר ושאינו צובר ריבית.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2021							פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(2)			מזה:			סיכון אשראי כולל (1)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סיכון אשראי בעייתי לא צובר*	סיכון אשראי בעייתי(4)	דירוג ביצוע אשראי (3)		
1.8	-	0.1	0.2	0.7	125.6	126.8	תעשייה
4.7	3.1	1.3	19.0	23.4	285.8	317.8	בניה ונדל"ן - בינוי
0.3	-	(0.3)	-	-	133.6	133.6	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.3	-	(1.3)	5.4	10.9	186.1	197.9	מסחר
0.1	-	(0.1)	-	-	64.8	65.8	שירותים פיננסיים
1.0	-	(0.2)	1.1	1.4	170.6	172.2	שרותים ציבוריים וקהילתיים
2.4	0.1	(1.4)	2.2	3.7	202.4	207.1	ענפים אחרים
14.6	3.2	(1.9)	27.9	40.1	1,168.9	1,221.2	סך הכל מסחרי
55.7	(0.3)	(1.4)	26.7	56.4	6,294.6	6,575.9	אנשים פרטיים
70.3	2.9	(3.3)	54.6	96.5	7,463.5	7,797.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	3,984.9	3,984.9	בנקים בישראל וממשלת ישראל
70.3	2.9	(3.3)	54.6	96.5	11,448.4	11,782.0	סך הכל

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

- (1) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים), אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 8,882.9 מיליוני ש"ח, 742.7 מיליוני ש"ח, 1.0 מיליוני ש"ח ו- 2,155.4 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני צובר ושאינו צובר ריבית.

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

א. כללי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק.

בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד-צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. שווי השוק של העסקאות אינו ודאי ויכול להשתנות לאורך חיי העסקה, בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק.

ב. מדיניות ותיאבון סיכון

לבנק מדיניות ותיאבון לסיכון לפעילות מול מוסדות פיננסיים, הן ברמת תיאבון הסיכון הכולל והן ברמת החשיפה לצד הנגדי הבודד בחתך סוג החשיפה והעסקה הבודדת, ותוך התחשבות בהון העצמי של הבנק והיקף החשיפות שלו ובהתבסס על פרמטרים הנגזרים מחוסנו הפיננסי של הצד הנגדי.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית וזהירה שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק, נבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ הן בתחום הנדל"ן בכלל והן בתחום האשראי בפרט, שינויים ברגולציה (כגון: הוראות המפקח על הבנקים ותקנות ממשלתיות) וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, ביצוע ניתוחי רגישות בליווי פרויקטים לבניה ובחינת שיעור ההון העצמי והמכירות המוקדמות וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים.

בנוסף, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הנדל"ן והבינוי, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה לנכסים מניבים, וכן אשראי למימון נדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה. בחינת בקשות חדשות למימון נדל"ן בבנק מאופיינות בפרמטרים שונים, בין היתר, מיקום הנכס, ייעודו (מגורים/משרדים/מסחר) וסוג העסקה. כמו כן נבחנת רמת הסיכון הנגזרת בכל מימון בהתייחס לשיעור המימון, תקופת המימון, איכות הלווה ואיתנותו. בהתייחס לכל האמור לעיל וכן פרמטרים נוספים, נקבעת רמת התמחור ורווחיות התיק.

מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, מקיים הבנק דיון תקופתי בכל תיקי האשראי, ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט ומצמצם חשיפות בהתאם. ככלל, בחינת הפרויקטים מתבצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע, המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם, הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע.

הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש, באמצעות כלים לחישוב תשואה. ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ונקבעת גם עבור ענף הבינוי והנדל"ן, על פי מאפייניו. יצוין כי בנוסף למדידה כמותית זו, בוחנת קבוצת הבינלאומי מדי רבעון, באופן סובייקטיבי, את הצורך בהגדלה נוספת של מקדמי ההפרשה לענף הבינוי והנדל"ן, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות, הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי ובמידת הצורך, מגדיל את מקדמי ההפרשה הקבוצתית. בחינה נוספת מבוצעת גם עבור לוויים ספציפיים ובמידת הצורך, נרשמת גם הפרשה פרטנית. למועד הדיווח, שוק הנדל"ן בארץ מצוי בהמשך מגמת גידול והתפתחות מואצת, בדגש על תחום המגורים. מגמה זו עשויה להשתנות עקב השינויים הנצפים באינפלציה ובשוקי ההון בעולם, המביאים גם להעלאת הריבית. הבנק עוקב באופן שוטף אחר המגמות. מדיניות הבנק המידתית, הביאה לכך שלא נרשמה השפעה מהותית על איכות התיק.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2022	
במיליוני ש"ח		
		סיכון אשראי כולל⁽¹⁾
136.3	181.0	נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
74.5	78.9	מזה: קרקע גולמית
61.8	102.1	נדל"ן בתהליכי בניה
15.9	15.8	נדל"ן שבנייתו הושלמה
299.2	334.1	אחר ⁽²⁾
451.4	530.9	סך הכל

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 102.1 מיליוני ש"ח (61.0 מיליוני ש"ח מאזני ו-41.1 מיליוני ש"ח חוץ מאזני) ב-31.12.21 - 61.8 מיליוני ש"ח (32.6 מיליוני ש"ח מאזני ו-29.2 מיליוני ש"ח חוץ מאזני).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, כגון ובעיקר - פרויקטי תשתיות, אשראי לחברות נדל"ן מניב ולווים, ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

שיעור האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מסך סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן ליום 31 בדצמבר 2022 עומד על 6.9%, בהשוואה ל-7.1% ליום 31 בדצמבר 2021. שיעור האשראי הבעייתי מסיכון האשראי הכולל בענף הבינוי והנדל"ן ליום 31 בדצמבר 2022 עומד על 4.1%, בהשוואה ל-5.2% ליום 31 בדצמבר 2021.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים

כללי

הבנק מעמיד אשראי צרכני למגוון משקי בית המורכבים בעיקרם מאוכלוסיות יעד המאופיינות ברמת סיכון נמוכה מהממוצע, חלקם ממערכת החינוך.

לאור השינויים בסביבת הרבית והאינפלציה, לאחר שנים של יציבות יחסית, קיים חשש להאטה בצריכה הפרטית. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים, משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכווונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים. מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנק הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן בהעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה ובקול סנטר. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלים את תיאבון הסיכון המידתי של הבנק בתחום האשראי הצרכני.

הבנק מתמקד באשראי קמעונאי, המאופיין ברמת פיזור גבוהה ורמת סיכון נמוכה. הבנק פועל ליישם מתכונת עבודה סדורה המגדירה, בין היתר, מדיניות ממוקדת לקוח. אוכלוסיית היעד מאופיינת בביטחון תעסוקתי, מקורות הכנסה יציבים וכושר החזר מוכח הזקוקה למימון בתחום הצרכני. חלק מן ההלוואות לאוכלוסייה זו מוענק בין היתר במסגרת מכרז החשב הכללי למתן הלוואות רווחה לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. במסגרת המכרז הבנק מעמיד לעובדי ההוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי כאמור. גובה הלוואות החשכ"ל הינן בסכום

מרבֵּי של עד 40 אלפי ש"ח ולתקופת זמן של עד 10 שנים, בהתאם לסוגי ההלוואות בתנאי המכרז. תשלומי הלוואות אלו ואחרות מבוצעים בעיקר בניכוי משכר. בנושא מכרז החשכ"ל ראה גם באור 14 בדוחות הכספיים. כ-80% מהאשראי של אנשים פרטיים הינו בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה מעל 10 אלפי ש"ח. הבנק אינו מעניק הלוואות לדירור. הלוואות אלו ניתנות על ידי חברת האם.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים

	31 בדצמבר 2022	31 בדצמבר 2021	השינוי באחוזים
	במיליוני ש"ח		
יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי	1,076.7	977.1	10.2
הלוואות אחרות	3,958.6	3,668.9	7.9
סך כל סיכון האשראי המאזני	5,035.3	4,646.0	8.4
מסגרת עו"ש לא מנוצלת	851.9	822.1	3.6
מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות	1,013.9	908.5	11.6
סיכון אשראי חוץ מאזני אחר	143.5	199.3	(28.0)
סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני	2,009.3	1,929.9	4.1
סך הכל סיכון האשראי הכולל	7,044.6	6,575.9	7.1
ממוצע היקף האשראי, כולל משיכות יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות	4,647.6	4,316.6	7.7

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים

	31 בדצמבר 2022	31 בדצמבר 2021	השינוי באחוזים
	במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי לא צובר	23.3	26.7	(12.7)
סיכון אשראי בעייתי צובר ריבית	25.5	29.5	(13.6)
סיכון אשראי לא בעייתי	4,986.5	4,589.8	8.6
סך כל סיכון אשראי	5,035.3	4,646.0	8.4
מזה: חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר	1.0	9.5	(89.5)
יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי	17.7	20.1	(11.9)
שיעור ההוצאה להפסדי אשראי מסך האשראי*	0.06%	(0.03%)	-

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

31 בדצמבר 2022				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	29.2	2.8	32.0	75.2
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	869.6	79.9	949.5	284.9
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	1,697.6	390.3	2,087.9	751.5
גבוהה מ-20 אלפי ש"ח	1,348.5	617.4	1,965.9	897.7
סך הכל	3,944.9	1,090.4	5,035.3	2,009.3

31 בדצמבר 2021				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	30.4	5.2	35.6	78.9
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	879.8	94.3	974.1	313.3
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	1,562.8	399.9	1,962.7	734.7
גבוהה מ-20 אלפי ש"ח	1,102.1	571.5	1,673.6	803.0
סך הכל	3,575.1	1,070.9	4,646.0	1,929.9

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני		תקופה לפירעון
31 בדצמבר 2022	31 בדצמבר 2021	
במיליוני ש"ח		
1,070.1	1,183.7	עד שנה
634.1	714.6	משנה ועד שלוש שנים
1,182.2	1,253.4	משלוש שנים ועד חמש שנים
884.1	848.7	מחמש שנים ועד שבע שנים
875.5	1,034.9	מעל שבע שנים
4,646.0	5,035.3	סך הכל

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
97.5	72.5	25.0	98.9	70.4	28.5	עד 10
203.5	145.2	58.3	210.3	147.7	62.6	10 עד 20
532.9	316.9	216.0	553.4	323.0	230.4	20 עד 40
1,200.8	554.6	646.2	1,245.0	585.9	659.1	40 עד 80
2,085.4	507.4	1,578.0	2,129.2	526.4	1,602.8	80 עד 150
2,129.0	301.7	1,827.3	2,305.6	309.4	1,996.2	150 עד 300
326.8	31.6	295.2	502.2	46.5	455.7	מעל 300
6,575.9	1,929.9	4,646.0	7,044.6	2,009.3	5,035.3	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.

** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה

31 בדצמבר 2021		31 בדצמבר 2022		סוג האשראי
סיכון אשראי מאזני		סיכון אשראי מאזני		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		עו"ש
337.6	376.3	639.5	700.4	יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
3,529.0	3,723.0	139.9	235.6	אשראי בריבית משתנה
4,646.0	5,035.3			אשראי בריבית קבועה
				סך הכל

ביטחונות

31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			סך אשראי המגובה בביטחונות*
219.1	4.3	214.8	233.4	7.2	226.2	
117.2	3.3	113.9	123.9	3.3	120.6	* מזה: בטחונות לא נזילים
101.9	1.0	100.9	109.5	3.9	105.6	בטחונות נזילים

א. חיתום האשראי למשקי בית

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות וכן באמצעות מגוון רחב של נוהלי אשראי, תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים.

הבנק נותן מענה לצרכי האשראי של הלקוח בהתאם ליכולת ההחזר ודירוג האשראי. כמו כן מציע אשראי ללקוחותיו באופן יזום על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון, מטרות האשראי, פעילות הלקוח בבנק, דירוג סיכון האשראי, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

לבנק ועובדיו התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונו רב השנים באשראי למשקי הבית.

הבנק מכשיר את עובדיו ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעל מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או תסמינים שליליים.

הבנק מגדר את עצמו בנטילת סיכוני אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה.

במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים.

בקו השני קיימות מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאתר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סמנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי.

הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכוני אשראי צרכני, לרבות פעילויות קווי ההגנה הראשון והשני לניטור סיכון זה.

סיכון שוק

כללי

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

שנת 2022 אופיינה במדיניות מוניטרית מרסנת שהתבטאה בהעלאות ריבית על ידי בנקים מרכזיים בארץ ובעולם וזאת על רקע נתוני אינפלציה עולמיים גבוהים, כאשר הצפי הוא שבשנת 2023 סביבת האינפלציה הגבוהה תרוסן כך שנגידי הבנקים המרכזיים בעולם ימתנו את העלאות הריבית באופן משמעותי. במהלך הרבעון הרביעי חלה עלייה בשווקי המניות באירופה ובארה"ב בעוד שהשוק המקומי נשאר יציב.

הבנק נוקט במגוון פעולות על מנת להתמודד עם ההשפעות של השינויים בריבית ובאינפלציה על לקוחותיו, ובכללם ביצוע מבחני רגישות ובדיקות שוטפות הבוחנות את כושר ההחזר של הלקוחות, לפי מגזרי הפעילות השונים, תוך טיפול פרטני בהתאם לממצאים.

כמו כן, הבנק נוקט בפעולות נוספות על מנת להתמודד עם ההשפעות של שינויים אלו על הבנק, לרבות עדכוני הנחות למודלים שונים בתחומי האשראי וסיכונים שוק, הגדלת החשיפה למגזר הריבית המשתנה, ביצוע עסקאות לניהול החשיפה במגזר הצמוד מדד והתאמת שיעורי הביטחונות הנדרשים בפעילות שוק ההון. הבנק ממשיך לעקוב אחר ההתפתחויות השונות במצב המאקרו-כלכלי.

מדיניות ותיאבון סיכון

לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים, אשר מתווה ומפרטת, בין היתר, תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד ועקרונות לפעילות. תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים פיננסיים, תואם פעילות בנקאית זהירה, מידתי ותואם לדרישות הפיקוחיות ולהיקף פעילות הבנק ולצביונו. ככלל, הבנק שואף למזער את החשיפות הפיננסיות שהוא נוטל, ופועל ליצירת רווחיות נאותה תוך כדי נטילת סיכונים פיננסיים מידתיים. תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות הבנק באמצעות מגוון רחב מאוד של מגבלות סיכון/הפסד כמותיות ומידתיות ביחס להון הבנק וכן בתהליכי בקרה הדוקים ובתהליכי עבודה מובנים בקווי הבקרה השונים.

הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה לסיכונים שוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה בלתי תלויה וביקורת על תהליך ניהול סיכונים השוק. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכונים שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו. ניהול החשיפה לסיכונים השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון והנהלה וכן על ידי דרגי הביניים כמפורט בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיווח על החשיפות לסיכונים שוק

הנהלת הבנק והדירקטוריון מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים שוק, ובחתיכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה, בין היתר, התפתחויות בסיכון ובסביבה הפיננסית ועמידה במגבלות.

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות ריבית כגון: מח"מ, שווי הוגן, מבחני רגישות לשינויים בעקום הריבית.

סיכון ריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית, המשפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורותיו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון מתחור מחדש, סיכון עקום התשואה וסיכון בסיס. סיכון הריבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכונים הריבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הריבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הריבית בתיק הבנקאי. נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הריבית.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים בריבית נעשה על ידי התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית, בכפוף למגבלות שקבע

הדירקטוריון. בכל מגזר נמדדת החשיפה לשינוי בלתי צפוי בשיעור הריבית לכל התקופות ובתרחישי ריבית שונים ונמדדת השפעתה על השחיקה הפוטנציאלית של השווי הכלכלי ושל הרווח החשבונאי עבור שנים עשר חודשים קדימה, בכל אחד מהמגזרים בנפרד, וגם בכל המגזרים יחד. הבנק רואה בגישה הכלכלית ככלי עיקרי לניהול סיכוני הריבית שלו. החשיפה העיקרית לסיכוני ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר צמוד המדד ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה. על מנת למזער את סיכון הריבית בתיק הבנקאי וכחלק מניהול הנכסים וההתחייבויות, הבנק עושה לעיתים שימוש בכלים נוספים, לרבות פעילות בנגזרים.

התיאבון לסיכון

- תיאבון הסיכון לריבית כפי שמשקף במגבלות הינו מידתי, וניצול מסגרות החשיפה מבוצע בהתאם להערכות הבנק בנוגע לשיעורי הריבית הצפויים ולמבנה עקום הריבית הצפוי באופקי זמן שונים ובכפוף למגבלות שהוגדרו במדיניות הסיכונים הפיננסיים.
- לבנק סדרת מגבלות לשינויים בעקום הריבית ומגבלות פרטניות היוצרות סיכוני ריבית על היקף חשיפת הריבית, ומגבלות על גובה השחיקה המכסימלי בשווי ההוגן תחת מצב קיצון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

סיכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. ביתרות חשבונות העובר ושב שאינן נושאות ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. הבנק קבע כי תקופת הפירעון של יתרת העו"ש היציבה המשמשת בחישוב החשיפה לריבית תהיה למספר שנים.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שווים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הריבית על שווים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פרטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר, על הכנסות הריבית נטו ועל הכנסות המימון שאינן מריבית:

- שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית):

31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022			
סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח	שקל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
731.5	(1.3)	732.8	731.5	(1.3)	732.8	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
731.5	(1.3)	732.8	731.5	(1.3)	732.8	מזה: תיק בנקאי

(1) פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 28א' לדוחות הכספיים.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם ⁽¹⁾ של הבנק:

2021 בדצמבר 31			2022 31 בדצמבר			
סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
						שינויים מקבילים
14.7	(1.3)	16.0	10.4	(1.1)	11.5	עלייה במקביל של 1%
14.6	(1.4)	16.0	10.3	(1.2)	11.5	מזה: תיק בנקאי
(28.3)	1.3	(29.6)	(10.7)	1.1	(11.8)	ירידה במקביל של 1%
(28.3)	1.3	(29.6)	(10.7)	1.1	(11.8)	מזה: תיק בנקאי
						שינויים לא מקבילים
20.7	0.9	19.8	21.5	0.5	21.0	התללה ⁽²⁾
(18.2)	(1.4)	(16.8)	(15.2)	(1.4)	(13.8)	השטחה ⁽³⁾
(4.9)	(1.9)	(3.0)	(8.1)	(2.9)	(5.2)	עליית ריבית בטווח הקצר
5.7	1.3	4.4	12.4	3.0	9.4	ירידת ריבית בטווח הקצר

בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית⁽⁶⁾

31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022			שינויים מקבילים
סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית ⁽⁶⁾	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית ⁽⁶⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
30.2	0.1	30.1	2.0	0.1	1.9	עלייה במקביל של 1%
30.2	0.1	30.1	2.0	0.1	1.9	מזה: תיק בנקאי
(60.1)	(0.1)	(60.0)	(40.1)	(0.1)	(40.0)	ירידה במקביל של 1%
(60.1)	(0.1)	(60.0)	(40.1)	(0.1)	(40.0)	מזה: תיק בנקאי
(19.4)	(0.2)	(19.2) ⁽⁷⁾	(78.5)	(0.3)	(78.2) ⁽⁸⁾	ירידה במקביל של 2%
63.2	0.3	62.9	17.2	0.3	16.9	עלייה במקביל של 2%

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

(2) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.

(3) השטחה - עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

(4) לאחר השפעות מקזזות.

(5) בתרחישי ירידת ריבית במגזר המדד נלקחת בחישוב סביבת ריבית שלילית.

(6) בתרחישי ירידת ריבית המשקפים ריבית שלילית, חושבה השפעת התרחיש על ההכנסות נטו מריבית, בהתאם להנחות שונות.

(7) בתרחיש של ירידת ריבית מקבילה של 2% השינוי אינו סימטרי לתרחיש של ירידת ריבית מקבילה של 1%. זאת משום שהמודל בתרחיש של ירידת ריבית של 2% מבטל הגנות ריבית על פקדונות ציבור מסוימים אשר קיימות בתרחיש של ירידת ריבית של 1%.

(8) בתרחיש של עליית ריבית מקבילה של 2% השינוי אינו סימטרי לתרחיש של עליית ריבית מקבילה של 1% ולתרחיש ירידת ריבית מקבילה של 2%, לאור ההנחות הקיימות לגבי היקף יתרות העו"ש שיעברו לפקדון נושא ריבית.

החשיפה בבסיס

כללי

חשיפת בסיס נוצרת כתוצאה מאי הקבלה בעיתוי, בבסיס המדידה ובסכומי ההשקעה עם או ללא פעולות גידור. על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי הלא צמוד מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בחשיפות הבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשים בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר פעילות.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס ובריבית.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות לפי מגזרי ההצמדה.

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה (במיליוני ש"ח):

% מההון		החשיפה בבסיס בפועל		
ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022	
65.82%	67.58%	536.1	614.8	לא צמוד
33.60%	32.15%	273.7	292.5	צמוד מדד
0.58%	0.27%	4.7	2.4	מט"ח וצמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 31 בדצמבר 2022 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

31.12.22		
אירו	דולר	אחוז שינוי בשער החליפין
0.1	0.1	ירידה של 5%
0.1	0.2	ירידה של 10%
(0.1)	(0.1)	עליה של 5%
(0.1)	(0.2)	עליה של 10%

(1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

(2) תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.

(3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.

(4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 31 בדצמבר 2022.

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

אחוז שינוי במדד	במיליוני ש"ח
ירידה של 3%	(8.9)
עליה של 3%	8.9

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

כללי

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית) וכן כשירות ללקוחותיו, כאשר הפוזיציה באופציות (לרבות מסלולי הברירה) הינה בעלת מרכיב גבוה יותר של סיכון שוק.

התיאבון לסיכון

לבנק מדיניות ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים ובמסגרתה מגבלות לגבי היקף מסלולי הברירה המגלמים אופציות "גלומות".

השקעה במכשירים נגזרים לסוגיהם נעשית לאחר בחינת כל מכשיר לגופו והתאמתו לצרכים הפיננסיים של הבנק וליכולתו לתפעל אותו באופן מיטבי, וכן ליכולתו לנטר את הסיכון בגינו, הן בצד סיכון השוק והן בצד סיכון האשראי עבור עסקות בהן הבנק פועל כמתווך עבור לקוחותיו.

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	עסקאות גידור
101.3	94.0	חוזי ריבית
13.8	18.2	עסקאות אחרות
105.6	86.1	חוזי מטבע חוץ
2.8	7.2	חוזים בגין מניות
223.5	205.5	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022	
		עסקאות גידור
94.0	101.3	חוזי ריבית
		עסקאות אחרות
18.2	13.8	חוזי ריבית
86.1	105.6	חוזי מטבע חוץ
7.2	2.8	חוזים בגין מניות
205.5	223.5	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון נזילות

כללי

סיכון הנזילות הינו הסיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי, אי ודאות לגבי זמינות המקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון, אף להוות סכנה ליציבותו.

יחס כיסוי הנזילות של הבנק לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2022 עמד על 261% בהשוואה ל-248% בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021. יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה ביאור 21 לדוחות הכספיים.

יחס מימון יציב נטו - NSFR

ביום 21 ביוני 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר קובעת את אופן חישוב היחס, כפי שנקבע ברפורמת באזל 3 של ועדת באזל (BCBS). מטרת היחס הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך, באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב, בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח.

יחס מימון יציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין ופריטי מימון יציב נדרש. מימון יציב זמין, מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו, על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס מימון יציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש, הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפרעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של החשיפות החוץ מאזניות. החל מיום 31 בדצמבר 2021 (מועד יישום ההוראה), הבנק נדרש לעמוד ביחס מימון יציב נטו השווה או גדול מ-100%, על בסיס שוטף. יחס המימון יציב נטו של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022 עמד על 150%.

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022	
באחוזים		
151%	150%	יחס מימון יציב נטו
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

מדיניות ניהול הסיכון

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ, בהתאם לנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין 342 ו-221.

המדיניות כוללת, בין היתר, מגבלות על יחסי כיסוי נזילות ועל יחסי הנזילות המזעריים בתרחיש רגיל ובתרחישי קיצון והתייחסות לכלי המדידה, השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף. כמו כן, הבנק קבע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק, וזאת בכדי להבטיח את יכולתו של הבנק לעמוד באתגרים העולים מניהול העסקים השוטף, וכאלה שעלולים להתעורר בעת מקרי לחץ בשווקים הפיננסיים.

תיאבון הסיכון

הבנק פועל לשמירה על מלאי נכסים נזילים ברמה נאותה, במקביל לניהול השימושים, באופן שיניב הכנסה לבנק. הבנק רואה משנה חשיבות בניהול שמרני אך אקטיבי של הנזילות בבנק. תיאבון הסיכון של הבנק מידתי ומתבטא במבנה הנכסים וההתחייבויות, כלי המדידה וניטור הסיכון הרבים שמוקצים לעניין זה ומערכי הניהול והבקרה שמופקדים על ניהול סיכון זה.

פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.

ניהול החשיפה לסיכונים הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה בקווי ההגנה הראשון, השני והשלישי.

דיווח על החשיפה לסיכונים נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים ובמט"ח.
- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בשקלים ובמט"ח בהשוואה למגבלות ויעדי הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון והסמכויות לניהולם ניתן במסגרת דיווח יומי. כמו כן במסגרת וועדת הנזילות והסיכונים הפיננסיים המתכנסת לפחות פעם בשבוע וכן אחת לחודש בישיבת הנהלה הדנה בנושא ניהול נכסים והתחייבויות.
- דיווח על החשיפות מרוכז במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- במסגרת הדוח הרבעוני של יחידת תחום סיכונים שוק ונזילות ותיקוף מודלים בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מדווחת גם החשיפה לסיכון נזילות.
- דיווח אחת לרבעון בהנהלה ובדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעדכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכונים נזילות.

ככלל, חשיפות המטבע של הבנק הינן נמוכות (ראה פרק סיכונים שוק), כאשר הבנק מנהל את חשיפות ההצמדה בשוטף.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

עיקר הנכסים הנזילים בבנק, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמה ליום 31 בדצמבר 2022 ב-4.4 מיליארד ש"ח בדומה לסוף שנת 2021. מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-3.6 מיליארד ש"ח, וכ-0.8 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2022, עומד על 154.3%, בהשוואה ל-161.9% ב-31 בדצמבר 2021.

בסוף דצמבר 2022 הסתכמו פקדונות הציבור ופקדונות מבנקים בכ-9.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-9.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים.

הבנק מגטר את היקף וריכוזיות המקורות ע"פ קריטריונים שונים, כגון: לפי גודל ומח"מ באופן שוטף, ומציב יעדים ומגבלות להיקף הפקדונות הגדולים ולתמהיל המקורות בכלל.

במגזר צמוד המדד, הן המקורות והן השימושים פרוסים לטווח בינוני. במגזר השקלי הלא צמוד, ובמגזר מטבע החוץ, לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יישארו לאורך זמן. השימושים במגזרים אלו הינם לטווח קצר-בינוני. שינוי קל במדד לא משפיע מהותית על חשיפות הבנק. ככלל, חשיפות המטבע של הבנק הינן נמוכות (ראה פרק סיכונים שוק), כאשר הבנק מנהל את חשיפות ההצמדה בשוטף.

יתרת סך הפקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

	ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2021
	מיליוני ש"ח	
1	425.8	404.3
2	63.9	121.2
3	58.2	53.7

סיכון מימון

סיכון מימון הינו סיכון למחסור במקורות מימון ועשוי לנבוע בין היתר ממבנה מקורות שאינו מספיק יציב בטווח הארוך לשרת את השימושים המתוכננים. לבנק מקורות מימון מגוונים ויציבים שעיקרם פקדונות הציבור. סיכון זה מנוהל כחלק מניהול סיכון הנזילות בבנק, על ידי מגבלות ויעדים על ריכוזיות מקורות המימון, והפחתת התלות בצדדים נגדיים מהותיים. כחלק מניהול הסיכון מבוצע ניטור של אינדיקטורים למעקב אחר מבנה המקורות וריכוזיות המקורות באופן שוטף.

סיכון תפעולי

כללי

בהתאם להגדרת הוראת ניהול בנקאי תקין 350, סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד כתוצאה מאי-נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים או מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, סיכונים מעילות והונאות, סיכונים טכנולוגיות המידע, סיכונים אבטחת מידע וסיביר והמשכיות עסקית ואינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד). הסיכונים התפעוליים מהווים חלק בלתי נפרד ממערך הסיכונים הכולל בתהליכי הבנק, מאחר והסיכונים התפעוליים מובנים בכל סוגי הפעילות העסקית בתהליכי העבודה בבנק, בתהליכי הרוחב ובמערכות התומכות.

ניהול הסיכונים מבוצע במטרה להעריך ולנטר את הסיכונים התפעוליים בתהליכי הבנק, לרבות סיכוני מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית, למזער את הסיכונים הללו ולהפחית נזקים כספיים בגינם, תוך נקיטת שיקולים של עלות מול הפחתת הסיכון.

מדיניות

דירקטוריון הבנק קבע מתודולוגיה לניהול הסיכון התפעולי, לרבות באמצעות מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 310 ו-350. המדיניות מגדירה את תיאבון הסיכון ומתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. המדיניות כוללת התייחסות לשרשרת של תהליכי ניהול הסיכונים, מרמת זיהוי הסיכונים, הערכה ומדידה, ועד להפחתה וניטור של הסיכונים.

ניהול החשיפות

1. שיטות ותהליכי עבודה

אחד מהכלים המרכזיים למיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים ולשליטה ובקרה עליהם הינו סקר הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל את מיפוי ותיעוד התהליכים העסקיים והסיכונים התפעוליים והבקורות בתהליכים אלו, לרבות סיכוני מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית, גם בהתבסס על מאגר אירועי הכשל וממצאי ביקורת, הערכת אומדן הסיכונים והפחתתו על ידי יישום בקורות חדשות, חיזוק בקורות קיימות ועוד.

הבנק, באמצעות חברת האם, עורך סקר סיכונים תפעוליים תקופתי, שמאפשר בהנהלת הבנק ובדירקטוריון. כלים נוספים הם סקרי סיכונים תפעוליים למערכות וכן סקר הערכת סיכוני סייבר. כמו כן, הבנק מבצע באופן שוטף ניהול סיכונים לאיתור מוקדי סיכון במוצרים, תהליכים ושירותים חדשים בבנק בהתאם למדיניות לניהול סיכונים במוצרים, שירותים ותהליכים חדשים.

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, משולבות בקורות מיכונות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי ותהליכי העבודה והבקרה. בנוסף, כחלק מתשתית מעקב ובקרה, הוגדרו KRI – אינדיקטורים עיקריים לסיכונים תפעוליים בתהליכים נבחרים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים.

2. איסוף ודיווח אירועי כשל

הבנק מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל, (אירועי הפסד/רווח, כמעט הפסד/כמעט רווח, הפרשה לתביעה ואובדן הכנסה). כבסיס נתונים לניתוחים רבעוניים ושנתיים של מגמות ומוקדי סיכון, לצורך הצגה בפני ההנהלה והדירקטוריון, לאומדן הסיכונים התפעוליים בבנק, לאימות הערכות של מומחי התוכן, להפקת לקחים, לבחינה מחדש ולשיפור בקורות קיימות, לעדכון מפת הסיכונים ולשמירת היסטוריה. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

3. מערכת למדידה, אמידה וניהול של סיכונים תפעוליים

הבנק מנהל את מפת הסיכונים באמצעות כלי תוכנה, התומך במתודולוגיה לניהול הסיכונים התפעוליים. מאגר המידע המרכזי של כלי התוכנה, כולל את נתוני המבנה האירגוני וכן את מיפוי ותיעוד סקרי הסיכונים שבוצעו לגבי התהליכים בבנק ואירועי הכשל.

המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 355 בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. בבנק מתבצעת היערכות הכוללת מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית, הכנת תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בבנק קיים חדר מצב קבוצתי ופורום הערכות לשעת חירום קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם. הפורום מופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום שונים ומתכנס לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח תקופתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום. הבנק מקיים באופן שוטף תהליך לשיפור היערכות המשכיות עסקית במסגרתו מעודכן המיפוי של כל הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, ומעודכנים תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם.

סיכון טכנולוגיות המידע

הסיכון לכשל במידע ו/או במערכות המידע והתפעול של הבנק וכן תמיכה שאינה הולמת ומספקת את השירותים והתהליכים העסקיים הנדרשים על ידי הבנק למימוש יעדיו העסקיים. לאור העובדה, כי בשנים האחרונות הסביבה הטכנולוגית מתפתחת והתלות בה הולכת וגוברת, נוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והצורך בהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות.

הסיכון מנוהל לפי מדיניות ניהול טכנולוגיות המידע ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 357. כמו כן, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 301 פועלת וועדת אשראי וניהול סיכונים של הדירקטוריון.

בנוסף, הבנק פועל על פי מדיניות ניהול סיכונים מוצרים חדשים ובמסגרת זו מבוצעים תהליכי ניהול סיכונים בהכנסת מערכות/טכנולוגיות חדשות.

ניהול סיכונים בסביבות מחשוב ענן

לבנק מדיניות שימוש במחשוב ענן במסגרת מדיניות ניהול טכנולוגיות המידע, שאושרה בהנהלה ובדירקטוריון. הבנק פועל בהתאם להוראה 362 בנושא, הקובעת הנחיות ותנאים הנדרשים לשימוש של תאגיד בנקאי בטכנולוגיות מחשוב ענן ומדגישה את הצורך לנהל את הסיכונים לכל שימוש בטכנולוגיות מחשוב ענן.

אבטחת מידע

דירקטוריון הבנק והנהלתו קבעו מדיניות מפורטת בנושא מדיניות אבטחת מידע בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 357 - "ניהול טכנולוגיית המידע" ומינה מנהל אבטחת מידע האחראי על ניהול סיכוני אבטחת מידע. הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות ומיישם את הנחיות תקנות הגנת הפרטיות.

סיכוני אבטחת מידע ואירועי סייבר

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, ההנהלה והדירקטוריון של הבנק הגדירו את אסטרטגיית הגנת הסייבר ואת מדיניות הגנת הסייבר.

מנהלת אבטחת המידע של הקבוצה מונתה גם כמנהלת הגנת הסייבר הקבוצתי, בהתאם להיתר מבנק ישראל. התקפות סייבר מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בפעילות אסטרטגית. הנזק הצפוי מהתקפות אלו עשוי לנבוע מפגיעה באמינות, שלמות, סודיות המידע ו/או בזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה על לקוחותיו. הבנק מקיים מערך הגנה כולל ויעודי להתמודדות עם התקפות סייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת המידע. מערך ההגנה כולל היבטים אנושיים,

טכנולוגיים ותהליכיים, שמטרתם לצמצם את הפגיעה בפעילות הבנק וההשפעה על לקוחותיו, והכל על פי תרחישי תקיפה ייעודיים המוגדרים על ידי מנהלת הגנת הסייבר.

החדשנות בבנקאות בתקשורת, שימוש בטכנולוגיות חדשות, מערכות פתוחות ויישומי מחשוב ענן, מעלים את הסבירות להתממשות אירוע סייבר. עקב כך, לצורך ניהול נאות של סיכוני סייבר, הורחבה והותאמה המסגרת הקיימת של ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע ואבטחת מידע בבנק בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות וכן הוגברו הניטורים ומיושמות בקרות ואמצעים שונים בהתאם להתפתחות האיומים. במהלך השנה, מערך הגנת הסייבר זיהה ניסיונות תקיפה, אך הבנק וחברות הבת שלו לא חוו התקפות סייבר בעלות השפעה מהותית על תפקודם.

אגף אבטחת מידע והגנה בסייבר מבצע תרגילי סייבר לבדיקת המוכנות הטכנולוגית, המוכנות התשתיתית וכן סימולציות לבחינה של תרחישים מורכבים. בנוסף, הוגדרה המתודולוגיה למיפוי סיכוני סייבר ומבוצע סקר סיכוני סייבר.

הבנק מיישם את הנחיות הוראות ניהול בנקאי תקין שהוציא בנק ישראל אשר עוסקות בפעילות הבנק מול ספקיו: הוראה 363 - "ניהול סיכוני סייבר בשרשרת האספקה" והוראה A359 - "מיקור חוץ". בנוסף, הבנק עומד בדרישות הבקרה של חברת SWIFT העולמית.

פיקוח, בקרה ודיווח על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון וההנהלה וכן על ידי דרגי הביניים במסגרת פורומים דיווחיים, כמפורט בדוח הסיכונים הרבעוני באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון סביבה ואקלים

הסיכונים לחשיפה להפסדים מסיכונים הקשורים להשפעות סביבתיות הן בשל עלויות שמקורן בחשיפה לסיכוני סביבה - פגיעה סביבתית (זיהום קרקע, זיהום אוויר, מחסור במים, רעידות אדמה וכיו"ב) והן בשל עלויות הנובעות מהחשיפה לסיכוני האקלים - סיכונים פיזיים (גלי חום, בצורות, שיטפונות, הצפות ועוד) או סיכוני מעבר הקשורים לשינויי האקלים. לסיכונים אלו השפעה אפשרית במספר היבטים באופן ישיר או עקיף: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, ציות וסיכון מוניטין.

השפעה ישירה - כתוצאה מעלויות מפגעים סביבתיים שעל הבנק לשאת בהם בגין נזקים ישירים הקשורים בשינויי אקלים או הפסד כספי העלול להיגרם כתוצאה מאימוץ של הוראות לגבי מדיניות אקלים וסביבה, התפתחות טכנולוגית ושינויים בהעדפות השוק.

השפעה עקיפה - כגון על סיכוני האשראי - עלולה לבוע מהרעה במצבו הפיננסי של לווה בעקבות השפעות סביבתיות ושינויי אקלים, בין היתר בעקבות אי-עמידה בהוראות הדין הסביבתיות הרלבנטיות, בשל הוצאות גדולות הנדרשות כדי לעמוד בדרישות רגולציה סביבתית או בשל קנס גבוה שניתן להשית בשל פגיעה סביבתית, וכן התממשות של סיכונים אחרים הקשורים בסיכונים סביבתיים כגון סיכון מוניטין. הבנק נוקט בפעולות לזיהוי וניהול סיכונים אלו, בדגש על סיכון האשראי, תוך חתירה לצמצום או מניעה של סיכון הנובע מהשפעה סביבתית שיש בה פוטנציאל לפגיעה. הבנק רואה ערך רב במימון פרויקטים/גופים התורמים לפיתוח סביבתי, כגון מימון פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת.

ניהול הסיכון, מדיניות ותיאבון סיכון

קיימת לבנק מדיניות מפורטת לניהול הסיכונים הסביבתיים במסגרת מדיניות האשראי, המגדירה מתודולוגיה ותהליכי עבודה לניטור סיכונים סביבתיים באשראי. הבנק מביא זאת בחשבון במסגרת החלטותיו לגבי מתן אשראי ללקוחות במגזרים אותם הוא מנטר בעלי סיכון סביבתי גבוה במיוחד, ומתחשב בפוטנציאל סיכון האשראי של לקוחותיו. החשיפה של הלקוח לסיכונים אלה משפיעה על החלטות האשראי הרלבנטיות ונלקחת בחשבון במסגרת

מכלול השיקולים בעת מתן אשראי. בנוסף, סיכונים פיזיים ישירים מוטמעים במסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים והמשכיות עסקית. כמו כן, בחטיבה לניהול סיכונים מתקיימת בקרה אחר עמידת הבנק בדיני איכות הסביבה. הבנק פועל לאיתור הסיכונים הסביבתיים המהותיים הרלבנטיים לו ולפעילותו, ולבחינת הצורך בקביעת סט של KRI's (מדדי סיכון מרכזיים) לכל אחד מסיכונים אלה, תוך בחינת השתלבות סיכונים אלה בתוך תיאבון הסיכון הכללי שלו.

כמו כן, הבנק פועל להרחיב את ניטור הסיכונים הסביבתיים אליו הוא חשוף, על מנת לוודא כי הוא מוטמע בכלל מסגרות פעילותו ובתהליכי הערכת הסיכונים שלו. ובכלל זה, במסגרת ניהול סיכוני שוק, ניהול סיכוני הנזילות, ניהול סיכונים תפעוליים וניהול סיכוני מוניטין. הבנק יבחן הוספת סיכונים פיזיים וסיכוני מעבר לתרחישי הקיצון הקיימים בתחומי פעילות שונים.

הבנק נמצא בתהליך של קביעת יעדים ומדדים ספציפיים בהתייחס לסיכון הסביבתי. ראה גם פרק סיכונים מתפתחים.

דרישות הגילוי על היבטי סביבה, חברה וממשל יושמו בדוחות הכספיים של חברת האם ברמה קבוצתית.

סיכונים אחרים

סיכון משפטי

כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי וכולל גם, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)".

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

תיאבון הסיכון

הבנק נוקט במדיניות שמרנית של תיאבון סיכון נמוך ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ומבצע את פעילותו העסקית בליווי גיבוי משפטי הולם, תוך הקפדה יתרה על עמידה בכל הוראות החקיקה והרגולציה והמגבלות והחבויים הנגזרות מהן. מבלי לגרוע מהאמור, הבנק מיישם מדיניות ניהול סיכונים משפטיים השוללת כל פעולה מודעת לסיכון שתוצאותיו עלולות לגרום להעמדה לדין פלילי או לנקיטת סנקציות פליליות או מנהליות נגד הבנק או מי מנושאי המשרה בו ונוקט במדיניות של אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין המהוות עבירה פלילית או הפרה מינהלית.

מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי, במסגרתה מתוארים הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו. הייעוץ המשפטי של הבנק מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק, ומספק את הייעוץ, הגיבוי והתמיכה המשפטית הנדרשת לבנק על יחידותיו השונות. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן.

בנוסף, פועל הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות הייעוץ המשפטי, וסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למזעורם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות במסמך הסיכונים המשפטיים הרבעוני, אשר נדון אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת אשראי וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך ביועצים משפטיים חיצוניים, הביקורת הפנימית, קצינת הציות הקבוצתית והממונה על אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך ובדיני תחרות והממונה על הגנת הפרטיות, בהתאם לצורך אירועים מהותיים, כאמור, מדווחים מידית לממונה על אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך ובדיני תחרות.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך במט"ח ובשקלים - סיכוני שוק וחבות

- א. דירקטוריון הבנק קבע במסגרת מסמך מדיניות הסיכונים הפיננסיים מדיניות ותיאבון סיכון מפורטים ביחס לפעילות הבנק בתיק ניירות ערך במט"ח ובשקלים וקבע מגבלות השקעה וקווים מנחים, הן בהיבט האשראי, הן בהיבט של חשיפה לסיכונים צד נגדי והן בהיבט של חשיפה לסיכונים שוק, ריבית ונזילות. מדיניות זו נבחנת על ידי הדירקטוריון וועדותיו לפחות אחת לשנה. הדירקטוריון יקיים דיון באירועים פיננסיים חריגים שעלולים להשפיע על חשיפות הבנק.
- ב. הבנק משקיע רק באגרות חוב של חברות שדורגו בדירוג השקעה מינימלי ביום הרכישה, כפי שנקבע במדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים וזאת לאחר בחינת איכות האשראי של המנפיק, סיכונים השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב.
- ג. לאחר ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק באופן שוטף, כחלק מניהול הסיכונים השוטף בתיק ניירות הערך במט"ח ובשקלים מעקב מאקרו כלכלי וענפי הרלוונטי להשקעותיו השונות.
- ד. כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך המנוהל. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:
 - דיווח מידי עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים.
 - דיווח מידי על פתיחת מרווחים, שינוי דירוג וכל אירוע חריג אחר בתיק, וככל שנדרש.
 - דיווח שבועי במסגרת הוועדה לניהול נכסים והתחייבויות בראשות המנכ"ל.
 - דיווח רבעוני במסגרת מסמך הסיכונים הכולל להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון הבנק.

לפירוט תיק ניירות הערך - ראה פרק הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות של הבנק.

סיכון ציות

כללי

- סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות.
- הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים, מחייבת את הבנקים לפעול לקיום כלל הדינים וכללי ההתנהגות החלים על הפעילויות הבנקאיות השונות של הבנק. במסגרת עדכון להוראה שפורסם בדצמבר 2019, נוספה החובה לבחון גם שינויים משמעותיים מחוץ לישראל בהוראות הציות ובמדיניות האכיפה מחוץ לישראל, שחלות על התאגיד הבנקאי, לרבות על פעילות הלקוחות. תהליכי הזיהוי וההערכה שבבסיס העדכון יכללו גם לקחים מאירועי ציות משמעותיים ויעוגנו בנהלי התאגיד הבנקאי או בדרך מתועדת אחרת שתבטיח הטמעתם בתהליך.
- הבנק פועל לאיסוף מאורגן ויזום של עדכוני רגולציה זרה ביחס למדינות עיקריות הרלוונטיות לפעילות cross border של לקוחות הבנק.
- הוראות ציות, כמוגדר בהוראה 308 האמורה לעיל, הינם: חוקים, תקנות, הוראות רגולציה (לעניין זה, לרבות עמדות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים בטיפול בפניות ציבור וציות להוראות רשות שוק ההון), תקדים משפטי מחייב, נהלים פנימיים והקוד האתי, החלים על הפעילויות הבנקאיות של הבנק.
- החובות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של מוצרים, פעילויות ותהליכים אותם מבצע הבנק מדי יום.
- הבנק אימץ תכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של הוראות הדין הרלוונטיות, נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, אשר מסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפרסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את מנהל הסיכונים הראשי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק. הבנק מבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תכנית האכיפה בדיני ניירות ערך, בין היתר, באמצעות קיום בקורות וביקורות בתחום דיני ניירות ערך וכן נוקט פעולות להטמעת ידע בתחום זה. דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה, תכנית עבודה לממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, בנפרד מתכנית העבודה של מחלקת הציות.
- הבנק אימץ תכנית אכיפה פנימית בדיני תחרות כלכלית. הבנק קבע נהלים ותהליכים שונים ליישום מתמשך של התכנית. הבנק מינה את קצין הציות הראשי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני תחרות כלכלית בבנק. הבנק מבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תכנית האכיפה בדיני תחרות כלכלית, בין היתר, באמצעות קיום בקורות וכן נוקט פעולות להטמעת ידע בתחום זה. דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה, תכנית עבודה לממונה על האכיפה הפנימית בדיני תחרות כלכלית, בנפרד מתכנית העבודה של מחלקת הציות.
- הבנק פועל ליישום הוראות החוק בתחום ההגנה על הפרטיות. הבנק מינה ממונה על הגנת הפרטיות, בכפיפות ישירה לקצין הציות הראשי ופועל ליישום תכנית בקורות עדכנית וכן נוקט פעולות להטמעת ידע בתחום זה.

מדיניות

דירקטוריון הבנק קבע ואישר מדיניות ציות קבוצתית. במדיניות מוסדרים, בין היתר, מבנה פונקציית הציות, הגורמים השונים המעורבים ביישום המדיניות, חלוקת האחריות לביצוע בקורות בקו ההגנה השני אחר הוראות הציות השונות בהתאם לכללים שנקבעו בהוראה וכדומה.

תיאבון הסיכון

הבנק אימץ מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הבנק ימלא אחר הוראות ציות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדיו. כל

עסקיו של הבנק יבוצעו על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות. הבנק פועל להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ניהול החשיפה

- לשם ביצוע ההוראה קיימת בקבוצה מחלקת ציות (להלן - "פונקציית הציות" או "הפונקציה"), הכפופה לקצין הציות הראשי ומשמשת כפונקציה בלתי תלויה, האחראית על ניהול סיכון הציות בבנק. כמו כן, מונה קצין הציות הראשי כ-RO (הממונה) על יישום כללי החקיקה וההוראות בתחומי ה-FATCA שמטרתו לאכוף מנגנוני דיווח לגבי חשבונות של אמריקאים מחוץ לארה"ב, RO לבחינת יישום הסכם ה-QI (Qualified Intermediary) המרחיב את דרישות הדיווח וניכוי המס מתשלומים מסוימים מעבר לחשבונות של תושבי חוץ אמריקאים גם לחשבונות אחרים להם הכנסות ממקורות בארה"ב וכן אחראי לוודא יישום כללי ה-CRS (Common Reporting Standard) שבדומה ל-FATCA תכליתו להסדיר את אופן החלפת המידע האוטומטי לגבי חשבונות פיננסיים של תושבים זרים בין מדינות אשר יחתמו על הסכם ביניהן.
- פונקציית הציות אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות הציות שבאחריותה בהתאם למדיניות הציות ותכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק.
- לצד קצין הציות הראשי פועלים:
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק ובקרים במטה.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות אשר מתפקידו לעקוב אחר יישום הוראות ציות חדשות ולדון בטיטות הוראות, הצעות חוק, תזכירי חוק וכדומה.

דיווח על החשיפה

- דיווח במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, על פעילות הפונקציה הכולל עמידה בהוראות ציות והמלצות לגבי הפרות והיערכות ליישום הוראת ציות חדשה, וכן דיווח שנתי מפורט על סיכום פעילות בשנה הקודמת.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מידיים לדירקטוריון.

ניהול סיכון בנקאות הוגנת – Conduct Risk

סיכון בנקאות הוגנת הינו סיכון חוצה ארגון השואב את מסגרתו הנורמטיבית משורה ארוכה של הוראות דין ורגולציה ואשר מושתת על ערכי יסוד בדמות הוגנות, הגינות ושקיפות, באופן שבו הבנק מתנהל אל מול מחזיקי העניין השונים. הבנק הטמיע ערכי הוגנות ושקיפות בפעילותו מול לקוחותיו וחיזוק עקרונות אלו בהתנהלותו השוטפת. ככלל, נדרשת הבנק לוודא כי ההצעות הניתנות ללקוח מותאמות לצרכיו. אי עמידה בסיכון ההתנהלות חושף את הבנק לסיכונים שונים, בין היתר, סיכוני ציות, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וכיו"ב. לבנק קיימת מדיניות בנושא התנהלות עסקית נאותה כחלק ממדיניות הציות.

סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.

- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.

מדיניות

לבנק מדיניות מוסדרת לנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור המאושרת בדירקטוריון אחת לשנה.

תיאבון הסיכון

- הבנק, מפעיל מדיניות של "אפס סובלנות" בהתייחסות לסיכונים הלבנת הון וסיכונים חוצי גבולות לעניין עבירת מס (cross border) ובמסגרתה נדרשים כל מנהלי הבנק ועובדיו, ללא יוצא מן הכלל, למלא אחר הוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק וכן אחר כל נהלי הבנק הרלבנטי הנובעים מהוראות אלו.
- הבנק נוהג מדיניות מחמירה שנועדה להבטיח יישום דווקני של הוראות החוק והכרה נאותה של הלקוח אתו מנהל הבנק עסקים, ובכלל זה הבנת עסקיו המנוהלים עם הבנק או באמצעותו, החיוניים למניעת הלבנת הון ומימון טרור באמצעות הבנק ולניהול התקין של הבנק.
- המדיניות בתחום מניעת הלבנת הון כוללת הגדרה ברורה של איסורים ביחס לפעילות מול גופים ומדינות לגביהן ישנן הגבלות.

ניהול החשיפה

- בקבוצה פועלת יחידה לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. בראש היחידה עומד, כאמור, האחראי על איסור הלבנת הון.
- תפקידי האחראי על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר:
 - כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין ומבצע את הדיווחים הנדרשים כולל בקורות אחר ביצוע הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון על פי סוג וגודל הפעולה, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום מדיניות הבנק וכן קיום הדרכות וימי עיון לנאמני הציות ולכלל העובדים, המגבירים את המודעות לנושא.
 - לשם יישום החוק, והטמעה של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים, האחראים על הפעילות השוטפת בנושא, הכפופים מבחינה מקצועית לקצין הציות.
 - הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה. לייעול הבקורות, הבנק משקיע משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם לנושא.
 - מערך הייעוץ המשפטי הקבוצתי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכונים איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
 - במסגרת דיון חצי שנתי של הפורום למעקב אחר סיכונים תפעוליים, מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד, העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור, על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, להתמודדות בהתפתחויות אלו ובחשיפות הנובעות מהן.
- בעקבות המלחמה בין רוסיה לאוקראינה, הועצמו הסנקציות שהוטלו על רוסיה על ידי אופ"ק, האיחוד האירופי, ומדינות נוספות. במדינת ישראל לא הוטלו סנקציות על פעילות עם רוסיה, אולם הבנק מחויב לעמידה בחלקים נרחבים מדרישות הגופים הנ"ל, מתוקף חוזים והסכמים שונים, בעיקר בפעילות מול קורספונדנטים. אל מול סיכון זה, עומדת היערכות הבנק בנושא, כוללת הנחיות מפורטות בנהלים למערך הסניפים ולמטות החטיבות העסקיות וכן קביעת סמכויות ריכוזיות לאישור פעילות מסוג זה במחלקת הציות, המרכזת את הידע בנושא, לרבות למידה מפרסומים, כנסים, ויעוץ ממוקד.

דיווח על החשיפה

- במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, מדווח הממונה על איסור הלבנת הון על פעילותו. הדיווח כולל, בין היתר, התייחסות למוקדי סיכון שאותרו ודרכי הטיפול בהם.
- אחת לשנה לפחות מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלה ולדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט.
- בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מידיים להנהלה, לדירקטוריון ולבנק ישראל.

ניהול סיכונים חוצי גבולות – Cross Border

הבנק פועל בתחומי בנקאות שונים. בין שאר לקוחותיו, מספק הבנק שירותים גם ללקוחות שהינם תושבי חוץ. על רקע המאמצים המוגברים של מדינות שונות באיתור כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות והמגמה של שיתוף פעולה בינלאומי במאבק בהעלמות מס, עלולה פעילות הבנק מול תושבי החוץ כאמור להגדיל את החשיפה של הבנק לסיכונים ציית שמקורם בפעילות חוצה גבולות (Cross Border) וכן לסיכונים מוניטין.

נקבעה מדיניות ייעודית לנושא זה וכן נהלי עבודה, מתבצעת שורה של צעדים אופרטיביים לניהול וצמצום הסיכון, חשבוניות בסיכון גבוה בהיבטי סיכונים חוצי גבולות מזהים ומסומנים. לקוחות להם אינדיקציות לתושבות מס זרה וכן כל הלקוחות החדשים נדרשים לחתום על הצהרות לעניין חבויות המס וויתור על סודיות.

- ביום 6 בפברואר 2019 פורסמו תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבוניות פיננסיות), התשע"ט - 2019, המטמיעות לדין הישראלי את ההתחייבויות שמדינת ישראל לקחה על עצמה לאימוץ התקן הבינלאומי לחילופי מידע (תקן CRS), אשר פותח ע"י הארגון לשיתוף פעולה כלכלי (OECD), לצורך קיום חילופי מידע אוטומטיים על בסיס שנתי למטרות סיוע הדדי באכיפת מס בין מדינות.

בהתאם לתקנות אלה, מדווח הבנק מדי חודש ספטמבר על לקוחות שסווגו כברי-דיווח בהסתמך על הצהרת תושבות שלהם או בהסתמך על סממן לתושבות מס במדינה זרה ברת דיווח בהתאם לאמור בתקנות, כפי שזוהו בתום השנה הקלנדרית הקודמת.

- הוראות ה-FATCA - ציות להוראות החקיקה המקומית המעגנת את הכללים הקבועים בחוק האמריקאי והוטמעה בהסכם בין מדינת ישראל בין ארה"ב וישראל. במסגרת כללי הוראה זו, מפעיל הבנק תהליכים פנימיים לזיהוי ותיעוד חשבוניות של לקוחות אמריקאים ומדווח עליהם, מדי חודש ספטמבר, לגבי שנת המס הקודמת, לרשות המסים בארה"ב. הדיווח מתבצע באמצעות רשות המסים בישראל, בהתאם לדרישות ההוראה. במסגרת זו ובהתאם להוראות החקיקה, החל מכניסת התקנות לתוקף, הבנק מאפשר פתיחת חשבון חדש, בכפוף לחתימת לקוח על הצהרה בדבר תושבות.

סיכון מוניטין

כללי

סיכון מוניטין הינו סיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עלולה להשפיע לרעה על יכולתו של תאגיד בנקאי לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון.

תיאבון הסיכון

לבנק סובלנות נמוכה לסיכון המוניטין שעלול להשפיע על יציבותו ובכלל זה - איומים שמקורם בתדמית הבנק בעיני "הציבור". מעבר לכך, הבנק רואה בתדמית חיובית בעיני "הציבור" משום נכס מרכזי ולכן יפעל למניעת התממשות סיכון מוניטין שעלול להגיע לתרחיש קיצון וינסה למזער התממשותם של סיכונים מוניטין ככל האפשר.

מדיניות וניהול החשיפה

לבנק מדיניות לניהול הסיכון הכוללת: זיהוי ומעקב אחר גורמי הסיכון וגיבוש פעילות מונעת איתור מוקדם של אירועי מוניטין פוטנציאליים, ניטור מתמשך של הסיכון וניהולו.

דיווח על החשיפה

לבנק מדיניות ניהול סיכון מוניטין הכוללת פירוט בנוגע לחובות הדיווח ובכלל זה, דיווחים מיידיים. מערך הדיווחים מגדיר, בין היתר, באחריות מי הדיווח, תדירותו והנמענים לדיווח.

סיכון אסטרטגיה

כללי

סיכון אסטרטגיה הינו סיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים רגולטוריים, ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום.

מדיניות וניהול החשיפה לסיכון

דירקטוריון הבנק מתווה את האסטרטגיה של הבנק. לבנק מדיניות לניהול סיכונים האסטרטגיה.

תיאבון הסיכון

לבנק סובלנות נמוכה לסיכון האסטרטגי בשל ההשפעה הקריטית שעשויה להיות לו על יציבות הבנק והישגיו העסקיים. הבנק מאמץ אסטרטגיה עסקית המתאפיינת ברמה גבוהה של זהירות ומידתיות.

דיווח על החשיפה

בבנק קיימת מעטפת סדורה של דיווחים ביחס לסיכון האסטרטגי לאורך קווי ההגנה השונים. במסגרת מסמך הסיכונים מדווחים נושאים מרכזיים הנוגעים לסיכון האסטרטגי.

סיכון רגולטורי

מקורו של הסיכון הוא התגברות הדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם בשנים האחרונות. השינויים הרגולטוריים האחרונים ויישום רפורמות רגולטוריות מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפיננסית ויוצרים סיכון להכנסות והון הבנק, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית ואובדן הכנסות, וכן מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה העלולים לגרום לעלויות והשקעות (כגון השקעות מיכוניות) כבדות. כמו כן, אי עמידה בהוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק חושף אותו לסנקציות, ובהן עיצומים כספיים, תביעות של לקוחות, לרבות תובענות ייצוגיות, הטלת אחריות פלילית על התאגיד הבנקאי ועל נושאי משרה בו וכן לפגיעה בתדמיתו של הבנק בציבור. הסיכון הרגולטורי מנוהל בבנק כחלק מהסיכון המשפטי, סיכון הציות וסיכון האסטרטגיה.

מדיניות הציות של הבנק מעגנת, בין היתר, את ערכי הציות אותם מקדם הבנק, משמשת כקו המנחה לפעילות כל הגורמים בבנק בניהול סיכונים הציות בכלל ובעמידה במכלול ההוראות הרגולטוריות בפרט, מתווה את העקרונות וקווי היסוד, ומעגנת את הסמכויות ותחומי האחריות של הגורמים השונים בבנק לצורך בניית תשתית נאותה ליישום החובות החלות על הבנק בתחום הציות והסדרתם בנהלים ותהליכים. ההיבטים הרגולטוריים-משפטיים מפקחים ומנוהלים על ידי המערך המשפטי במסגרת מדיניות לניהול הסיכון המשפטי המאושרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון. המדיניות מסדירה את הדרכים לאיתור, מיפוי ומיזעורו של הסיכון המשפטי, לרבות באמצעות מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה ומתן יעוץ ותמיכה משפטית שוטפים על בסיס התפתחויות אלה.

בהיבט האסטרטגי - התוכנית האסטרטגית ותוכנית העבודה מתייחסות להשפעות אפשריות שצוינו לעיל, ולקחת בחשבון את השינויים האמורים.

לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה פרק מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הבנק בפרק ממשיך תאגיד, פרטים נוספים.

סיכון מודל

כללי

סיכון המודל מוגדר כפוטנציאל להשלכות שליליות מהחלטות שהתקבלו, בהתבסס על תוצרי מודל שגויים, או שימוש שגוי בתוצרי מודל. סיכון מודל עלול להוביל להפסד כספי, קבלת החלטות עסקיות שגויות, או פגיעה במוניטין הבנק.

מדיניות וניהול הסיכון

לבנק מדיניות לניהול סיכון מודל (MRM), המפרטת ומגדירה מסגרת תיקוף מודלים מקיפה, אשר כוללת כלים שונים שמטרתם הפחתת סיכון מודל, מניעת שימוש לא נכון במודל ומניעת סיכונים ביצועי מודל.

תיאבון סיכון

תיאבון הסיכון של הבנק לסיכון מודל הינו נמוך והבנק פועל למזער את סיכון המודל ככל האפשר, תוך שיקולים של עלות אל מול הפחתת הסיכון. הסיבולת לסיכון בבנק, נמדדת על פי המתודולוגיה להערכת סיכון מודלים, אשר מתייחסת למקורות הסיכון וליחסי הגומלין בין המודלים וכן על פי איכות תוצאות הכלים לתיקוף מודלים.

דיון בגורמי סיכון

מידת ההשפעה של גורמי הסיכון מתבססת על המתודולוגיה שמשמשת את הבנק בתהליך ה-ICAAP ובמסמך הסיכונים. המתודולוגיה לוקחת בחשבון את רמת הסיכון והתפתחות פרופיל הסיכון של הבנק אל מול תאבון הסיכון שנקבע ואיכות ניהול הסיכון. כל גורם סיכון המופיע בטבלה נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים המופיעים בטבלה.

סיכון	השפעה	רמת סיכון
1. סיכונים שוק	סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.	קטנה
1.1 סיכון ריבית	סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית בשווקים השונים. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כולל: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה וסיכון בסיס (מרווח). סיכון הריבית בתיק, הינו הסיכון הדומיננטי אליו חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח.	קטנה
1.2 סיכון אינפלציה	סיכון להפסד כתוצאה משינויים בעקום הציפיות למדד המחירים לצרכן ו/או במדד המחירים עצמו.	קטנה

סיכון	השפעה	רמת סיכון
1.3	סיכון להפסד כתוצאה משינוי שער חליפין ו/או כתוצאה משינויים בציפיות לשינוי בשער החליפין.	סיכון קטנה
2.	סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל מחסור ביתרות זמינות בשקלים ומט"ח, בגין משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי, אי ודאות לגבי זמינות מקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים שעומדים לרשות הבנק.	קטנה
3.	הסיכון שלווה או צד נגדי, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק. במסגרת הערכת סיכון האשראי הכוללת, מבוצע שקלול של כלל הגורמים המשפיעים על רמת הסיכון, וביניהם, היקפי החשיפה, השפעות סיכון איכות לווים ובטחונות והשפעות הריכוזיות הענפית ובכללם הסיכון הגלום באשראי לענף בינוי ונדל"ן.	בינונית
3.1	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי הנכסים, בהכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה מהרעה באיכות הלווים על רקע פגיעה בחוסנם הפיננסי, בכושר ההחזר שלהם, ו/או בשווי ובטיב או תמהיל הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.	בינונית
3.2	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק הנובע מהיקף גבוה של אשראי שניתן ללווים המשתייכים לענף משק מסוים ו/או השקעות במוצרים הרגישים לענף. הרעה בפעילות העסקית בענף משק כזה, על רקע שינויים בביקוש או בהיצע, שינוי במחירי חומרי גלם, שינויים ביטחוניים ו/או פוליטיים, שינויים רגולטוריים ועוד, עלולה להביא לפגיעה ביכולת ההחזר ו/או בשווי הביטחונות שניתנו על ידי חלק מהלווים המשתייכים לענף זה, וכתוצאה מכך, להשפיע לרעה על שווי נכסי הבנק ורווחיותו.	קטנה
3.3	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק הנובע מהרעה במצב של לווא/קבוצת לווים גדולה יחסית לתיק האשראי, שעלולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי ובהתאמה על שווי נכסי הבנק ורווחיותו. השפעת הסיכון הינה נגזרת, בין היתר, של התמהיל הפנימי של הקבוצות, הקשר בין החברות המרכיבות אותן עסקית או ענפית, פיזורן, והשפעת הבעיות באחת מהן על היתר.	קטנה
4.	הינו סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים, או מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, סיכונים מעילות והונאות, סיכונים IT, אבטחת מידע, סייבר והמשכיות עסקית, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין, המנוהלים בנפרד.	בינונית
4.1	סיכון זה (כחלק מהסיכון התפעולי) מוערך בנפרד לאור ריבוי אירועים בעולם ובמערכת הפיננסית בפרט, ולאור הרחבת פעילות הדיגיטל על ידי לקוחות הבנק. הסיכון מוגדר כפוטנציאל לנזק הנובע מאירוע סייבר בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו.	בינונית-גבוהה
4.2	סיכון זה (כחלק מהסיכון התפעולי) מוערך בנפרד לאור כך שהסביבה הטכנולוגית מורכבת ומשתנה והתלות בה גוברת. בשנים האחרונות הסיכון התעצם לאור הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות.	בינונית
5.	נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנאיה בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי וכולל גם, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחיות (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)".	קטנה-בינונית

סיכון	השפעה	רמת סיכון
6.	סיכון מוניטין	קטנה
סיכון מוניטין הינו סיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עלולה להשפיע לרעה על יכולתו של תאגיד בנקאי לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון. סיכון המוניטין מושפע באופן מהותי מהתממשות של סיכונים משיקים כגון סיכון תפעולי, סיכון אשראי, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור ועוד, אשר דבר פרסומם עלול לגרור התממשות של סיכון המוניטין (לדוגמא: אירועי גניבה או מעילה, אירועי הלבנת הון, הפסד כספי גבוה וכו').		
7.	סיכונים חקיקה ורגולציה	בינונית
סיכון חקיקה ורגולציה הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם להשפיע על פעילות הבנק ועסקיו. הבנק, כתאגיד בנקאי, והחברה המוחזקת על ידו, כפוף להוראות רגולטוריות רבות הבאות לידי ביטוי בחקיקה, חקיקת משנה ומדיניות רשויות הפיקוח והאכיפה כגון: הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, אגף שוק ההון וחסכון באוצר, הרשות לניירות ערך, רמ"ט - הרשות למשפט וטכנולוגיה, רשות התחרות, גופים סטטוטוריים בתחום הגנת הצרכן וכיו"ב. תחום המחשוב רגיש אף הוא לשינויים בחקיקה וברגולציה, על רקע שדרוגים ושינויים שנדרש לעיתים לעשות במערכות המחשוב. בתחומים אלו קיימים שינויים ו/או חידושים תכופים בחקיקה ובמדיניות הרשויות השונות. שינויים כאמור בחקיקה ובמדיניות רשויות הפיקוח והאכיפה השונות עלולים להשפיע על פעילות הבנק ועל עסקיו, וכן לרוב דורשים השקעות והקצאת משאבים על מנת להתאים את הפעילות אליהם, הן בהשקעה במערכות והן בכח אדם ובהכשרתו.		

סיכון	השפעה	רמת סיכון
8. סיכון ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור	סיכון ציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאין הוא מקיים את הוראות הציות. סיכון הציות כולל את הסיכון לאי קיום הוראות הדין כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקן 308, ובכלל זה הסיכון לאי קיום הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, הסיכון לאי קיום הוראות תכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, הסיכון לאי קיום תכנית האכיפה הפנימית בדיני תחרות כלכלית, הסיכון באי קיום דיני ההגנה על הפרטיות ואת הסיכונים הנובעים מהפעילות מול תושבי חוץ. סיכון זה כולל גם סיכון בנקאות הוגנת (CONDUCT RISK), אשר הינו סיכון חוצה ארגון השואב את מסגרתו הנורמטיבית משורה ארוכה של הוראות דין ורגולציה ומושגת על ערכי יסוד בדמות הוגנות ושקיפות באופן בו מתנהל הבנק אל מול מחזיקי העניין השונים. התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס במדינות שונות, מתוך כוונה לאתר כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן לחשוף את הבנק לסיכונים ציות, סיכונים מוניטין Cross border risk-I.	בינונית
9. סיכון אסטרטגיה	ההשפעה של סיכון הציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור משליכה על כל תחומי הפעילות של הבנק, לרבות, האכיפה המנהלית ורגולציה מקומית ובינלאומית בתחומי מיסוי לרבות ה-FATCA וה-CRS.	בינונית
10. סיכון מודל	הסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום. סיכון אסטרטגיה כולל בתוכו גם סיכון תחרות הנובע מחשיפת הבנק לתחרות בישראל בכל תחומי עסקיה. במהלך פעילותו השוטפת מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים בהם התאגידים הבנקאיים האחרים וגופים פיננסיים אחרים המספקים מוצרים פיננסיים חלופיים לאלו המוצעים על ידו. סיכון התחרות מבטא את סיכון השחיקה ברווחיות ובהון על רקע הלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים.	נמוכה

הבנק נוקט בפעולות ספציפיות למזעור הסיכונים המתוארים לעיל. כמו כן, נקבעה מדיניות מפורטת לניהול החשיפות והסיכונים, הכוללת, בין היתר, הגדרת תיאבון סיכון פרטני, מגבלות על החשיפה, מנגנוני בקרה שונים, מערך דיווחים ועוד. בנוסף, קיימת מעטפת נהלים המיושמים על ידי הבנק ומערכות מיכון תומכות.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים	
75	מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים
75	אומדנים חשבונאיים קריטיים
78	בקרות ונהלים

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי תקני חשבונאות מקובלים ועל פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי של תאגיד בנקאי. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בבאור 1 לדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים כוללים תוצאות של חישובים, הנחות ואומדנים המתייחסים לפעילויות, אירועים והתפתחויות שונות, המשפיעים על רווחיותו של הבנק. הנהלת הבנק מתבססת בהערכתה על הנחות סובייקטיביות והערכות של עובדים וגורמים מקצועיים חיצוניים בעלי מיומנויות והתמחויות בתחומים בהם נדרשים האומדנים השונים. לבעלי המקצוע החיצוניים ולעובדים העוסקים בפיקוח, בקרה והכנת האומדנים וההערכות בנושאים המוגדרים כבעלי השפעה קריטית על התוצאות הכספיות של הבנק אין, ככל שהדבר מתאפשר, מעורבות וקשר עסקי שוטף עם הגורם או הסוגיה נשוא האומדן. הנהלת הבנק והדירקטוריון סבורים כי האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק.

להלן סקירה תמציתית של התחומים בהם נדרשת הנהלת הבנק לבצע הערכות ואומדנים חשבונאיים בנושאים שהשפעתם על הרווח והפסד עשויה להיות קריטית ומהותית. לשינויים באומדנים ובהערכות בנושאים שיתוארו להלן, ובכלל זה התממשות שונה של אירוע מהאומדן שנעשה לגביו, יכולה להיות השפעה מהותית על תוצאותיו העסקיות של הבנק ועל מבנה הנכסים וההתחייבויות שלו (לרבות - תלויות).

א. הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022, מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC-326) - מכשירים פיננסיים הפסדי אשראי.

על פי הכללים החדשים, תכלית ההפרשה להפסדי אשראי הינה לאמוד את הפסדי האשראי הצפויים לאורך חיי האשראי. תהליך קביעת ההפרשה מתבסס על שיטה שפותחה במטרה לאמוד הפסדים צפויים, תוך הבאה בחשבון מידע היסטורי ותחזיות צופות פני עתיד סבירות וניתנות לתמיכה. כמו כן, אמידה זו מתבססת על התאמות איכותיות והתאמות לגורמים מאקרו כלכליים, לרבות תחזיות והערכות סובייקטיביות של ההנהלה, הכרוכים באי ודאות ולשינויים באומדנים או בהערכות עשויה להיות השפעה מהותית על ההפרשה להפסדי אשראי.

בנוסף, מידי רבעון מבוצע בבנק הליך בחינה של נאותות הסיווגים וסבירות ההפרשה הכוללת, אשר גם הוא כולל היבטים של שיקול דעת, אומדנים והערכות לגבי רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק.

ככלל, ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס קבוצתי מוערכת לנכסים בעלי מאפייני סיכון דומים, ולגבי אשראי מסחרי בסיווג לא צובר שיתרתו החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח, אומדן הבנק את ההפרשה על בסיס פרטני תוך שימוש בשיטת היוון תזרימי מזומנים ו/או על בסיס שווי הביטחון עבור הלוואות שגבייתן מותנית בביטחון.

ההפרשה על בסיס פרטני מבוססת על אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב ממגוון מקורות ההחזר הרלוונטיים, לרבות פעילותו העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה, וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, ומחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה, כי הם סבירים במועד ההערכה, אולם, מטבע הדברים, אין ודאות, כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו.

ההפרשה הקבוצתית מחושבת לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, כאשר באשראי המסחרי השיטה העיקרית עליה מתבסס הבנק הינה שיטה מבוססת שיעורי הפסד היסטוריים (WARM), ובאשראי לאנשים פרטיים מיישם הבנק את שיטת ההסתברות לכשל/הפסד בהינתן כשל (PD/LGD).

בענפי המשק העסקיים שיעורי ההפרשה מחושבים על בסיס נתוני חברת האם, ובענף משקי הבית שיעורי הפרשה מחושבים על בסיס נתוני הבנק.

לצורך קביעת ההתאמות האיכותיות, מביא הבנק בחשבון את מאפייני הנכסים הפיננסיים ונתוני גורמים סביבתיים המתייחסים למגוון היבטים, לרבות שינויים בהיקף האשראי, שינויים בנפח החובות הבעייתיים, איכות הבקורות, ריכוזיות אשראי ועוד.

בנוסף להפרשה הקבוצתית המתקבלת מהמודלים הרלוונטיים, בוחן הבנק במסגרת ההתאמות האיכותיות האם קיימות אי ודאויות נוספות אשר אינן מקבלות ביטוי מספק בתוצאות שהתקבלו. הבנק מפעיל שיקול דעת לגבי אי ודאויות אלה, ובמידת הצורך משית הגדלות להפרשה הקבוצתית.

במהלך שנת 2020, נוכח אי הוודאות הגבוהה שיצר משבר הקורונה, הגדיל הבנק את ההתאמות האיכותיות המתקבלות במודלים הכמותיים בשיעורים ניכרים. החל מהרבעון השני של שנת 2021, לאור ההתפתחויות החיוביות במשק שבאו לידי ביטוי ביכולת לניהול המגפה ללא הטלת הגבלות חמורות על הפעילות הכלכלית, הסתגלות לניהול פעילות כלכלית רציפה לצד קיומה של המגיפה, ובפרמטרים מאקרו כלכליים חיוביים כדוגמת נתוני צמיחה מעודדים וירידה באבטלה, צמצם הבנק באופן חלקי את ההגדלות של ההתאמות האיכותיות שהושתו במהלך המשבר. עם זאת, במסגרת השיקולים בקביעת רמת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2022, הובאה בחשבון, בין היתר, אי הוודאות אשר עדיין שוררת לגבי השלכות משבר הקורונה, ונאותות ההפרשה נבחנה גם בהתייחס לאי הוודאות השוררת בעת הנוכחית בעקבות השינויים בסביבת המאקרו ובכלכלה הגלובאלית.

לאור העובדה שיישום ההנחיות החדשות לחישוב ההפרשות להפסדי אשראי החל מ-1 בינואר 2022 הצריך בניית מספר מודלים חדשים ומורכבים, שטרם נבדקו אל מול תוצאות האמת ועשויות לחייב כיוול בעתיד, וכן בשל מגבלות במידע ההיסטורי הדרוש לביסוס המודלים באופן מיטבי, הגדיל הבנק את ההתאמות האיכותיות ששימשו בחישוב ההפרשה הקבוצתית.

בקביעת ההפרשה הקבוצתית ליום 31 בדצמבר 2022, התחשב הבנק באי הוודאות הכלכלית הקיימת נוכח השינויים בסביבת המאקרו כדוגמת עלייה באינפלציה והעלאות הריבית, ונוכח שינויים בכלכלה הגלובאלית הנובעים, בין היתר, ממלחמת רוסיה אוקראינה.

יודגש, כי ההוצאה להפסדי אשראי תלויה במגוון רחב של גורמים אשר קיימת לגביהם אי ודאות. אמידת ההפרשה להפסדי אשראי דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות, המתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים ואמידת השפעותיהם על סיכון האשראי ועל התממשות הפסדי אשראי בעתיד. השימוש באומדנים ובהערכות מצריך הפעלת שיקול דעת אשר הנהלה מאמינה, כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים. עם זאת, ומטבע הדברים, אין ודאות, כי הפסדי האשראי כפי שיתהוו בעתיד מתיק האשראי הקיים, יהיו זהים לאומדנים ולהערכות שנקבעו.

הערכות הבנק בנושא ההפרשות להפסדי אשראי הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד זה. הערכות אלה אינן ודאיות והפסדי האשראי בפועל עשויים להיות שונים מהותית מההערכות שנקטו.

באשר לעדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפרשה להפסדי אשראי צפויים (CECL) המיושמים בבנק החל מיום 1 בינואר 2022, ראה גם באור ג.1 לדוחות הכספיים.

ב. תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות

הערכת הסיכון ומתן ביטוי חשבונאי לתביעות משפטיות והתחייבויות תלויות, נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של עורך הדין המטפל, על סמך בקיאותו וידיעתו את החוק והפסיקה, נסיונו בעבודה המשפטית, הכרת הפעילות הבנקאית, וכן, גם בחינת התשתית העובדתית. הערכת הסיכון מבוקרת על ידי היועצת המשפטית, ומתוקפת על ידי וועדה בראשות מנכ"ל הבנק בה חברים גם חשב הבנק והיועצת המשפטית של הבנק.

כל התביעות נגד הבנק עוברות לטיפול של המחלקה ליעוץ משפטי בבנק. חלקן של התביעות מטופלות על ידי היועצת המשפטית וחלקן מועברות לטיפול של עורכי דין חיצוניים, הנמנים על המשרדים המובילים בתחומם, הכל תוך ליווי ופיקוח של היועצת המשפטית. לכל תביעה משפטית מבוצעת הערכת סיכון על ידי עורך הדין המטפל, ובאישור היועצת המשפטית. אומדנים לחשיפות שיש לבנק בתביעות ובתלויות לגביהן נדרשה הפרשה או נדרש

גילוי לגבי רמת החשיפה הגלומה בהם, נעשים בשיתוף פעולה עם הגורמים המקצועיים הרלבנטיים בבנק. שינויים מהותיים בתיקי תביעות מדווחים למנכ"ל ובנוסף, מתבצע דיווח רבעוני על עדכונים ושינויים כאמור בכלל התביעות נגד הבנק.

לגבי התביעות והתלויות ישנם אומדנים לרמת הסיכון שיש לבנק ובהתאם לכך מבוצעות הפרשות. בדוחות הכספיים ניתן גילוי לרמת החשיפה שיש לבנק ביחס לתביעות ותלויות מהותיות שהאומדן להתממשות נע בין 20% ל-70% ואשר לא נעשתה בגינת הפרשה. באשר למתכונת הגילוי של תובענות משפטיות ראה באור 1.ה.13) לדוחות הכספיים.

ג. זכויות עובדים

עובדי הבנק זכאים להטבות מסוימות בתקופת עבודתם, בעת פרישתם ולאחר פרישתם לגמלאות. הטבות אלו כוללות, בין השאר:

- תוכניות להטבה מוגדרת לאחר פרישה - פיצויי פרישה והטבות לגמלאים.
- ימי מחלה שלא נוצלו.
- הטבות אחרות לאחר פרישה.
- מענק יובל.

ההתחייבות בגין הטבות אלו מחושבת על בסיס אקטוארי. החישובים האקטואריים מבוססים על מספר פרמטרים ובכלל זה, ההסתברות שיתמלאו כל התנאים לתשלום, תוחלת החיים הצפויה, גיל הפרישה, שיעורי הפרישה של העובדים טרם מועד הפרישה לגמלאות, שיעור עליית השכר הצפויה ושיעור ההיוון. שיעור ההיוון מחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח בגובה ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב לבין שיעורי התשואה לפדיון על אגרות חוב של ממשלת ארה"ב.

להלן ניתוח רגישות של השפעת השינוי בפרמטרים העיקריים על חישוב ההפרשות האקטואריות:

השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

תכניות פיצויים				
גידול בנקודת אחוז אחת		קיטון בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2022	2021	2022	2021	
(1.0)	(1.9)	1.4	2.7	שיעור היוון
(0.4)	(2.4)	0.5	4.0	שיעור עליית המדד
4.6	5.1	(4.0)	(4.6)	שיעור עזיבה
2.2	3.9	(1.1)	(2.4)	שיעור גידול בתגמול

הטבות אחרות לאחר פרישה				
גידול בנקודת אחוז אחת		קיטון בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2022	2021	2022	2021	
(2.0)	(2.8)	2.5	3.4	שיעור היוון
(0.4)	(2.2)	0.1	2.7	שיעור עליית המדד
(1.5)	(1.8)	1.7	2.0	שיעור עזיבה
1.3	1.6	(1.2)	(1.4)	שיעור גידול בתגמול

השפעת השינוי בפרמטרים העיקריים על תוכניות להטבה מוגדרת לאחר פרישה ולאחר העסקה - פיצויים, פנסיה, הטבות לגמלאים ואחרים, נזקפת לרווח כולל אחר.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ב-31 בדצמבר 2022 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

הדירקטוריון מודה להנהלת הבנק ולעובדיו על עבודתם המסורה בשנת 2022.

גבריאל טייטל
מנהל כללי

בנצי אדירי
יו"ר הדירקטוריון

12 במרס 2023

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, גבריאל טייטל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2022 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, אלון שפירא, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2022 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון והנהלה של בנק מסד בע"מ (להלן, "הבנק") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של ביטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות הנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2022, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2022, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2022 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק ה"ה סומך חייקין, כפי שצויין בדוח שלהם בעמוד 83 אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסוייגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2022.

א. שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

ג. טייטל
מנהל כללי

ב. אדירי
יו"ר הדירקטוריון

12 במרס 2023

דוחות כספיים שנתיים מבוקרים

83	דוח רואי החשבון על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי
84	דוח רואי החשבון המבקרים על הדוחות הכספיים
85	דוח רווח והפסד
89	דוח על הרווח הכולל
90	מאזן
91	דוח על השינויים בהון
92	דוח על תזרימי המזומנים
94	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מסד בע"מ - בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של בנק מסד בע"מ וחברת הבת (להלן ביחד - "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2022, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיומה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של הבנק; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות, או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2022, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק לימים 31 בדצמבר 2022 ו-2021 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022, והדוח שלנו, מיום 12 במרס 2023, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

12 במרס 2023

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מסד בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של בנק מסד בע"מ וחברת הבת (להלן ביחד - "הבנק") לימים 31 בדצמבר 2022 ו-2021 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים של הבנק לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הבנק לימים 31 בדצמבר 2022 ו-2021 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2022, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), והדוח שלנו מיום 12 במרס 2023, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

ענייני מפתח בביקורת

ענייני מפתח בביקורת המפורטים להלן הם העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, לדירקטוריון הבנק ואשר, לפי שיקול דעתנו המקצועי, היו משמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים המאוחדים לתקופה השוטפת. עניינים אלה כוללים, בין היתר, כל עניין אשר: (1) מתייחס או עשוי להתייחס, לסעיפים או לגילויים מהותיים בדוחות הכספיים וכן (2) שיקול דעתנו לגביו היה מאתגר, סובייקטיבי או מורכב במיוחד. לעניינים אלה ניתן מענה במסגרת ביקורתנו וגיבוש חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם. התקשור של עניינים אלה להלן אינו משנה את חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם ואין אנו נותנים באמצעותו חוות דעת נפרדת על עניינים אלה או על הסעיפים או הגילויים שאליהם הם מתייחסים.

הפרשה להפסדי אשראי

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

בהתאם למתואר בביאורים 1, 13 ו-25 לדוחות הכספיים, ההפרשה להפסדי אשראי בדוחות המאוחדים של הבנק מסתכמת לסך של 85.0 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022 וכוללת הפרשה על בסיס פרטני והפרשה על בסיס קבוצתי בגין סיכון האשראי לציבור.

בתהליך אמידת ההפרשה להפסדי אשראי, הבנק מעריך את ההפסד הגלום בתיק האשראי. תהליך הערכת ההפסד מתבסס על אומדנים משמעותיים הכרוכים באי ודאות ועל הערכות סובייקטיביות הן בשלב קביעת הסיווג הנדרש לחובות והן בשלב מדידת ההפרשה להפסדי אשראי. החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי חשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (ASC 326) - CECL. בחישוב ההפרשה על בסיס קבוצתי, אומדן ההפסדים הצפויים לאורך חיי האשראי (Life Time) נערך בהתאם למתודולוגיה ומודלים מבוססי דירוג סיכון (כגון הסתברות לכשל והפסד בהינתן כשל ושיעורי הפסד היסטוריים), במסגרתם נאמד סכום ההפסד הצפוי במקרה של התממשות כשל. המודלים מתבססים, בין היתר, על נתונים היסטוריים והתאמות נוספות לצורך חיזוי הפסדי האשראי הצפויים.

סיווג חבות הלקוח כחוב תקין או כחוב בעייתי משפיע גם הוא על גובה ההפרשה להפסדי אשראי. בנוסף, הבנק כולל הפרשה להפסדי אשראי המחושבת על בסיס פרטני בגין חובות מסויימים על פי מדיניותו בהתבסס על הערכות לצפי הגבייה מאותו לווה.

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

האומדנים העיקריים המשמשים בסיס לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי:

- קביעת האומדנים במודלים שבשימוש הבנק כגון המתודולוגיה, ההנחות והנתונים, וקביעת התאמות נוספות כרוכה בשיקול דעת משמעותי בבחירתם ובנייתם.
- בעת זיהוי וסיווג החובות, מופעל שיקול דעת לצורך איתור החובות הבעייתיים על-פי תבחינים אשר עשויים להעיד על הפיכתו של חוב לבעייתי, אומדן הפגיעה האפשרית או הקיימת במקור ההחזר הראשוני של הלווה או קיומם של תזרים מזומנים צפוי של הלווה לפירעון החוב במלואו ובמועדו, וכן הערכת נתונים פיננסיים אחרים של הלווה שיכולים להצביע על סממנים לקיומן של חולשות או חולשות פוטנציאליות בכושר ההחזר של הלווה. סיווגו של חוב כבעייתי ישפיע, כאמור, על גובה ההפרשה בגינו.
- בחישוב ההפרשה על בסיס פרטני מופעל שיקול דעת בקביעת גובה הסכום הצפוי להתקבל מהלווה, כגון קביעת תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לשירות החוב מפעילותו העסקית של הלווה ו/או שווי ערך מימוש בטחונות וערבויות.

זיהינו את האומדנים האמורים המשמשים בסיס לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי, כעניין מפתח בביקורת. לשינוי באומדנים או בהערכות אלו, עשויה להיות השפעה משמעותית על ההפרשה להפסדי אשראי המוצגת בדוחות הכספיים של הבנק. ביקורת על ההפרשה להפסדי אשראי דורשת שיקול דעת של המבקר וכן ידע וניסיון על מנת לבחון את סבירות השימוש במודלים, התחשיבים וההתאמות ששימשו את ההנהלה בקביעת נאותות סיווג החובות ואומדן ההפרשה להפסדי אשראי.

המענה שניתן לעניין המפתח בביקורת

להלן הנהלים העיקריים שביצענו בקשר לעניין מפתח זה במסגרת ביקורתנו: בחנו את תהליכי העבודה לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי ואת אפקטיביות התכנון והתפעול של בקורות על דיווח כספי הקשורות לקביעת אומדן ההפרשה, לרבות בקורות בנושאים הבאים:

- בחינת נאותות המתודולוגיה ששימשה לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי;
- נאותות הנתונים הבסיסיים ששימשו לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי;
- איתור חובות בעלי מאפיינים פוטנציאליים של חובות בעייתיים, על פי קריטריונים שהוגדרו על ידי הבנק;
- סיווג החובות בהתאם להוראות המפקח על הבנקים;
- ניתוח סבירות ההפרשה להפסדי אשראי בכללותה.

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

ביצענו נהלים מבססים לבחינת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס מצגים שקיבלנו. נהלים אלו כללו,
בין היתר:

- בחינת המתודולוגיה לקביעת ההפרשה ובדיקה כי היא עולה בקנה אחד עם כללי החשבונאות שחלים על הבנק;
- בדיקה מדגמית של חישובים שערך הבנק לקביעת נאותות השימוש במודלים השונים;
- בדיקת נאותות הסיווג וההפרשה עבור מדגם חובות;
- בחינת סבירות נאותות ההפרשה להפסדי אשראי בכללותה.

השנה שבה התחיל משרד רואי החשבון סומך חייקין להיות רואה החשבון המבקר של הבנק הינה
2000.

סומך חייקין
רואי חשבון
12 במרס 2023

דוח רווח והפסד מאוחד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	באור
242.4	267.9	384.1	2
1.4	23.4	76.9	2
241.0	244.5	307.2	2
21.8	(3.3)	5.1	13,25
219.2	247.8	302.1	
הכנסות ריבית			
הוצאות ריבית			
הכנסות ריבית, נטו			
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי			
הכנסות שאינן מריבית			
0.2	2.2	2.0	3
83.1	94.1	93.4	4, 24
0.4	5.0	0.1	5
83.7	101.3	95.5	
הוצאות תפעוליות ואחרות			
90.8	98.6	102.2	6
27.6	27.1	25.8	15
63.6	66.4	82.8	7
182.0	192.1	210.8	
120.9	157.0	186.8	
43.9	55.3	66.0	8
77.0	101.7	120.8	
רווח לפני מיסים			
הפרשה למיסים על הרווח			
רווח נקי			
רווח למניה רגילה (בש"ח)			
0.51	0.68	0.81	9
רווח בסיסי ומדולל			

א. שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

ג. טייטל
מנהל כללי

ב. אדירי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 12 במרס 2023

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על הרווח הכולל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
77.0	101.7	120.8	רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:
2.2	1.8	(48.5)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
(0.6)	(1.8)	8.5	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים(1)
1.6	-	(40.0)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(0.5)	-	13.6	השפעת המס המתייחס
1.1	-	(26.4)	רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים
78.1	101.7	94.4	הרווח הכולל

(1) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ראה גם באור 10 בדבר "רווח כולל אחר מצטבר".

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד לשנה שהסתיימה ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר			
2021	2022	באור	
נכסים			
3,634.2	3,576.0	11	מזומנים ופקדונות בבנקים
742.7	795.0	12	ניירות ערך (1)
5,641.2	6,136.5	13,25	אשראי לציבור
(66.2)	(80.0)		הפרשה להפסדי אשראי
5,575.0	6,056.5		אשראי לציבור, נטו
763.3	707.3	14	אשראי לממשלה
24.1	22.5	15	בניינים וציוד
1.0	11.8	23	נכסים בגין מכשירים נגזרים
94.7	98.9	16	נכסים אחרים
10,835.0	11,268.0		סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
9,025.1	9,346.6	17	פקדונות הציבור
431.1	446.0	18	פקדונות מבנקים
4.1	2.0	23	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
488.7	501.4	19	התחייבויות אחרות (2)
9,949.0	10,296.0		סך כל ההתחייבויות
886.0	972.0	א21	הון
10,835.0	11,268.0		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) לפרטים על ניירות ערך הנמדדים לפי שווי הוגן ראה באור 28ב-פריטים הנמדדים בשווי הוגן, להלן.

(2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 5.0 מיליוני ש"ח ו- 4.2 מיליוני ש"ח ליום 31.12.22 וליום 31.12.21, בהתאמה.

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

דוח על השינויים בהון לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הון הנפרע	התחייבויות צמיתות	פרמיה על המניות	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר	מצטבר	עודפים	סך הכל
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(10.1)	709.0	726.2	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
-	-	-	-	-	-	77.0	77.0	רווח נקי בשנת החשבון
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר
-	-	-	-	-	1.1	-	1.1	השפעת המס
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(9.0)	786.0	804.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
-	-	-	-	-	-	(20.0)	(20.0)	דיבידנד
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר
-	-	-	-	-	-	-	-	השפעת המס
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(9.0)	867.7	886.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
-	-	-	-	-	-	-	-	התאמה ליתרת הפתיחה, נטו
-	-	-	-	-	-	(8.4)	(8.4)	מס בשל השפעת היישום
-	-	-	-	-	-	-	-	לראשונה *
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(9.0)	859.3	877.6	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר
-	-	-	-	-	-	120.8	120.8	2022 לאחר יישום לראשונה
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
-	-	-	-	-	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר
-	-	-	-	-	(26.4)	-	(26.4)	השפעת המס
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(35.4)	980.1	972.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

*השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים- הפסדי אשראי (ASC 326).
לפירוט ראה באור וג בהמשך דוח זה.

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
77.0	101.7	120.8	רווח נקי לשנה
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:			
4.7	3.6	2.6	פחת על בניינים וציוד
21.8	(3.3)	5.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.7)	(2.2)	(0.9)	רווח ממכירות אגרות חוב זמינות למכירה
-	(4.9)	-	הפסד (רווח) ממימוש בניינים וציוד
(0.1)	1.2	(3.9)	מיסים נדחים, נטו
(16.3)	7.1	3.2	שינוי בהתחייבויות נטו בגין זכויות עובדים
6.1	30.8	9.5	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
3.2	8.1	(44.0)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
שינוי נטו בנכסים שוטפים:			
0.1	(0.6)	(10.8)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(46.4)	(3.0)	1.2	נכסים אחרים
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:			
2.6	(3.2)	(2.1)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(10.5)	(190.3)	(99.9)	התחייבויות אחרות
41.5	(55.0)	(19.2)	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
(1,130.7)	176.4	(70.1)	שינוי נטו בפקדונות בבנקים
(84.5)	(409.5)	(365.0)	שינוי נטו באשראי לציבור
3.7	(142.7)	56.0	שינוי נטו באשראי לממשלה
-	(150.7)	-	רכישת אגרות חוב לפדיון
(464.0)	(473.2)	(205.0)	רכישת איגרות חוב זמינות למכירה
89.9	477.4	81.5	תמורה ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה
4.4	0.8	12.5	תמורה מפדיון איגרות חוב זמינות למכירה
-	1.5	1.6	תמורה מפדיון אגרות חוב לפדיון
(1.3)	(2.3)	(1.0)	רכישת בניינים וציוד
-	8.7	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(1,582.5)	(513.6)	(489.5)	מזומנים נטו מפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון			
(96.9)	178.8	14.9	שינוי נטו בפקדונות מבנקים
1,650.5	412.7	321.5	שינוי נטו בפקדונות הציבור
-	(20.0)	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
1,553.6	571.5	336.4	מזומנים נטו מפעילות מימון
12.6	2.9	(172.3)	גידול (קיסון) במזומנים
1,338.6	1,348.0	1,342.8	יתרת מזומנים לתחילת שנה
(3.2)	(8.1)	44.0	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
1,348.0	1,342.8	1,214.5	יתרת מזומנים לסוף השנה
ריבית ומיסים ששולמו והתקבלו			
260.4	277.7	368.6	ריבית שהתקבלה
7.4	23.8	76.6	ריבית ששולמה
61.4	70.7	78.8	מיסים על הכנסה ששולמו
0.7	0.7	4.5	מיסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

(1) בנק מסד הינו תאגיד בישראל הנמצא בבעלות של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ, בעל השליטה בבנק (51%) ושל מסד אחזקות בע"מ (49%). הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022 כוללים את אלה של הבנק ושל חברת הבת שלו (להלן: "הבנק"). בהתאם להוראות המפקח על הבנקים פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

הדוחות הכספיים המאוחדים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 12 במרס 2023.

(2) הגדרות

דוחות כספיים אלה:

תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS") - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.

כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות ני"ע בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי (FAS 168 (ASC 105-10), הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.

הבנק - בנק מסד בע"מ.

חברות מאוחדות - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.

חברות מוחזקות - חברות מאוחדות וחברות כלולות.

מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית בה הבנק פועל. בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה תאגיד מפיק ומוציא את עיקר המזומנים.

מטבע ההצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.

צדדים קשורים ובעלי עניין - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

מדד - מדד המחירים לצרכן בישראל כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

עלות - עלות בסכום מדווח.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

(2) מטבע פעילות ומטבע הצגה

השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק. הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בש"ח ומעוגלים למיליוני הקרוב, למעט אם צוין אחרת.

(3) בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד;
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- נכסים והתחייבויות מיסים נדחים;
- הפרשות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;
- נכסים המוחזקים למכירה.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

(4) שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2022, מיישם הבנק עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU 2016 13) והוראות נוספות כפי שנכללות בקובץ שאלות ותשובות שפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא זה, חוזר מס' 06-2634 בדבר יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים - עדכון הוראות הדיווח לציבור, חוזר מס' 06-2635 בדבר הון פיקוחי - השפעת יישום כללי חשבונאות הפסדי אשראי צפויים, חוזר מס' 06-2650 בדבר הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים - עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בדוחות כספיים שנתיים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן, חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב.

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13 (להלן - CECL). מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיצוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שמשקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; הורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; השתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי חלים על אשראי, איגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

ביום 31 בינואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות בדבר יישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים. במסגרת שאלות ותשובות, בין היתר, נכללו הבהרות לגבי אופן הסיווג והחזרת חובות בארגון מחדש למסלול צובר.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.

בנוסף לכך, ביום 2 בפברואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים" אשר במסגרתו בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב התאמה איכותית מינימלית של 0.75% (או 0.5%) בגין אשראי בענף אנשים פרטיים.

כתוצאה מיישום התקן שינה הבנק תהליכים מסוימים בקשר לסיווג ובחינת האשראי הבעייתי, הגדרת אשראי כלא צובר הכנסות ריבית, כללי מחיקה ושיטות למדידת ההפרשה. כמו כן, דרישות הגילוי הותאמו לדרישות התקינה החשבונאית בארה"ב, כפי שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים במסגרת הוראות הדיווח לציבור, והכל כמפורט להלן.

הבנק יישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי החל מיום 1 בינואר 2022 תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כמו כן, הבנק אימץ במועד היישום לראשונה, הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות פריסת השפעת היישום לראשונה על יחס הון עצמי רובד 1 על פני 3 שנים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו.

עיקר ההשפעה, כפי שמוצגת להלן, נבעה מעדכון שיטות המדידה של ההפרשה להפסדי אשראי, מחיקות חשבונאיות של ריבית או קרן, עדכון של יתרות המיסים הנדחים המתייחסות וזקיפת הגידול בהפרשה להפסדי אשראי תוך פריסה בהתאם להוראות המעבר שנקבעו כאמור לעיל.

31 בדצמבר 2021	השפעת יישום CECL	1 בינואר 2022
במיליוני ש"ח		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1. מאזן		
אשראי לציבור	5,641.2	5,641.2
סך הכל יתרת ההפרשה להפסדי אשראי:	(66.2)	(79.0)
מזה: הפרשה להפסדי אשראי - תיק מסחרי	(11.8)	(14.1)
מזה: הפרשה להפסדי אשראי - אנשים פרטיים אחר	(54.4)	(64.9)
אשראי לציבור, נטו	5,575.0	5,562.2
2. הון המיוחס לבעלי מניות הבנק יתרת עודפים, לאחר השפעת מס	867.7	859.3
3. הלימות הון ומינוף יחס הון עצמי רובד 1	14.71%	14.65%
יחס הון כולל*	15.72%	15.80%
יחס המינוף	7.68%	7.65%

* להשפעה על רכיבי יחס הלימות ההון (בסיס ההון הפיקוחי ונכסי סיכון משוקללים), ראה באור 21 בדבר "הלימות הון, מינוף וגדילות".

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

(1) מטבע חוץ והצמדה

במועד ההכרה בעסקה במטבע חוץ, כל נכס, התחייבות, הכנסה, הוצאה, רווח, או הפסד הנובעים מהעסקה מתורגמים במועד ההכרה לראשונה למטבע הפעילות של הבנק לפי שער החליפין שבתוקף במועד העסקה. בכל מועד דיווח, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הון, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום שבו נקבע השווי ההון.

פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

רווחים או הפסדים מתרגום עסקאות במטבע חוץ והנובעים מהתנודתיות של המטבעות בין מועדי העסקאות לבין מועד הסילוק/מועד המאזן, לרבות בגין הפרשי שער בגין מכשירי חוב זמינים למכירה אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור ימשיכו להיות מוכרים בדוח רווח והפסד עד ליום 1 בינואר 2024 (כפי שנקבע במסגרת

הוראות מעבר), מוכרים בדוח רווח או הפסד כרווחים או הפסדים מהפרשי תרגום (הכנסות מימון שאינן מריבית), למעט:
 - החלק האפקטיבי של רווח או הפסד בגין מכשיר מגדר בגידור שווי הוגן.
 - הפרשי שער בגין פריטים המהווים חלק מהשקעה נטו.

נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה. להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת (ב-%)			31 בדצמבר (בש"ח)			שער החליפין של: הדולר של ארה"ב האירו מדד המחירים לצרכן: לחודש נובמבר (בנקודות) לחודש דצמבר (בנקודות)
2020	2021	2022	2020	2021	2022	
(7.0)	(3.3)	13.1	3.215	3.110	3.519	
1.7	(10.8)	6.6	3.944	3.520	3.753	
(0.6)	2.4	5.3	100.2	102.3	107.7	
(0.7)	2.8	5.3	100.1	102.6	108.0	

(2) בסיס האיחוד

חברות מאוחדות

חברות מאוחדות הינן ישויות הנשלטות על ידי הבנק. הדוחות הכספיים של חברות מאוחדות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה.

עסקאות שבוטלו באיחוד

יתרות הדדיות והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים.

(3) בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

א. הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט:

ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם מבצעים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה. כמו כן, ריבית על סכומים בפיגור בגין הלוואות לדיור מוכרת בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.

ב. הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי והפרשי המרה) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן.

ג. עמלות מסוימות כגון עמלות בגין ערבויות ועמלות מסוימות בגין ליווי פרויקטים מוכרות באופן יחסי על פני תקופת העסקה.

ד. עמלות ליצירת אשראי ועלויות ישירות ליצירת אשראי מוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת תשואה, למעט במקרים של ארגון מחדש של חוב בעייתי. אם המחויבות פקעה מבלי שמומשה, העמלות מוכרות במועד הפקיעה.

ה. עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה.

ו. שינוי בתנאי חוב - במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב- 10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים (בתוספת עמלת פירעון מוקדם). במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

ז. עמלות פירעון מוקדם מוכרות מיידית במסגרת הכנסות ריבית.

ח. ניירות ערך - ראה סעיף ה.(5) להלן.

ט. מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף ה.(6) להלן.

י. הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

(4) חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

זיהוי וסיווג חובות לא צוברים (חלף חוב פגום)

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות לצורך אבחנה ביו חובות בסיווג בעייתי לרבות חובות לא צוברים לבין חובות תקינים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (expected) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב.

חובות (לרבות אגרות חוב) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים.

לצורך סיווג וטיפול באשראי בעייתי, הבנק מבחין בין:

1. אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מעל 1 מיליוני ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב וההפרשה הנדרשת מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'. בכל מקרה, חוב מסחרי כאמור, מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה, או ככל שהחוב עבר הליך ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החל ממועד הסיווג כחוב לא צובר, החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב לא צובר"). למידע אודות כללי המחיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף "מחיקה חשבונאית" בהמשך חלק זה.

2. אשראי לאנשים פרטיים ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ- 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת על מצב הפיגור של החוב. לצורך כך, הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו.

חובות אלה, אשר מצויים בפיגור של 90 עד 150 ימים, מסווגים כחובות בסיווג נחות כאשר הבנק אינו מפסיק את צבירת הכנסות הריבית. חובות נחותים בפיגור של 150 יום ומעלה נחשבים כחוב שאינו צובר ובנוסף חלים עליהם כללי המחיקה החשבונאית למידע אודות כללי המחיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף "מחיקה חשבונאית" בהמשך חלק זה.

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש

במטרה לשפר את ניהול האשראי וגבייתו, וכן במטרה למנוע מצבי כשל או תפיסת הנכסים המשועבדים, הבנק קבע ומיישם מדיניות לביצוע הסדרי חוב בעייתיים וביצוע שינוי תנאי חובות שלא זוהו כבעייתיים. שיטות לשינוי בתנאי החובות עשויות לכלול, בין היתר, דחיית מועדי תשלומים, הפחתת שיעורי ריבית או סכומי התשלומים התקופתיים, שינוי תנאי החוב במטרה להתאימם למבנה המימון של הלווה, איחוד חובות הלווה, העברת חובות ללווים אחרים תחת קבוצת לוויים בשליטה משותפת, בחינה מחודשת של אמות המידה הפיננסיות המוטלות על הלווה ועוד.

מדיניות הבנק מבוססת על קריטריונים אשר מאפשרים להנהלת הבנק להפעיל שיקול דעת האם הפירעון של החוב צפוי והיא מיושמת רק אם הלווה הוכיח את יכולתו ורצונו לפרוע חוב והוא צפוי לעמוד בתנאים של ההסדר החדש. לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם:

- (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים, ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.
- לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים ללא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:
- החייב נמצא כיום בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו. בנוסף, תאגיד בנקאי יעריך אם צפוי כי החייב יהיה בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו בעתיד הנראה לעין, ללא ביצוע השינוי. דהיינו, תאגיד בנקאי עשוי להגיע למסקנה כי החייב נמצא בקשיים פיננסיים, גם אם החייב אינו נמצא כיום בכשל תשלום.
- החייב הודיע כי הוא בפשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר או שהוא בתהליך פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר.
- קיים ספק מהותי כי החייב ימשיך להתקיים כעסק חז.
- לחייב יש ניירות ערך שנמחקו מרישום (delisted), בתהליך של מחיקה מרישום או שנמצאים תחת איום של מחיקה מרישום בבורסה לניירות ערך.
- על פי אומדנים ותחזיות הכוללים רק את היכולות הקיימות של החייב, התאגיד הבנקאי צופה כי תזרימי המזומנים הספציפיים לישות של החייב לא יספיקו על מנת לשרת חוב כלשהו מהחובות שלו (קרן וריבית) בהתאם לתנאים החוזיים של ההסכם הקיים, בעתיד הנראה לעין.
- ללא השינוי הקיים, החייב אינו יכול לקבל מזומן ממקורות שאינם המלווים הקיימים בשיעור ריבית אפקטיבי השווה לשיעור הריבית הקיים בשוק עבור חוב דומה של חייב שאינו בעייתי.

בנוסף לכך, הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:

- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
- שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;
- לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר;
- אם תאגיד בנקאי אינו מבצע הליך חיתום נוסף כאמור כאשר הוא מחדש חוב נחות, או שאין שינוי בתמחור החוב או שהתמחור לא הותאם כך שהוא יהיה מתאים לסיכון לפני החידוש, או שהלווה אינו מספק אמצעים

נוספים בכדי לפצות על הגידול בסיכון הנובע מהקשיים הפיננסיים של הלווה, קיימת חזקה שהחידוש הוא ארגון מחדש של חוב בעייתי.

הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם הארגון מחדש מביא לידי עיכוב זניח (insignificant) בתשלום בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים המקורי הצפוי של החוב. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה אם העיכוב בתשלום, הנובע מארגון החוב מחדש, הינו זניח. ככלל, ארגון מחדש המביא לעיכוב בתשלום של 90 ימים או יותר לעומת החוזה ייחשב ארגון מחדש המביא לעיכוב בתשלום שאינו זניח.

טיפול בחובות בארגון מחדש וארגון מחדש עוקב

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, יכולים להיות מסווגים כחוב שצובר או שאינו צובר הכנסות ריבית במועד השינוי. בנסיבות מסוימות, כאשר נערך לחוב ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר מכן התאגיד הבנקאי והחייב נכנסו להסכם נוסף של ארגון מחדש, התאגיד הבנקאי אינו נדרש להתייחס יותר לחוב כחוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

1. החייב אינו נמצא יותר בקשיים פיננסיים במועד הארגון מחדש העוקב.
2. בהתאם לתנאי הארגון מחדש העוקב, התאגיד הבנקאי לא העניק ויתור לחייב (לרבות לא העניק ויתור על קרן על בסיס מצטבר ממועד מתן ההלוואה המקורי).

חוב בעייתי שעבר ארגון מחדש עם שינוי בתנאים, הבנק מבצע הערכה מעודכנת של הסיווג הנדרש, לרבות הערכת הסיכון.

אם החוב, לאחר שינוי התנאים, אינו מוגן באופן מספק על ידי השווי הנוכחי ויכולת ההחזר של החייב או על ידי הביטחון ששועבד, אם קיים. חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג בהשגחה מיוחדת אם לאחר הארגון מחדש עדיין קיימות בחוב חולשות פוטנציאליות.

החזרה של חוב לא צובר למצב של חוב צובר

ככלל, חוב לא צובר חוזר להיות מסווג כחוב צובר בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

1. אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
2. כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

כמו כן, לגבי חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש של חוב בעייתי, שסווג כחוב שאינו צובר במועד שינוי התנאים, הבנק רשאי להחזיר את החוב למצב צובר, וזאת בתנאי שבוצע ניתוח אשראי עדכני ומתועד היטב, התומך בחזרה למצב צובר בהתבסס על המצב הכספי של החייב וסיכויי ההחזר בהתאם לתנאים המעודכנים. ההערכה צריכה להיות מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים, כאשר הבנק רשאי להביא בחשבון תשלומים שבוצעו במשך תקופה סבירה לפני הארגון מחדש אם התשלומים עקביים לתנאים המעודכנים. אחרת, חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי חייב להמשיך להיות מסווג כחוב לא צובר.

כמו כן, לגבי חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש של חוב בעייתי, שסווג כחוב צובר קודם לארגון מחדש, הבנק רשאי להמשיך לצבור ריבית וזאת בתנאי שלאחר הארגון מחדש הגבייה של הקרן והריבית, בהתאם לתנאים המעודכנים, מובטחת באופן סביר, בהתבסס על ניתוח אשראי עדכני ומבוסס היטב, בתנאי שיש לחייב היסטוריית ביצועי פירעון נמשכים לתקופה סבירה לפני השינויים וכן שהארגון מחדש שיפר את סיכויי הגבייה של ההלוואה בהתאם ללוח פירעון סביר.

הפרשה להפסדי אשראי - מדידה

כאמור לעיל, החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודפיקציה (ASC 326) - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי.

כחלק מיישום התקן, הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים לאיגרות חוב המוחזקות לפדיון ותיק איגרות החוב הזמינות למכירה וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

אומדן ההפרשה להפסדי אשראי צפויים מחושב על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי תוך הבאה בחשבון אומדן של פירעונות מוקדמים. התקופה החוזית בגין הארכות, חידושים ושינויים צפויים אינם מובאים בחשבון, אלא אם מתקיים אחד או יותר מהבאים: (א) במועד הדיווח קיימת לבנק ציפייה סבירה (reasonable expectation) שיבוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי עם הלווה; או (ב) אופציות הארכה או החידוש נכללות בחוזה המקורי או בחוזה המעודכן במועד הדיווח, והן ניתנות לביטול ללא תנאי על ידי הבנק.

בעת פיתוח אומדן הפסדי האשראי הצפויים, הבנק הביא בחשבון את ההשפעות של אירועי העבר, תנאים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס על יכולת הגבייה (collectability) של הנכסים הפיננסיים.

ככלל, חישוב ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי כאשר הנכסים הינם בעלי מאפייני סיכון דומים. מאפיינים אלה כוללים, בין היתר: (1) ענף הפעילות של הלווה; (2) ציוני או דירוגי אשראי, פנימיים או חיצוניים; (3) דירוג סיכון או סיווג סיכון; (4) סוג הנכס הפיננסי; ;

לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים בהתאם לאחת השיטות למדידת ההפרשה המותרות בתקן, אשר להערכת הבנק צפויה להביא לידי האומדן הטוב ביותר של ההפרשות להפסדי אשראי.

על מנת להעריך את האומדן להפסדי אשראי צפויים לאורך התקופה החוזית של הנכסים, הבנק מתבסס על מידע היסטורי תוך בחינת הצורך להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות וניתנות לביסוס יהיו שונים מן התנאים אשר שררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי. לצורך קביעה זו, הבנק מביא בחשבון את מאפייני הנכסים הפיננסיים לרבות גורמים רלוונטיים לקביעת יכולת הגבייה הצפויה, כגון: המצב הכספי של הלווה, דירוג האשראי שלו, איכות הנכס, יכולתו של הלווה לבצע תשלומי קרן או ריבית במועד שנקבע, יתרת הזמן לפירעון, ההיקף והחומרה של נכסים פיננסיים בפיגור וההיקף והחומרה של נכסים פיננסיים בסיווג או דירוג שלילי, מדיניות ונהלי מתן האשראי של הבנק, לרבות שינויים באסטרטגיית מתן האשראי, תהליכי חיתום ועוד.

כאשר התקופה סבירה וניתנת לביסוס שקבע הבנק קצרה מאורך החיים של הנכס הפיננסי, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם בגין תנאים כלכליים קיימים או בגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, כגון: שינוי בשיעור האבטלה, ערכי נכסים, ערכי סחורות, פיגורים, ועוד. החזרה למידע על הפסדים היסטוריים יכול להתבצע באחת מהשיטות הבאות: (1) חזרה באופן מידתי; (2) חזרה על בסיס קו ישר; (3) שימוש בבסיס הגיוני ושיטתי אחר.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי צרכני (לא לדיר)

עבור תיק האשראי הצרכני שכולל אשראי לאנשים פרטיים, למעט הלוואות לדיר, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת הסתברות לכשל/הפסד בהינתן כשל (PD/LGD), תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי, ועוד.

לצורך התאמת המידע ההיסטורי לתנאים כלכליים נוכחיים ובגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, הבנק קבע כי התקופה הסבירה וניתנת לביסוס הינה שנה. עבור נכסים בעלי אורך חיים חוזי ארוך מתקופה זו, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם לתחזית באופן מידתי.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי מסחרי

עבור תיק האשראי המסחרי, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטה מבוססת שיעורי הפסד (Loss- Rate)- WARM, תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים על בסיס דירוג פנימי של הלווה וענף הפעילות שלו. לצורך ביצוע סגמנטציה על בסיס ענף הפעילות של הלווה הבנק חלק את האשראי המסחרי לשישה ענפי משק מרכזים: תעשייה, בינוי ונדלן - בינוי, בינוי ונדלן - פעילות בנדל"ן, מסחר, שירותים פיננסים ומסחרי אחר.

שיעורי ההפסד מחושבים על בסיס נתוני חברת האם.

לצורך התאמת המידע ההיסטורי לתנאים כלכליים נוכחיים ובגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, הבנק קבע כי התקופה הסבירה וניתנת לביסוס הינה שנה. עבור נכסים בעלי אורך חיים חוזי ארוך מתקופה זו, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם לתחזית באופן מיד.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי לממשלות ובנקים

עבור אשראי לממשלות ובנקים, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים בהתאם לדירוג חיצוני. בנוסף לכך, הבנק קבע קריטריונים וגורמים שנלקחים בחשבון על מנת לקבוע כי עבור חשיפות מסוימות לממשלות, הפסדי האשראי הצפויים הינם אפסיים.

הפרשה להפסדי אשראי - חשיפות אשראי חוץ מאזניות

חשיפות אשראי חוץ מאזניות כוללות חשיפות אשראי בגין מחויבות למתן אשראי, כתבי אשראי בתעודה, ערבויות פיננסיות שאינן מטופלות כביטוח, ומכשירים דומים אחרים.

ההפרשה להפסדי אשראי בגין חשיפות אשראי חוץ מאזניות מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה ומבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי בעת כשל של סיכון החשיפה החוץ מאזנית. שיעור המימוש הצפוי בעת כשל מחושב על ידי הבנק עבור כל סוג של חשיפה חוץ מאזנית, בהתבסס על ניסיון העבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי בעת כשל.

הפרשה להפסדי אשראי - ניירות ערך בתיק לפדיון

עבור ניירות ערך המוחזקים בתיק לפדיון, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח ניירות הערך בתיק לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון סוג המנפיק, תקופה, שיעור הריבית, תדירות תשלומים ועוד.

הבנק אינו מודד הפסדי אשראי צפויים בגין איגרות חוב ממשלתיות מסוימות, מאחר והמידע על הפסדי אשראי היסטוריים, לאחר התאמתו לתנאים הקיימים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס, מביא לידי ציפייה שאי-התשלום של בסיס העלות המופחתת הינו אפס.

הפרשה להפסדי אשראי - איגרות חוב זמינות למכירה

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין איגרות חוב זמינות למכירה בכל מועד דיווח כאשר השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת.

בכל מועד בו השווי הוגן נמוך מהעלות המופחתת, הבנק בוחן האם הירידה בשווי הוגן נובעת מהפסדי אשראי או גורמים אחרים.

ירידת ערך שנובעת בקשר להפסדי אשראי, נרשמת באמצעות הפרשה להפסדי אשראי ואילו ירידת ערך שלא נרשמה באמצעות הפרשה להפסדי אשראי, נרשמת דרך רווח כולל אחר, נטו ממס.

בהתאם להנחיות שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים עבור ניירות ערך זמינים למכירה באופן פרטני, לפי שיטת תזרים מזומנים מהוון, שבאמצעותה הבנק משווה את ערכם הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לבסיס העלות המופחתת של נייר הערך. ההפרשה כאמור נקבעת כנגד רישום של הוצאה בגין הפסד אשראי, כדי לשקף את רכיב הפסד האשראי של הירידה בשווי ההוון אל מתחת לעלות המופחתת. ההפרשה להפסדי אשראי בגין איגרת חוב זמינה למכירה מוגבלת כך שסכומה לא יעלה על סכום ההפרש שבין העלות המופחתת לבין השווי ההוון הנמוך ממנה, הנקרא רצפת השווי ההוון. אם השווי ההוון של נייר הערך עולה עם הזמן, כל הפרשה להפסדי אשראי שלא נמחקה חשבונאית מתבטלת באמצעות הקטנת הוצאה בגין הפסדי אשראי.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי המוערך על בסיס פרטני

בהתאם להנחיות שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה, כאשר הבנק זיהה כי אין לנכס פיננסי מאפייני סיכון משותפים שדומים למאפייני הסיכון של נכסים פיננסיים אחרים, הבנק מעריך את ההפרשה להפסדי אשראי עבור נכסים אלו על בסיס פרטני. בהתאם לבחינה שבוצעה על ידי הבנק, סוגי האשראי שזוהו כי אינם חולקים מאפייני סיכון דומים של נכסים פיננסיים אחרים הינם חובות לא צוברים עם יתרה חוזית של מעל 1 מיליון ש"ח, אשר בגינם ההפרשה מחושבת על בסיס פרטני, תוך שימוש בשיטת היוון תזרימי מזומנים ו/או על בסיס שווי הביטחון עבור הלוואות שגבייתן מותנה בביטחון.

בחינת הנאותות הכוללת של ההפרשה

בנוסף לכך, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים גלומים בתיק האשראי וחולשות ומגבלות בשיטות ההערכה שמושמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו שנחשב כאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים).

לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת ההפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוון של הביטחון. לגבי אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות שלא כרוכות בויתור משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) נמוכה מ-1 מיליון ש"ח ואשראי לאנשים פרטיים, שאינו לדיור, הבנק מבצע מחיקה חשבונאית כאשר הם הופכים לחובות בפיגור של 150 ימים או יותר. לעניין זה יצוין כי אם החוב מובטח על ידי ביטחון שאינו דירת מגורים, ותפיסת הביטחון החלה והינה מובטחת, הבנק מוחק חשבונאית רק את החלק של יתרת החוב הרשומה העודף על שווי הביטחון (בניכוי עלויות מכירה). יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

דרישות הגילוי

הבנק מיישם דרישות הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי כפי שנקבעו במסגרת סעיף 10-310 בקודיפיקציה בדבר "חובות" ובהתאם לדרישות הגילוי בסעיף 20-326 בקודיפיקציה בדבר "מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי - מכשירים הנמדדים בעלות מופחתת", על בסיס מאוחד. ראה גם ביאור 13 בדבר "סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" וכן ביאור 25 בדבר "מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" לדוחות הכספיים.

הבנק התאים גילויים אלו למתכונת הגילוי החדשה ולגילוי בדבר חובות לא צוברים חלף חובות פגומים, תוך סיווג מחדש של מספרי השוואה על מנת להתאימם למתכונת הגילוי החדשה, למעט דרישות הגילוי בגין איכות אשראי לפי שנת העמדת אשראי אשר לא נדרשים לגביו נתונים השוואתיים לתקופות שלפני היישום לראשונה.

(5) ניירות ערך

א. ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים לשני תיקים כלהלן:

- איגרות חוב מוחזקות לפדיון - איגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט איגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל (substantially all) השקעתו הרשומה. איגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי העלות בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.

- איגרות חוב זמינות למכירה - איגרות חוב אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון או ניירות ערך למסחר. איגרות חוב זמינות למכירה מוצגות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר, למעט הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.

ב. הכנסות מדיבידנד, צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית), וכן הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד.

ג. עלות ניירות ערך שמומשו המחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון".

ד. לעניין חישוב שווי הוגן - ראה סעיף ה.(7) להלן.

ה. לעניין טיפול בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני - ראה סעיף ה.(8) להלן.

(6) מכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות חשבונאות גידור

חשבונאות גידור

הבנק חשוף לסיכונים ריבית הנובעים מהשקעותיו באגרות חוב בריבית קבועה. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים אלה, הבנק מייעד מכשירים פיננסיים מסוימים, כגידורי שווי הוגן. במועד תחילת יחסי הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור ואת מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה שלו לביצוע הגידור. התיעוד כולל זיהוי של כל אחד מאלה: מכשיר מגדר; הפריט או העסקה המגודרים; מהות הסיכון המגודר; והשיטה אשר תשמש את הבנק להערכת אפקטיביות יחסי הגידור בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר (בגידור שווי הוגן) או בקיזוז החשיפה להשתנות של תזרימי המזומנים בגין העסקה מגודרת (בגידור תזרימי מזומנים) המיוחסים לסיכון המגודר.

גידור שווי הוגן

הבנק מייעד מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של נכס או התחייבות, או חלק מזוהה שלהם, שניתן ליחס לסיכון מסוים.

כאשר מכשיר נגזר משמש כמכשיר מגדר בגידור שווי הוגן, השינויים בשווי ההוגן שנכללו בהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר. הרווח או ההפסד (קרי, השינוי בשווי ההוגן) בגין הפריט המגודר המיוחס לסיכון המגודר, מטופל כהתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר ומוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד. ההתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר מטופל באופן דומה לרכיבים אחרים של הערך בספרים שלו.

הבנק מפסיק ליישם חשבונאות גידור כאשר: הקריטריונים ליישום חשבונאות גידור אינם מתקיימים עוד; הנגזר פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש; או כאשר הבנק מבטל את הייעוד של יחסי הגידור.

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים העומדים בפני עצמם

מכשירים נגזרים שאינם משמשים לצרכי גידור והעומדים בפני עצמם נמדדים בשווי הוגן ומוצגים במאזן בסעיף נכסים או התחייבויות בגין מכשירים נגזרים. השינויים בשווי ההוגן מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד ומוצגים בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

(7) קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. תת נושא 10-815 בקודיפיקציה מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- נתוני רמה 2: נתונים הנצפים עבור הנכס או התחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר ואיגרות חוב זמינות למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל הפוזיציה של הבנק יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי מההוון בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

FAS 157 (ASC 820) דורש לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפקו על ידי הבנק ונמדדים לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 28א' ו-ב', "תורות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים".

(8) ירידת ערך מכשירים פיננסיים

ניירות ערך - איגרות חוב זמינות למכירה או מוחזקות לפדיון ראה סעיף ה.(5) לעיל.
אשראי לציבור ויתרות חוב - ראה סעיף ה.(4) לעיל.

(9) קיזוז נכסים והתחייבויות פיננסיים

הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

א. בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;

ב. קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;

ג. גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).

הבנק מקזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציג במאזן סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות, לקיזוז.

הבנק מקזז פקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

(10) רכוש קבוע (בניינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

רווח או הפסד מגרעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגרעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד.

פחת

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. שיפורים במושכר מופחתים לאורך התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה לבין אורך החיים השימושיים. קרקעות בבעלות הקבוצה אינן מופחתות.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה הינו:

- בניינים ומקרקעין 10-25 שנים
- ריהוט וציוד 6-17 שנים
- שיפורים במושכר 3-17 שנים

האומדנים בנושא שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהאומדנים הנוכחיים אינם נאותים עוד ומותאמים בעת הצורך.

ירידת ערך

הבנק בוחן נכסים (או קבוצת נכסים) לא שוטפים לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות ברת-השבה.

הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של נכס לא שוטף (קבוצת נכסים) אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים הלא מהווים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) וממימושו.

ההפסדים מירידת הערך הינם בגובה ההפרש שבין הערך בספרים של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) לבין שווי ההוגן ונזקפים לדוח רווח והפסד.

כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) מהווה בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

(11) חכירות

חוזים המקנים לבנק שליטה בשימוש בנכס במסגרת חכירה במשך תקופת זמן עבור תמורה, מטופלים כחכירות. בעת ההכרה לראשונה מוכרת התחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה (תשלומים אלו אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים), ובמקביל מוכר נכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.

תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לבטל את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש או לא יממש את האופציה, בהתאמה, ויחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לא לבטל את החכירה כאשר זכות המימוש נשלטת על ידי המחכיר.

הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה מטופלות באופן בו דמי החכירה נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס זכות שימוש ו/או התחייבות בגין חכירה בדוח על המצב הכספי.

בחכירה של קרקע ומבנים, מרכיבי הקרקע והמבנים נבחנים בנפרד לצרכי סיווג ומדידה, כאשר שיקול משמעותי בסיווג מרכיבי הקרקע הינו העובדה כי קרקע בדרך כלל בעלת אורך חיים בלתי מוגדר.

הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית שלא להפריד רכיבים שאינם חכירה, כגון שירותים או תחזוקה, מרכיבי חכירה, אלא לטפל בהם כרכיבי חכירה יחיד.

מדידה עוקבת

לאחר ההכרה לראשונה, התחייבות בגין חכירה תפעולית נמדדת בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. כמו כן, הבנק בוחן נכס זכות שימוש (בגין חכירה תפעולית) לצורך ירידת ערך בהתאם להוראות תת נושא 35-10-360 בקודיפיקציה בדבר ירידות ערך בגין רכוש קבוע.

תשלומי חכירה תפעולית

תשלומי החכירה, למעט דמי חכירה משתנים, נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה משתנים תלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופת השינוי. תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופה בה צפוי כי תושג המטרה הספציפית המביאה להשתנות תשלומי החכירה, ויבטלו בתקופה בה כבר לא צפוי כי המטרה הספציפית תושג.

בכל מועד דיווח עוקב, נכס זכות השימוש מוכר בגובה העלות המופחתת של ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי יתרת תמריצי החכירה, בתוספת עלויות ישירות שטרם הופחתו ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו בגין הנכס זכות שימוש.

(12) זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה – פנסיה, פיצויים והטבות אחרות (להלן: "פיצויים") – תכנית להטבה מוגדרת

הטבת פיצויים הינה חלק מהתגמול המשולם לעובד תמורת שירותיו. בתכנית פיצויים להטבה מוגדרת, הבנק מבטיח לספק, בנוסף לשכר השוטף, תשלומי פיצויים בעת הפרישה או סיום השירות. ברמה הכללית, סכום ההטבה שישולם תלוי בנוסחת ההטבה של התכנית, אשר לעתים קרובות כוללת את מספר שנות השירות שסיפק העובד ואת התגמול של העובד בשנים מיד לפני הפרישה או הסיום.

עלות פיצויים נטו לתקופה הינה הסכום המוכר בדוחות הכספיים של הבנק כעלות של תכנית פיצויים לתקופה מסוימת. המרכיבים של עלות פיצויים לתקופה נטו הם עלות שירות, עלות ריבית, תשואה חזויה על נכסי התכנית ורווח או הפסד מהפחתה של סכומים שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר.

הטבות פיצויים מיוחסות בדרך כלל לתקופות שירות של עובד בהתבסס על נוסחת ההטבה של התכנית במידה שהנוסחה מציינת ייחוס או שמשמעת ממנה ייחוס.

הבנק נעזר ביועץ כלכלי ומחשב את שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התכנית תוך שימוש בנתונים זמינים בשוק על כל אחת מהקטגוריות המשמעותיות של הנכסים בתיק ומשקלל אותם לפי ההרכב של נכסי התכנית.

המחויבות בגין הטבה חזויה משקפת את הערך הנוכחי האקטוארי של כל ההטבות המיוחסות לשירות של העובד שסופק לפני מועד המאזן. מדידת מחויבות זו תתבסס על הנחות אקטואריות המתאימות למועד המאזן של הבנק (לדוגמה: תחלופה, תמותה, שיעורי היוון וכן הלאה).

אם המחויבות בגין הטבה חזויה עולה על השווי ההוגן של נכסי התכנית, הבנק מכיר במאזן בהתחייבות השווה להתחייבות הלא ממומנת בגין הטבה חזויה. אם השווי ההוגן של נכסי התכנית עולה על המחויבות בגין הטבה חזויה, הבנק מכיר במאזן בנכס השווה להתחייבות שממומנת ביתר בגין ההטבה החזויה.

הבנק מקבץ את המצב של כל התכניות במימון חסר ומכיר בסכום זה כהתחייבות במאזן.

הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס רבעוני ומעדכן הנחות אלה בהתאם.

שינוי בערך של מחויבות בגין הטבה חזויה או של נכסי תכנית, הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער, או הנובע משינוי בהנחה אקטוארית, הינו "רווח או הפסד" (להלן: "רווח או הפסד אקטוארי"). רווחים או הפסדים אקטואריים אינם מוכרים בעלות פיצויים נטו לתקופה במועד היווצרותם אלא מוכרים ברווח כולל אחר. בתקופות עוקבות, רווחים או הפסדים אלה מוכרים לאחר מכן בדוח רווח או הפסד כרכיב של עלות פנסיה נטו לתקופה לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.

שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, המרווח נקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל במועד הדיווח.

הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדי הטבות בגין פיצויים מוגדלים. הבנק מכיר בהפסדים בגין סילוקים בתכניתו להטבה מוגדרת כאשר התשלומים החד-פעמיים הצפויים המתייחסים לתכנית יהיו, גבוהים מסך עלות השירות ועלות הריבית.

גובה ההפסד מיושב בהתאם לשיעור שבו קטנה המחויבות האקטוארית כתוצאה מהסילוק, מוכפל ביתרת הרווחים וההפסדים האקטואריים הצבורים ברווח כולל אחר.

הטבות לאחר פרישה – תכנית להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית המספקת הטבות לאחר פרישה בתמורה לשירותים שסופקו, מספקת חשבון אישי לכל משתתף בתכנית, ומגדירה כיצד ייקבעו ההפקדות לחשבוננו של העובד במקום לקבוע את סכום ההטבות שהעובד יקבל. בתכנית להפקדה מוגדרת אחרי פרישה, ההטבות שמשתתף בתכנית יקבל תלויות אך ורק בסכום

המופקד לחשבון המשתתף בתכנית, בתשואות שנצברו על ההשקעות של הפקדות אלה, ובחילוטם של הטבות של משתתפים אחרים בתכנית שעשויים להיות מוקצים לחשבונם של אותו משתתף. במידה שנדרש כי ההפקדות המוגדרות של תכנית לחשבונם של אדם יעשו לתקופות שבהן אותו אדם מספק שירותים, עלות הפנסיה נטו או עלות ההטבה האחרת לאחר פרישה נטו לתקופה תהיה ההפקדה הנדרשת לאותה תקופה.

התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת.

הטבות אחרות לאחר פרישה

הבנק מכיר בסכום הלא מהוון של ההטבה השוטפת במועד מתן השירות. בנוסף, הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים של הטבות אחרות לאחר הפרישה.

היעדרויות בתשלום

הבנק צובר התחייבות עבור תגמול לעובדים בגין היעדרויות עתידיות אם כל התנאים הבאים מתקיימים: (א) מחויבות הבנק בקשר לזכויות העובדים לקבל תגמול בגין היעדרויות עתידיות מיוחסת לשירותים שהעובדים כבר סיפקו; (ב) המחויבות קשורה לזכויות שמבטלות או נצברות; (ג) תשלום התגמול הוא צפוי; (ד) הסכום ניתן לאומדן באופן סביר.

חופשה - הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה. לצורך חישוב ההתחייבות, לא מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.

מענק בגין אי ניצול ימי מחלה במועד סיום העסקה

הבנק צובר את ההתחייבות כהיעדרויות המזכות בפיצוי לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה. לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. לצורך קביעת ריבית ההיוון ואופן ההקצאה לתקופות של עלות השירות הבנק מיישם את העקרונות של תכנית פנסיה להטבה מוגדרת בהתאמות הנדרשות.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים - מענקי ותק

הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה המזכה בהטבה. לצורך חישוב ההתחייבות בגין הטבות אלה מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.

(13) התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד הבנק מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין- 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים, אלא רק ניתן גילוי.
3. סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה קטן או שווה ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים אלא רק ניתן גילוי כאמור להלן.

תביעה שלגביה יש קביעה של המפקח על הבנקים כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.

במקרים נדירים הנהלת הבנק קבעה, בהסתמך על יועציה המשפטיים, כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית ולכן לא בוצעה הפרשה.

בבאור 22 בנושא התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נכלל גילוי כמותי לסך החשיפות אשר סבירות התממשותן אינה קלושה שלא בוצעה בגין הפרשה. כמו כן, ניתן גילוי לכל תביעה שסכומה מעל 1% מהון הבנק. לגבי תביעות שלא ניתן בשלב זה להעריך את תוצאותיהן, ניתן גילוי לגבי כל תביעה שסכומה מעל 0.5% מהון הבנק.

(14) ערבויות

ערבויות הינן חוזים אשר דורשים באופן מותנה מהערב לבצע תשלומים לנערב בעת התרחשות התנאים המחייבים במימוש הערבות. התחייבות בגין ערבות מוכרת בספרים בסכום שווה ההון גם אם לא צפוי שהתשלומים יבוצעו בעתיד. במקרים בהם במועד ההכרה לראשונה הבנק נדרש להכיר בהפרשה להפסד תלוי בגין הערבות בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה, ההתחייבות בגין הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה לפי הגבוה מבין השווי ההון וסכום ההפרשה בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה.

ההתחייבות נגרעת מהספרים במועד בו הבנק משוחרר מהסיכון. מועד השחרור מהסיכון בגין הערבות תלוי במהות הערבות. בדרך כלל, הבנק גורע את ההתחייבות במועד סילוק ההתחייבות. כאשר הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה, המדידה העוקבת מתבצעת גם כן בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה.

הוראות ההכרה והמדידה במועד ההכרה לראשונה אינן חלות על ערבויות אשר ניתנו בין חברה אם לחברה בת, בין שתי חברות אחיות או בין בעל החברה לחברה.

(15) הוצאות מיסים על ההכנסה

הדוחות הכספיים של הבנק כוללים מיסים שוטפים ומסים נדחים. ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

הבנק מקצה את הוצאות המס או הטבות המס על ההכנסה בין פעילויות נמשכות ורווח כולל אחר.

מיסים שוטפים

מיסים שוטפים הינם סכום המסים על ההכנסה ששולמו או שעתידיים להיות משולמים (או מוחזרים) עבור התקופה השוטפת, כפי שנקבע על ידי יישום הוראות דיני המס שנחקקו על הכנסה חייבת במס. הוצאות המסים השוטפים כוללים גם את השינויים בתשלומי המס המתחייבים לשנים קודמות.

מיסים נדחים

התחייבויות מיסים נדחים ונכסי מיסים נדחים מייצגים את ההשפעות העתידיות על מיסים על הכנסה הנובעות מהפרשים זמניים והפסדים מועברים הקיימים בסוף תקופה.

הבנק מכיר בנכסי מיסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים ובמקביל מכיר בהפרשה נפרדת (valuation allowance) עבור אותו סכום הכלול בנכס אשר יותר סביר מאשר לא שלא ימומש. הבנק מפחית את נכסי המסים הנדחים בסכומן של הטבות מס כלשהן שאינן צפויות להתממש בהתבסס על הראיות הזמינות - הן הראיות החיוביות התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות התומכות ביצירת הפרשה בגין נכס מס נדחה, כדי לבחון האם ניתן להכיר בנכס מס נדחה נטו. התחייבות מיסים נדחים או נכס מיסים נדחים נמדדים באמצעות שיעורי המס החוקיים שנחקקו הצפויים לחול על הכנסה מספקת חייבת במס בתקופות שבהן צפוי כי התחייבות המס הנדחה תסולק או נכס המס הנדחה ימומש.

הבנק מסווג הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה בסעיף "מיסים על הכנסה". כמו כן, הבנק מסווג קנסות לרשויות המס בסעיף "מיסים על הכנסה".

קיצוז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים

הבנק יקצז כל התחייבויות ונכסי המסים הנדחים, כמו גם כל ה- valuation allowance (הפרשה לנכס מס נדחה) הקשורות, עבור רכיב משלם מס מסוים ובגבולותיו של תחום שיפוט מיסוי מסוים.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מיישם את כללי ההכרה המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת FIN 48 בהתאם להוראות אלה, הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשות עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

(16) רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

(17) דיווח על מגזרי פעילות

(א) מגזרי פעילות פיקוחיים

מגזר פעילות פיקוחי הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות מסוימות או אשר מאגד לקוחות בסיווגים מסוימים, שהוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

מגזר פעילות פיקוחי מוגדר בעיקר בהתבסס על סיווג הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתאם להיקף הנכסים הפיננסיים למגזר משקי הבית ומגזר הבנקאות הפרטית. לקוחות שאינם פרטיים מסווגים בעיקר על פי מחזור הפעילות שלהם למגזרים עסקיים (תוך הפרדה בין עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים) גופים מוסדיים ומגזר ניהול פיננסי. בנוסף, הבנק נדרש ליישם את דרישות הדיווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה כאשר מגזרי הפעילות לפי גישה זו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים.

(ב) מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, נקבע כי יינתן גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280) (ראה באור 24ב'). מגזר פעילות המוגדר לפי גישת ההנהלה הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. חלוקת המגזרים בבנק מבוססת על איפיון של מגזרי לקוחות. מגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים.

(18) עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה.

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במימון ההוני, זוקף הבנק את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

עדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי ביום 31 במרס 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן: "העדכון"). העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי. ההוראות של העדכון יחולו על ישויות אשר אימצו את עדכון התקינה 2016-13 החל מהתקופות השנתיות והביניים המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2022. ישויות אחרות יישמו את ההוראות של העדכון במועד היישום לראשונה של עדכון התקינה 2016-13. בשלב זה טרם נקבע מועד לתחילת היישום בבנקים בישראל. הבנק טרם החל בבחינת ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

באור 2: הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
א. הכנסות (הוצאות) ריבית על נכסים⁽¹⁾		
228.2	231.3	298.3
(3.7)	12.8	30.1
1.2	0.8	11.2
14.5	19.7	37.4
2.2	3.3	7.1
242.4	267.9	384.1
ב. הוצאות (הכנסות) ריבית על התחייבויות		
3.1	17.9	58.8
(1.7)	5.5	18.1
1.4	23.4	76.9
241.0	244.5	307.2
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית⁽²⁾		
(0.9)	(1.1)	(0.4)
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב		
0.2	0.3	0.5
2.0	3.0	6.6
2.2	3.3	7.1

(1) כולל השפעת יחסי גידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3: הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים		
0.4	0.5	3.1
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים (1)		
0.4	0.5	3.1
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים		
א.2. מהשקעה באגרות חוב		
0.7	2.2	0.9
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה (2)		
0.7	2.2	0.9
סך הכל מהשקעה באג"ח		
(1.1)	(0.6)	(2.2)
א.3. הפרשי שער, נטו		
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
-	2.1	1.8

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר*		
0.2	0.1	0.2
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים		
0.2	0.1	0.2
סך הכל מפעילויות מסחר		
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון		
0.2	0.1	0.2
חשיפה למניות		
0.2	0.1	0.2
סך הכל		

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(1) למעט השפעת יחסי גידור.

(2) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

באור 4א: עמלות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
21.8	21.9	21.7	ניהול חשבון
10.3	13.5	14.3	כרטיסי אשראי
21.4	23.4	21.0	פעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים
5.5	6.4	6.8	עמלות הפצת קרנות נאמנות
10.4	14.2	14.2	טיפול באשראי
3.8	4.4	4.8	הפרשי המרה
0.8	0.9	0.7	פעילות סחר חוץ
3.1	2.6	2.7	עמלות מעסקי מימון
6.0	6.8	7.2	עמלות אחרות
83.1	94.1	93.4	סך כל העמלות התפעוליות

באור 4ב: הכנסות מחוזים עם לקוחות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ההכנסות להלן מפוצלות לפי עמלות משירותים עיקריים ועיתוי ההכרה בהכנסה. כמו כן, להלן התאמה של ההכנסות המפוצלות למגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022				
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/עסקי	סך הכל	עמלות משירותים עיקריים
17.9	1.4	2.4	21.7	ניהול חשבון
11.9	1.9	0.5	14.3	כרטיסי אשראי
3.5	16.7	0.8	21.0	פעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים
0.6	6.1	0.1	6.8	עמלות הפצת קרנות נאמנות
13.8	-	0.4	14.2	טיפול באשראי
2.6	0.4	1.8	4.8	הפרשי המרה
0.1	-	0.6	0.7	פעילות בסחר חוץ
0.4	0.1	2.2	2.7	עמלות מעסקי מימון
4.4	1.5	1.3	7.2	עמלות אחרות
55.2	28.1	10.1	93.4	סך כל ההכנסות מחוזים עם לקוחות(*)
39.8	14.0	5.9	59.7	(*) עיתוי ההכרה בהכנסה
15.4	14.1	4.2	33.7	שירותים שהועברו בנקודת זמן
15.4	14.1	4.2	33.7	שירותים שהועברו לאורך זמן
55.2	28.1	10.1	93.4	סך הכל

באור 24: הכנסות מחוזים עם לקוחות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021				
עמלות משירותים עיקריים				
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/עסקי	סך הכל	
17.8	1.5	2.6	21.9	ניהול חשבון
9.8	3.2	0.5	13.5	כרטיסי אשראי
3.6	19.1	0.7	23.4	פעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים
0.5	5.8	0.1	6.4	עמלות הפצת קרנות נאמנות
13.7	-	0.5	14.2	טיפול באשראי
2.3	0.6	1.5	4.4	הפרשי המרה
0.1	-	0.8	0.9	פעולות בסחר חוץ
0.3	0.1	2.2	2.6	עמלות מעסקי מימון
3.4	1.5	1.9	6.8	עמלות אחרות
51.5	31.8	10.8	94.1	סך כל ההכנסות מחוזים עם לקוחות(*)
(*) עיתוי ההכרה בהכנסה				
36.0	16.8	6.1	58.9	שירותים שהועברו בנקודת זמן
15.5	15.0	4.7	35.2	שירותים שהועברו לאורך זמן
51.5	31.8	10.8	94.1	סך הכל
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020				
עמלות משירותים עיקריים				
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/עסקי	סך הכל	
17.6	1.5	2.7	21.8	ניהול חשבון
8.9	1.0	0.4	10.3	כרטיסי אשראי
3.0	17.6	0.8	21.4	פעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים
0.3	5.1	0.1	5.5	עמלות הפצת קרנות נאמנות
9.2	-	1.2	10.4	טיפול באשראי
1.6	0.9	1.3	3.8	הפרשי המרה
0.1	-	0.7	0.8	פעולות בסחר חוץ
0.2	0.1	2.8	3.1	עמלות מעסקי מימון
4.4	0.5	1.1	6.0	עמלות אחרות
45.3	26.7	11.1	83.1	סך כל ההכנסות מחוזים עם לקוחות(*)
(*) עיתוי ההכרה בהכנסה				
30.7	13.9	5.5	50.1	שירותים שהועברו בנקודת זמן
14.6	12.8	5.6	33.0	שירותים שהועברו לאורך זמן
45.3	26.7	11.1	83.1	סך הכל

]

באור 5: הכנסות אחרות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
-	4.9	-	רווח הון ממכירת בניינים (1)
0.4	0.1	0.1	תפעול קופות גמל
0.4	5.0	0.1	סך כל הכנסות אחרות

(1) ביום 22 בפברואר 2021 נמכר מקרקעין בנתניה בתמורה ל- 8.7 מיליוני ש"ח. כתוצאה מהמכירה הכיר הבנק ברווח הון בסך של כ- 4.9 מיליוני ש"ח.

באור 6: משכורות והוצאות נלוות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
62.5	69.6	71.8	משכורות
3.5	3.1	3.4	הוצאות נלוות לרבות קרן השתלמות וחופשה
15.9	17.1	18.1	ביטוח לאומי ומס שכר
			הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים):
3.9	3.9	4.1	- הטבה מוגדרת- עלות שירות (1)
3.1	3.4	3.1	- הפקדה מוגדרת
1.9	1.5	1.7	הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה(1),(2)
90.8	98.6	102.2	סך כל המשכורות וההוצאות הנלוות

(1) ראה ביאור 20 בדבר זכויות עובדים.

(2) מזה: עלות השירות בגין הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה לשנים 2022, 2021 ו-2020 הינה 1.0, 1.0 ו- 1.3 מיליוני ש"ח בהתאמה.

באור 7: הוצאות אחרות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
0.3	0.7	1.1	הוצאות בגין פיצויים (ללא עלות שירות)
2.3	-	-	סילוקים ⁽¹⁾
5.5	7.3	8.3	שיווק ופרסום
1.9	1.8	2.1	תקשורת
*38.3	*40.5	53.7	מחשב
0.8	0.7	0.8	משרדיות
0.3	0.6	0.8	ביטוח
5.7	5.8	6.3	שירותים מקצועיים
0.8	1.2	1.4	שכר והחזר הוצאות לחברי הדירקטוריון
0.2	0.6	0.3	הדרכה והשתלמויות
3.3	3.3	2.9	עמלות
*4.2	*3.9	5.1	אחרות
63.6	66.4	82.8	סך כל ההוצאות האחרות

* סווג מחדש.

(1) ראה באור 20 בדבר "זכויות עובדים".

באור 8: הפרשה למיסים על הרווח

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הרכב הסעיף

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
43.9	53.8	70.0	מיסים שוטפים בגין שנת החשבון
43.9	53.8	70.0	סך כל המיסים השוטפים
			בתוספת (בניכוי):
-	1.5	(4.0)	מיסים נדחים בגין שנת החשבון
-	1.5	(4.0)	סך הכל המיסים הנדחים *
43.9	55.3	66.0	הפרשה למיסים על ההכנסה

הטבלה אינה כוללת את השפעת המס בגין פריטים שהוכרו ברווח כולל אחר שהסתכמה בקיטון של 2.9 מיליוני ש"ח בשנת 2022, קיטון של 0.6 מיליוני ש"ח בשנת 2021 וקיטון של 0.2 מיליוני ש"ח בשנת 2020.

באור 8: הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. מס תיאורטי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
120.9	157.0	186.8	רווח לפני מיסים
34.19%	34.19%	34.19%	שיעור המס החל בישראל על תאגיד בנקאי (אחוזים)
41.3	53.7	63.8	מיסים על הכנסה על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
			מס (חיסכון במס) בגין:
-	(0.8)	0.1	הפרשי פחת, תאום פחת ורווח הון
2.4	2.4	2.1	הוצאות אחרות לא מוכרות
0.2	-	-	אחר
43.9	55.3	66.0	סך הכל מיסים על ההכנסה

ג. שומות מס

לבנק שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2017. לחברת בת עד וכולל שנת המס 2017.

ד. תנועה במסים נדחים

שיעור מס ממוצע 2021 באחוזים	יתרה ליום 31.12.22	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר להון	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31.12.21	
34.19%	28.8	4.4	-	21.2	נכסי מיסים נדחים
34.19%	1.8		-	1.9	מהפרשה להפסדי אשראי
34.19%	10.4		(3.0)	12.5	מהפרשה לחופשה ומענקים
34.19%	0.2		-	0.2	מעודף התחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית
	41.2	4.4	(3.0)	35.8	רכוש קבוע וחכירות
	41.2	4.4	(3.0)	35.8	יתרת נכסי מיסים נדחים, ברוטו
					יתרת נכסי מיסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים

באור 8: הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. תנועה במסים נדחים

נכסי מסים נדחים	יתרה ליום 31.12.20	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	שינויים שנזקפו לרווח כולל יתרה ליום 31.12.21	שיעור מס ממוצע 2021 באחוזים
מהפרשה להפסדי אשראי	22.9	(1.7)	-	34.19%
מהפרשה לחופשה ומענקים	2.2	(0.3)	-	34.19%
מעודף התחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית	11.0	0.6	0.9	34.19%
רכוש קבוע וחכירות	0.3	(0.1)	-	34.19%
יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו	36.4	(1.5)	0.9	35.8
יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים	36.4	(1.5)	0.9	35.8

ה. שינויי חקיקה בתחום המס

1. מס חברות

שיעור המס החל על הבנק בשנים 2020-2022 עומד על 23%.

2. מס רווח ומס שכר

שיעור מס שכר ומס רווח המוטלים על מוסדות כספיים לשנים 2020-2022 עומד על 17%. בהתאם, שיעור המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים לשנים אלו עומד על 34.2%.

ו. ראה באור 10.ב לגבי מסים על ההכנסה שהוכרו מחוץ לרווח והפסד.

באור 9: רווח למניה רגילה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
			רווח בסיסי ומדולל:
77.0	101.7	120.8	סך הכל רווח נקי
149,875,000	149,875,000	149,875,000	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב הרווח הבסיסי והמדולל למניה
			רווח למניה רגילה (בש"ח)
0.51	0.68	0.81	סך הכל רווח למניה

באור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
(10.1)	(10.9)	0.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
1.1	(0.4)	1.5	שינוי נטו במהלך התקופה
(9.0)	(11.3)	2.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
-	(1.2)	1.2	שינוי נטו במהלך התקופה
(9.0)	(12.5)	3.5	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
(26.4)	5.6	(32.0)	שינוי נטו במהלך התקופה
(35.4)	(6.9)	(28.5)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

באור 10 - רוח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2020			2021			2022		
השפעת לאחר	לפני		השפעת לאחר	לפני		השפעת לאחר	לפני	
מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס
1.9	(1.0)	2.9	2.6	(1.4)	4.0	(31.3)	16.3	(47.6)
(0.4)	0.3	(0.7)	(1.4)	0.8	(2.2)	(0.7)	0.2	(0.9)
1.5	(0.7)	2.2	1.2	(0.6)	1.8	(32.0)	16.5	(48.5)
(2.5)	1.3	(3.8)	(1.7)	0.9	(2.6)	5.1	(2.6)	7.7
2.1	(1.1)	3.2	0.5	(0.3)	0.8	0.5	(0.3)	0.8
(0.4)	0.2	(0.6)	(1.2)	0.6	(1.8)	5.6	(2.9)	8.5
1.1	(0.5)	1.6	-	-	-	(26.4)	13.6	(40.0)

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. לפירוט נוסף ראה באור 20.

באור 11: מזומנים ופקדונות בבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הרכב:

31 בדצמבר		
2021	2022	
1,155.7	1,140.4	מזומנים ופקדונות בבנק ישראל
2,478.5	2,435.6	פקדונות בבנקים מסחריים ^{(1),(2)}
3,634.2	3,576.0	סך הכל*
		(1) מזה מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית
1,342.8	1,214.5	של עד שלושה חודשים
2,457.0	2,421.5	(2) מזה פקדונות בחברת האם

באור 12: ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הרכב:

31 בדצמבר 2021					31 בדצמבר 2022				
הערך במאזן	עלות מופחתת	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שווי הוגן ⁽¹⁾	הערך במאזן	עלות מופחתת	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שווי הוגן ⁽¹⁾
143.6	143.6	1.4	-	145.0	137.0	137.0	-	12.9	124.1
2.4	2.4	0.1	-	2.5	0.8	0.8	-	-	0.8
146.0	146.0	1.5	-	147.5	137.8	137.8	-	12.9	124.9

א. איגרות חוב המוחזקות לפדיון

של ממשלת ישראל

של אחרים בישראל

סך כל איגרות חוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר					רווח כולל אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
603.6	603.6	1.9	42.2	603.6	603.6	643.9	1.9	42.2	603.6
53.6	53.6	-	2.9	53.6	53.6	56.5	-	2.9	53.6
657.2	657.2	1.9	45.1	657.2	657.2	700.4	1.9	45.1	657.2

ב. איגרות חוב זמינות למכירה

איגרות חוב -

של ממשלת ישראל

של מוסדות פיננסיים

בישראל

סך כל איגרות חוב הזמינות למכירה

סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
 לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב-ראה באור 2 ובאור 3.

באור 12: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

31 בדצמבר 2022			מאוחד
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		
20%-0 ⁽²⁾	סה"כ		
			אגרות חוב המוחזקות לפדיון
			של ממשלת ישראל
124.1	(12.9)	(12.9)	
124.1	(12.9)	(12.9)	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
			אגרות חוב זמינות למכירה
			של ממשלת ישראל
506.8	(42.2)	(42.2)	
53.6	(2.9)	(2.9)	של מוסדות פיננסיים בישראל
560.4	(45.1)	(45.1)	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

(1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.

(2) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.

(3) יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמת ב-137.0 מיליוני ש"ח.

באור 13: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חובות (1) אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2022		אשראי לציבור			בנקים ממשלות ואגרות חוב סך הכל
		סך הכל	פרטי אחר	מסחרי	
4,959.4	3,937.9	1,021.5	-	1,021.5	
5,115.0	-	5,115.0	5,035.3	79.7	
10,074.4	3,937.9	6,136.5	5,035.3	1,101.2	
44.0	-	44.0	23.3	20.7	
1.0	-	1.0	1.0	-	
36.0	-	36.0	24.5	11.5	
81.0	-	81.0	48.8	32.2	
14.5	-	14.5	-	14.5	
65.5	-	65.5	64.5	1.0	
80.0	-	80.0	64.5	15.5	
6.9	-	6.9	5.8	1.1	
7.1	-	7.1	4.9	2.2	

יתרת חוב רשומה:

חובות שנבדקו על בסיס פרטי

חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

* מזה:

חובות לא צוברים

חובות בפיגור 90 ימים או יותר

חובות בעייתיים אחרים

סך הכל חובות בעייתיים

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

*מזה: בגין חובות לא צוברים

*מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 13: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חובות (1) אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2021**

		אשראי לציבור			סך הכל
		פרטי אחר	מסחרי	סך הכל	
בנקים ממשלות ואגרות חוב					סך הכל
4,900.4	3,984.4	916.0	-	916.0	
4,725.2	-	4,725.2	4,646.0	79.2	
9,625.6	3,984.4	5,641.2	4,646.0	995.2	
49.4	-	49.4	26.7	22.7	
1.5	-	1.5	1.5	-	
40.1	-	40.1	28.0	12.1	
91.0	-	91.0	56.2	34.8	
11.2	-	11.2	-	11.2	
55.0	-	55.0	54.4	0.6	
66.2	-	66.2	54.4	11.8	
8.9	-	8.9	6.2	2.7	
9.1	-	9.1	3.7	5.4	

יתרת חוב רשומה:

חובות שנבדקו על בסיס פרטי

חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

* מזה:

חובות לא צוברים

חובות בפיגור 90 ימים או יותר

חובות בעייתיים אחרים

סך הכל חובות בעייתיים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(2):

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

*מזה: בגין חובות לא צוברים

*מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

** הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין בנקים, ממשלות ואגרות חוב, הינה בסכום הנמוך מ- 50 אלפי ש"ח

באור 13: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
16.0	46.3	62.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2019
5.8	16.0	21.8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(3.9)	(15.4)	(19.3)	מחיקות חשבונאיות
1.8	9.9	11.7	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(2.1)	(5.5)	(7.6)	מחיקות חשבונאיות נטו
19.7	56.8	76.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2020
(1.9)	(1.4)	(3.3)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(5.5)	(11.1)	(16.6)	מחיקות חשבונאיות
2.3	11.4	13.7	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(3.2)	0.3	(2.9)	מחיקות חשבונאיות נטו
14.6	55.7	70.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2021
2.3	10.5	12.8	התאמה ליתרת פתיחה בשל השפעת היישום לראשונה**
1.9	3.2	5.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1.3)	(12.7)	(14.0)	מחיקות חשבונאיות
1.4	9.4	10.8	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.1	(3.3)	(3.2)	מחיקות חשבונאיות נטו
18.9	66.1	85.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2022

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

2.2	1.7	3.9	ליום 31 בדצמבר 2020
2.8	1.3	4.1	ליום 31 בדצמבר 2021
3.4	1.6	5.0	ליום 31 בדצמבר 2022

** השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. לפירוט נוסף ראה באור 1.ג.

באור 14: אשראי לממשלה

31 בדצמבר	
2021	2022
763.3	707.3
סך הכל(*)	
66.9	158.0
(*) בקיזוז סכומים שהועמדו כאשראי לציבור	

ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם ב- 707.3 מיליוני ש"ח לעומת 763.3 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021. היתרה מורכבת מאשראי לממשלה בסך 865.3 מיליוני ש"ח בניכוי סכומים שהועמדו כאשראי לציבור מסכום זה בסך של 158.0 מיליוני ש"ח. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 הסתכם האשראי לממשלה ב- 763.3 מיליוני ש"ח בניכוי סכומים שהועמדו כאשראי לציבור מסכום זה בסך של 66.9 מיליוני ש"ח.

באור 14: אשראי לממשלה (המשך)

ביום 20 ביוני 2021 זכה הבנק במכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה במוסדות להכשרת עובדי הוראה. תקופת ההתקשרות הינה ל-5 שנים עד ליום 30 ביוני 2026, כאשר החשב הכללי רשאי להאריך את ההסכם לתקופה נוספת של עד 36 חודשים. במסגרת המכרז, הבנק הפקיד ביום 12 ביולי 2021 סך של 826 מיליוני ש"ח לחשבון מיוחד של החשב הכללי, אשר יוחזר לבנק בתוספת הצמדה בניכוי 1% לשנה. במסגרת המכרז תועמדה לעובדי ההוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי האמור, באמצעות הבנק. לאחר תום ההתקשרות יוחזר לבנק הסכום שיוותר בחשבון הפקדון. החל ממועד זה, מידי תום רבעון קלנדרי, יוחזר לבנק הסכום שנתקבל מהחזרי קרן באותו הרבעון, בתוספת הצמדה מיום הפקדת הפקדון. ההלוואות שתינתנה הינן בסכום מירבי של עד 40 אלפי ש"ח ולתקופות זמן של עד 10 שנים, בהתאם לסוג ההלוואה. ההלוואות הינן ללא הצמדה ונושאות ריבית בשיעורים הנקבעים על ידי החשב הכללי. בנוסף, יעביר הבנק מענקים מותנים לסטודנטים להוראה מחשבון מיוחד של החשב הכללי בגבולות הקצאה מתקציב המדינה (לא מכספי הפקדון). המענק המותנה יהפוך למענק מלא רק בהתקיים קריטריונים שנקבעו על ידי משרד החינוך. במקרה של אי מימוש תנאי המענק, יהפוך המענק המותנה להלוואה לסטודנט, בתנאים שנקבעו על ידי החשב הכללי. סך הפקדון בסך 618 מיליוני ש"ח שהופקד במסגרת המכרז הקודם, הוחזר במלואו לבנק לאחר הצמדה למדד בשנת 2021.

באור 15: בניינים וציוד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א.

עלות נכסים:	בניינים ומקרקעין	שיפורים במושכר	ציוד וריהוט משרדי	סה"כ
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	42.2	17.0	4.1	63.3
תוספות	-	2.0	0.3	2.3
גריעות	*(0.7)	(8.0)	(0.9)	*(9.6)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	41.5	11.0	3.5	56.0
תוספות	0.5	0.2	0.3	1.0
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	42.0	11.2	3.8	57.0
פחת שנצבר:				
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	24.3	10.8	2.8	37.9
תוספות	1.3	2.0	0.3	3.6
גריעות	*(0.7)	(8.0)	(0.9)	*(9.6)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	24.9	4.8	2.2	31.9
תוספות	1.1	1.0	0.5	2.6
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	26.0	5.8	2.7	34.5
הערך בספרים:				
ליום 31 בדצמבר 2020	17.9	6.2	1.3	25.4
ליום 31 בדצמבר 2021	16.6	6.2	1.3	24.1
ליום 31 בדצמבר 2022	16.0	5.4	1.1	22.5
שיעורי הפחת הממוצע המשוקלל:				
ליום 31 בדצמבר 2021	5%	10%	11%	
ליום 31 בדצמבר 2022	5%	10%	12%	

*הוצג מחדש.

ב. בהתאם להסכם מיום 22 בפברואר 2021 נמכר נכס המקרקעין בנתניה. לגבי רווח הון שהוכר בגין מכירת הנכס ראה באור 5.

ג. זכויות במקרקעין של חברת נכסים בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (חברת א.ב. שקד לבן (1997) 04 בע"מ), שהיתרה להפחתה בגינם הגיעה לסך 3.9 מיליוני ש"ח (2021 - 4.2 מיליוני ש"ח), טרם נרשמו על שם החברה בלשכת רישום מקרקעין. רישום הזכויות נמצא בתהליך, אך נרשמה הערת אזהרה בלשכת מקרקעי ישראל לטובת החברה.

באור 15: בניינים וציוד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. מידע על חכירות

החל מיום 1 בינואר 2020, הבנק מיישם את נושא 842 בקודיפיקציה חכירות. במסגרת הסדרי החכירה, הבנק חוכר נדל"ן (בעיקר שטחי משרדים וסניפים) וכלי רכב, המשמשים בעיקר לצורך הפעילות העסקית של הבנק. הסדרי החכירה של הבנק מסווגים כחכירות תפעוליות. במרבית מחוזי חכירות הנדל"ן ובכל חוזי חכירות כלי הרכב בהם מתקשר הבנק, תשלומי החכירה צמודים למדד המחירים לצרכן הידוע במועד ההתקשרות בחכירה. תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש את האופציה. בגין חלק מנכסי הנדל"ן שהבנק חוכר, קיימת לבנק אופציה לביטול החכירה לאחר 3-5 שנים, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי של הבנק ובכפוף למתן הודעה מראש למחכיר של לפחות 3-12 חודשים. אופציית הביטול לא נלקחה בחשבון בחישוב ההתחייבות בגין חכירה. מכיוון ששיעור הריבית הגלום בחכירה לא ניתן לקביעה בנקל, נעשה שימוש בשיעור הריבית התוספתי של הבנק, שהינו שיעור הריבית שהבנק היה נדרש לשלם כדי ללוות סכום השווה לתשלומי החכירה למשך תקופה דומה כאשר הנכס המוחכר היה משמש בטוחה כלכלית ובסביבה דומה. הבנק השתמש בשיעור הריבית של עלות הגיוס לבנק, לתקופה הרלוונטית של העסקה. לבנק לא קיימים הסדרי חכירה המסווגים כחכירות מימוניות.

1. הוצאות בגין חכירות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	
6.8	7.0	6.8	הוצאות בגין חכירות תפעוליות
-	-	0.3	הוצאות חכירה משתנות
6.8	7.0	7.1	סך הכל הוצאות בגין חכירות

2. מידע נוסף על חכירות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	
			מזומנים ששולמו בגין יתרות שנכללו במדידה של התחייבויות בגין חכירות:
6.5	6.8	7.0	- תזרים מזומנים בגין פעילות שוטפת בגין חכירות תפעוליות
4.1	8.1	0.4	נכסי זכות שימוש שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות
4.2	4.1	3.7	יתרת תקופה משוקללת ממוצעת (בשנים) בגין חכירות תפעוליות
0.9	0.9	0.9	ריבית היוון משוקללת ממוצעת בגין חכירות תפעוליות (באחוזים)

באור 15: בניינים וציוד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

3. תזרימי מזומנים לא מהוונים והתחייבויות בגין חכירות תפעוליות

31 בדצמבר 2022		
תזרימי מזומנים לא מהוונים	התחייבות בגין חכירה	
6.4	6.4	עד שנה
5.7	5.8	מעל שנה עד שנתיים
5.2	5.3	מעל שנתיים עד 3 שנים
5.0	5.2	מעל 3 שנים עד 4 שנים
4.8	5.0	מעל 4 שנים עד 5 שנים
13.2	14.4	מעל 5 שנים
40.3	42.1	סך הכל

31 בדצמבר 2021		
תזרימי מזומנים לא מהוונים	התחייבות בגין חכירה	
6.6	6.5	עד שנה
6.2	6.1	מעל שנה עד שנתיים
5.5	5.5	מעל שנתיים עד 3 שנים
5.1	5.1	מעל 3 שנים עד 4 שנים
5.2	4.9	מעל 4 שנים עד 5 שנים
19.3	17.7	מעל 5 שנים
47.9	45.8	סך הכל

31 בדצמבר 2020		
תזרימי מזומנים לא מהוונים	התחייבות בגין חכירה	
6.8	6.8	עד שנה
5.8	5.8	מעל שנה עד שנתיים
5.4	5.3	מעל שנתיים עד 3 שנים
4.8	4.7	מעל 3 שנים עד 4 שנים
4.5	4.3	מעל 4 שנים עד 5 שנים
19.3	18.0	מעל 5 שנים
46.6	44.9	סך הכל

באור 16: נכסים אחרים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ההרכב:

31 בדצמבר		
2021	2022	
11.0	9.8	הכנסות לקבל
35.8	41.2	מיסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 8)
45.4	39.8	נכסי זכות שימוש בגין חכירה תפעולית (ראה באור 15)
2.5	8.1	חייבים אחרים ויתרות חובה
94.7	98.9	סך כל נכסים אחרים

באור 17: פקדונות הציבור

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		
2021	2022	בישראל
		לפי דרישה
4,949.1	4,627.3	אינם נושאים ריבית
-	0.7	נושאים ריבית
4,949.1	4,628.0	סה"כ לפי דרישה
4,076.0	4,718.6	לזמן קצוב
9,025.1	9,346.6	סך כל פקדונות הציבור*
		*מזה:
7,775.7	8,233.0	פקדונות של אנשים פרטיים
37.4	5.9	פקדונות של גופים מוסדיים
1,212.0	1,107.7	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		
2021	2022	תקרת הפקדון במיליוני ש"ח
6,709.0	6,911.2	עד 1
1,626.3	1,895.3	מעל 1 עד 10
570.3	540.1	מעל 10 עד 100(1)
119.5	-	מעל 100 עד 500(1)
9,025.1	9,346.6	סה"כ

(1) תקרה אפקטיבית למפקיד יחיד: 63.9 מיליוני ש"ח ל-31 בדצמבר 2022 ו-121.2 מיליוני ש"ח ל-31 בדצמבר 2021.

באור 18: פקדונות מבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		בישראל
2021	2022	
		בנקים מסחריים:
28.6	25.4	פקדונות לפי דרישה
402.5	420.6	פקדונות לזמן קצוב
431.1	446.0	סך כל פקדונות מבנקים*
408.6	427.4	* מזה פקדונות מחברת האם

באור 19: התחייבויות אחרות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		
2021	2022	
57.6	52.3	עודף התחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי התכנית (ראה באור 20)
0.4	-	עודף עתודות שוטפות למס הכנסה על מקדמות ששולמו
3.3	4.0	הכנסות מראש
353.4	374.9	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
45.8	40.3	התחייבויות בגין חכירה תפעוליות (ראה באור 15)
28.2	29.9	זכאים אחרים ויתרות זכות
488.7	501.4	סך כל התחייבויות אחרות

באור 20: זכויות עובדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. תכנית תגמול לעובדי הבנק

ברבעון הראשון של שנת 2022 עודכנו מדרגות המענק השנתי של עובדי הבנק בהתאם להסכם ההצמדה למנגנוני השכר בבנק הפועלים. העדכון כולל עדכון למפרע של המענקים בגין השנים 2020-2021. הפרשות בנושא נכללו במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2021.

הבנק מתגמל את עובדיו אחת לשנה בהתאם לביצועי תשואות הבנק החל מתשואה של 7.0% ובאופן מדורג. לגילוי בדבר מדיניות התגמול של הבנק - ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר האינטרנט של הבנק.

ב. הטבות מהותיות

(1) פיצויי פרישה

הנחת הבנק היא שכל עובד שיעזוב או יפרוש לפנסיה יקבל פיצויי פיטורין כחוק (שכר אחרון כפול ותק) או הנכס הנצבר לזכותו. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות שיעור היוון, גידול בתגמול, פיצויים מוגדלים, פרישה ותמותה.

(2) ימי מחלה שלא נוצלו

עובדי הבנק זכאים לפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו עם פרישתם לפנסיה. במאזן נכללו עתודות מתאימות, הנמדדות על בסיס אקטוארי, תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות: שיעור היוון, גידול בתגמול פרישה ותמותה.

(3) הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הבנק זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם (הטבות כגון: שי לחג, השתתפות בפעילות נופש וכו'). התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות שיעור היוון, גידול בתגמול, פרישה ותמותה.

באור 20: זכויות עובדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(4) מענק יובל

עובדי הבנק זכאים למענק יובל בתום עשרים וחמש שנות עבודה בבנק. במאזן נכללו עתודות מתאימות, הנמדדות על בסיס אקטוארי, תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות: שיעור היוון, גידול בתגמול פרישה ותמותה.

ב. הרכב ההטבות

31 בדצמבר		
2021	2022	
		פיצויי פרישה
108.5	97.5	סכום ההתחייבויות
99.2	91.0	השווי ההוגן של נכסי התכנית
9.3	6.5	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית
9.3	6.5	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
		הטבות לגמלאים
23.5	19.7	סכום ההתחייבויות
		מענק יובל
0.9	0.8	סכום ההתחייבויות
5.2	7.2	שכר עבודה לשלם
18.7	18.1	תכנית תגמול לעובדי הבנק וחופשה שנצברה
		סך הכל
57.6	52.3	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"

באור 20: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. תכניות להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

1.1 שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

הטבות אחרות לאחר פרישה		תכניות פיצויים		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2021	2022	2021	2022	
22.6	23.5	93.0	108.5	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת שנה
1.0	1.0	3.9	4.1	עלות השירות
0.5	0.7	2.2	3.7	עלות ריבית
0.2	(4.7)	12.5	(15.2)	הפסד (רווח) אקטוארי
(0.8)	(0.8)	(3.1)	(3.6)	הטבות ששולמו
23.5	19.7	108.5	97.5	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף שנה
20.4	17.1	104.4	95.4	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף השנה

1.2 שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

תכניות פיצויים		
31 בדצמבר		
2021	2022	
86.0	99.2	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת שנה
12.1	(8.7)	תשואה בפועל על נכסי התכנית
3.9	3.9	הפקדות לתכנית על ידי הבנק
(2.8)	(3.4)	הטבות ששולמו
99.2	91.0	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף שנה
9.3	6.5	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכר בסוף שנה(1)

(1) נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

(1) נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

1.3 סכומים שהוכרו במאזן

הטבות אחרות לאחר פרישה		תכניות פיצויים		סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות התחייבות נטו שהוכר בסוף שנה
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2021	2022	2021	2022	
23.5	19.7	9.3	6.5	
23.5	19.7	9.3	6.5	

באור 20: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1.4 סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

הטבות אחרות לאחר פרישה		תכניות פיצויים	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2021	2022	2021	2022
3.6	(1.0)	15.4	11.5
3.6	(1.0)	15.4	11.5

הפסד (רווח) אקטוארי נטו
יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

2. הוצאה לתקופה

2.1 רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022	2020	2021	2022
1.3	1.0	1.0	3.9	3.9	4.1
0.5	0.5	0.7	2.1	2.2	3.7
-	-	-	(2.6)	(2.1)	(3.3)
0.1	0.1	-	0.8	0.6	0.8
-	-	-	2.3	-	-
1.9	1.6	1.7	6.5	4.6	5.3

עלות שירות
עלות ריבית
תשואה חזויה על נכסי תכנית
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
הפסד אקטוארי נטו
סילוק
סך עלות ההטבה, נטו

2.2 שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו (ברווח) הפסד כולל אחר לפני השפעת מס

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022	2020	2021	2022
(0.5)	0.2	(4.7)	4.3	2.4	(3.1)
(0.1)	(0.1)	-	(0.8)	(0.6)	(0.8)
-	-	-	(2.3)	-	-
(0.6)	0.1	(4.7)	1.2	1.8	(3.9)
1.9	1.6	1.7	6.5	4.6	5.3
1.3	1.7	(3.0)	7.7	6.4	1.4

הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
הפסד מסילוק
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
סך עלות ההטבה, נטו
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה
וברווח כולל אחר

באור 20: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

3. הנחות

3.1 ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר

3.1.1 ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

31 בדצמבר		
2021	2022	
0.02%	-	שיעור היוון ריאלי
-	4.4%	שיעור היוון נומינלי
2.48%	2.63%	שיעור עליית המדד
0.62%	0.63%	שיעור עזיבה
0.54%	0.39%	שיעור גידול בתגמול

3.1.2 ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
באחוזים			
2020	2021	2022	
0.6-0.8	0.3-0.5	4.1-4.5	שיעור היוון
2.9-3.1	1.8-2.5	0.9-2.4	תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי התכנית
1.7	0.5	0.4	שיעור גידול בתגמול

3.2 השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

תכניות פיצויים				
גידול בנקודת אחוז אחת		קיטון בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2021	2022	2021	2022	
2.7	1.4	(1.9)	(1.0)	שיעור היוון
4.0	0.5	(2.4)	(0.4)	שיעור עליית המדד
(4.6)	(4.0)	5.1	4.6	שיעור עזיבה
(2.4)	(1.1)	3.9	2.2	שיעור גידול בתגמול

באור 20: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

תכניות פיצויים				
גידול בנקודת אחוז אחת		קיטון בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2021	2022	2021	2022	
3.4	2.5	(2.8)	(2.0)	שיעור היוון
2.7	0.1	(2.2)	(0.4)	שיעור עליית המדד
2.0	1.7	(1.8)	(1.5)	שיעור עזיבה
(1.4)	(1.2)	1.6	1.3	שיעור גידול בתגמול

4. נכסי תכנית

4.1 הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

31 בדצמבר 2022				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
5.1	0.4	-	5.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
22.0	-	-	22.0	מניות
				אגרות חוב:
25.6	12.5	-	38.1	ממשלתיות
11.3	1.1	-	12.4	קונצרניות
64.0	14.0	-	78.0	סך הכל
-	-	13.0	13.0	אחר
64.0	14.0	13.0	91.0	סך הכל

31 בדצמבר 2021				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
3.9	0.3	-	4.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
28.7	-	-	28.7	מניות
				אגרות חוב:
27.8	12.4	-	40.2	ממשלתיות
10.3	1.8	-	12.1	קונצרניות
38.1	14.2	-	52.3	סך הכל
-	-	14.0	14.0	אחר
70.7	14.5	14.0	99.2	סך הכל

הרכב השווי ההוגן של נכסי התכנית דווחו על ידי החברות המנהלות את נכסי התכנית וכן התבססו על המידע המפורסם באתרי משרד האוצר "גמל נט" ו"פנסיה נט". החלוקה לרמות של שווי הוגן מבוססת על הערכת ההנהלה בהתאם לדיווחי הקופות.

באור 20: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

4.2 השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2022

% מנכסי התכנית		יעד הקצאה	
31 בדצמבר			
2021	2022	2022	
באחוזים			
4.2%	6.0%	6%	מזומנים ופקדונות בבנקים
29.0%	24.2%	24%	מניות
			אגרות חוב:
40.5%	41.8%	42%	ממשלתיות
12.2%	13.6%	27%	קונצרניות
52.7%	85.6%	99%	סך הכל
14.1%	14.4%	1%	אחר
100%	100%	100%	סך הכל

5. תזרימי מזומנים

5.1 הפקדות

תכניות פיצויים		
הפקדות בפועל		תחזית
2021	2022	2023 ⁽¹⁾
3.9	3.9	3.9

(1) אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך שנת הכספים הבאה.

5.2 הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד*

שנה	תכניות פיצויים	הטבות אחרות לאחר פרישה
2023	4.7	1.0
2024	3.4	0.8
2025	2.1	0.7
2026	5.0	1.3
2027	6.9	1.3
2028-2032	39.9	8.4
2033 ואילך	108.3	22.2
סך הכל	170.3	35.7

* בערכים לא מהוונים. לא כולל עלות שירות עתידית.

באור 21א: הון

א. הון המניות

הון המניות ליום 31 בדצמבר 2022 ו-2021 מורכב כדלקמן:

מספר המניות		מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח ערך נקוב כל אחת
רשום	מונפק ונפרע	
300,000,000	149,875,000	

ב. חלוקת דיבידנד

בשנת 2022 לא חולק דיבידנד.

בשנת 2021 חולק דיבידנד בסך 20 מיליוני ש"ח.

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות הדין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 331 בדבר חלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. לדירקטוריון בנק מסד אין מדיניות לחלוקת דיבידנד.

ג. שטר הון

ביום 14 במאי 2008, עם העברת אחזקותיו של בנק הפועלים בבנק לבנק הבינלאומי העביר הבנק הבינלאומי לבנק סך של 9,635 אלפי ש"ח. בתמורה, הנפיק הבנק לבנק הבינלאומי הראשון לישראל שטר הון על סך 9,635 אלפי ש"ח. על פי תנאי השטר סכום הקרן אינו נושא ריבית ולא יהיה צמוד למדד. השטר ייפרע במועד בו תתקבל (אם תתקבל) החלטה לפירוק הבנק ולא יהיה ניתן לפדיון או לפירעון מוקדם. הזכויות לפי שטר ההון נדחות מפני כל התביעות של הנושים האחרים של הבנק. לא ייעשה שינוי כלשהו בשטר ההון אלא בהסכמה מראש ובכתב של המפקח על הבנקים.

באור 21ב: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

א. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. לאור זאת, בשנת 2021, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 10% והחל מיום 1 בינואר 2022 הוראות המעבר הסתיימו ולא ניתן להכיר במכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון הפיקוחי.

(1) יעד הלימות הון

יעד ההון נקבע בתהליך בחינת הנאותות השנתית (ICAAP), תהליך פנימי להערכת פרופיל הסיכון של הבנק והקצאת ההון הנדרשת בגינו. במסגרת התהליך בוצעה הקצאת הון משלימה בגין מוקדי סיכון שנכללו בנדבך הראשון וכן בגין מוקדי סיכון חדשים שזוהו אשר אינם נכללים בנדבך הראשון. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.

באור 21 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים, את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון המזעריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת. לאורך תקופת המשבר פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תוקף הוראת השעה. ביום 27 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, פג תוקף הוראת השעה. לאור האמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד בו לתאריך הדיווח הינו 9.0% ויחס ההון הכולל המזערי שהנדרש הבנק לעמוד בו לתאריך הדיווח הינו 12.50%.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2022, אשר אושר ביום 29 בדצמבר 2022, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 10.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.0% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-10%.

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, הון הרגולטורי ויחס ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי-הוראות מעבר":

(מבוקר)		31 בדצמבר 2022	31 בדצמבר 2021
א. הון לצורך חישוב יחס ההון:			
הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		969.8	878.4
הון רובד 2, לאחר ניכויים		72.5	60.3
סך הכל הון כולל		1,042.3	938.7
ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי		(2)5,796.4	(2)5,424.6
סיכונים שוק		5.9	7.1
סיכון תפעולי		611.0	538.8
סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון		6,413.3	5,970.5
ג. יחס ההון לרכיבי סיכון:			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		15.12%	14.71%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		16.25%	15.72%
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		9.0%	8.0%(1)
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		12.5%	11.5%(1)

(1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים הינם 9.0% ו-12.5%, בהתאמה. עם זאת, בהתאם להוראות שעה בדבר התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, החל מחודש מרס 2020 ועד 31 בדצמבר 2021, יחס הון מזערי רובד 1 ויחס ההון הכולל הנדרשים היו 8% ו-11.5%, בהתאמה.

(2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 1.1 מיליוני ש"ח ב- 31.12.22 ו- 2.1 מיליוני ש"ח ב- 31.12.21, בשל התאמות בגין תכנית ההתייעלות.

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון- ההון הפיקוחי" בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פותחת בהדרגה על פני תקופה של 5 שנים.

באור 21 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

		(מבוקר)
31 בדצמבר 2022	31 בדצמבר 2021	
א. הון עצמי רובד 1		
972.0	885.9	הון
(9.6)	(9.6)	הבדלים בין הון לבין הון עצמי רובד 1
962.4	876.3	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:		
1.1	2.1	סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות- הון עצמי רובד 1
6.3	-	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים- הון עצמי רובד 1
969.8	878.4	סך הכול הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
ב. הון רובד 2		
-	1.0	הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים
72.5	59.3	הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
72.5	60.3	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
72.5	60.3	סך הכול הון רובד 2
1,042.3	938.7	סך הכל הון כולל

(4) השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2022	31 בדצמבר 2021	
(מבוקר)	(מבוקר)	
יחס ההון לרכיבי סיכון:		
15.00	14.67%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת ההתאמות
0.02%	0.04%	השפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
0.10%	-	השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
15.12%	14.71%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

(5) יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299 לפיו, נקבע כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל קיטון בהון העצמי רובד 1 של תאגיד בנקאי, הוא רשאי לפרוס את הקיטון האמור, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר").

ללא ההקלה, כאמור, נכון ליום 31 בדצמבר 2022, היישום היה מביא לקיטון נוסף של 0.10% ביחסי הלימות ההון. לפירוט בדבר השפעת היישום לראשונה ראה באור 1.1 לעיל.

באור 221 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(6) הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)

בחודש מרס 2014, פרסמה ועדת באזל לפיקוח הבנקים עדכונים להוראות באזל 3 וביניהם, הוראה חדשה בדבר "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)". ביום 1 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין הכולל, בין היתר, הוספת הוראת ניהול בנקאי תקין A203 בנושא טיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR שמחליפה את הגישות הקיימות כיום במסגרת הוראה 203 לחישוב חשיפה לצד נגדי במקרה כשל. ההוראה יושמה החל מיום 1 ביולי 2022. ליישום ההוראה אין השפעה על יחס ההון רובד 1 ויחס ההון הכולל.

(7) הקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה

ביום 22 במאי 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 (מדידה והלימות ההון) שמטרתה טיפול בחשיפות לענף הבינוי והנדל"ן. בהתאם לחוזר, נקבע כי לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% נוספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד (planning consent) והלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף המשק בינוי ונדל"ן. ליישום ההוראה אין השפעה על יחס ההון רובד 1 ויחס ההון הכולל.

(8) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק

רכיבי הון הנתונים לתנודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינוי בהיקף נכסי הסיכון של הבנק והניכויים מההון.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.

להלן ניתוח השפעת השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2022:

השפעת השינוי ב-100 מיליוני ש"ח בהון עצמי רובד 1	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון
באחוזים	
1.56%	2.04%

באור 21ב - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים כאשר לצורך כך לא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה, הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק). יחד עם זאת, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בדבר התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, אשר כוללת, בין היתר, את הוראת השעה שפורסמה ביום 15 בנובמבר 2020, לפיה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. בהתאם לחוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 מיום 15 במאי 2022, ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

יחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2022 עומד על 8.15%, בהשוואה ל- 7.68% ליום 31 בדצמבר 2021.

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022	
(מבוקר)	(מבוקר)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
878.4	969.8	הון רובד 1*
11,442.9	11,900.3	סך החשיפות*
באחוזים	באחוזים	
7.68%	8.15%	יחס המינוף
4.5%	4.5%	יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

*להשפעת הוראת המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א(4) לעיל.

באור 221 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי הנזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד, אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון.

(מבוקר)		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2022
		באחוזים	
יחס כיסוי הנזילות*		248%	261%
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על בנקים		100%	100%

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות.

ד. יחס מימון יציב נטו לפי הוראות המפקח על הבנקים

בחודש יוני 2021, פרסם בנק ישראל את הוראה 222 "יחס מימון יציב - NSFR", המאמצת את המלצות באזל 3 ונכנסה לתוקף ביום 31 בדצמבר 2021.

מטרת יחס המימון היציב נטו, היא לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך. היחס דורש מתאגידים בנקאיים, לשמור על פרופיל מימון יציב, בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות ומגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. הבנק נערך ליישום ההוראה, בהתאם להנחיות בנק ישראל.

מיום 31 בדצמבר 2021, מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מהתאגידים הבנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון וההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של תאגיד מסוים הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות.

בהתאם להוראה, יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש עומד על 100%.

יחס מימון יציב נטו בבנק מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 222, בדבר "יחס מימון יציב נטו".

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022	
(מבוקר)	(מבוקר)	
באחוזים		
151%	150%	יחס מימון יציב נטו
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

באור 22- התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. הסכמים מהותיים

1) שירותי תפעול

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2022, עודכן נספח התמורה להסכם שירותי מחשוב מיום 29 בדצמבר 2016 עם חברת מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן- "מתף"), חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. נספח התמורה המעודכן אושר בוועדת הביקורת של הבנק ביום 6 בנובמבר 2022 ובמליאת הדירקטוריון של הבנק ביום 10 בנובמבר 2022.

במסגרת העדכון נקבע מנגנון חיוב על בסיס מחיר לפעולה, אשר נקבע לפי פרמטרים שונים להערכת עלויות המחשוב המקובלות במערכת הבנקאית. יועץ חיצוני מטעם הבנק בחן את סבירות מנגנון החיוב. שירותי המחשב הבנקאיים על פי ההסכם האמור כוללים שירותי מחשוב, שיטות, תהליכים ותפעול (לרבות תוכנה, חומרה, עדכוני גרסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה, תחזוקה וחידוש ציוד באתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרויקטים עתידיים). הבנק בעצמו לא משקיע בחומרה ובפיתוח. השירותים הינם בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי.

יצוין, כי בנוסף לשירותים המתוארים, מקבל הבנק שירותים בנקאיים נוספים מהבנק הבינלאומי, לרבות: - שירותי מסחר וסליקת ניירות ערך זרים, סליקת מט"ח, אנליזת ניירות ערך, שירותי קופה, שירות מוקדנים (call-center), ציות והלבנת הון, ניהול סיכונים תפעוליים, טיפול בעיקולים, שירותי הדרכה, ביקורת פנים, לוגיסטיקה. פוליסות הביטוח הבנקאי, אלמנטרי, ביטוח דירקטוריון ונושאי משרה וביטוח סייבר הן פוליסות קבוצתיות המכסות גם את הבנק.

2) מכרז החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה

ביום 20 ביוני 2021 זכה הבנק במכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה במוסדות להכשרת עובדי הוראה. לפרטים נוספים ראה באור 14.

ב. תביעות משפטיות

לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו בתמצית דוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

נגד הבנק קיימות תביעות שונות במהלך העסקים הרגיל. לדעת ההנהלה, בהסתמך על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים בגין כל התביעות, שלא תדחנה ולא תבוטלנה. סכום החשיפה של הבנק בגין תביעות תלויות שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, אינה קלושה ואשר לא בוצעה בגין הפרשה הינה כ- 0.5 מיליוני ש"ח.

ג. ביום 16 ביוני 2022 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת וועדת התגמול, בהתאם לתקנות 1(3), 1א, 1ב(5) ו-11 לתקנות ההקלות, את חידוש פוליסת ביטוח אחריות נושאי משרה ודירקטורים לתקופת ביטוח נוספת, המתחילה ביום 1 ביולי 2022 ומסתיימת ביום 30 ביוני 2023.

ה. שעבדים

1) הבנק שיעבד לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקידו ו/או רשמו לזכות ו/או יפקידו ו/או ירשמו לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ וכן במסלקת Euroclear, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל. ניירות הערך אשר הופקדו ו/או נרשמו לזכות ו/או יופקדו ו/או ירשמו לזכות חשבון הבטוחות במסלקת Euroclear משועבדים גם בשעבוד צף.

באור 22- התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

(2) בנוסף, הבנק שיעבד לטובת בנק ישראל בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה והמחאה על דרך השעבוד, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות שלהם בהווה ובעתיד בחשבונות הנוסטרו ובחשבונות הפקדון המתנהלים בבנק ישראל (בין במטבע ישראלי ובין במטבע חוץ), לרבות כל הכספים העומדים מפעם לפעם בחשבונות אלו ולרבות הפירות שיופקדו בהם מניירות ערך שלהם וכל זכות הנובעת מניירות ערך אלה. כמו כן, על פי תנאי אגרות החוב, לבנק ישראל זכות עכבון וקיצוז על כל הנכסים של הבנק, שימצאו בחזקתו או בשליטתו של בנק ישראל, לרבות נכסים שנמסרו לבנק ישראל לביטחון, למשמרת או באופן אחר על פי כל דין.

באור 23: פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות			
(מבוקר) 31 בדצמבר 2022			
	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סה"כ
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים			
<u>חוזי ריבית</u>			
Swaps ⁽¹⁾	115.1	-	115.1
סך הכל	115.1	-	115.1
<u>מזה: נגזרים מגדרים⁽²⁾</u>			
101.3	-	101.3	101.3
<u>חוזי מטבע חוץ</u>			
חוזי FORWARD	-	39.5	39.5
אופציות שנכתבו	-	36.6	36.6
אופציות שנקנו	-	29.5	29.5
סך הכל	-	105.6	105.6
<u>חוזים בגין מניות</u>			
אופציות שנכתבו	-	1.4	1.4
אופציות שנקנו ⁽³⁾	-	1.4	1.4
סך הכל	-	2.8	2.8
סך הכל סכום נקוב	115.1	108.4	223.5

(1) מזה: Swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 115.1 מיליוני ש"ח.

(2) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת ריבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הריבית הגלום באגרות חוב במט"ח בריבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.

(3) מזה: נסחרים בבורסה בסך 1.4 מיליוני ש"ח.

באור 23: פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות (המשך)

31 בדצמבר 2021			(מבוקר)
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים			
<u>חוזי ריבית</u>			
112.2	-	112.2	Swaps ⁽¹⁾
112.2	-	112.2	סך הכל
94.0	-	94.0	מזה: נגזרים מגדרים ⁽²⁾
<u>חוזי מטבע חוץ</u>			
56.1	56.1	-	חוזי FORWARD
15.1	15.1	-	אופציות שנכתבו
14.9	14.9	-	אופציות שנקנו
86.1	86.1	-	סך הכל
<u>חוזים בגין מניות</u>			
3.6	3.6	-	אופציות שנכתבו
3.6	3.6	-	אופציות שנקנו ⁽³⁾
7.2	7.2	-	סך הכל
205.5	93.3	112.2	סך הכל סכום נקוב

(1) מזה: Swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 112.2 מיליוני ש"ח.

(2) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת ריבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הריבית הגלום באגרות חוב במט"ח בריבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.

(3) מזה: נסחרים בבורסה בסך 3.6 מיליוני ש"ח.

באור 23: פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות (המשך)

31 בדצמבר 2022						(מבוקר)
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
-	-	-	7.7	-	7.7	חוזי ריבית
-	-	-	7.0	-	7.0	מזה: נגזרים מגדרים
2.0	2.0	-	4.1	4.1	-	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
2.0	2.0	-	11.8	4.1	7.7	סה"כ נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו
2.0	2.0	-	11.8	4.1	7.7	יתרה מאזנית

31 בדצמבר 2021						(מבוקר)
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
3.1	-	3.1	-	-	-	חוזי ריבית
2.8	-	2.8	-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
1.0	1.0	-	1.0	1.0	-	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
4.1	1.0	3.1	1.0	1.0	-	סה"כ נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו
4.1	1.0	3.1	1.0	1.0	-	יתרה מאזנית

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך הנמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח

באור 23: פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. גידור חשבונאי

1. מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

כללי

הבנק חשוף לסיכוני שוק, לרבות סיכוני בסיס וסיכוני ריבית. סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן או בשערי החליפין של מטבעות חוץ עקב ההפרש בין שווי הנכסים לשווי ההתחייבויות. סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכוני בסיס וסיכוני ריבית, משתמש הבנק במכשירים נגזרים מסוג עסקאות פורוורד על מטבע חוץ ומדד המחירים לצרכן, אופציות על מטבע חוץ ועסקאות החלפת ריבית קבועה בריבית משתנה. לבנק יש נגזרים המיועדים וכשירים כגידורי שווי הוגן. אם נגזר אינו מיועד ליחס גידור כשיר, הנגזר נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.

גידורי שווי הוגן

הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותו לסיכון המגודר.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		(מבוקר)
2021	2022	
הכנסות (הוצאות) ריבית		
1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)		
רווח מגידורי שווי הוגן		
חוזי ריבית		
(3.2)	(9.3)	- פריטים מגודרים
2.1	9.0	- נגזרים מגדרים

ליום 31 בדצמבר 2022				(מבוקר)
ליום 31 בדצמבר 2021	הערך בספרים של המגודר	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	הערך בספרים של המגודר	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים יחסי גידור קיימים
3.2	101.8	7.2	98.5	2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן
				אגרות חוב - המסווגים כדמינות למכירה

באור 23: פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. גידור חשבונאי (המשך)

לשנה שהסתיימו ביום		לשנה שהסתיימו ביום		(מבוקר)
31 בדצמבר 2021		31 בדצמבר 2022		
רווח (הפסד) שהוכר בהוצאות מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾		רווח (הפסד) שהוכר בהוצאות מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾		
				3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד
				נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים:
				חוזי ריבית
				חוזי מטבע חוץ
				חוזים בגין מניות
0.3	0.9	0.3	2.2	
0.3	0.2	0.2	0.2	

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה:

31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022			
						(מבוקר)
סה"כ	אחרים	בנקים	סה"כ	אחרים	בנקים	
1.0	0.8	0.2	11.8	-	11.8	יתרה מאזנית של נכסים בגין כשירים נגזרים
2.1	0.6	1.5	7.8	-	7.8	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין כשירים נגזרים ⁽¹⁾
3.1	1.4	1.7	19.6	-	19.6	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
						יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4.1	0.2	3.9	2.0	2.0	-	

(1) ההפרש אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף שנה:

					(מבוקר)
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל 5 שנים ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ	
31 בדצמבר 2022					
-	-	97.5	17.6	115.1	חוזי ריבית
47.1	58.5	-	-	105.6	- אחר
2.8	-	-	-	2.8	חוזי מטבע חוץ
49.9	58.5	97.5	17.6	223.5	חוזים בגין מניות
					סה"כ

באור 23: פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף שנה (המשך):

עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
31 בדצמבר 2021 (מבוקר)				
43.5	55.4	55.9	50.7	205.5
סה"כ				

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים

א. הגדרות

- **אנשים פרטיים** - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק.
- **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- **משקי בית** - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- **עסק** - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- **מחזור פעילות** - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- **עסק זעיר** - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח.
- **עסק קטן** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליוני ש"ח וקטן מ- 50 מיליוני ש"ח.
- **עסק בינוני** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליוני ש"ח וקטן מ- 250 מיליוני ש"ח.
- **עסק גדול** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליוני ש"ח.
- **גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.
- כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, בעיקר בחשבונות עסקיים בתחום הנדלן, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי שווי הפעילות הצפוי מהפעילות הרלוונטית של הלקוח.
- **מגזר ניהול פיננסי** - כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים.

ב. העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- הכנסות ריבית נטו - כוללות את:
 - המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
 - ריבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשויכים לכל מגזר).
- הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות הוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
- הכנסות שאינן מריבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מריבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- הוצאות תפעוליות - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות הישירות בסניפי הבנק ובהנהלה המרכזית, הנובעות מממתן שירותים ללקוחות המגזר, וזאת, בהתבסס על תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות עם הלקוח

לתשומות עבודה ולעלויות ישירות אחרות. יתר ההוצאות הישירות במטה, מועמסות על המגזר על בסיס פרמטרים ומפתחות העמסה המזוהים עם פעילות היחידה העסקית. ההוצאות העקיפות מועמסות על בסיס מפתחות העמסה קבועים.

- מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.

- תשואה להון- מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. ההון המוקצה למגזר כולל את ההון הנדרש בגין סיכוני אשראי ובגין הסיכון התפעולי.

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022								(מבוקר)
פעילות ישראל								
סה"כ פעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
384.1	101.5	-	4.7	12.0	26.4	-	239.5	הכנסות ריבית מחיצוניים
76.9	14.0	0.3	3.1	1.4	5.1	2.3	78.7	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
307.2	115.5	(0.3)	1.6	10.6	21.3	(2.3)	160.8	מחיצוניים
-	(98.4)	0.6	4.5	(0.4)	3.8	4.1	85.8	בימגזרי
307.2	17.1	0.3	6.1	10.2	25.1	1.8	246.6	סך הכנסות ריבית, נטו
95.5	2.0	-	2.3	2.1	11.1	2.6	75.4	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
402.7	19.1	0.3	8.4	12.3	36.2	4.4	322.0	סך הכנסות
5.1	-	-	0.4	0.6	0.9	-	3.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
210.8	2.0	0.2	3.6	2.9	16.7	0.9	184.5	סך הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
186.8	17.1	0.1	4.4	8.8	18.6	3.5	134.3	רווח לפני מיסים
66.0	6.0	-	1.5	3.1	6.6	1.3	47.5	הפרשה למסים על הרווח
120.8	11.1	0.1	2.9	5.7	12.0	2.2	86.8	רווח נקי
11,102.3	5,413.6	-	156.8	287.9	596.4	1.9	4,645.7	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
5,688.7	-	-	156.8	287.9	596.4	1.9	4,645.7	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
6,136.5	-	-	175.6	299.2	626.4	2.0	5,033.3	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
44.0	-	-	-	-	20.7	-	23.3	יתרת חובות לא צוברים
1.0	-	-	-	-	-	-	1.0	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
10,172.2	249.9	36.4	355.7	187.8	633.7	220.6	8,488.1	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
9,326.2	-	36.4	353.8	184.1	625.9	220.4	7,905.6	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
9,346.6	-	5.9	238.0	141.5	728.2	232.3	8,000.7	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
6,172.3	914.3	0.5	124.4	331.0	662.9	7.7	4,131.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
6,413.4	814.4	0.7	157.7	346.3	720.8	9.8	4,363.7	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
4,668.0	-	2.4	682.0	136.8	131.5	533.7	3,181.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1),(3)
								פיצול הכנסות ריבית נטו:
206.8	-	-	2.6	8.2	18.5	-	177.5	- מרווח מפעילות מתן אשראי
83.3	-	0.3	3.5	2.0	6.6	1.8	69.1	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
17.1	17.1	-	-	-	-	-	-	- אחר
307.2	17.1	0.3	6.1	10.2	25.1	1.8	246.6	סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021							(מבוקר)
פעילות ישראל							
סה"כ פעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
267.9	39.7	-	1.9	10.3	22.6	-	193.4
23.4	(13.9)	0.1	0.7	0.4	0.9	0.2	7.2
244.5	25.8	(0.1)	1.2	9.9	21.7	(0.2)	186.2
-	(1.4)	0.1	0.6	(0.7)	(1.1)	0.5	2.0
244.5	24.4	-	1.8	9.2	20.6	0.3	188.2
101.3	7.1	0.2	2.7	2.6	9.6	2.5	76.6
345.8	31.5	0.2	4.5	11.8	30.2	2.8	264.8
(3.3)	-	-	(0.5)	(2.0)	0.6	-	(1.4)
192.1	2.0	-	3.2	5.6	13.8	0.9	166.6
157.0	29.5	0.2	1.8	8.2	15.8	1.9	99.6
55.3	10.4	0.1	0.6	2.9	5.6	0.6	35.1
101.7	19.1	0.1	1.2	5.3	10.2	1.3	64.5
10,478.8	5,174.5	0.5	97.3	295.2	594.6	1.9	4,314.8
5,304.3	-	0.5	97.3	295.2	594.6	1.9	4,314.8
5,641.2	-	-	88.8	316.9	589.5	2.4	4,643.6
49.4	-	-	-	-	22.7	-	26.7
10.7	-	-	-	0.5	-	-	10.2
9,627.7	151.1	41.5	326.4	199.7	574.8	182.4	8,151.8
8,934.8	-	41.5	325.1	196.2	567.4	182.2	7,622.4
9,025.1	-	37.4	341.0	254.0	617.0	185.2	7,590.5
5,815.0	793.9	1.6	69.5	338.9	665.6	7.2	3,938.3
5970.5	803.9	0.5	96.9	316.7	658.8	7.8	4,085.9
4,429.5	-	6.3	482.9	146.0	135.1	533.3	3,125.9
204.0	-	-	1.5	9.0	19.9	-	173.6
16.1	-	-	0.3	0.2	0.7	0.3	14.6
24.4	24.4	-	-	-	-	-	-
244.5	24.4	-	1.8	9.2	20.6	0.3	188.2

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020								(מבוקר)
פעילות ישראל								
סה"כ פעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
242.4	13.3	-	2.1	11.1	20.7	-	195.3	הכנסות ריבית מחיצוניים
1.4	(10.3)	0.1	0.8	0.6	1.0	0.2	9.0	הוצאות (הכנסות) ריבית מחיצוניים
								הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
241.0	23.6	(0.1)	1.3	10.4	19.7	(0.2)	186.3	מחיצוניים
-	(5.8)	0.2	0.7	(0.8)	(1.1)	0.6	6.2	בינמגזרי
241.0	17.8	0.1	2.0	9.6	18.6	0.4	192.5	סך הכנסות ריבית, נטו
83.7	0.2	0.2	2.7	3.8	13.2	1.9	61.7	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
324.7	18.0	0.3	4.7	13.4	31.8	2.3	254.2	סך הכנסות
21.8	-	-	-	2.2	3.6	-	16.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
182.0	1.8	0.3	3.0	4.4	14.5	0.9	157.1	סך הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
120.9	16.2	-	1.7	6.8	13.7	1.4	81.1	רווח לפני מיסים
43.9	5.9	-	0.6	2.5	5.0	0.5	29.4	הפרשה למסים על הרווח
77.0	10.3	-	1.1	4.3	8.7	0.9	51.7	רווח נקי
9,430.0	4,500.9	0.3	93.5	318.2	558.2	1.3	3,957.6	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
4,929.1	-	0.3	93.5	318.2	558.2	1.3	3,957.6	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
5,237.8	-	0.4	86.8	271.3	597.2	1.7	4,280.4	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
38.5	-	-	-	-	7.5	-	31.0	יתרת חובות לא צוברים
10.5	-	-	-	-	3.9	-	6.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,669.8	264.5	50.7	293.4	221.8	455.5	147.2	7,236.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
7,916.0	-	50.7	292.4	218.5	449.7	147.1	6,757.6	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
8,612.4	-	47.6	275.4	255.1	502.1	185.6	7,346.6	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
5,507.1	684.2	1.5	55.2	362.7	645.8	5.9	3,751.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
5,689.3	817.8	1.7	47.9	332.5	652.1	6.4	3,830.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
3,894.2	-	2.4	499.3	120.5	84.1	427.0	2,760.9	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1),(3)
								פיצול הכנסות ריבית נטו:
203.6	-	-	1.6	9.4	17.8	-	174.8	- מרווח מפעילות מתן אשראי
19.6	-	0.1	0.4	0.2	0.8	0.4	17.7	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
17.8	17.8	-	-	-	-	-	-	- אחר
241.0	17.8	0.1	2.0	9.6	18.6	0.4	192.5	סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022							(מבוקר)
מגזר בנקאות פרטית			מגזר משקי בית			סך הכל	
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	כרטיסי אשראי אחר	סך הכל משקי בית	כרטיסי אשראי אחר	סך הכל		
239.5	-	-	239.5	237.2	2.3		הכנסות ריבית מחיצוניים
(81.0)	2.3	2.3	78.7	78.7	-		הוצאות ריבית מחיצוניים
							הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
158.5	(2.3)	(2.3)	160.8	158.5	2.3		מחיצוניים
89.9	4.1	4.1	85.8	85.8	-		בינמגזרי
248.4	1.8	1.8	246.6	244.3	2.3		הכנסות ריבית, נטו
78.0	2.6	2.6	75.4	61.1	14.3		הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
326.4	4.4	4.4	322.0	305.4	16.6		הכנסות
3.2	-	-	3.2	3.2	-		הוצאות בגין הפסדי אשראי
185.4	0.9	0.9	184.5	176.3	8.2		הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
137.8	3.5	3.5	134.3	125.9	8.4		רווח לפני מיסים
48.8	1.3	1.3	47.5	44.5	3.0		הפרשה למסים על הרווח
89.0	12.2	12.2	86.8	81.4	5.4		רווח נקי
4,647.6	1.9	1.7	0.2	4,645.7	3,981.8	663.9	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
4,647.6	1.9	1.7	0.2	4,645.7	3,981.8	663.9	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
5,035.3	2.0	2.0	-	5,003.3	4,333.0	700.3	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
23.3	-	-	-	23.3	23.3	-	יתרת חובות לא צוברים
1.0	-	-	-	1.0	1.0	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,708.7	220.6	220.4	0.2	8,488.1	7,905.6	582.5	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
8,126.0	220.4	220.4	-	7,905.6	7,905.6	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
8,233.0	232.3	232.3	-	8,000.7	8,000.7	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
4,139.2	7.7	4.8	2.9	4,131.5	2,975.5	1,156.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
4,373.5	9.8	6.4	3.4	4,363.7	3,205.8	1,157.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
3,715.3	533.7	533.7	-	3,181.6	3,181.6	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1),(3)
							פיצול הכנסות ריבית נטו
177.5	-	-	-	177.5	175.2	2.3	- מרווח מפעילות מתן אשראי
70.9	1.8	1.8	-	69.1	69.1	-	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
248.4	1.8	1.8	-	246.6	244.3	2.3	הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021							(מבוקר)
מגזר בנקאות פרטית			מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	כרטיסי אשראי אחר	סך הכל משקי בית	כרטיסי אשראי אחר	סך הכל	כרטיסי אשראי אחר	
193.4	-	-	-	193.4	191.6	1.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
7.4	0.2	0.2	-	7.2	7.2	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
							הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
186.0	(0.2)	(0.2)	-	186.2	184.4	1.8	מחיצוניים
2.5	0.5	0.5	-	2.0	2.0	-	בינמגזרי
188.5	0.3	0.3	-	188.2	186.4	1.8	הכנסות ריבית, נטו
79.1	2.5	2.5	-	76.6	63.1	13.5	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
267.6	2.8	2.8	-	264.8	249.5	15.3	הכנסות
(1.4)	-	-	-	(1.4)	(1.4)	-	הכנסות בגין הפסדי אשראי
167.5	0.9	0.9	-	166.6	162.1	4.5	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
101.5	1.9	1.9	-	99.6	88.8	10.8	רווח לפני מיסים
35.7	0.6	0.6	-	35.1	31.3	3.8	הפרשה למסים על הרווח
65.8	1.3	1.3	-	64.5	57.5	7.0	רווח נקי
4,316.7	1.9	1.7	0.2	4,314.8	3,715.7	599.1	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
4,316.7	1.9	1.7	0.2	4,314.8	3,715.7	599.1	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
4,646.0	2.4	2.4	-	4,643.6	4,004.3	639.3	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
26.7	-	-	-	26.7	26.7	-	יתרת חובות לא צוברים
10.2	-	-	-	10.2	10.2	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,334.2	182.4	182.2	0.2	8,151.8	7,622.4	529.4	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
7,804.6	182.4	182.2	-	7,622.4	7,622.4	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
7,775.7	185.2	185.2	-	7,590.5	7,590.5	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
3,945.5	7.2	4.6	2.6	3,938.3	2,872.5	1,065.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
4,093.7	7.8	5.8	2.0	4,085.9	3,338.4	747.5	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
3,659.2	533.3	533.3	-	3,125.9	3,125.9	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1),(3)
							פיצול הכנסות ריבית נטו
173.6	-	-	-	173.6	171.8	1.8	- מרווח מפעילות מתן אשראי
14.9	0.3	0.3	-	14.6	14.6	-	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
188.5	0.3	0.3	-	188.2	186.4	1.8	הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020							(מבוקר)
מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית			
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	כרטיסי אשראי	אחר	סך הכל משקי בית	כרטיסי אשראי	אחר	
195.3	-	-	-	195.3	193.5	1.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
9.2	0.2	0.2	-	9.0	9.0	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
							הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
186.1	(0.2)	(0.2)	-	186.3	184.5	1.8	מחיצוניים
6.8	0.6	0.6	-	6.2	6.2	-	בינמגזרי
192.9	0.4	0.4	-	192.5	190.7	1.8	הכנסות ריבית, נטו
63.6	1.9	1.9	-	61.7	51.6	10.1	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
256.5	2.3	2.3	-	254.2	242.3	11.9	הכנסות
16.0	-	-	-	16.0	16.0	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
158.0	0.9	0.9	-	157.1	150.2	6.9	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
82.5	1.4	1.4	-	81.1	76.1	5.0	רווח לפני מיסים
29.9	0.5	0.5	-	29.4	27.6	1.8	הפרשה למסים על הרווח
52.6	0.9	0.9	-	51.7	48.5	3.2	רווח נקי
3,958.9	1.3	1.2	0.1	3,957.6	3,409.2	548.4	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
3,958.9	1.3	1.2	0.1	3,957.6	3,409.2	548.4	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
4,282.1	1.7	1.7	-	4,280.4	3,710.2	570.2	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
31.0	-	-	-	31.0	31.0	-	יתרת חובות לא צוברים
6.6	-	-	-	6.6	6.6	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
7,383.9	147.2	147.1	0.1	7,236.7	6,757.6	479.1	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
6,904.7	147.1	147.1	-	6,757.6	6,757.6	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
7,532.2	185.6	185.6	-	7,346.6	7,346.6	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
3,757.7	5.9	4.2	1.7	3,751.8	2,700.9	1,050.9	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
3,837.3	6.4	6.4	2.2	3,830.9	2,754.3	1,076.6	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
3,187.9	427.0	427.0	-	2,760.9	2,760.9	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1),(3)
							פיצול הכנסות ריבית נטו
174.8	-	-	-	174.8	173.0	1.8	- מרווח מפעילות מתן אשראי
18.1	0.4	0.4	-	17.7	17.7	-	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
-	-	-	-	-	-	-	- אחר
192.9	0.4	0.4	-	192.5	190.7	1.8	הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022										(מבוקר)
מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים				
בינוי וגדל"ן	אחר	סך הכל	בינוי וגדל"ן	אחר	סך הכל	בינוי וגדל"ן	אחר	סך הכל	סך הכל	
4.2	22.2	26.4	1.9	10.1	12.0	-	4.7	4.7	43.1	הכנסות ריבית מחיצוניים
(0.4)	5.5	5.1	(0.3)	1.7	1.4	-	3.1	3.1	9.6	הוצאות (הכנסות) ריבית מחיצוניים
4.6	16.7	21.3	2.2	8.4	10.6	-	1.6	1.6	33.5	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
-	3.8	3.8	-	(0.4)	(0.4)	-	4.5	4.5	7.9	מחיצוניים
4.6	20.5	25.1	2.2	8.0	10.2	-	6.1	6.1	41.4	בינמגזרי
0.8	10.3	11.1	0.6	1.5	2.1	0.1	2.2	2.3	15.5	הכנסות ריבית, נטו
5.4	30.8	36.2	2.8	9.5	12.3	0.1	8.3	8.4	56.9	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
0.5	0.4	0.9	0.1	0.5	0.6	-	0.4	0.4	1.9	הכנסות
3.7	13.0	16.7	0.8	2.1	2.9	0.2	3.4	3.6	23.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1.2	17.4	18.6	1.9	6.9	8.8	(0.1)	4.5	4.4	31.8	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
0.4	6.2	6.6	0.7	2.4	3.1	-	1.5	1.5	11.2	רווח (הפסד) לפני מיסים
0.8	11.2	12.0	1.2	4.5	5.7	(0.1)	3.0	2.9	20.6	הפרשה למסים על הרווח
290.2	306.2	596.4	66.4	221.5	287.9	0.1	156.7	156.8	1,041.1	רווח (הפסד) נקי
290.2	306.2	596.4	66.4	221.5	287.9	0.1	156.7	156.8	1,041.1	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
322.4	304.0	626.4	71.4	227.8	299.2	-	175.6	175.6	1,101.2	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
18.7	2.0	20.7	-	-	-	-	-	-	20.7	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	יתרת חובות לא צוברים
65.1	568.6	633.7	33.3	154.5	187.8	3.2	352.5	355.7	1,177.2	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
68.1	560.8	625.9	33.3	150.8	184.1	3.2	350.6	353.8	1,163.8	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
76.4	651.8	728.2	16.1	125.4	141.5	1.8	236.2	238.0	1,107.7	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
319.2	343.7	662.9	97.7	233.3	331.0	2.2	122.2	124.4	1,118.3	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
369.2	351.6	720.8	95.3	251.0	346.3	1.1	156.6	157.7	1,224.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
-	131.5	131.5	-	136.8	136.8	-	682.0	682.0	950.3	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
										יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1),(3)
4.2	14.3	18.5	1.9	6.3	8.2	-	2.6	2.6	29.3	פיצול הכנסות ריבית נטו
0.4	6.2	6.6	0.3	1.7	2.0	-	3.5	3.5	12.1	- מרווח מפעילות מתן אשראי
4.6	20.5	25.1	2.2	8.0	10.2	-	6.1	6.1	41.4	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
										הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021										(מבוקר)
מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים				
בינוי ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך הכל	סך הכל	
6.1	16.5	22.6	1.6	8.7	10.3	-	1.9	1.9	34.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	0.9	0.9	-	0.4	0.4	-	0.7	0.7	2.0	הוצאות ריבית מחיצוניים
6.1	15.6	21.7	1.6	8.3	9.9	-	1.2	1.2	32.8	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
-	(1.1)	(1.1)	-	(0.7)	(0.7)	-	0.6	0.6	(1.2)	מחיצוניים
6.1	14.5	20.6	1.6	7.6	9.2	-	1.8	1.8	31.6	בינמגזרי
0.7	8.9	9.6	1.0	1.6	2.6	0.1	2.6	2.6	14.9	הכנסות ריבית, נטו
6.8	23.4	30.2	2.6	9.2	11.8	0.1	4.4	4.4	46.5	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
2.4	(1.8)	0.6	-	(2.0)	(2.0)	-	(0.5)	(0.5)	(1.9)	הכנסות
1.3	12.5	13.8	1.7	3.9	5.6	0.2	3.0	3.0	22.6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1.3	12.7	15.8	0.9	7.3	8.2	(0.1)	1.9	1.9	25.8	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
1.1	4.5	5.6	0.3	2.6	2.9	(0.1)	0.7	0.7	9.1	רווח (הפסד) לפני מיסים
2.0	8.2	10.2	0.6	4.7	5.3	-	1.2	1.2	16.7	הפרשה למסים על הרווח
307.0	287.6	594.6	34.9	260.3	295.2	0.2	97.1	97.1	987.1	רווח נקי
307.0	287.6	594.6	34.9	260.3	295.2	0.2	97.1	97.1	987.1	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
283.5	305.9	589.4	66.6	250.4	317.0	0.1	88.7	88.8	995.2	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
19.0	3.7	22.7	-	-	-	-	-	-	22.7	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
-	-	-	-	0.5	0.5	-	-	-	0.5	יתרת חובות לא צוברים
68.1	506.7	574.8	21.3	178.5	199.8	3.1	323.2	326.3	1,100.9	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
68.1	499.3	567.4	21.3	174.9	196.2	3.1	322.0	325.1	1,088.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
66.1	550.9	617.0	29.4	224.6	254.0	3.7	337.3	341.0	1,212.0	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
333.7	331.9	665.6	68.3	270.6	338.9	2.2	67.3	69.5	1,074.0	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
303.1	355.7	658.8	94.8	221.9	316.7	3.9	93.0	96.9	1,072.4	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
-	135.1	135.1	-	146.0	146.0	-	482.9	482.9	764.0	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
6.1	13.8	19.9	1.6	7.4	9.0	-	1.5	1.5	30.4	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1),(3)
-	0.7	0.7	-	0.2	0.2	-	0.3	0.3	1.2	פיצול הכנסות ריבית נטו
6.1	14.5	20.6	1.6	7.6	9.2	-	1.8	1.8	31.6	- מרווח מפעילות מתן אשראי
										- מרווח מפעילות קבלת פקדונות

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

(מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020									
מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים			
בינוי ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך הכל	סך הכל
5.9	14.8	20.7	1.0	10.0	11.0	-	2.1	2.1	33.8
-	1.0	1.0	-	0.6	0.6	-	0.8	0.8	2.4
5.9	13.8	19.7	1.0	9.4	10.4	-	1.3	1.3	31.4
-	(1.1)	(1.1)	-	(0.8)	(0.8)	-	0.7	0.7	(1.2)
5.9	12.7	18.6	1.0	8.6	9.6	-	2.0	2.0	30.2
1.3	11.8	13.2	1.1	2.7	3.8	-	2.7	2.7	19.7
7.2	24.5	31.8	2.1	11.3	13.4	-	4.7	4.7	49.9
2.0	4.3	3.6	-	2.2	2.2	-	-	-	5.8
4.6	14.5	14.5	0.8	3.6	4.4	-	3.0	3.0	21.9
0.6	5.7	13.7	1.3	5.5	6.8	-	1.7	1.7	22.2
0.3	2.1	5.0	0.4	2.1	2.5	-	0.6	0.6	8.1
0.3	3.6	8.7	0.9	3.4	4.3	-	1.1	1.1	14.1
287.5	270.7	558.2	34.0	284.2	318.2	0.5	93.0	93.5	969.9
287.5	270.7	558.2	34.0	284.2	271.3	0.5	93.0	93.5	969.9
322.2	275.0	597.2	32.8	238.5	221.8	1.6	86.8	86.8	955.3
6.7	0.8	7.5	-	-	-	-	-	-	7.5
-	3.9	3.9	-	-	-	-	-	-	3.9
63.7	391.8	455.5	23.3	198.5	221.8	1.6	291.8	293.4	970.7
63.7	386.0	449.7	23.3	195.2	218.5	1.6	290.8	292.4	960.6
79.4	422.7	502.1	24.2	230.9	255.1	0.9	274.5	275.4	1,032.6
330.0	315.8	645.8	80.6	282.1	362.7	1.8	53.4	55.2	1,063.7
339.3	312.8	652.1	76.0	256.5	332.5	0.1	47.8	47.9	1,032.5
-	84.1	84.1	-	120.5	120.5	-	499.3	499.3	703.9
5.8	12.0	17.8	1.0	8.4	9.4	-	1.6	1.6	28.8
0.1	0.7	0.8	-	0.2	0.2	-	0.4	0.4	1.4
5.9	12.7	18.6	1.0	8.6	9.6	-	2.0	2.0	30.2

הכנסות ריבית מחיצוניים

הוצאות ריבית מחיצוניים

הכנסות ריבית, נטו:

מחיצוניים

בינמגזרי

הכנסות ריבית, נטו

הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים

הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים

רווח (הפסד) לפני מיסים

הפרשה למסים על הרווח

רווח (הפסד) נקי

יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾

מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾

יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרת חובות לא צוברים

יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום

יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾

מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾

יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(1),(2)}

יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾

יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(1),(3)}

פיצול הכנסות ריבית נטו

- מרווח מפעילות מתן אשראי

- מרווח מפעילות קבלת פקדונות

הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 24א: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מגזר ניהול פיננסי- פעילות בישראל *

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			(מבוקר)
2020	2021	2022	
פעילות ניהול נכסים והתחייבויות			
13.3	39.7	101.5	הכנסות ריבית מחיצוניים
(10.3)	(13.9)	(14.0)	הוצאות (הכנסות) ריבית מחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
23.6	25.8	115.5	מחיצוניים
(5.8)	(1.4)	(98.4)	בינמגזרי
17.8	24.4	17.1	הכנסות ריבית, נטו
0.2	7.1	2.0	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
18.0	31.5	19.1	סך הכנסות
1.8	2.0	2.0	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
16.2	29.5	17.1	רווח לפני מיסים
5.9	10.4	6.0	הפרשה למסים על הרווח
10.3	19.1	11.1	רווח נקי
4,500.9	5,174.5	5,413.6	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
264.5	151.1	249.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
684.2	793.9	914.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
817.8	803.9	814.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
			מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית:
(1.1)	(0.6)	(2.2)	הפרשי שער, נטו
(1.3)	8.1	18.0	הפרשי מדד, נטו
19.1	16.3	(0.9)	חשיפת ריבית, נטו
16.7	23.8	14.9	סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה
0.7	2.2	0.9	רווחים ממכירה של אגרות חוב
0.6	0.6	3.3	שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד
-	4.9	-	הכנסות אחרות שאינן מריבית
18.0	31.5	19.1	סך הכל הכנסות ריבית, נטו והכנסות מימון שאינן מריבית

* בשנת הדיווח לא הייתה פעילות למסחר מהותית וכן לא הייתה פעילות בהשקעות ריאליות.

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון- כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול- קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 24ב: מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. כללי

- הבנק נותן מידע לגבי כל מגזר פעילות אשר מתקיימים בו שלושת התנאים הבאים:
- עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות.
 - תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
 - קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.
- בסיס המידע למגזרי פעילות, כפי שנקבע בהוראה, נשען על "גישת ההנהלה", דהיינו נקודת המוצא הינה המידע המשמש לדיווח הפנימי להנהלה ולדירקטוריון, על פיו מתקבלות ההחלטות התפעוליות השוטפות והתחזיות לגבי הביצועים בעתיד.
- ההוראה קובעת, בנוסף, את דרישות הגילוי ואת אופן הצגת התוצאות הכספיות של המגזרים.
- בהתאם להוראה נקבעו מגזרי הפעילות בני הדיווח כדלקמן.
- מגזר בנקאי - המגזר מתחלק למגזר משקי בית, מגזר בנקאות פרטית ומגזר עסקי. המגזרים עוסקים במתן שירותים בנקאיים ובתיווך פיננסי.
 - מגזר ניהול פיננסי - מגזר הכולל את הפעילות בנוסטרו של הבנק ובנגזרים פיננסיים.

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					(מבוקר)
מגזר משקי מגזר בית בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד		
234.2	21.0	34.9	17.1	307.2	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
55.3	28.1	10.1	2.0	95.5	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
289.5	49.1	45.0	19.1	402.7	סך הכנסות
3.2	-	1.9	-	5.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
167.4	19.7	21.7	2.0	210.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
118.9	29.4	21.4	17.1	186.8	רווח לפני מיסים
42.1	10.4	7.5	6.0	66.0	הפרשה למיסים על הרווח
76.8	19.0	13.9	11.1	120.8	רווח נקי
4,572.3	127.6	988.8	5,338.3	11,027.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
4,982.5	120.9	1,033.1	-	6,136.5	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
6,540.8	2,156.3	649.5	-	9,346.6	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

*יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 24ב: מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021					(מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
184.0	7.0	29.1	24.4	244.5	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
51.6	31.8	10.8	7.1	101.3	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
235.6	38.8	39.9	31.5	345.8	סך הכנסות
(1.4)	-	(1.9)	-	(3.3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
150.3	18.9	20.9	2.0	192.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
86.7	19.9	20.9	29.5	157.0	רווח לפני מיסים
30.5	7.0	7.4	10.4	55.3	הפרשה למיסים על הרווח
56.2	12.9	13.5	19.1	101.7	רווח נקי
4,257.7	123.1	923.5	5,102.7	10,407.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
4,589.7	126.9	924.6	-	5,641.2	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
6,157.3	2,091.0	776.8	-	9,025.1	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020					(מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
183.6	9.1	30.5	17.8	241.0	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
45.7	26.7	11.1	0.2	83.7	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
229.3	35.8	41.6	18.0	324.7	סך הכנסות
16.0	-	5.8	-	21.8	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
137.5	20.7	22.0	1.8	182.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
75.8	15.1	13.8	16.2	120.9	רווח לפני מיסים
27.5	5.5	5.0	5.9	43.9	הפרשה למיסים על הרווח
48.3	9.6	8.8	10.3	77.0	רווח נקי
3,913.6	113.4	902.1	4,433.9	9,363.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
4,160.8	114.1	879.1	-	5,165.2	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
5,675.5	2,213.4	708.9	-	8,612.4	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

*יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 25: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

2021			2022			
סך הכל	פרטי אחר	מסחרי	סך הכל	פרטי אחר	מסחרי	
76.5	56.8	19.7	70.3	55.7	14.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
-	-	-	12.8	10.5	2.3	התאמה ליתרת פתיחה בשל השפעת היישום לראשונה**
(3.3)	(1.4)	(1.9)	5.1	3.2	1.9	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(16.6)	(11.1)	(5.5)	(14.0)	(12.7)	(1.3)	מחיקות חשבונאיות
13.7	11.4	2.3	10.8	9.4	1.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(2.9)	0.3	(3.2)	(3.2)	(3.3)	0.1	מחיקות חשבונאיות נטו
70.3	55.7	14.6	85.0	66.1	18.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה*
4.1	1.3	2.8	5.0	1.6	3.4	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים*

**השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. לפירוט נוסף ראה באור 1.1 לעיל.

2020			
סך הכל	פרטי אחר	מסחרי	
59.8	44.8	15.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
20.4	15.8	4.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(19.3)	(15.4)	(3.9)	מחיקות חשבונאיות
11.7	9.9	1.8	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(7.6)	(5.5)	(2.1)	מחיקות חשבונאיות נטו
72.6	55.1	17.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה*
3.9	1.7	2.2	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים*

באור 25: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2022						בלתי מבוקר
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים (1)				פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (3)	בפיגור של 90 ימים או יותר (2)	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	
-	-	271.4	18.7	0.3	252.4	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	122.4	-	-	122.4	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	31.4	-	-	31.4	שרותים פיננסיים
0.1	-	676.0	2.0	11.2	662.8	מסחרי - אחר
0.1	-	1,101.2	20.7	11.5	1,069.0	סך הכל מסחרי
7.5	1.0	5,035.3	23.3	25.5	4,986.5	אנשים פרטיים - אחר
7.6	1.0	6,136.5	44.0	37.0	6,055.5	סך הכל ציבור - פעילות בישראל

31 בדצמבר 2021*						פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים (1)				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (3)	בפיגור של 90 ימים או יותר (2)	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	
0.2	-	218.4	19.2	-	199.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	131.8	-	-	131.8	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	62.3	-	-	62.3	שרותים פיננסיים
-	0.5	582.7	4.2	11.2	567.3	מסחרי - אחר
0.2	0.5	995.2	23.4	11.2	960.6	סך הכל מסחרי
7.6	10.2	4,646.0	35.2	21.0	4,589.8	אנשים פרטיים - אחר
7.8	10.7	5,641.2	58.6	32.2	5,550.4	סך הכל ציבור - פעילות בישראל

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

(1) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(3) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 7.6 מיליוני ש"ח (31.12.21 - 7.8 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים צוברים.

באור 25: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

1.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

31 בדצמבר 2022								פעילות לווים בישראל
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב								
ייתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	סה"כ	קודם	2018	2019	2020	2021	2022	
393.3	85.4	27.3	13.6	30.7	21.8	58.1	156.5	בינוי ונדל"ן - סה"כ
366.4	69.4	27.2	13.6	25.1	18.0	57.1	156.0	אשראי בדירוג ביצוע
8.0	7.7	-	-	-	-	-	0.3	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
0.1	-	-	-	-	-	-	0.1	אשראי בעייתי צובר
18.8	8.3	0.1	-	5.6	3.8	1.0	0.1	אשראי שאינו צובר
707.8	165.9	72.1	20.2	75.2	51.3	90.9	232.3	מסחרי - אחר - סה"כ
693.7	156.7	71.7	17.1	74.8	51.1	90.9	231.4	אשראי בדירוג ביצוע
1.0	0.3	0.2	0.3	-	-	-	0.2	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
11.4	8.2	0.2	2.7	-	-	-	0.3	אשראי בעייתי צובר
1.8	0.7	-	-	0.4	0.2	-	0.5	אשראי שאינו צובר
5,035.3	436.6	996.5	446.5	352.3	494.5	713.2	1,595.8	אנשים פרטיים- אחר-סה"כ
4,821.2	408.7	923.8	419.4	333.9	472.3	688.6	1,574.5	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
205.6	23.7	71.0	26.3	18.0	21.6	24.1	21.0	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
7.5	4.1	1.3	0.6	0.4	0.5	0.5	0.3	בפיגור 30-89 יום
1.0	0.2	0.4	0.1	0.1	0.1	0.1	-	בפיגור מעל 90 יום
23.3	0.4	9.8	3.4	2.7	2.7	2.1	2.1	מזה-אשראי שאינו צובר
6,136.5	687.9	1,095.8	480.3	458.1	567.6	862.2	1,984.6	סך הכל אשראי לציבור- פעילות בישראל

באור 25: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. א. מידע נוסף על חובות (1) לא צוברים

31 בדצמבר 2022						בלתי מבוקר
הכנסות ריבית שנרשמו (3)	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת (2) חובות לא צוברים	יתרת (2) חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת (2) חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
-	41.9	18.7	1.1	0.9	17.6	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.1	13.1	2.0	-	0.2	2.0	מסחרי - אחר
0.1	55.0	20.7	1.1	1.1	19.6	סך הכל מסחרי
0.4	126.1	23.3	4.2	5.8	19.1	אנשים פרטיים - אחר
0.5	181.1	44.0	5.3	6.9	38.7	סך הכל ציבור-פעילויות בישראל *
		20.7	1.1	1.1	19.6	* מזה: נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
		23.3	4.2	5.8	19.1	נמדד על בסיס קבוצתי

31 בדצמבר 2021 (4)						
הכנסות ריבית שנרשמו (3)	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת (2) חובות לא צוברים	יתרת (2) חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת (2) חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
-	32.7	19.0	1.1	1.2	17.9	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.3	14.8	3.7	-	1.5	3.7	מסחרי - אחר
0.3	47.5	22.7	1.1	2.7	21.6	סך הכל מסחרי
0.2	73.5	26.7	5.8	6.2	20.9	אנשים פרטיים - אחר
0.5	120.9	49.4	6.9	8.9	42.5	סך הכל פעילויות בישראל *
		49.4	6.9	8.9	42.5	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
		27.4	5.8	6.3	21.6	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

(4) הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית ל- 31.12.22 ול- 31.12.21 בסך 3.1 , 1.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים ביום 31.12.22 וביום 31.12.21 הינה 46.0, 47.9 מיליוני ש"ח בהתאמה.

באור 25: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. א. מידע נוסף על חובות (1) לא צוברים

31 בדצמבר 2020 ⁽⁴⁾						
פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי	יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה		יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה		יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾
	יתרת הפרשה	יתרת הפרשה	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות לא צוברים		
בינוי ונדל"ן - בינוי	5.2	3.7	1.6	6.8	17.3	-
מסחרי - אחר	0.7	0.4	0.1	0.8	5.3	0.1
סך הכל מסחרי	5.9	4.1	1.7	7.6	22.6	0.1
אנשים פרטיים - אחר	32.2	7.5	7.1	39.3	51.4	0.1
סך הכל פעילויות בישראל *	38.1	11.6	8.8	46.9	74.0	0.2
* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	38.1	11.6	8.8	46.9		
נמדד על בסיס קבוצתי	27.3	5.7	8.6	35.9		

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

(4) הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית ל- 31.12.20 בסך 2.3 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים ביום 31.12.20 הינה 39.8 מיליוני ש"ח בהתאמה.

באור 25: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

2.ב. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

31 בדצמבר 2022					בלתי מבוקר
יתרת חוב רשומה					
סך הכל	צובר ⁽¹⁾ , לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ , 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ , בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לוויים בישראל ציבורי-מסחרי
1.4	0.1	-	-	1.3	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.2	0.7	-	-	0.5	מסחרי - אחר
2.6	0.8	-	-	1.8	סך הכל מסחרי
18.5	0.8	-	-	17.7	אנשים פרטיים - אחר
21.1	1.6	-	-	19.5	סך הכל פעילויות בישראל

31 בדצמבר 2021 ⁽²⁾					בלתי מבוקר
יתרת חוב רשומה					
סך הכל	צובר ⁽¹⁾ , לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ , 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ , בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לוויים בישראל ציבורי-מסחרי
1.2	0.1	-	-	1.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.8	0.2	-	-	1.6	מסחרי - אחר
3.0	0.3	-	-	2.7	סך הכל מסחרי
26.9	6.8	-	-	20.1	אנשים פרטיים - אחר
29.9	7.1	-	-	22.8	סך הכל פעילויות בישראל

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

ליום 31.12.22 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך של 21.1 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים. ליום 31.12.21 סך של 29.9 מיליוני ש"ח.

באור 25: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

ב.ב. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח			פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
2022			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	בינוי ונדלן- בינוי
3	0.4	0.3	מסחרי- אחר
4	0.8	0.5	סך הכל מסחרי
7	1.2	0.8	אנשים פרטיים - אחר
214	12.6	9.9	סך הכל פעילויות בישראל
221	13.8	10.7	

ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח			פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
2021			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	בינוי ונדלן- בינוי
3	0.2	0.2	מסחרי- אחר
8	1.8	1.8	סך הכל מסחרי
11	2.0	2.0	אנשים פרטיים - אחר
190	11.2	9.0	סך הכל פעילויות בישראל
201	13.2	11.0	

ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח			פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
2020			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	בינוי ונדלן- בינוי
2	2.1	1.6	מסחרי- אחר
5	0.5	0.5	סך הכל מסחרי
7	2.6	2.1	אנשים פרטיים - אחר
392	20.4	17.6	סך הכל פעילויות בישראל
399	23.0	19.7	

באור 25: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

ג. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

ארגונים מחדש שכשלו בשנת הדיווח (1)					
2020		2021		2022	
יטרת חוב	מס' חוזים	יטרת חוב	מס' חוזים	יטרת חוב	מס' חוזים
-	-	-	1	-	1
0.1	1	-	0	-	0
0.1	1	-	1	-	1
1.0	35	0.3	23	0.3	23
1.1	36	0.3	24	0.3	24

פעילות לווים בישראל
ציבורי-מסחרי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל פעילות בישראל

(1) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ג. מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
אינו בפיגור של 90 יום או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	סה"כ
12.7	-	-	8.0	-	20.7
21.3	0.8	0.5	0.6	0.1	23.3
34.0	0.8	0.5	8.6	0.1	44.0

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
אינו בפיגור של 90 יום או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	סה"כ
20.3	1.0	-	1.4	22.7	מסחרי
40.2	0.6	0.4	1.2	26.7	אנשים פרטיים - אחר
44.8	1.6	0.4	2.6	49.4	סך הכל

באור 25: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של לווה

31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022			תקרת האשראי (באלפי ש"ח)
סיכון אשראי חוץ-מאזני (1),(3)	אשראי (1)	מספר לווים (2)	סיכון אשראי חוץ-מאזני (1),(3)	אשראי (1)	מספר לווים (2)	
248.9	114.0	69,397	293.8	144.9	73,776	אשראי ללווה עד 10
133.4	57.7	12,629	132.6	61.8	12,762	אשראי ללווה מעל-10 עד 20
290.9	213.7	16,843	289.8	227.3	17,207	אשראי ללווה מעל-20 עד 40
513.0	639.6	19,966	530.2	649.8	20,391	אשראי ללווה מעל-40 עד 80
475.0	1,560.5	18,324	482.0	1,578.0	18,582	אשראי ללווה מעל-80 עד 150
285.2	1,810.6	10,477	286.6	1,966.5	11,117	אשראי ללווה מעל-150 עד 300
40.2	320.5	1,019	52.3	473.4	1,471	אשראי ללווה מעל-300 עד 600
8.1	35.6	50	7.5	31.5	45	אשראי ללווה מעל-600 עד 1,200
7.9	20.3	17	7.4	22.7	19	אשראי ללווה מעל-1,200 עד 2,000
16.7	98.7	40	14.5	77.5	33	אשראי ללווה מעל-2,000 עד 4,000
33.3	140.0	33	21.0	112.8	30	אשראי ללווה מעל-4,000 עד 8,000
73.6	430.8	39	100.2	419.1	39	אשראי ללווה מעל-8,000 עד 20,000
26.5	202.4	9	58.2	281.0	13	אשראי ללווה מעל-20,000 עד 40,000 (4)
-	-	-	-	91.0	2	אשראי ללווה מעל-40,000 עד 200,000 (4)
2,152.7	5,644.4	148,843	2,276.1	6,137.3	155,487	סך הכל

(1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.

(2) מספר הלווים לפי סך הכל אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של הלווה.

(4) ביום 31 בדצמבר 2022 תקרת האשראי במדרגה העליונה הינה אלפי ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2021 35,442 אלפי ש"ח).

באור 25: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים

31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾		יתרות החוזים ⁽¹⁾		עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
-	-	0.4	0.8	אשראי תעודות
0.9	0.8	210.6	166.8	ערבויות להבטחת אשראי
0.1	0.1	54.2	59.5	ערבויות לרוכשי דירות
2.1	2.3	88.0	110.1	ערבויות והתחייבויות אחרות
-	-	0.6	0.7	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
0.3	0.7	944.9	1,054.5	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
0.7	0.8	876.3	912.9	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
0.1	0.3	13.7	24.6	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
-	-	8.3	29.6	התחייבות להוצאות ערבויות
4.2	5.0	2,197.0	2,359.5	סך הכל

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

באור 26: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2022 (בלתי מבוקר)	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽¹⁾			פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	סך הכל
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר	אירו	אחר		
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	2,946.4	311.8	267.2	34.4	16.2	-	3,576.0
ניירות ערך	649.7	14.6	22.7	108.0	-	-	795.0
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾	5,764.2	277.9	5.7	8.7	-	-	6,056.5
אשראי לממשלה	-	707.3	-	-	-	-	707.3
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	22.5	22.5
נכסים בגין מכשירים נגזרים	-	-	2.9	8.9	-	-	11.8
נכסים אחרים	55.3	2.5	0.2	1.1	-	39.8	98.9
סך כל הנכסים	9,415.6	1,314.1	298.7	161.1	16.2	62.3	11,268.0
התחייבויות							
פקדונות הציבור	8,264.3	597.8	294.6	175.2	14.7	-	9,346.6
פקדונות מבנקים	22.8	420.5	1.8	0.9	-	-	446.0
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	-	-	0.2	1.8	-	-	2.0
התחייבויות אחרות	497.1	3.3	0.9	0.1	-	-	501.4
סך כל ההתחייבויות	8,784.2	1,021.6	297.5	178.0	14.7	-	10,296.0
הפרש	631.4	292.5	1.2	(16.9)	1.5	62.3	972.0
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(16.6)	-	-	16.6	-	-	-
סך הכל כללי	614.8	292.5	1.2	(0.3)	1.5	62.3	972.0

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 26: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)	מטבע ישראלי		מטבע חוץ (1)			פריטים שאינם כספיים (2)	סך הכל
	לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר		
	המחירים						
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	2,905.7	297.2	340.8	75.4	15.1	-	3,634.2
ניירות ערך	619.2	2.4	28.7	92.4	-	-	742.7
אשראי לציבור, נטו (3)	5,381.8	182.1	3.9	7.2	-	-	5,575.0
אשראי לממשלה	-	763.3	-	-	-	-	763.3
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	24.1	24.1
נכסים בגין מכשירים נגזרים	0.8	-	-	0.2	-	-	1.0
נכסים אחרים	44.6	2.2	-	0.5	-	47.4	94.7
סך כל הנכסים	8,952.1	1,247.2	373.4	175.7	15.1	71.5	10,835.0
התחייבויות							
פקדונות הציבור	7,902.3	567.8	370.2	171.0	13.8	-	9,025.1
פקדונות מבנקים	27.9	402.5	0.6	0.1	-	-	431.1
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	0.8	-	0.7	2.6	-	-	4.1
התחייבויות אחרות	485.0	3.2	0.5	-	-	-	488.7
סך כל ההתחייבויות	8,416.0	973.5	372.0	173.7	13.8	-	9,949.0
סך הכל כללי	536.1	273.7	1.4	2.0	1.3	71.5	886.0

*הוצג מחדש.

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 27: נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפרעון (*)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2022												
יתרה מאזנית(****)			תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים									
שיעור תשואה חוזי (****)	ללא תקופת סך פרעון (**)(3) הכל	סה"כ תזרימי מזומנים	מעל חמש עד עשרים שנה	מעל חמש עד עשרים שנה	מעל ארבע עד חמש שנים (3)	מעל שלוש עד ארבע שנים (3)	מעל שנתיים עד שלוש שנים (3)	מעל שנתיים עד שלוש שנים (3)	מעל שלושה חודשים עד שנה (3)	מעל שלושה חודשים עד שנה (3)	מעל חודש עד שלושה חודשים (3)	עם דרישה ועד חודש (3)
5.19%	10,730.5	11.0	11,839.9	64.2	1,049.0	537.4	1,947.7	1,459.7	1,802.8	2,391.3	560.7	2,027.1
0.37%	9,805.6	-	9,819.4	29.8	46.9	23.9	447.6	40.1	104.9	442.7	1,108.5	7,575.0
	924.9	11.0	2,020.5	34.4	1,002.1	513.5	1,500.1	1,419.6	1,697.9	1,948.6	(547.8)	(5,547.9)
	(16.6)	-	(16.6)	-	-	-	-	-	-	-	-	(16.6)
2.19%	475.2	0.2	484.8	-	20.9	42.6	9.8	(2.0)	77.6	139.0	77.2	119.7
2.09%	490.4	-	490.7	-	-	-	-	-	-	18.5	3.9	468.3
	(15.2)	0.2	(5.9)	-	20.9	42.6	9.8	(2.0)	77.6	120.5	73.3	(348.6)
	1.2	0.2	6.3	-	20.9	0.4	8.1	0.8	0.9	96.5	71.3	(192.6)
	16.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.6
5.13%	11,205.7	11.2	12,324.7	64.2	1,069.9	580.0	1,957.5	1,457.7	1,880.4	2,530.3	637.9	2,146.8
0.38%	10,296.0	-	10,310.1	29.8	46.9	23.9	447.6	40.1	104.9	461.2	1,112.4	8,043.3
	909.7	11.2	2,014.6	34.4	1,023.0	556.1	1,509.9	1,417.6	1,775.5	2,069.1	(474.5)	(5,896.5)
7.70%	6,056.5	11.2	7,063.2	64.2	897.6	492.2	695.6	950.2	1,236.1	1,505.1	447.2	775.0
0.90%	9,346.6	-	9,360.6	27.7	34.9	19.1	18.9	21.9	89.5	339.7	988.9	7,820.0

הערות בעמוד הבא

באור 27: נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפרעון (*) (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2021												
יתרה מאזנית(****)			תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים									
שיעור תשואה חוזי (*****)	ללא תקופת פרעון סך הכל	סה"כ תזרימי מזומנים	מעל	מעל	מעל	מעל	מעל	מעל	מעל	מעל	מעל	עם
			עד עשרים שנה	עד עשר שנים	עד חמש שנים (3)	עד ארבע שנים (3)	עד שלוש שנים (3)	עד שנתיים שנים (3)	עד שנה שנתיים (3)	עד שלושה חודשים (3)	עד חודש שלושה חודשים (3)	עד חודש (3)
2.74%	10,199.9	9.2	10,781.7	29.7	1,009.6	1,425.2	790.6	1,081.9	1,907.2	2,042.9	437.6	2,057.0
0.00%	9,389.1	-	9,390.3	27.7	48.3	419.9	20.2	32.8	56.4	310.7	520.1	7,954.2
	810.8	9.2	1,391.4	2.0	961.3	1,005.3	770.4	1,049.1	1,850.8	1,732.2	(82.5)	(5,897.2)
מטבע חוץ (***)												
0.98%	563.6	0.3	569.3	-	53.1	8.1	2.3	55.3	4.6	215.9	37.8	192.2
0.01%	559.9	-	559.8	-	1.9	0.1	-	1.0	-	5.9	1.0	549.9
	3.7	0.3	9.5	-	51.2	8.0	2.3	54.3	4.6	210.0	36.8	(357.7)
	1.4	0.2	4.4	-	16.4	6.6	0.7	0.8	0.8	210.9	37.1	(268.9)
סה"כ												
2.70%	10,763.5	9.5	11,351.0	29.7	1,062.7	1,433.3	792.9	1,137.2	1,911.8	2,258.8	475.4	2,249.2
0.00%	9,949.0	-	9,950.1	27.7	50.2	420.0	20.2	33.8	56.4	316.6	521.1	8,504.1
	814.5	9.5	1,400.9	2.0	1,012.5	1,013.3	772.7	1,103.4	1,855.4	1,942.2	(45.7)	(6,254.9)
4.63%	5,575.0	9.4	6,119.2	29.7	732.5	436.2	619.6	819.5	1,020.7	1,384.0	358.9	718.1
0.01%	9,025.0	-	9,026.3	25.1	31.6	12.2	15.1	24.2	36.8	227.4	421.2	8,232.7
(3) אשראי בתנאי חח"ד סווג בהתאם לתקופת מסגרת האשראי במסגרת בסך של כ- 398.7 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 357.8 מיליוני ש"ח). אשראי בחריגה מהמסגרת בסך של כ- 11.2 מיליוני ש"ח, סווג ללא מועד פרעון (31 בדצמבר 2021 - 9.4 מיליוני ש"ח).												
* בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיס הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.												
** נכסים ללא תקופת פירעון כולל נכסים בסך של 11.2 מיליוני ש"ח שזמן פרעונם עבר (31 בדצמבר 2021 - 9.5 מיליוני ש"ח).												
*** לא כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.												
**** כפי שנכללה בבאור מספר 26 "נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה", לרבות סכומים חוץ-מאזניים בגין מכשירים נגזרים, שאינם מסולקים נטו.												
***** שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים המוצגים בבאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.												

באור 28 א': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2022					
שווי הוגן ⁽¹⁾				יתרה במאזן	
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
					נכסים פיננסיים
3,519.5	2,017.6	1,450.1	51.8	3,576.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
782.1	-	130.7	651.4	795.0	איגרות חוב ⁽²⁾
5,980.1	5,980.1	-	-	6,056.5	אשראי לציבור, נטו
682.4	682.4	-	-	707.3	אשראי לממשלה
11.8	-	11.8	-	11.8	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9.8	9.8	-	-	9.8	נכסים פיננסיים אחרים
10,985.7	8,689.9	1,592.6	703.2	11,156.4 ⁽³⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
9,103.7	2,380.3	6,723.4	-	9,346.6	פקדונות הציבור
425.0	399.6	25.4	-	446.0	פקדונות מבנקים
2.0	-	2.0	-	2.0	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
443.1	443.1	-	-	445.1	התחייבויות פיננסיות אחרות
9,973.8	3,223.0	6,750.8	-	10,239.7 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
1.2	1.2			1.2	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו -
97.5	97.5			97.5	פנסיה ופיצויים ⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 12, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 669.0 מיליוני ש"ח ובסך 2.0 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 28-28ג.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 28 א': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2021					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
					נכסים פיננסיים
3,635.5	2,035.6	1,547.4	52.5	3,634.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
744.1	-	121.1	623.0	742.7	איגרות חוב ⁽²⁾
5,526.5	5,526.5	-	-	5,575.0	אשראי לציבור, נטו
768.1	768.1	-	-	763.3	אשראי לממשלה
1.0	0.8	0.2	-	1.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
10.8	10.8	-	-	10.8	נכסים פיננסיים אחרים
10,686.0	8,289.3	1,721.2	675.5	10,727.0 ⁽³⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
8,983.8	2,105.0	6,878.8	-	9,025.1	פקדונות הציבור
430.9	403.8	27.1	-	431.1	פקדונות מבנקים
4.1	-	4.1	-	4.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
427.3	427.3	-	-	427.5	התחייבויות פיננסיות אחרות
9,846.1	2,936.1	6,910.0	-	9,887.8 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
1.0	1.0			1.0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ⁽⁴⁾
108.5	108.5			108.5	

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 12, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 597.5 מיליוני ש"ח ובסך 4.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים

המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה

ביאורים 28-ב-28.

(4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 28 א': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התגודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן את השפעת המס. יתרה מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן יתכן ולא ימומש מכיון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית שבו הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי הוגן נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי הוגן של חובות שאינם צוברים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות שאינם צוברים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

באור 28 א': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

פקדונות הציבור - השווי ההוגן נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים.

תזרימי המזומנים בגין פקדונות עם דרישה (עו"ש) נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות. תזרימי המזומנים בגין פקדונות הציבור הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוסס על מודל סטטיסטי.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

באור 28 ב': פריטים הנמדדים בשווי הוגן

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2022				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	סך הכל שווי הוגן		
			פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה	
			נכסים	
			אגרות חוב זמינות למכירה:	
472.9	130.7	603.6	איגרות חוב של ממשלת ישראל	
53.6	-	53.6	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	
526.5	130.7	657.2	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה	
-	11.8	11.8	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
526.5	142.5	669.0	סך כל הנכסים	
			התחייבויות	
			התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
-	2.0	2.0	סך כל ההתחייבויות	
-	2.0	2.0		

באור 28 ב': פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2021			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			
סך הכל שווי הוגן	נתונים לא נצפים משמעותיים אחרים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
439.7	-	121.1	560.8
איגרות חוב של ממשלת ישראל			
35.9	-	-	35.9
איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
-	-	-	-
איגרות חוב של אחרים בישראל			
475.6	-	121.1	596.7
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
-	0.8	0.2	1.0
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
475.6	0.8	121.3	597.7
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
-	-	4.1	4.1
סך כל ההתחייבויות			
-	-	4.1	4.1

באור 28 ג': שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022:				
שווי הוגן ליום 1 בינואר 2022	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו	סילוקים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2022
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
0.8	0.6	(1.4)	-	-
0.8	0.6 ⁽¹⁾	(1.4)	-	-
0.8	0.6	(1.4)	-	-
סך כל הנכסים				

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021:				
שווי הוגן ליום 1 בינואר 2021	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו	סילוקים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2021
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
0.4	1.1	(0.7)	0.8	0.8
0.4	1.1 ⁽¹⁾	(0.7)	0.8	0.8
0.4	1.1	(0.7)	0.8	0.8
סך כל הנכסים				

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

באור 28 ד' - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)			
טכניקות הערכת שווי	נתונים לא נצפים	שווי הוגן	טווח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
חוזי מטבע חוץ			
היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי- צד נגדי	0.8	1.00%-4.60%

באור 29: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. יתרות (**)

31 בדצמבר 2022											
בעלי עניין ⁽¹⁾						צדדים קשורים ⁽¹⁾					
מחזיקי מניות											
בעלי שליטה ⁽²⁾		אחרים ⁽³⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		אחרים ⁽⁵⁾		מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה		אחרים ⁽⁶⁾	
יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾
2,421.5	2,671.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	10.5	12.1	1.3	1.6	-	-	-	-	-	-
-	-	0.1	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	10.4	12.0	1.3	1.6	-	-	-	-	-	-
11.8	11.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
התחייבויות											
-	-	58.7	90.5	2.3	3.6	-	-	-	-	13.9	14.4
427.4	429.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.0	2.3	-	-	3.9	3.9	-	-	-	-	-	-
495.7	495.7	476.3	476.3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	0.3	0.3	0.9	1.0	-	-	-	-	0.1	0.1

ראה הערות בסוף הבאור

באור 29: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. יתרונות (**) (המשך)

31 בדצמבר 2021											
בעלי עניין(1)											
צדדים קשורים(1)											
מחזיקי מניות											
מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה											
אחרים(6)		שנעשתה העסקה		אחרים(5)		נושאי משרה(4)		אחרים(3)		בעלי שליטה(2)	
היתרה ליום 31 בדצמבר(7)	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה ליום 31 בדצמבר(7)	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה ליום 31 בדצמבר(7)	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה ליום 31 בדצמבר(7)	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה ליום 31 בדצמבר(7)	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה ליום 31 בדצמבר(7)	יתרה ליום 31 בדצמבר
נכסים											
פיקדונות בבנקים											
אשראי לציבור											
הפרשה להפסדי אשראי											
אשראי לציבור, נטו											
נכסים אחרים											
התחייבויות											
פיקדונות הציבור											
פיקדונות מבנקים											
התחייבויות אחרות											
מניות (כולל בהון)(8)											
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים(9)											

ראה הערות בסוף הבאור

באור 29: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (**)

2022					
צדדים קשורים	בעלי עניין (1)				מחזיקי מניות
	אחרים	אחרים (5)	נושאי משרה (4)	אחרים (3)	בעלי שליטה (2)
-	-	-	-	0.4	19.0
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	0.1	73.1
-	-	-	-	-	-
-	(0.5)	(12.3)	-	-	(58.7)
-	(0.5)	(12.3)	0.5	33.4	
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו (10)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
הכנסות שאינן מריבית					
מזה: דמי ניהול ושרותים					
הוצאות תפעוליות ואחרות (11)					
סך הכל הכנסות (הוצאות)					
2021					
צדדים קשורים	בעלי עניין (1)				מחזיקי מניות
	אחרים	אחרים (5)	נושאי משרה (4)	אחרים (3)	בעלי שליטה (2)
-	-	-	-	0.3	13.1
-	-	-	-	-	-
0.1	-	-	-	0.1	(4.4)
0.1	-	-	-	-	-
-	(0.5)	(11.6)	-	-	(46.8)
0.1	(0.5)	(11.6)	0.4	(38.1)	
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו (10)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
הכנסות שאינן מריבית					
מזה: דמי ניהול ושרותים					
הוצאות תפעוליות ואחרות (11)					
סך הכל הכנסות (הוצאות)					
2020					
בעלי עניין (1)					
צדדים קשורים	בעלי עניין (1)				מחזיקי מניות
	אחרים (5)	נושאי משרה (4)	אחרים (3)	בעלי שליטה (2) (*)	
-	-	-	-	15.4	הכנסות (הוצאות) ריבית נטו (10)
-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
-	-	-	0.1	(11.6)	הכנסות שאינן מריבית
-	-	-	-	-	מזה: דמי ניהול ושרותים
(0.7)	(11.7)	-	-	(42.5)	הוצאות תפעוליות ואחרות (11)
(0.7)	(11.7)	0.1	(38.7)		סך הכל הכנסות (הוצאות)

ראה הערות בסוף הבאור

באור 29: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין^(**)

2022				
בעלי עניין ⁽¹⁾				
נושאי משרה ⁽⁴⁾		מחזיקי מניות		
		בעלי שליטה ⁽²⁾		
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	
10	11.1	-	-	בעלי עניין המועסקים בתאגיד או מטעמו
9	1.2	-	-	דירקטורים שאינם מועסקים בתאגיד או מטעמו
-	-	1	58.7	בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
2021				
בעלי עניין ⁽¹⁾				
נושאי משרה ⁽⁴⁾		מחזיקי מניות		
		בעלי שליטה ⁽²⁾		
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	
10	10.3	-	-	בעלי עניין המועסקים בתאגיד או מטעמו
8	1.3	-	-	דירקטורים שאינם מועסקים בתאגיד או מטעמו
-	-	1	46.8	בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
2020				
בעלי עניין ⁽¹⁾				
נושאי משרה ⁽⁴⁾		מחזיקי מניות		
		בעלי שליטה ⁽²⁾		
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	
11	11.1	-	-	בעלי עניין המועסקים בתאגיד או מטעמו
7	0.6	-	-	דירקטורים שאינם מועסקים בתאגיד או מטעמו
-	-	1	42.5	בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

ראה הערות בסוף הבאור

באור 29: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בעסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (**)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
			א. בגין נכסים
0.1	0.4	0.5	מאשראי לציבור
14.4	19.7	37.5	מפקדונות בבנקים
(0.8)	(1.2)	(0.4)	מניירות ערך
			ב. בגין התחייבויות
-	-	(0.1)	לפקדונות הציבור
1.7	(5.5)	(18.1)	לפקדונות מבנקים
15.4	13.4	19.4	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

הערות:

- (**) למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 29.ה. להלן.
- (1) בעל עניין, צד קשור, איש קשור - כהגדרתו בסעיף 7.80 בהוראות הדיווח לציבור.
 - (2) מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרוב שלהם - בהתאם לסעיף 7.80(1) בהוראות הדיווח לציבור.
 - (3) מחזיקים אחרים - לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי, ומי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של התאגיד הבנקאי או את מנהלו הכללי - בהתאם לסעיף 7.80(2) בהוראות הדיווח לציבור.
 - (4) נושאי משרה - בהתאם לסעיף 7.80(3) בהוראות הדיווח לציבור.
 - (5) בהתאם לסעיף 7.80(4) בהוראות הדיווח לציבור.
 - (6) בהתאם לסעיף 7.80(8) בהוראות הדיווח לציבור.
 - (7) על בסיס היתרות בסופי החודשים.
 - (8) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון התאגיד הבנקאי.
 - (9) סיכוני אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.
 - (10) פירוט בביאור 29.ד.
 - (11) פירוט בביאור 29.ג.

באור 29: בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ה. מידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין

1. עסקאות ויתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים הדומים לתנאי העסקאות עם גופים שאינם קשורים לבנק ולחברות המאוחדות שלו. הריבית המחויבת והריבית המשולמת בגין יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים אינן בשיעורים הרגילים בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם צדדים שאינם קשורים לבנק. לא בוצעו הפרשות פרטניות להפסדי אשראי על יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

2. שירותי תפעול

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2022, עודכן נספח התמורה להסכם שירותי מחשוב מיום 29 בדצמבר 2016 עם חברת מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן- "מתף"), חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. נספח התמורה המעודכן אושר בוועדת הביקורת של הבנק ביום 6 בנובמבר 2022 ובמליאת הדירקטוריון של הבנק ביום 10 בנובמבר 2022.

במסגרת העדכון נקבע מנגנון חיוב על בסיס מחיר לפעולה, אשר נקבע לפי פרמטרים שונים להערכת עלויות המחשוב המקובלות במערכת הבנקאית. יועץ חיצוני מטעם הבנק בחן את סבירות מנגנון החיוב. שירותי המחשב הבנקאיים על פי ההסכם האמור כוללים שירותי מחשוב, שיטות, תהליכים ותפעול (לרבות תוכנה, חומרה, עדכוני גרסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה, תחזוקה וחינוך ציוד באתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרויקטים עתידיים). הבנק בעצמו לא משקיע בחומרה ובפיתוח. השירותים הינם בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. בנוסף לשירותי מחשוב ותפעול של מתף מקבל הבנק שירותים בנקאיים נוספים הניתנים באמצעות הבנק הבינלאומי. לפרטים נוספים ראה באור 22 לדוחות הכספיים.

3. הסכם ההעסקה של מנכ"ל הבנק מר גבריאל טייטל: מועסק בבנק בהסכם אישי בתוקף מיום 15 ביוני 2008 לתקופה קצובה עד יום 14 ביוני 2011. החל ממועד זה החוזה נמשך לתקופה נוספת בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת ששה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, יהיה זכאי לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

203	שכר רואי החשבון המבקרים	1
204	שכר נושאי משרה בכירה	2
210	רכוש קבוע	3
210	נתונים לגבי מצבת כח האדם בבנק	4
210	נתונים לגבי מצבת כח האדם בבנק לפי מגזרי פעילות	5
223	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית	6
227	נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי	7
228	נספח 3 - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2021-2022 - מידע רב רבעוני	8
229	נספח 4 - מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי	9
230	נספח 5 - מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2021-2022 - מידע רב רבעוני	10

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח השנתי

1	חברי הדירקטוריון	194
2	דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית	197
2	מינויים ופרישות	198
4	חברי ההנהלה הבכירה ותחומי אחריותם	199
5	הביקורת הפנימית	200
6	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים	202
7	שכר רואי החשבון המבקרים	203
8	שכר נושאי משרה בכירה	204
9	תרומה לקהילה	206

פרטים אודות הדירקטורים של הבנק בהתאם להוראות הדיווח לציבור (630) של בנק ישראל בנושא דוח הדירקטוריון

בנצי (בן ציון) אדירי	יו"ר הדירקטוריון סמנכ"ל, חבר הנהלה וראש החטיבה העסקית בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. רואה חשבון, בעל תואר ראשון במנהל עסקים מהמכללה למנהל, בעבר כיהן כראש חטיבת משאבים בבנק הבינלאומי, מנהל סיכונים ראשי וראש חטיבת ניהול סיכונים בבנק הבינלאומי ומבקר פנימי בעבר כיהן כדירקטור בבנק אוצר החייל בע"מ, במת"ף מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (חברת מחשוב ותפעול פיננסי של קבוצת הבינלאומי), בפיבי שוויץ בע"מ וביו בנק חברה לנאמנות בע"מ. בנוסף, כיהן כסמנכ"ל, חבר הנהלה ומנהל האגף העסקי בבנק ירושלים.
נחמן ניצן	סמנכ"ל, חבר הנהלה וראש חטיבת חשבונאי ראשי בבנק הבינלאומי בע"מ רואה חשבון, בעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מורחב, תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת בר אילן. מכהן כדירקטור במת"ף מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (חברת מחשוב ותפעול פיננסי של קבוצת הבינלאומי), יו"ר ומנכ"ל הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ ודירקטור בסטוקופין ישראל בע"מ. בעבר כיהן כיו"ר דירקטוריון פיבי (שוויץ) לטד-ציריך (2020), דירקטור בבנק אוצר החייל בע"מ, בכרטיסי אשראי לישראל בע"מ ביציל פיננסים בע"מ, כ.א.ל (מימון) בע"מ, כ.א.ל (פיקדונות) בע"מ, יו בנק השקעות והחזקות בע"מ ובחברת נכסים של אוצר החייל בע"מ. כמו כן כיהן כמשנה וממלא מקום מנכ"ל בנק ירושלים, סמנכ"ל כספים בביטוח ישיר, סגן חשב בבנק הספנות לישראל בע"מ ומנהל ביקורת בזיו האפט רואי חשבון.
איריס לבנון- צוקרשטיין	משנה למנכ"ל מת"ף. בעלת תואר שני במשפטים התמחות במשפט מסחרי LL.M, תואר ראשון במשפטים LL.B, תואר שני במנהל עסקים התמחות במימון MBA ותואר ראשון בסטטיסטיקה ומדעי המחשב B.Sc. מכהנת כדירקטורית ביובנק חברה לנאמנות בע"מ ובמ.ס.ב. מרכז סליקה בנקאי בע"מ. בעבר כיהנה כדירקטורית בשב"א (2019).
אברהם פינקלשטיין	יועץ ליחסי עבודה ומנהל. בעל תואר ראשון במנהל חינוכי ותואר מוסמך בחינוך ומנהל עסקים. דירקטור במסד אחזקות בע"מ, בית הספר הגבוה לטכנולוגיה "מכון הלב", חבר בועד המנהל של אגודת שוחרי תלפיות-מכללה אקדמית לחינוך. בעבר, כיהן כסמנכ"ל משאבי אנוש ומנהל בקבוצת "אסם". דירקטור ב"אסם" השקעות בע"מ, איילון פנסיה וגמל בע"מ, איילון חברה לביטוח בע"מ, איילון חברה לניהול קופות גמל בע"מ, חבר הוועד המנהל במכללת שערי משפט, כור שוקי הון הנפקות בע"מ, החברה הכלכלית בני ברק וחבר מועצת העיר, מנהל בית ספר ומפקח מחוזי במערכת החינוך.
יעקב אייזנר	דירקטור חיצוני. גמלאי. בעל תואר B.A בכלכלה וסטטיסטיקה.

מכהן כחבר ועדת השקעות בעזריאלי מכללה אקדמית להנדסה ירושלים, חבר הוועד המנהל בתזמורת הקאמרטה ירושלים, חבר ועדת הביקורת בחברה לבניין הספרייה הלאומית (יד הנדיב), חבר ועד מנהל ויו"ר ועדת השקעות במטב עמותה לשירותי טיפול ורווחה, חבר ועד מנהל בפסטיבל בינלאומי למוסיקה קאמרית ירושלים, דח"צ בארם גמולים חב' לניהול קופות גמל וחבר ועדת השקעות בבית ברל.

בעבר, כיהן כמנכ"ל בנק ירושלים, דירקטור בבנק לפיתוח תעשייה, חבר הוועד המנהל ויו"ר ועדת הכספים של האקדמיה למוזיקה ומחול בירושלים, יו"ר ועדת השקעות וכחבר ועדת אשראי בקופת השתלמות של הסתדרות המורים, חבר ועדת השקעות בשו"ב חברה לניהול קופת גמל מפעלית, חבר ועד המנהל של קרן ירושלים החדשה ויו"ר ועדת השקעות של קופת ההשתלמות של השופטים.

שמריה בן-צור גמלאי.
בעל תואר במדעי הרוח מקרא והיסטוריה של עם ישראל, בעל תואר MA במדעי המדינה, מנהל ציבורי ומשפטן.
בעבר, כיהן כסגן יו"ר הכנסת, ממלא מקום מזכיר הסתדרות המורים, ראש האגף המקצועי של הסתדרות המורים, מנהל הד החינוך בהסתדרות המורים, מפקח במשרד החינוך ומנהל בית ספר.

עדנה וידל גמלאית משרד החינוך.
בעלת תואר B.E.D-הוראה בחטיבת ביניים במקצועות ספרות והיסטוריה, תואר M.A במנהל החינוך, M.A במשפטים ו-M.B.A במנהל עסקים.
מכהנת כחברת מועצה בעיריית רמת גן, דירקטורית וחברת ועדת ביקורת בחברה הכלכלית לפיתוח רמת גן.
בעבר: כיהנה כמנהלת קריית החינוך מקיף י"ב בראשון לציון (2012-2017), וחטיבת הביניים "המעין" (2004-2012).

קרן אצלמן¹ דירקטורית חיצונית ויו"ר ועדת הביקורת מפברואר 2019.
בעלת תואר מוסמך M.A בכלכלה-מימון, תואר שני מוסמך B.A בכלכלה-ניהול.
דירקטורית בחברה ממשלתית כביש חוצה ישראל בע"מ, דירקטורית חיצונית בחברת רב בריח תעשיות בע"מ, דירקטורית חיצונית בחברת חנן מור. דירקטורית חיצונית בחברת אוריון חברת שליחויות ולוגיסטיקה בע"מ.
בעבר כיהנה כמנהלת כללית של חברת סופרבוס ושות', סמנכ"לית כספים ברכבת ישראל, סמנכ"לית כספים בקריסטל מוצרי צריכה בע"מ, מנכ"לית וסמנכ"לית כספים בקניאל תעשיות בע"מ.
כמו כן, כיהנה כדירקטורית חיצונית וחברת ועדת ביקורת ביו-בנק, ודירקטורית בחברת בת של רכבת ישראל לפיתוח מתחמים.

בני לאוטרבך דירקטור חיצוני.
בעל תואר מוסמך B.Sc. בהנדסה כימית מהטכניון, תואר MBA מינהל עסקים שיווק ומימון מאוניברסיטת בר אילן ו-Ph.D. מינהל עסקים-מימון מאוניברסיטת שיקגו, ארה"ב.
עוסק בהוראה ומחקר באוניברסיטת בר אילן. פרופ' אמריטוס באוניברסיטת בר אילן, חבר

¹ חדלה לכהן כחברת הדירקטוריון ביום 29.08.2022

מחקר באגודה האירופית לממשל תאגידי (ECGI), יועץ ועדת השקעות אוניברסיטת בר אילן. בעבר, ראש הקתדרה האקדמית לממשל תאגידי בישראל ע"ש משפחת ריימונד אקרמן במסגרת אוניברסיטת בר אילן, כיהן כיו"ר ועדת השקעות בדיסקונט גמל, יו"ר ועדת השקעות בכלל גמל, ראש בית הספר למנהל עסקים, אונ' בר אילן, מרצה בתוכנית ה- Executive MBA של אוניברסיטת ת"א, Visiting Associate Professor of Finance בבית"ס למנהל עסקים של UCLA בארה"ב.

בנוסף, עסק במתן ייעוץ בין היתר, לבנק ישראל (מטבע חוץ), ל"גזיה זינגר אבן", ל-BDO, לדלוויט-טוש, ל"זאריאנס", ל"מקפת", למנורה מבטחים, למיטב-ד"ש, לרשות המיסים, יועץ לצורך הערכות שווי (כולל בתי משפט), מומחה מטעם בית המשפט, יועץ לאיגוד חברות הביטוח וחבר המועצה הציבורית של אלו"ט-אגודה לאומית לילדים אוטיסטים.

אריק פורת	דירקטור חיצוני
רואה חשבון, בוגר בראיית חשבון וכלכלה מאוניברסיטת תל אביב ותואר Master of Science בניהול מ-Polytechnic University New York. איש עסקים, מנכ"ל ודירקטור בחברת יואיט מערכות בע"מ, דירקטור בחברת אי.אר.אי מידטאון החזקות בע"מ, אפלון טכנולוגיות בע"מ ו-KIPA L.T.D, חברה זרה (רשומה בקפריסין). בעבר כיהן כדירקטור חיצוני בבנק אוצר החייל וחבר ועדת אשראי, ועדת ביקורת ועדת תגמול. כמו כן כיהן כיו"ר מועצת המנהלים של מלון מעלה החמישה, דירקטור בתאגיד העסקי של קיבוץ עין גדי, מנכ"ל חברת ברטן, חברת בת בקבוצת דיסקונט השקעות, מנהל כספים בקבוצת כלמוביל, ומנהל ביקורת בסומך חייקין.	דירקטורית חיצונית. בעלת תואר מוסמך M.A במנהל עסקים ו-B.A בכלכלה ומנהל עסקים מאוניברסיטת בר אילן. יועצת עסקית. בעבר, כיהנה כמנהלת הכללית של And Bank LTD Bahamas, ומנהלת כללית של Fibi Bank Switzerland LTD. כמו כן כיהנה בתפקידי ניהול בכירים בקבוצת בנק הפועלים. בין היתר, מנהלת אגף בנקאות פרטית בינלאומית, סמנכ"לית בנק הפועלים שוויץ, מנהלת איזור תל אביב, וסמנכ"לית בבנק מסד. כהונה בדירקטוריונים: דירקטוריון בנק הפועלים לוקסמבורג, בית ההשקעות סיגמא ישראל, PAM holding LTD, PAM UK LTD.

דיווח על דירקטורים בעלי מיומנויות חשבונאית ופיננסית

על-פי הוראות בנק ישראל, על התאגידים הבנקאיים ליישם את הנחיית רשות ניירות ערך בדבר "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" (להלן: "ההנחיה").

על פי הוראה זו, על כל תאגיד בנקאי לקבוע את "המספר המזערי הראוי" של דירקטורים שהינם "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית", בהתייחס, בין היתר, לגודל החברה, סוג פעילותה ומידת מורכבותה, באופן שיאפשר לדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו בדגש על אחריות הדירקטוריון לבדיקת מצבו הכספי של התאגיד, לעריכת הדוחות הכספיים ואישורם. בהוראת המפקח על הבנקים הוגדר "דירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית" כדירקטור שאינו ממלא תפקיד נוסף בחברה, ואשר בשל השכלתו, ניסיונו או כישוריו, כפי שיפורטו בדיווח, הינו בעל מיומנות גבוהה והבנה בנושאים עסקיים חשבונאיים, בקרה פנימית ודוחות כספיים, באופן המאפשר לו להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של החברה ולהעלות לסדר היום של הדירקטוריון סוגיות ושאלות בקשר לדיווח של החברה במטרה להביא לאישור ולפרסום דוחות כספיים נאותים.

בהוראה הודגש, כי אין בכך להקנות מעמד מיוחד לדירקטורים שהוגדרו כ"בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" ואין בה כדי לשנות מן האחריות המוטלת עליהם ועל הדירקטורים האחרים, כאמור בכל דין. עוד קובעת ההוראה, כי בדווח התקופתי, במסגרת דוח הדירקטוריון, יצוין מיהם הדירקטורים "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" מכלל חברי הדירקטוריון, אף אם מספרם עולה על המספר המזערי הראוי שנקבע על-ידי החברה.

דירקטוריון הבנק בישיבתו מיום 23 בפברואר 2004, קבע כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" יהיה חמישה.

דירקטוריון הבנק בישיבתו מיום 17 בפברואר 2022 אישר את כשירותם כבעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית של הדירקטורים שלהלן:

1. בנצי (בן ציון) אדירי - יו"ר הדירקטוריון
רואה חשבון, בעל תואר ראשון במנהל עסקים.
2. נחמן ניצן
רואה חשבון, בעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מורחב, תואר שני במנהל עסקים.
3. איריס לבנון צוקרשטיין
בעלת תואר שני במשפטים התמחות במשפט מסחרי, תואר ראשון במשפטים, תואר שני במנהל עסקים התמחות במימון MBA ותואר ראשון בסטטיסטיקה ומדעי המחשב BSc.
4. אריק פורת
רואה חשבון, בוגר בראיית חשבון וכלכלה מאוניברסיטת תל אביב ותואר Master of Science בניהול מ-Polytechnic University New York.
5. מר אברהם פינקלשטיין
בעל תואר ראשון במנהל חינוכי ותואר מוסמך בחינוך ומנהל עסקים.
6. מר יעקב אייזנר
בעל תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה.

7. פרופ' בני לאוטרבך

בעל תואר מוסמך B.Sc. בהנדסה כימית, תואר MBA מינהל עסקים: שיווק ומימון ו- Ph.D. מינהל עסקים-מימון.

8. שולמית (שולי) גרבורג³

בעלת תואר מוסמך M.A. במנהל עסקים ו-B.A. בכלכלה ומנהל עסקים מאוניברסיטת בר אילן.

ישיבות הדירקטוריון ועדותיו

במהלך שנת 2022 התקיימו 14 ישיבות של מליאת הדירקטוריון, 11 ישיבות של ועדת אשראי וניהול סיכונים, 13 ישיבות של ועדת ביקורת ומאזן, ו-3 ישיבות של ועדת אסטרטגיה.

שינויים בהרכב הדירקטוריון

יו"ר ועדת הביקורת, גב' קרן אצלמן התפטרה מחברותה בדירקטוריון הבנק ביום 29 באוגוסט 2022. רו"ח אריה פורת מונה ליו"ר ועדת הביקורת ביום 22 בספטמבר 2022. (עד לתאריך זה שימש כממלא מקום יו"ר הועדה).

גב' שולמית (שולי) גרבורג החלה לכהן כחברה בדירקטוריון הבנק ביום 10 בינואר 2023.

³ אושר בדירקטוריון הבנק ביום 26.1.2023.

חברי הנהלת הבנק ותחומי אחריותם

גבריאלי טייטל	מנהל כללי מ-26 ביולי 2019, בעל תואר ראשון בכלכלה ומדעי המדינה מאוניברסיטת תל אביב. יו"ר דירקטוריון א.ב. שקד לבן (1997) 04 בע"מ. חבר ועדת הביקורת של איגוד הבנקים. 2008-2019 סמנכ"ל בבנק מסד, ראש אגף בנקאות ונכסי לקוחות (עד 8 בדצמבר 2019) 2007-2008 סגן מנהל סניף ראשי תל אביב בבנק הבינלאומי 2006-2007 מנהל מנהלת השילוב של חברות בנות בקבוצת הבנק הבינלאומי 2002-2006 מנכ"ל בנק עצמאות למשכנתאות ולפיתוח בע"מ
איריס ניסנקורן	סגנית מנהל כללי מ-8 בדצמבר 2019, ראש אגף בנקאות ונכסי לקוחות. בעלת תואר ראשון במדעי החברה במגמת ניהול של האוניברסיטה הפתוחה. 2007-2019 מנהלת סניפים עסקיים בבנק הבינלאומי 1995-2007 רפרנטית אשראי במנהלת הסניפים ובמחלקה המסחרית בבנק הבינלאומי.
אלון שפירא	סגן מנהל כללי מנובמבר 2002, ראש אגף חשבות והחשבונאי הראשי. רואה חשבון, בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה ובעל תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב. חבר בדירקטוריון א.ב. שקד לבן (1997) 04 בע"מ.
רונית עוזיאל	סגנית מנהל כללי ממרץ 2016, ראש אגף אשראי. בעלת תואר B.A. במנהל עסקים (התמחות במימון) המכללה למנהל, המסלול האקדמי תל-אביב. בעלת תואר שני M.B.A. במנהל עסקים מאוניברסיטת Golden Gate, San Francisco, USA. 2015-2016 מנהלת אשראי, מחוז יובנק, הבינלאומי 2013-2015 מנהלת חטיבת אשראי וחברת הנהלה ב-UBANK. 2005-2013 מנהלת מחלקת קשרי לקוחות עסקיים, מנהלת המטה העסקי ומנהלת סקטור נדל"ן ובניה בבנק אוצר החייל.

מבקרת פנימית- גב' יעל רונן.

רואי החשבון המבקרים - KPMG סומך חייקין, רואי חשבון, החל משנת 2000.

הביקורת הפנימית

גב' יעל רונן, רו"ח מכהנת כמבקרת הפנימית הראשית של הבנק החל מיום 23 במאי 2011, ומשמשת כמבקרת פנימית בכל התאגידים הבנקאיים בישראל בקבוצת הבינלאומי.

המבקרת הפנימית הינה בעלת תואר ראשון בכלכלה ופסיכולוגיה ומסלול בחשבונאות לבעלי תואר מטעם אוניברסיטת ת"א ובעלת תואר שני במשפטים במסלול האקדמי של המכללה למנהל. בתפקידה הקודמים עסקה בניהול מחלקת סרבנס אוקסלי של חברת כלל ביטוח בע"מ והייתה מנהלת במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רואי החשבון KPMG סומך חייקין, עם דגש על פעילויות ביקורת וייעוץ בתחום הבנקאי.

המבקרת הפנימית הינה עובדת הבנק הבינלאומי ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. המבקרת הפנימית ועובדיה משמשים בתפקידי ביקורת בלבד, ללא ניגוד עניינים, ופועלים בהתאם להוראות המבקר הפנימי כאמור בסעיף 146 (ב) לחוק החברות, הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 (להלן "חוק הביקורת הפנימית") והוראת ניהול בנקאי 307.

דרך המינוי וכפיפות ארגונית

מינוי המבקרת הפנימית אושר בוועדת הדירקטוריון של הבנק ביום 13 באפריל 2011. הממונה בארגון על המבקרת הפנימית הינו יו"ר הדירקטוריון.

תכנית העבודה של הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית פועלת על פי תכנית עבודה רב שנתית לתקופה של ארבע שנים ותכנית עבודה שנתית הנגזרת ממנה, הכוללת את כל הפעילויות והישויות של הבנק. תכנית העבודה מבוססת על מתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ומביאה בחשבון, בין היתר, את הערכת הסיכונים כפי שבאה לידי ביטוי במסמך ה- ICAAP והערכות של הביקורת הפנימית בנוגע למוקדי הסיכון בפעילות הבנק, לרבות מוקדי סיכון לסיכונים תפעוליים, מעילות והונאות, ולמצאים שהועלו בביקורות קודמות שבוצעו על ידיה ועל ידי גורמים חיצוניים. תכנית העבודה כוללת את הקצאת התשומות ואת התדירות לביצוע הביקורת בהתאמה לרמת הסיכון של הישויות/הפעילות המבוקרת. תכנית העבודה מובאת לדיון בוועדת הביקורת אשר ממליצה בפני הדירקטוריון על אישורה ומאושרת על ידי הדירקטוריון.

תכנית העבודה מותירה בידי המבקרת הפנימית הראשית את שיקול הדעת לסטות ממנה וכן לבצע ביקורות בלתי מתוכננות. שינויים מהותיים מתכנית העבודה שאושרה, מובאים לדיון בפני ועדת הביקורת. היקף משרות

כאמור, המבקרת הפנימית הינה עובדת הבנק הבינלאומי ומועסקת במשרה מלאה. מספר העובדים העוסקים בביקורת הפנימית של הבנק עמד בשנת 2021 על כ- 4.7 משרות בממוצע. היקף משרות זה, נגזר מתכנית העבודה הרב-שנתית ותגבור על ידי מיקור חוץ.

עריכת הביקורת

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לרבות הוראת ניהול בנקאי תקן 307 והנחיות של גופים רגולטוריים אחרים.

הוראת ניהול בנקאי תקן 307 מסדירה את נושא פונקציית הביקורת הפנימית בתאגידים הבנקאיים בהתאמה למסגרת העבודה של באזל, תוך חתירה לחיזוק עקרונות הממשל התאגידי. ההוראה מסדירה, בין היתר, את תפקידי הפונקציה, היקף פעילות, שיטות עבודתה והדיווחים שעליה להעביר.

הביקורת הפנימית מבצעת את עבודתה בהתאם לתקנים מקצועיים מקובלים שנקבעו על ידי הלשכה העולמית למבקרים פנימיים.

הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה בפועל, הניחו את דעתם כי הביקורת הפנימית של הבנק עומדת בדרישות האמורות.

גישה למידע

למבקר הפנימית ניתנת גישה מלאה לכל המידע הנדרש על ידה, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות נתונים כספיים.

דין וחשבון המבקר הפנימי הראשי

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב. דוחות הביקורת הפנימית מוגשים למנכ"ל ולחברי ההנהלה הממונים על היחידות/הנושאים המבוקרים, ועל פי קריטריונים שנקבעו בנהלי הדירקטוריון ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. דוחות ביקורת משמעותיים, לפי העניין נדונים בישיבות אצל מנכ"ל הבנק. דוחות הביקורת מובאים בפני ועדת הביקורת של הבנק ונדונים לפי העניין. הדיווחים התקופתיים של הביקורת הפנימית כוללים דיווח רבעוני, דיווח חצי שנתי ודיווח שנתי. הדיווח הרבעוני כולל תקצירים של כל דוחות הביקורת שהופצו ברבעון שחלף, ומוגש למנכ"ל ולחברי הנהלת הבנק, ליו"ר ולחברי ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח החצי שנתי והדיווח השנתי של הביקורת הפנימית כוללים דיווח בדבר ביצוע תכנית העבודה למול התכנון, רשימה של כל דוחות הביקורת שהופצו בתקופה המדווחת, תמצית מהממצאים המהותיים שהועלו בדוחות הביקורת ובדיווח השנתי, הערכה של אפקטיביות הבקרה הפנימית, ודיווח בדבר ממצאי המעקב אחר תיקון הליקויים העולים מדוחות הביקורת. לחברי הדירקטוריון נמסרים עותקי פרוטוקולים של ועדות הביקורת, על מנת להביא את תוכן הדיונים לידיעת חברי הדירקטוריון, שאינם חברים בוועדת הביקורת. במקרים של ממצאים חמורים במיוחד, נמסר דווח מיידי למנכ"ל, ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח על סיכום הפעילות של הביקורת הפנימית לשנת 2021 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 15 במאי 2022. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2022 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 18 בספטמבר 2022. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2022 ידון במהלך שנת 2023.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקר הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בתאגיד.

תגמול

תגמול המבקר הפנימית מבוצע על ידי הבנק הבינלאומי ומתבצע חיוב של הבנק בגין שירותי הביקורת. להערכת דירקטוריון חברת האם, תגמול המבקר הולם את משרתה. להערכת הדירקטוריון, אין בתגמול המבקר הפנימית כדי לגרום להטייה בשיקול דעתה המקצועי.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר גבריאל טייטל והחשבונאי הראשי, רו"ח אלון שפירא.

בהתאם להוראות SOX 302, מידי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות מנכ"ל הבנק ובהשתתפות חברי ההנהלה של הבנק ומתאם הגילוי הראשי. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן בליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בהנהלת הבנק ובוועדת הגילוי. בנוסף, מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם, בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

הדירקטוריון הסמיך את ועדת הביקורת לשמש כועדה לבחינת הדוחות הכספיים. בראש ועדת הביקורת מכהנת דירקטורית חיצונית, רוב חבריה הינם בכשירות של דירקטורים בלתי תלויים והינם בעלי יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי יכהנו בוועדת הביקורת לפחות שני דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת מכהנים הדירקטורים כמפורט להלן:

1. מר אריה פורת⁴ - דירקטור חיצוני ובעל מיומנות חשבונאית ופיננסית.
2. מר שמריהו בן צור.
3. מר יעקב אייזנר - דירקטור חיצוני ובעל מיומנות חשבונאית ופיננסית.
4. פרופ' בני לאוטרבך - דירקטור חיצוני ובעל מיומנות חשבונאית ופיננסית.
5. מר נחמן ניצן - בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית.
6. גב' שולמית (שולי) גרבורג - דירקטורית חיצונית ובעלת מיומנות חשבונאית ופיננסית.
7. גב' קרן אצלן⁵ - יו"ר ועדת הביקורת. דירקטורית חיצונית ובעלת מיומנות חשבונאית ופיננסית.

כמדי רבעון, קיימה ועדת הביקורת של הדירקטוריון, בישיבתה ביום 5 במרס 2023, דיון בהפרשה להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי וההפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. כמו כן בישיבתה זו דנה ועדת הביקורת בממצאי ועדת הגילוי לפי הוראות SOX. הדיון התקיים בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

בישיבה זו ועדת הביקורת של הדירקטוריון קיימה דיון מקדמי מפורט בטיטוט הדוחות הכספיים. בדיון נדונו גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. ועדת הביקורת המליצה לדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים לאחר שגיבשה המלצות לדירקטוריון בכל הנושאים הנדרשים בתקנות ניירות ערך ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים.

ועדת הביקורת מעבירה לדירקטוריון את המלצותיה לעניין אישור הדוחות הכספיים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון ומדווחת לו על כל ליקוי או בעיה אם וככל שהתגלו במהלך הבחינה הנעשית על ידה. במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטוטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

⁴ מונה ליו"ר ועדת הביקורת ביום 22 בספטמבר 2022.

⁵ חדלה לכהן כחברת הדירקטוריון ביום 29 באוגוסט 2022.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.
הדירקטוריון, בישיבתו ביום 12 במרס 2023, דן באישור הדוחות הכספיים של הבנק, בהשתתפות חברי הנהלת הבנק, לרבות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. בתום הדיון קיבל הדירקטוריון את המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל, והתקבלה החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק.
הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.
הדירקטוריון, בישיבתו ביום 12 במרס 2023, דן באישור הדוחות הכספיים של הבנק, בהשתתפות חברי הנהלת הבנק, לרבות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. בתום הדיון קיבל הדירקטוריון את המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל, והתקבלה החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק.

שכר רואי החשבון המבקרים

(סכומים מדווחים באלפי ש"ח) (1) (2) (3)

בשנת 2021	בשנת 2022	
1,128.6	1,128.6	עבור פעולות הביקורת ⁽⁴⁾ - רואי חשבון המבקרים
353.2	257.4	עבור שירותים אחרים - רואי חשבון המבקרים
10.0	10.0	עבור פעולות ביקורת בחברות בנות - רואי חשבון מבקרים
1,491.8	1,396.0	סה"כ שכר רואי חשבון המבקרים

(1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואי החשבון המבקרים בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט - 1999.

(2) שכר רואי החשבון המבקרים כולל תשלומים על פי חוק מע"מ.

(3) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.

(4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים, סקירת דוחות ביניים, ביקורת הבקרה הפנימית על הדוח הכספי וביקורת דוח התאמה למס הכנסה.

שכר הטבות לנושאי משרה

להלן פירוט השכר, תשלומי המעביד והפרשות כל אחד מחמשת נושאי המשרה הבכירים בבנק ליום 31 בדצמבר 2021 ו-2022 (סכומים מדווחים באלפי ש"ח):

בשנת 2022							
שם	תפקיד	משכורת	מענק ⁽⁴⁾	שווי רכב	פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי והטבות נוספות	סה"כ משכורות והוצאות נלוות	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים *
גבריאלי טייטל	- מנכ"ל הבנק	993	323	62	315	1,693	-
איריס ניסנקורן	- סמנכ"ל, ראש אגף בנקאות וניהול נכסי לקוחות	733	175	57	227	1,192	41
אלון שפירא	- סמנכ"ל, ראש אגף חשבונות והחשבונאי הראשי	746	170	57	239	1,212	-
רונית עוזיאל	- סמנכ"ל, ראש אגף אשראי	677	180	55	156	1,068	-
רון כהן ⁽⁵⁾	- מנהל מחלקת שיווק ופיתוח עסקי-בנקאות קמעונאית	552	120	-	148	820	-

בשנת 2021							
שם	תפקיד	משכורת	מענק ⁽⁴⁾	שווי רכב	פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי והטבות נוספות	סה"כ משכורות והוצאות נלוות	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים *
אילן בצרי	- יו"ר הדירקטוריון ⁽²⁾	232	-	-	-	232	-
גבריאלי טייטל	- מנכ"ל הבנק	954	231	60	276	1,521	-
איריס ניסנקורן	- סמנכ"ל, ראש אגף בנקאות וניהול נכסי לקוחות	705	146	55	219	1,125	106
אלון שפירא	- סמנכ"ל, ראש אגף חשבונות והחשבונאי הראשי	723	129	55	203	1,110	-
רונית עוזיאל	- סמנכ"ל, ראש אגף אשראי	653	145	54	143	995	-
רון כהן ⁽⁵⁾	- מנהל מחלקת שיווק ופיתוח עסקי-בנקאות קמעונאית	528	48	-	131	707	16

- * הלוואות ניתנו בתנאים דומים לאלו שניתנו לכלל עובדי הבנק, אשר סכומיהם נקבעו לפי קריטריונים אחידים. ההלוואה לאיריס ניסנקורן נלקחה בחברת האם.
- ** היקף המשרה של נושאי המשרה הבכירה הוא 100%.
- *** לנושאי המשרה הבכירה אין החזקות בהון הבנק.
- **** התנאים לניהול החשבונות בבנק לנושאי המשרה הבכירה, לרבות כל הפעילות במסגרתם, דומים לתנאים ללקוחות אחרים בעלי מאפיינים דומים.

- (1) שכרו של יו"ר הדירקטוריון, מר בנצי אדירי, משולם על ידי הבנק הבינלאומי בע"מ.
- (2) מר אילן בצרי - עד ליום 31 בדצמבר 2021.
- (3) כמבקר הפנימי בבנק משמשת גב' יעל רונן שהינה המבקרת הפנימית הראשית של הבנק הבינלאומי בע"מ. שכרה משולם על ידי הבנק הבינלאומי.
- (4) בהתאם לאישור הדירקטוריון, סכום המענק עשוי להשתנות. ראה מדיניות תגמול חברי הנהלה.
- (5) העובד אינו נושא משרה בכירה וכלל בהסכם קיבוצי של עובדי הבנק במדיניות התגמול. בהתאם למדיניות התגמול של עובדי הבנק בהסכם הקיבוצי תהליך תשלום המענק בגין 2022 מבוצע ברבעון הראשון של שנת 2023. יתרת ההפרשה לזמן ארוך בגין יתרת יחידות הפאנטום ל- 31.12.22 עומדת על כ- 59 אלפי ש"ח (נכון ל- 31.12.21 עמדה על 57 אלפי ש"ח).

מר גבריאל טייטל - מועסק בבנק בהסכם אישי בתוקף מיום 15 ביוני 2008 לתקופה קצובה עד יום 14 ביוני 2011. החל ממועד זה החוזה נמשך לתקופה נוספת בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת ששה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, יהיה זכאי לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

גב' איריס ניסנקורן - מועסקת בבנק בהסכם אישי בתוקף מיום 8 בדצמבר 2019. ההסכם הינו לתקופה בלתי קצובה וכל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתה בבנק תהיה זכאית לפיצויי פיטורין שייקבעו בהתאם לנסיבות המקרה, כמפורט להלן. במקרה של סיום ההעסקה כתוצאה מהתפטרות, היא תהיה זכאית לפיצויי פיטורין בסכום המכפלה של שכרה החודשי האחרון במספר שנות עבודתה הן בבנק הבינלאומי והן בבנק. במקרה של סיום ההעסקה כתוצאה מפיטורין: (א) אם שכרה החודשי האחרון נמוך מ-200% משכרה האחרון בהסכם הקיבוצי - היא תהיה זכאית לפיצויי פיטורין בשיעור של 200% משכרה הקיבוצי האחרון עבור שנות עבודתה הן בבנק הבינלאומי והן בבנק; (ב) אם שכרה החודשי האחרון יעמוד על 200% או יותר משכרה האחרון בהסכם הקיבוצי - היא תהיה זכאית לפיצויי פיטורין בשיעור של 100% על התקופה מיום תחילת עבודתה בבנק הבינלאומי ועד היום בו הגיעה לשכר חודשי העומד על 200% ומעלה משכרה האחרון בהסכם הקיבוצי, ובגין יתר התקופה שחרור קופות בלבד. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתה בבנק. משכורתה צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

גב' רונית עוזיאל - מועסקת בבנק בהסכם אישי בתוקף מיום 1 בפברואר 2016. החל ממועד זה החוזה נמשך לתקופה נוספת בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתה בבנק, תהיה זכאית לפיצויי פיטורין בהתאם לסכום שהופרש לקופת הפיצויים האישית שלו ללא השלמת עתודות. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתה בבנק. משכורתה צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר אלון שפירא - מועסק בבנק מיום 1 ביולי 1997 בהסכם קיבוצי ובהסכם אישי בתוקף מיום 1 באוגוסט 2009 לתקופה קצובה עד יום 31 ביולי 2012. החל ממועד זה החוזה נמשך לתקופה נוספת בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת ששה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, יהיה זכאי לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

1. לפירוט יתרות ותמצית תוצאות עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים ראה גם באור 29 לדוחות הכספיים.
2. עסקאות עם בעלי שליטה:
במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2022, עודכן נספח התמורה להסכם שירותי מחשוב מיום 29 בדצמבר 2016 עם חברת מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן – "מתף"), חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. נספח התמורה המעודכן אושר בוועדת הביקורת של הבנק ביום 6 בנובמבר 2022 ובמליאת הדירקטוריון של הבנק ביום 10 בנובמבר 2022.
במסגרת העדכון נקבע מנגנון חיוב על בסיס מחיר לפעולה, אשר נקבע לפי פרמטרים שונים להערכת עלויות המחשוב המקובלות במערכת הבנקאית. יועץ חיצוני מטעם הבנק בחן את סבירות מנגנון החיוב.
שירותי המחשב הבנקאיים על פי ההסכם האמור כוללים שירותי מחשוב, שיטות, תהליכים ותפעול (לרבות תוכנה, חומרה, עדכוני גרסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה, תחזוקה וחידוש ציוד באתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרויקטים עתידיים). הבנק בעצמו לא משקיע בחומרה ובפיתוח. השירותים הינם בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. לפרטים נוספים ראה באור 22 לדוחות הכספיים.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

בעלי המניות בבנק במועד פרסום הדוחות הכספיים הם: הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ המחזיק ב-51% מהון המניות המונפק והנפרד וחברת מסד (אחזקות) בע"מ (בשליטת הסתדרות המורים בישראל) המחזיקה ב-49% מהון המניות המונפק והנפרד.

מעורבות ותרומה לקהילה

בנק מסד, המתמחה בהענקת שירותים פיננסיים לציבור המורים ועובדי ההוראה, רואה עצמו מחויב לפעול למען קהילת המורים ועובדי ההוראה בעיקר בתחומי החינוך והחברה. בשנת 2009 הצטרף הבנק לקרן "אתנה" כשותף אסטרטגי. הקרן והבנק שמו להם כמטרה להעצים את המורים בישראל ולקדם את מעמדם המקצועי ולהעניק להם כלים להעצמה אישית, על ידי יישום תכנית מחשב נייד לכל מורה בישראל. במהלך שנה זו המשיך הבנק ללוות עמותות וארגונים חברתיים שונים הן בפעילויות העשרה לעובדי הוראה והן בפעילויות לילדים בסיכון.
הבנק שותף אסטרטגי מזה כ-14 שנים בעמותת "אתנה- ארגז כלים דיגיטלי לכל מורה". העמותה והבנק שמו להם כמטרה להעצים ולקדם את מעמדם המקצועי של המורים בישראל ולהעניק להם כלים להעצמה אישית. במסגרת התכנית חולקו בשנת 2022 מחשבים ניידים ואייפדים ל-716 מורות ומורים במסגרת תכנית "ארגז כלים דיגיטלי לכל מורה" ותכנית "ארגז כלים דיגיטלי לכל מורה לחינוך מיוחד" בכ-11 רשויות ברחבי הארץ.
במסגרת התכנית מראשיתה חולקו מחשבים ניידים לכ-30,500 מורות/מורים וגנות ב-3,026 בתי ספר וגני ילדים ב-179 ישובים וערים ברחבי הארץ בצירוף קורסי הכשרה מקצועיים. בחודש דצמבר 2022 הופסקה הפעילות המשותפת עם הקרן.

בנוסף, הבנק שותף במיזם "המורה של המדינה" מראשיתו, במסגרתו נבחרים מורים מצטיינים מתוך אלפי מועמדים ונבחרו על ידי וועדה ציבורים בה חברים אנשי ציבור מתחומים שונים ומנכ"ל בנק מסד נוטל בה חלק. הבנק מעניק לכל המועמדים הסופיים מחשב נייד אישי בטקס הסיום. הפרוייקט בהשתתפות נשיא המדינה, שר החינוך מזכ"ל הסתדרות המורים מנכ"ל בנק מסדו סמנכ"ל בנק מסד.

בנוסף הבנק החל לשתף פעולה עם עמותת שיעור אחר, עמותת המקדמת שוויון הזדמנויות בקרב ילדים מהפריפריה באמצעות שילוב מתנדבים מעולם התעסוקה בבתי הספר. סניפים רבים נרתמו למהלך והחלו להעניק שיעורים לבתי ספר נבחרים.

עוד הבנק מסייע לעמותות אלומות אור המקדמת את תחום החינוך המיוחד בסיוע והשתתפות בהכשרות מקצועיות לצוות החינוכי. התקיימו פעילויות "בטיסת" ל-15 מנהלים ומנהלות בתי ספר שהווה את גולת הכותרת בסדנת

המנהיגות השנתית לפיתוח צוותי הניהול של בתי הספר. כל זאת במקביל ליוזמות מקומיות התנדבותיות העולות מהשטח.

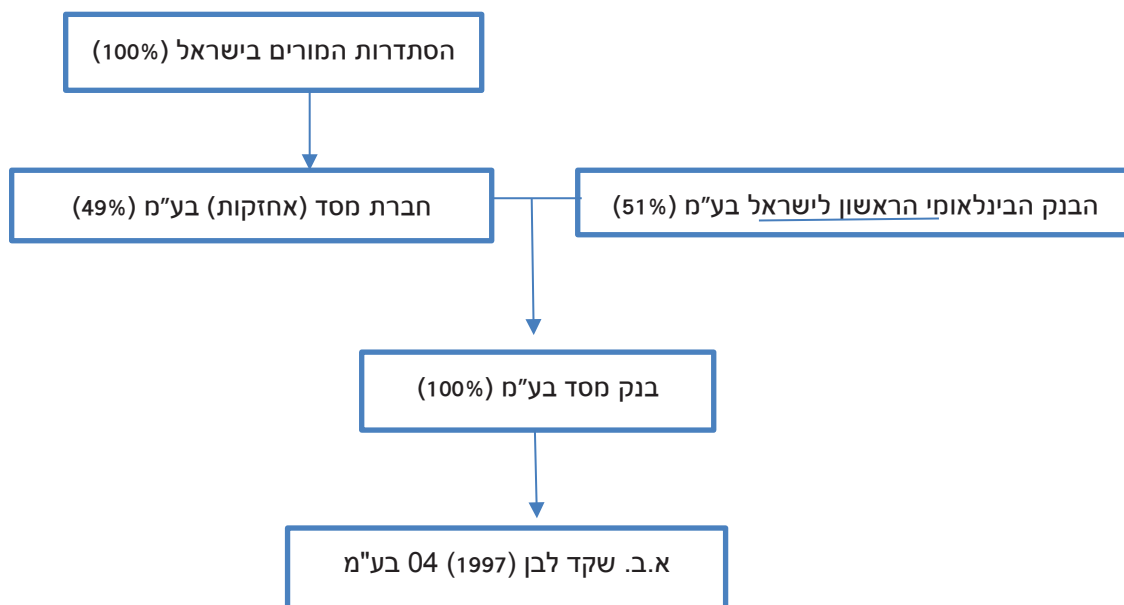
כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת הבינלאומי, הבנק רואה עצמו מחויב למעורבות פעילה בחברה ובקהילה, לצד המנהיגות העסקית ויוזמה בתחום הכלכלי. קבוצת הבינלאומי מקיימת פעילות קהילתית מגוונת ורחבת-היקף, בדגש על ילדים ונוער בסיכון ואוכלוסיות במיקוד, המוצאת ביטוי במעורבות חברתית ובפעילות התנדבותית ענפה. עובדי ומנהלי הבנק נוטלים חלק פעיל בהתנדבות חשובה זו.

פרטים נוספים

210	רכוש קבוע
210	ההון האנושי
211	מדיניות תגמול
212	הסכמים מהותיים ונושאים אחרים
212	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
212	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הבנק
213	מגזרי הפעילות הפיקוחיים- פרטים נוספים
219	שיפורים טכנולוגיים וחדשנות

תרשים שליטה ואחזקות

פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") נוסד בשנת 1977 על ידי בנק הפועלים ומרכז הסתדרות המורים בישראל והתאגד כחברה בע"מ לפי פקודת החברות. במועד הקמתו הועברו לבנק הנכסים וההתחייבויות של מסד חברה הדדית להלוואות וחסכונות בע"מ, חברה שהוקמה בשנת 1927 על ידי מרכז הסתדרות המורים בישראל כאגודה שיתופית והתאגדה כחברה בע"מ בשנת 1953. במועד הקמתו יועד הבנק לספק שירותים בנקאיים לציבור ייחודי של המורים והגננות בישראל. החל משנת 1988 פועל הבנק כתאגיד בנקאי בעל רישיון "בנק", לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981. ביום 14 במאי 2008 הושלמה עסקת מכירת החזקותיו של בנק הפועלים (51%) בהון המניות המונפק והנפרע של בנק מסד לבנק הבינלאומי הראשון לישראל. זאת בהתאם להסכם שנחתם בין בנק הפועלים לבין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל ביום 25 בספטמבר 2007. הבנק פועל באמצעות 14 סניפים ו-7 שלוחות והוא מספק מגוון רחב של שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיו.

חברות מוחזקות של בנק מסד בע"מ ליום 31 בדצמבר 2022

א.ב. שקד לבן (1997) 04 בע"מ, חברה שרכשה נכסים ומשכירה אותם לבנק. בבעלות מלאה של הבנק.

רכוש קבוע

העלות המופחתת ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכמה ב- 22.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-24.1 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2021.

המבנים בהם מתנהלים עסקי הבנק, הינם בבעלות הבנק או בבעלות חברת הנכסים שלו או בשכירות לתקופות שכירות שונות. בבעלות הבנק 4 מבנים בשטח של כ- 1,980 מ"ר המשמשים כסניפים. בנוסף למבנים בבעלותו, הבנק מחזיק בשכירות מבנה בשטח של כ- 1,570 מ"ר המשמש כמשרדי הנהלה ו- 18 מבנים בשטח של כ- 3,083 מ"ר המשמשים כסניפים ושלוחותיהם.

המשאב האנושי

הנהלת הבנק מכירה בחשיבות ההון האנושי בעבודה והשפעתו על ביצועי הבנק. הנהלת הבנק רואה חשיבות רבה בשיפור שביעות הרצון וחזקת המחויבות הארגונית של העובדים, זאת על ידי תמיכה בהתפתחות העובד וקידומו המקצועי לאורך זמן.

מחלקת משאבי אנוש רואה את יעדה בהשגת יעדי העסקיים של הבנק תוך טיפוח ההון האנושי ושיפור איכותו, וזאת על ידי גיוס עובדים בעלי השכלה גבוהה, השלמת השכלתם של עובדים קיימים תוך השתתפות בהוצאות לימודיהם, השקעה בחניכה ופיתוח הדרכה מתאימה.

הבנק משקיע מאמצים רבים בשיפור מקצועיות העובדים, הן מבחינת קידום העובד בסולם התפקידים במערכת והן לשיפור השירות. לצורך כך מקיים הבנק מערכת הכשרה מקצועית בכל נושאי הבנקאות לעובדים בכל הרמות - החל מעובדים חדשים וכלה במנהלים. מערך ההדרכה כולל קורסים ברמות שונות, השתלמויות וקורסים בכירים. בשנת 2022 עברו עובדי הבנק 1,750 ימי הדרכה, ובממוצע כל עובד בבנק עבר כ- 7 ימי הדרכה בשנה החולפת (כולל לומדות). הבנק מייחס חשיבות רבה לרווחת העובד ובני משפחתו, הנובעת הן מתחושת המחויבות העמוקה שלו כלפי ציבור העובדים והן מתוך הכרה בהשפעה שיש לפעילות זו על תפקוד העובד ויחסו למקום עבודתו.

סך המשרות בבנק

מצבת כח האדם בבנק, כולל כח-אדם חיצוני, ביום 31 בדצמבר 2022 כללה 249 עובדים בהשוואה ל-257 ביום 31 בדצמבר 2021. מספר העובדים על בסיס ממוצע חודשי כללי בשנת 2022 - 254 עובדים בהשוואה ל-261 עובדים

בשנת 2021. מספר המשרות הגיע בסוף שנת 2022 ל-249 משרות, בהשוואה ל-257 משרות בסוף שנת 2021. מספר המשרות על בסיס ממוצע חודשי בשנת 2022 עמד על 254 משרות, בהשוואה ל-261 משרות בשנת 2021.

משרות כח אדם ממוצעות לפי מגזרי פעילות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
שינוי	2021	2022	
(2.3%)	221	216	מגזר משקי בית
-	3	3	מגזר בנקאות פרטית
(7.4%)	27	25	מגזר עסקים קטנים וזעירים
-	5	5	מגזר עסקים בינוניים
-	3	3	מגזר עסקים גדולים
-	2	2	מגזר ניהול פיננסי
(2.7%)	261	254	סך הכל

נתונים אודות עלות ושכר למשרת עובד בבנק (באלפי ש"ח)

שנת 2021	שנת 2022	
326.5	356.0	עלות למשרת עובד (ללא מענק)
377.9	402.4	עלות למשרת עובד (כולל מענק)
214.2	236.7	שכר למשרת עובד (ללא מענק)
257.2	273.9	שכר למשרת עובד (כולל מענק)

מאפייני המשאב האנושי

הגיל הממוצע של עובדי הבנק בשנת 2022 הוא 47 בדומה לשנת 2021. ממוצע וותק העובדים בבנק בדצמבר 2022 הוא 19 שנים בדומה לדצמבר 2021. בשנת 2022 לא חלה עלייה משמעותית בשיעור העובדים האקדמאיים בבנק. מתוך כלל עובדי הבנק שיעור העובדים האקדמאים בדצמבר 2022 הוא 76% בהשוואה ל-77% בדצמבר 2021.

תכנית תגמול לעובדי הבנק

שכרם של עובדי הבנק צמוד להסכם השכר הנהוג בבנק הפועלים.

הסכם השכר בין הנהלת הבנק לבין ארגון העובדים של הבנק שנחתם בשנת 2020 לשנים 2018-2022, כולל, בין

- בנוסף למנגנוני הקידום ועליית השכר השוטפים הנהוגים בבנק, תשולם לעובדים, שהוגדרו בהסכם, תוספת שכר שקלית קבועה שתשולם ב-3 פעימות בשנים 2018-2022 וחלקה מותנית בביצועי העסקים של הבנק.
 - העובדים קיבלו מענק חתימה חד-פעמי בשנת 2020 בעלות כוללת של 1.9 מיליוני ש"ח.
 - תכנית להענקת יחידות פנטום לעובדים שהייתה נהוגה בבנק, הומרה לתשלום שכר והפרשות סוציאליות לעובדים הזכאים בעלות דומה.
- עלויות השכר הגלומות בהסכם העבודה כלולות בעלויות השכר בדוחות הכספיים.

מענק שנתי

הבנק מתגמל את עובדיו אחת לשנה בהתאם לביצועי תשואת הבנק באופן מדורג.

לגילוי בדבר מדיניות התגמול של הבנק - ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר האינטרנט של הבנק.

הקוד האתי

דירקטוריון הבנק אישר במהלך חודש דצמבר 2020 את הקוד האתי העדכני של הבנק, במטרה להטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב מנהלי הבנק ועובדיו וליצור תשתית לתרבות ארגונית אשר משלבת מצוינות עסקית עם מצוינות ערכית. הקוד האתי משמש מסמך הצהרתי מחייב בכל פעילות הבנק, כלפי לקוחותיו, כלפי עובדיו וכלפי סביבתו. בקוד האתי נקבעו ערכים מרכזיים ואופן יישומם בחיי היומיום של העובד. הקוד מפורסם בפורטל הבנק ובאתר הבנק באינטרנט ומחולק במעמד קליטת עובד לעבודה. לבנק ועדת אתיקה בראשות חבר הנהלה המשמש כראש אגף בנקאות קמעונאית ובאחריותה דיון בנושאים אתיים והטמעת ערכי הקוד האתי בקרב עובדי הבנק.

הסכמים מהותיים ונושאים אחרים

1. מכרז החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה
ביום 20 ביוני 2021 זכה הבנק במכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה במוסדות להכשרת עובדי הוראה. תקופת ההתקשרות הינה ל-5 שנים עד ליום 30 ביוני 2026, כאשר החשב הכללי רשאי להאריך את ההסכם לתקופה נוספת של עד 36 חודשים. במסגרת המכרז, הבנק הפקיד ביום 12 ביולי 2021 סך של 826 מיליוני ש"ח לחשבון מיוחד של החשב הכללי, אשר יוחזר לבנק בתוספת הצמדה בניכוי 1% לשנה. במסגרת המכרז תועמדה לעובדי ההוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי האמור, באמצעות הבנק. לאחר תום ההתקשרות יוחזר לבנק הסכום שיוותר בחשבון הפקדון. החל ממועד זה, מידי תום רבעון קלנדרי, יוחזר לבנק הסכום שנתקבל מהחזרי קרן באותו הרבעון, בתוספת הצמדה מיום הפקדת הפקדון. ההלוואות שתינתנה הינן בסכום מירבי של עד 40 אלפי ש"ח ולתקופות זמן של עד 10 שנים, בהתאם לסוג ההלוואה. ההלוואות הינן ללא הצמדה ונושאות ריבית בשיעורים הנקבעים על ידי החשב הכללי. בנוסף, יעביר הבנק מענקים מותנים לסטודנטים להוראה מחשבון מיוחד של החשב הכללי בגבולות הקצאה מתקציב המדינה (לא מכספי הפקדון). המענק המותנה יהפוך למענק מלא רק בהתקיים קריטריונים שנקבעו על ידי משרד החינוך. במקרה של אי מימוש תנאי המענק, יהפוך המענק המותנה להלוואה לסטודנט, בתנאים שנקבעו על ידי החשב הכללי.

2. שירותי תפעול

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2022, עודכן נספח התמורה להסכם שירותי מחשוב מיום 29 בדצמבר 2016 עם חברת מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן – "מתף"), חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. נספח התמורה המעודכן אושר בוועדת הביקורת של הבנק ביום 6 בנובמבר 2022 ובמליאת הדירקטוריון של הבנק ביום 10 בנובמבר 2022.

במסגרת העדכון נקבע מנגנון חיוב על בסיס מחיר לפעולה, אשר נקבע לפי פרמטרים שונים להערכת עלויות המחשוב המקובלות במערכת הבנקאית. יועץ חיצוני מטעם הבנק בחן את סבירות מנגנון החיוב. שירותי המחשב הבנקאיים על פי ההסכם האמור כוללים שירותי מחשוב, שיטות, תהליכים ותפעול (לרבות תוכנה, חומרה, עדכוני גרסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה, תחזוקה וחיידוש ציוד באתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרויקטים עתידיים). הבנק בעצמו לא משקיע בחומרה ובפיתוח. השירותים הינם בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. לפרטים נוספים ראה באור 22 לדוחות הכספיים.

דירוג הבנק

בוצע על ידי חברת מידרוג בע"מ במהלך חודש ינואר 2023. דירוג הבנק נותר Aa3 והערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק נותרה על כנה. דירוג הפקדונות לזמן ארוך נותר Aa1 ואופק הדירוג נותר יציב. דרוג הפקדונות לזמן קצר נותר P-1.

חקיקה ויוזמות רגולטוריות

להלן, בתמצית, פירוט של הוראות דין ויוזמות רגולטוריות אשר פורסמו ו/או נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח, אשר משפיעות או עשויות להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק. הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של ההוראות והיוזמות האמורות על הכנסות הבנק והוצאותיו כמו גם את המשמעויות העסקיות והתפעוליות ארוכות הטווח.

לחלק מהיוזמות יכולה להיות השפעה לרעה על הכנסות הבנק ו/או הוצאותיו. השפעה זו אינה ניתנת לכימות בשלב זה, הואיל והיא תלויה בגורמים שונים, לרבות התנהגות הלקוחות, פעילות המתחרים ושינויים רגולטוריים נוספים. ביחס להוראות המצויות בשלבים לא סופיים, לא ניתן להעריך גם האם תפורסמנה ומה תהייה ההוראות הסופיות שיקבעו.

אין באמור בפרק זה כדי לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת להוראות הדין והיוזמות הרגולטוריות המפורטות להלן או לאחרות.

שעת חירום - משבר הקורונה

על רקע התפרצות נגיף הקורונה, החל מחודש מרס 2020, פורסמו על ידי בנק ישראל ועל ידי רגולטורים נוספים הקלות והסדרים מיוחדים, במטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים את הגמישות העסקית הנדרשת ולסייע למשקי הבית ולעסקים, בנסיבות החריגות שנוצרו. תוקפן של מרבית ההקלות וההסדרים האמורים פקע, מקצתן אושרו לצמיתות, ומקצתן עומדות עדיין בתוקפן, בעיקר במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), אשר פקעה ביום 31 בדצמבר 2021 (להלן - "הוראת השעה"), למעט, כאמור, הקלות מסויימות אשר תוקפן הוארך. להלן העיקריות שבהן שעשויות עדיין להיות רלבנטיות לבנק:

- הפחתת יחס המינוף הרגולטורי החל על התאגידים הבנקאיים בחצי נקודת האחוז. בהתאם לעדכון מיום 15 במאי 2022 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250, תוקף ההקלה האמורה ביחס המינוף הוארך עד ליום 30 ביוני 2024, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מהשיעור ביום 31 בדצמבר 2023, או מיחס המינוף הנדרש מהתאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.
- הגדלת מגבלת האשראי לענף הבינוי והנדל"ן (כולל חבויות לתשתיות לאומיות) משיעור של 24% לשיעור של 26% מסך כל חבויות הציבור, והמגבלה כאמור, בניכוי החבויות לתשתיות לאומיות, הוגדלה משיעור של 20% לשיעור של 22% מסך כל חבויות הציבור. ההקלה בתוקף עד לתום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2025, ובלבד שבמהלך אותם 24 חודשים שיעור החבות לא יעלה על הגבוה מבין שיעורה ביום 31 בדצמבר 2025 ושיעור המגבלה הענפית קודם להקלה.

בנקאות

טיוטת צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירותי מסלול בסיסי, מסלול מורחב, מסלול מורחב פלוס, פעולה בערוץ ישיר ופעולה על ידי פקיד), התשפ"ב-2022 וטיוטה לעדכון כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008

בהתאם לטיוטות, אשר פורסמו ביום 5 בדצמבר 2022, עיקרי השינויים המוצעים הם כדלקמן -
-עדכון שיטת החיוב בעמלות עו"ש וחיובו של הבנק לחשב עבור לקוחות יחידים ועסקים קטנים מהי שיטת התשלום הזולה ביותר עבורם מידי חודש, בהתאם לפעולות העו"ש (פעולה על ידי פקיד ופעולה בערוץ ישיר) שבוצעו על ידם בפועל באותו חודש, והתשלום מהם יהיה בהתאם.
-הרחבת קבוצת העסקים הקטנים שהתעריפון המוזל יחול עליהם, מתאגיד שמחזור העסקים שלו הוא עד 5 מ"ח לתאגיד שמחזור העסקים שלו הוא עד 10 מ"ח, ושינוי ברירת המחדל בצירוף עסק קטן לתעריפון המוזל, כך שכל התאגידים יוגדרו כעסק קטן והתאגיד הבנקאי יהיה רשאי לבקש דוח שנתי במקרים בהם יש לו יסוד סביר להניח כי מחזור העסקים של התאגיד עולה על 10 מ"ח.

-עדכון מסלול מורחב פלוס, שמיועד ללקוחות המנהלים פעילות בנקאית ענפה, והמעוניינים במסלול אשר נותן להם ערך נוסף, מעבר לשירותים הבסיסיים של פעולה בערוץ ישיר ופעולה מול פקיד. מסלול זה יורחב כך שכמות פעולות הפקיד והישיר הנכללות בו יהיו ללא הגבלה (כיום מסלול זה אינו מוצע בבנק). תחילתו המוצעת של הצו היא 6 חודשים מיום פרסומו.

צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירותי פעולה ע"י פקיד, פעולה בערוץ ישיר, מסלול מורחב ומסלול מורחב פלוס), התשפ"ב-2022

במסגרת הצו, אשר פורסם ביום 1 בספטמבר 2022, הכריז בנק ישראל על שירותי פעולה ע"י פקיד ופעולה בערוץ ישיר, וכן על מסלול עמלות מורחב ומסלול עמלות מורחב פלוס כשירותים בני פיקוח, ולפיכך העלאת תעריפי העמלות הנגבות בגינם טעונה הגשת בקשה מנומקת ואישור בנק ישראל.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 420 - משלוח הודעות בתקשורת

בהתאם לעדכון להוראה, שפורסם ביום 6 ביוני 2021, במטרה לשפר את השירות ללקוחות ולהודיל עלויות נקבע, בין היתר, כי על תאגיד בנקאי לבחור את ערוץ התקשורת המתאים למשלוח הודעה מסוימת ללקוח שהצטרף לשירות משלוח הודעות בערוצי תקשורת, בהתאם לרמת מהותיות המידע והמהירות הנדרשת למסירתו. לצורך כך, על התאגיד הבנקאי לבחון את צרכי הלקוחות בהתאם לנסיבות ובהתחשב בהיבטי הגנת הפרטיות, ובין היתר לבחון האם קיים צורך לאפשר ללקוח לקבל את המידע באופן מידי וגיש והאם קיים ללקוח צורך במעקב, שמירה והדפסה של ההודעה. כמו כן, נקבעה רשימה סגורה של הודעות אותן הבנק נדרש לשלוח ללקוח הן בערוץ תקשורת המאפשר ללקוח מעקב, שמירה והדפסה של ההודעה והן בערוץ תקשורת המאפשר מסירת הודעות באופן מידי וגיש, כדוגמת מסרונים. בעקבות תיקון, מיום 13 ביוני 2022, יכנס העדכון לתוקפו ביום 1 בינואר 2023.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314A - ניהול הסדרי חוב ותהליכי גבייה של חובות מהותיים בקשיים

ההוראה פורסמה ביום 30 בספטמבר 2021, במטרה להסדיר את אופן הטיפול, הדיווח והסמכויות ביחס לחובות בקשיים העולים על 50 מיליון ש"ח, או בסכום נמוך יותר, העומד בפרמטרים כמותיים או איכותיים שהתאגיד הבנקאי הגדיר לעניין זה. ההוראה כוללת הוראות ממשל תאגידי בנושא, לרבות חובה להגדיר מדיניות, יעדים ומבנה ארגוני שיכלול "פונקציה ייעודית" וכן מפרטת את הצעדים שיש לנקוט לפני שחוב הופך לבעייתי, החל משלב החיתום ודרך תהליכי זיהוי מוקדם וצעדים מפחיתי סיכון, טרם העברת החוב לטיפול הפונקציה הייעודית. ההוראה נכנסה לתוקפה ביום 1 באפריל 2022.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250A - מעבר מריבית ליבור

ההוראה פורסמה ביום 30 בספטמבר 2021, ומפרטת עקרונות ליישום המעבר לריביות בסיס אלטרנטיביות לריביות הליבור, אשר הפסיקו להתפרסם בתחילת שנת 2022 עבור מרבית המטבעות (ריבית הליבור למטבע הדולר תוסיף להתפרסם, עבור תקופות מסוימות, עד חודש יוני 2023). במסגרת ההוראה נדרש הבנק, בין היתר, להפסיק להתקשר בחוזים חדשים מבוססי ליבור בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2021, לבחור רביות בסיס אלטרנטיביות, בהתחשב בהמלצות הגופים הבינלאומיים הרלוונטיים ולתעד את שיקוליו לבחירה וכן לעדכן את לקוחותיו בדבר הפסקת פרסום הריבית ומשמעויותיה. הבנק השלים את המעבר לריביות הבסיס האלטרנטיביות ביום 1 בינואר 2022.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 362 - מחשוב ענן

על רקע התפתחות ושדרוג טכנולוגיית מחשוב הענן, פורסם ביום 13 ביוני 2022 עדכון להוראה. במסגרת העדכון, בין היתר, הוגדרו "מחשוב ענן" ו"מחשוב ענן מהותי", בוטל האיסור לשימוש בשירותי מחשוב ענן עבור פעילויות ליבה ו/או מערכות ליבה, נקבע כי מחשוב ענן הוא מקרה פרטי של מיקור חוץ ולפיכך נוספו חובות ייחודיות לדירקטוריון ולהנהלה הבכירה בהקשר של שימוש בשירותי מחשוב ענן, אשר אינן מופיעות בהוראת ניהול בנקאי תקין 359A, לרבות חובת הדירקטוריון לאשר מדיניות ותכנית עבודה רב שנתית לשימוש בשירותי מחשוב ענן, וחובה להגדיר גורם הכפוף למנהל חטיבת טכנולוגיית המידע, אשר יכיר באופן מעמיק את הסיכונים הכרוכים בשימוש בשירותי מחשוב ענן ואת השירותים הטכנולוגיים הניתנים על ידי כל נותני שירותי מחשוב הענן עמם התקשר התאגיד הבנקאי. עוד נוספו דרישות חדשות במסגרת הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי, כגון חובת ביצוע סקר סיכונים למחשוב ענן מהותי, נוספו דרישות והוראות ביחס להתקשרות עם נותני שירותי מחשוב ענן מהותי, ביחס להתמודדות עם אירועי סייבר בשירותי מחשוב ענן, לרבות קיום תרגילי סייבר, וביחס לניהול המשכיות עסקית. ההוראה נכנסה לתוקפה ביום 1 בינואר 2023, אולם תאגיד בנקאי היה רשאי ליישם את ההוראה בכללותה לפני מועד התחילה, וכן נקבעו הוראות מעבר לעניין חוזים עם נותני שירותי מחשוב ענן שנכרתו לפני מועד פרסום ההוראה ולעניין חוזים כאמור שנכרתו לאחר מועד פרסום ההוראה ועד למועד התחילה הנ"ל.

שוק הון

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 460 - הצגת נתוני פעילות בפקדון ניירות ערך ההוראה, אשר פורסמה ביום 23 בדצמבר 2021, ועודכנה ביום 13 ביוני 2022, קובעת פורמט אחיד להצגת מידע ונתונים ללקוח אודות פקדון ניירות הערך שלו בתאגיד הבנקאי, במטרה לשפר את יכולתו של הלקוח לקבל החלטה מושכלת באשר לאפיק ההשקעה המיטבי עבורו ביחס לחלופות השקעה אחרות. ההוראה כוללת, בין היתר, פירוט של סוגי המידע והנתונים שעל התאגיד הבנקאי להציג ללקוח, לרבות שיעור התשואה, וככל שמדובר בלקוח המקבל שירותי ייעוץ השקעות, נדרש להציג, בין היתר, גם את מידת החשיפה של פקדון ניירות הערך שלו, וכן קובעת ההוראה את המועדים והפורמט בהם יוצג המידע. ההוראה תכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2023.

בנקאות פתוחה

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 368 - יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ההוראה פורסמה ביום 24 בפברואר 2020, בהמשך להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, ובמטרה לקדם את רפורמת הבנקאות הפתוחה, המאפשרת ללקוחות לתת לצדדים שלישיים גישה למידע הפיננסי שלהם, באופן דיגיטלי ומאובטח. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 18 באפריל 2021, לעניין מידע אודות חשבון העו"ש. מועדי תחילה מדורגים ומאוחרים יותר נקבעו לעניין מידע אודות כרטיסי חיוב ומתן הוראת תשלום חד פעמי בשקלים; מידע אודות חסכונות, פקדונות ואשראי. לגבי מידע אודות ניירות ערך לא הוגדר מועד. ההוראה חלה על בנקים וחברות כרטיסי אשראי, וכוללת הוראות לגבי יישום בנקאות פתוחה (הן לגבי העברת מידע והן לגבי הוראות תשלום), בעניין: ממשל תאגיד, אופן קבלת הסכמת הלקוח להעברת מידע או למתן הוראת תשלום, כללים לרמת שירות, עקרונות לניהול סיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר, החובות החלות על בנקים וחברות כרטיסי אשראי שיבחרו לפעול גם כצרכן מידע או כיוזם תשלומים, אופן הטיפול בפניות לקוחות והדיווחים הנדרשים לפיקוח. בעקבות חקיקת חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 ("החוק"), פרסם בנק ישראל, ביום 23 בפברואר 2022, תיקון להוראה, במטרה להתאימה להוראות החוק, לרבות הרחבת סוגי נותני שירות מידע פיננסי אשר יוכלו לקבל גישה למידע פיננסי של לקוח, בהסכמתו. כמו כן, ביום 17 בינואר 2022, פרסם בנק ישראל חוזר המעדכן חלק

ממועדי התחילה שנקבעו בהוראה, במטרה להתאימם להוראות החוק. ביום 15 במאי 2022, פרסם בנק ישראל תיקון נוסף להוראה, הכולל הוראות לעניין תמורה המתקבלת מאחר, בקשר עם מתן שירות מידע פיננסי ללקוח. ההוראות נועדו למנוע חשש לניגוד עניינים, ומחייבות, בין היתר, קביעת נהלים שיבטיחו, כי הסדר התמורה עם הגורם האחר לא ישפיע על טיב השירות הניתן ללקוח.

ביום 23 בינואר 2023, פרסם בנק ישראל עדכון להוראה הכולל, בין היתר, תיקונים המאפשרים העברת מידע אודות ניירות ערך בחשבון הלקוח, כחלק מיישום השלב הבא בבנקאות הפתוחה.

חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"א-2021

החוק, אשר פורסם ביום 18 בנובמבר 2021, יוצר הסדרה מקיפה ואחידה של פעילות שירות מידע פיננסי. בהתאם לחוק, מתן השירות יהיה טעון רישיון או אישור מאת המאסדר הרלוונטי של נותן השירות (המפקח על הבנקים, לעניין בנק, סולק ותאגיד עזר). עוד נקבע, כי לא יתאפשר לנותן שירות לעסוק בשירותי השוואת עלויות או תיווך, כהגדרתם בחוק, ביחס למוצרים ושירותים פיננסיים אותם הוא (או צדדים קשורים אליו) מספק ללקוחותיו. החוק כולל הוראות ביחס לפעילותם וחובותיהם של הגופים נותני שירותי המידע הפיננסי ושל "מקורות המידע" (הכוללים, בהתאם לחוק, בנקים, סולקים, תאגידי עזר, גוף מוסדי (קופות גמל וחברות ביטוח), בעל רישיון למתן שירותי פקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי), לרבות בעניין הגנת הפרטיות, השימוש במידע, אבטחתו וקבלת הסכמות לשימוש בו, גביית תמורה, מניעת ניגודי עניינים והוראות צרכניות. החוק קובע מועדי תחולה מדורגים למקורות מידע וסוגי מידע שונים, שהמוקדם בהם ביום 14 ביוני 2022, ביחס למידע אודות חשבונות תשלום וכרטיסי חיוב, שמקורו בבנק, תאגיד עזר או סולק.

ממשל תאגידי

הוראות נוהל בנקאי תקין מס' 301 - דירקטוריון

בהתאם לעדכון להוראה, שפורסם ביום 18 בינואר 2022, על דירקטוריון הבנק לקבוע, בתוך 6 חודשים ממועד פרסום העדכון, מדיניות בדבר שיעור הגיוון המגדרי בו לשם מתן ייצוג מגדרי הולם בדירקטוריון, לרבות טווח הזמן ואבני הדרך להשגת היעד. השגת היעד שנקבע תבוצע בתוך שלוש שנים ממועד אישור המדיניות. דירקטוריון הבנק אישר מדיניות כנדרש.

הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 301 - דירקטוריון ומס' A301- מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

במסגרת עדכון להוראות האמורות, שפורסם ביום 10 באפריל 2022, נקבע, בין היתר, כי על הדירקטוריון להגדיר את תפקידיו וסמכויותיו של יו"ר דירקטוריון בהתאם לאלה המוקנים לו בחוק ובאופן שלא יגרע או יחליף את תפקידי הדירקטוריון ולא יפחית מהחובות והאחריות של יתר הדירקטורים; הובהר והודגש הבידול הנדרש בין הדירקטוריון ויו"ר הדירקטוריון לבין הנהלת הבנק; וכן נקבע, כי על הדירקטוריון להגדיר את היקף הזמן שעל היו"ר להקדיש לשם ביצוע תפקידיו. התיקון גם מחדד את העיקרון הקיים לפיו התגמול ליו"ר הדירקטוריון יקבע ביחס לאופן התגמול של יתר חברי הדירקטוריון. יצוין כי לגבי תאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה נקבעו כללים נוספים בעניין תגמול היו"ר. תחילת התיקונים הוא ביום פרסומם. יובהר, כי כבנק עם גרעין שליטה אין בתיקון כדי להשפיע על תנאי ההעסקה של יו"ר דירקטוריון הבנק.

איסור הלבנת הון

מכתב בנק ישראל בעניין סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות סנקציות בין-לאומיות וברשימות סנקציות לאומיות של מדינות זרות

בהתאם למכתב מיום 8 ביוני 2022, ניצולה של המערכת הבנקאית לצורך עקיפה של משטרי סנקציות שהוטלו על ידי מדינות זרות וארגונים בינלאומיים חושף את התאגידים הבנקאיים לסיכונים משמעותיים ובכללם סיכוני ציות,

סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, ועוד. לפיכך, התאגידים הבנקאיים נדרשים לקבוע מדיניות ונהלים ביחס לאופן שבו יעשה שימוש ברשימות סנקציות בין-לאומיות וברשימות סנקציות לאומיות של מדינות זרות, ולהתקשרות או ביצוע פעולות עם גורמים מוכרזים ברשימות כאמור. עוד נקבע בכתב, כי סירוב לאשר עסקה או להתקשר בהסכם, או הפסקת התקשרות בשל יישום המדיניות האמורה, יחשבו סירוב סביר למתן שירות לעניין חוק הבנקאות(שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

נושאים שונים

הגנת הפרטיות

בינואר 2022, פרסמה

רשות הגנת הפרטיות מסמך המכיל המלצות בנוגע למינוי ממונה הגנה על הפרטיות הרלוונטי לארגונים האוספים ומעבדים מידע אישי. המסמך מספק סט כלים וקווים מנחים בכל הנוגע לתחומי האחריות של ממונה על הגנת הפרטיות בארגון, תחומי הידע וההכשרה הנדרשים ממי שמכהן בתפקיד זה וכן מתייחס למעמדו בארגון. הבנק מינה ממונה הגנה על הפרטיות. לפרטים נוספים ראה פרק סקירת הסיכונים.

בינואר 2022, פורסמה הצעת חוק ממשלתית לתיקון חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 14), התשפ"ב-2022. ההצעה כוללת, בין היתר, צמצום משמעותי של חובת הרישום של מאגרי מידע, התאמה של הגדרות בחוק להתפתחויות הטכנולוגיות והחברתיות, והרחבת סמכויות הפיקוח והאכיפה של הרשות להגנת הפרטיות, והסמכתה להטיל עיצומים כספיים, בסכומים שבין 1,000 ש"ח ועד ל-3.2 מיליון ש"ח (כתלות בנסיבות עיבוד המידע ובחומרת ההפרה). ביולי 2022, פרסמה רשות הגנת הפרטיות נייר עמדה בנושא חובת יידוע במסגרת איסוף ושימוש במידע אישי. המסמך מציג את פרשנות הרשות לסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות, תוך התמקדות בחובת יידוע במסגרת הליך קבלת הסכמה ובמסגרת שימוש במערכות לקבלת החלטות מבוססות אלגוריתם או בינה מלאכותית. כמו כן, המסמך מבהיר, כי חובת היידוע, הקבועה בסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות, חלה בכל מקום בו איסוף מידע אישי אודות אדם נעשה על יסוד פנייה אליו, וזאת בין אם המידע נאסף מכוח הסכמת נושא המידע, ובין אם איסוף המידע נעשה מכוח הסמכה שבדין.

בדצמבר 2022, פרסמה רשות הגנת הפרטיות גילוי דעת בנוגע למונחים "מידע" ו-"ידיעה על ענייני הפרטיים של אדם" בחוק הגנת הפרטיות, לרבות דוגמאות לאלמנטים ונתונים הנחשבים מידע אישי המוגן על פי חוק הגנת הפרטיות בעידן הדיגיטלי.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים - פרטים נוספים

לתיאור של מגזרי הפעילות ראה באור 24 לדוחות הכספיים ופרק מגזרי פעילות בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מבנה התחרות במגזרי הפעילות ושינויים החלים בהם

מגזר משקי הבית

רמת התחרות על מגזר משקי הבית, נמצאת במגמת עלייה מתמדת בשנים האחרונות - הן במערכת הבנקאית והן מול גופים חוץ בנקאיים. כחלק מההתמודדות על נתח השוק, מתבצעים בקבוצה שינויים נדרשים, לרבות התאמת ההיערכות בתחומים הבאים:

- שימת דגש על פיתוח השירותים הישירים של הבנק; מסד און ליין, אפליקציה מתקדמת, מכשירים לשירות עצמי לרבות האפשרות לפתיחת באופן מקוון.
- פעילות שיווקית ממוקדת בקהל היעד, המושתתת על מערכות מיכוניות תומכות.
- התאמות במערך הסינוף בהתאם להתפתחויות באוכלוסיות היעד של הקבוצה ועל פי אזורי פוטנציאל.

- חיזוק הקשר האישי ומערכת היחסים עם הלקוח במקביל לעידוד השימוש בערוצים הדיגיטליים מביצוע פעולות פשוטות ועד לפתיחת חשבון מקוון .
- במקביל, ממשיך הבנק להתמקד באוכלוסיות מטרה ספציפיות בקרב מגזר משקי הבית, בעיקר אוכלוסיית המורים ובני משפחותיהם בפיזור רחב.
- הבנק פועל לחיזוק מעמדו במגזר משקי הבית תוך התמחות באוכלוסיית המורים ובני משפחותיהם. המהווה נדבך מרכזי באסטרטגיה העסקית הרב שנתית של הבנק. הבנק שואף לשימור והגדלת הפעילות בקרב לקוחות קיימים, לרבות לקוחות דואליים, שחלק מפעילותם הפיננסית מתנהלת בבנקים אחרים. כמו כן, ממשיך הבנק בגיוס של לקוחות חדשים מקרב אוכלוסיות המטרה של הבנק, ובצעדים לייעול ושיפור התשתיות הקמעונאיות. התהליכים הבאים מתבצעים ו/או מתוכננים להתבצע במהלך העסקים לשם מימוש אסטרטגיה זו:
- חיזוק התפיסה ממוקדת הלקוח, תוך התאמת הצעות הערך, המוצרים, רמת השירות וערוצי ההפצה להעדפות ולצרכים הפיננסיים של כל לקוח.
- ניהול מושכל של הרשת הקמעונאית בתפיסה רב-ערוצית, המתבססת הן על מערך סניפי בפריסה הולמת, והן על הרחבה מתמדת של שירותי הבנקאות הישירה, לרבות מכשירים אוטומטיים מתקדמים, אתר האינטרנט והאפליקציות הסלולריות שנמצאות בתהליך מתמיד של הרחבת השירותים הבנקאיים הכלולים בהן בין היתר: שירות התכתבות עם בנקאי לכלל לקוחות הבנק הרחבת האפשרות לקבלת והגשת בקשה להלוואה באפליקציה ובאתר . ועוד.
- ייזום שיטתי מבוסס מאגרי נתונים כלפי לקוחות בכל תחומי הפעילות, לרבות שירותי ניהול חשבון, פעילות השקעות וייעוץ, אשראי צרכני ומשכנתאות.
- פעילות המשכנתאות של לקוחות הבנק מתבצעת באמצעות חברת האם והשירות ניתן על ידי דלפקי משכנתאות המוצבים בחלק מסניפי הבנק.

מגזר הבנקאות הפרטית

- הפעילות במגזר הבנקאות הפרטית המתאפיין ברמת תחרות גבוהה.
- על רקע זה, ולנוכח רמת סיכון האשראי הנמוכה יחסית בגלומה בפעילות במגזר הבנקאות הפרטית, התחרות על לקוחות אלו חריפה ודינאמית מאוד. העלייה החדה בריבית החריפה את התחרות על לקוחות המגזר, וכמענה לתחרות פעל הבנק לשיפור במהירות התגובה העמקת הידע בקרב העובדים והמנהלים ודיוק והתאמת מוצרי ההשקעה לתקופה. תחרות זו באה לידי ביטוי בהקצאת משאבים ניכרת להעלאת רמת השירות והייעוץ ללקוחות הבנקאות הפרטית, בהכשרה מקצועית לעובדים, בהרחבה מתמדת של סל המוצרים, בשדרוג של המערכות הטכנולוגיות תומכות ההחלטה, בהטבות בתנאי ניהול חשבון, בשחיקה ברמות המחירים והעמלות, ושימת דגש על שירות אישי ויצירת מעטפת שירות מותאמת ללקוח
- על מנת לשפר את היערכות ההבנק בטיפול בפלח העליון של הבנקאות הפרטית, הקים הבנק מרכזי ייעוץ איזוריים המעניקים שירותי ייעוץ ללקוחות הפרימיום ב הבנק מרכזי הייעוץ מאפשרים לבנק לתת שירותי ייעוץ מתקדמים ואיכותיים תוך כדי ניצול הייתרון המיקצועי של יועצי ההשקעות במרכזי הייעוץ.
- המגזר פועל באמצעות מערך הסינוף של הבנק. לקוחות הבנקאות הפרטית מקבלים שירות ביחידות מובדלות בסניפי הבנק, אשר מספקות את מכלול השירותים הבנקאיים במודל שירות אשר מותאם באופן ייחודי לאופי פעילותם של הלקוחות ולצרכיהם. השירותים ניתנים על ידי בנקאים אשר הוכשרו להעניק את השירות לפלח זה.
- הבנק פועל תדיר לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים במטרה לשפר את רמת השירות ולהרחיב את סל המוצרים, כולל שידרוג ופיתוח השירותים הניתנים באינטרנט ובסלולר, כגון, שדרוג זירת שוק ההון באפליקציה הסלולרית, מתן האפשרות להצטרפות ליעוץ השקעות דרך אתר האינטרנט שירות ADVISE ME. המאפשר ליעוץ ההשקעות לשלוח הצעות לפעולות ישירות ללקוח באמצעות האפליקציה הסלולרית.

מגזר העסקים הקטנים והזעירים

התחרות על מגזר העסקים הקטנים והזעירים נמצאת במגמת התחזקות בשנים האחרונות. הבנק מתחרה במגזר העסקים הקטנים והזעירים מול כלל הבנקים אך עם זאת מרחיב את פעילותו מול המגזר. כמו כן, קיימת תחרות מצד גופים פיננסיים שונים, ובהם חברות כרטיסי האשראי, חברות לסינג וחברות ביטוח. הבנק ממקד את הפעילות במגזר העסקים הקטנים תוך ניצול היתרון במקצועיות, זמינות ומהירות תגובה. לקוחות הבנק במגזר העסקים הקטנים הינו ממגוון רחב של ענפי משק בעלי נפח פעילות עסקי נמוך.

מגזר העסקים הבינוניים

- התחרות על לקוחות מגזר העסקים הבינוניים במערכת הבנקאית הולכת וגוברת. התחרות מתבטאת ברמת השירות ובמהירות התגובה, ברמת המחירים והעמלות ובתנאים להעמדת מימון. הבנקים מתחרים ביניהם ביכולת להגיב במהירות וביעילות לצרכים המשתנים של כל לקוח, באיכות השירותים וכח האדם המקצועי ובפיתוח מוצרים בנקאיים מתוחכמים וחדשניים. בנוסף לכך, קיימת תחרות מצד גופים חוץ בנקאיים, כגון חברות הביטוח, חברות למימון והאפשרות לגיוסי ההון בשווקים בארץ ובח"ל.
- מרבית הלקוחות במגזר העסקים הבינוניים בישראל מנהלים חשבונות במספר בנקים, מה שמגביר את התחרותיות על לקוחות אלה. גם דרישות הון רגולטוריות, המגבילות את הבנקים בפעילותם מול לקוחות עסקיים גדולים והחמרתן בשנים האחרונות, מובילות את המערכת הבנקאית להתמקד בלקוחות אלו, בעיקר בתחום ה-Middle Market.
- כחלק מהמיקוד העסקי, הבנק מנצל יתרון תחרותי לגודל. הפעילות מול העסקים הבינוניים מרוכזת בשלושה מרכזים עסקיים במטרה לתת מענה מקצועי, זמין ומהיר לצרכים העסקיים.
- גם בפעילות הפאסיבה קיימת תחרות על לקוחות מגזר ה-Middle Market, הן מול בנקים והן מול גופים חוץ-בנקאיים המתמחים בשוקי ההון והכספים (לרבות חברות הביטוח, בתי ההשקעות וכיו"ב).
- לקוחות הבנק במגזר העסקים הקטנים והבינוניים הינו ממגוון רחב של ענפי משק. היקף האשראי ברמת לקוח הינו 50 מ' ש"ח.

שיפורים טכנולוגיים וחדשנות

מערך טכנולוגיות המידע של קבוצת הבנק הבינלאומי מתפעל ומתחזק את התוכנה והחומרה של מערכות הליבה והדיגיטל של השרתים המרכזיים והמבוזרים ושל תחנות הקצה, את רשת התקשורת והטלפוניה וכן את כל הציוד הייעודי והנלווה הקשור לטכנולוגיית המידע בסניפים וביחידות המטה של חברות הקבוצה. במסגרת אסטרטגיית המחשוב של קבוצת הבנק הבינלאומי ובמטרה לתת מענה טכנולוגי למגמות המתפתחות בעולם הבנקאות המודרני, ננקטו בשנת 2022 מספר מהלכים, ביניהם הטמעת טכנולוגיות מתקדמות ומהלכים חדשניים וזאת על מנת להעצים את חוויית הלקוח, תוך חתירה למצוינות תפעולית, שמירה על עדכניות טכנולוגית ושיפור מתמיד באבטחת מידע וסייבר.

הנושאים העיקריים בתחום התשתית הטכנולוגית בשנת 2022

הנושאים העיקריים בתחום התשתית הטכנולוגית שפותחו בשנת 2022

ארכיטקטורה

- הבנק גיבש ארכיטקטורה עדכנית מודרנית, רב שכבתית, אשר תהווה תשתית מתקדמת וגמישה והמאפשרת פיתוח יישומים מהיר, איכותי ויציב, תוך שימת דגש על הנושאים הבאים:
- גיבוש תהליכי Design Authority לקביעת סטנדרטים לפיתוח ולבחינת ארכיטקטורה ליישומים.
 - נבחרה פלטפורמה לפיתוח יישומים מהיר הדורשת מינימום מעורבות של אנשי פיתוח.
 - גיבוש אסטרטגיה ארגונית לפיתוח ומעבר יישומים לענן.

דאטה

- קבוצת הבנק הבינלאומי מובילה שימוש מתקדם בדאטה לטובת פרסונליזציה מול הלקוח ושיפור חווית לקוח.
- במסגרת כך, הבנק הקים מערך דאטה ומוביל יישומי דאטה מתקדמים של למידת מכונה (Machine Learning) ומודולים לניתוח שפה (NLP). המערך עוסק בפיתוח והובלה של מודלים מתקדמים, מתוך הבנה אסטרטגית כי שימוש מתקדם בדאטה יביא ערך גבוה ללקוחות. כחלק מכך:
- הוטמעה פלטפורמה לניהול תהליכי פיתוח מודלים מתקדמים של למידת מכונה וכן פלטפורמה ייעודית לפיתוח מודלי ניתוח בשפה העברית.
- גובשה מתודולוגית עבודה לתהליכי פיתוח אפקטיביים ובעלי ערך.
- במקביל לכך, הבנק ממשיך בישום מהלכים להנגשת דאטה באופן רחבי בארגון ולשימוש בכלים מתקדמים בשימוש עצמי, לטובת חיזוק הארגון כארגון מונחה נתונים.

דיגיטל וחדשנות

- אשראי בדיגיטל לפרטיים - הקמת הלוואה ללקוח הכוללת פניה ללשכת אשראי.
- מתן/עדכון המלצה באון ליין להלוואות בדיגיטל ללקוחות חדשים וקיימים.
- הרחבת כלי מסחר בשוק ההון - הזמנה דיגיטלית בהנפקות.
- הרחבת סוגי החשבונות המקוונים בדיגיטל - השקת חשבון נוער מקוון.
- LIFE PLAN - פיתוח מערכת המאפשרת ללקוח לבצע תכנון פיננסי להשגת מטרות ויעדי חיים שהציב לעצמו.

שיפור השירות וחווית לקוח

- פיתוח מסע לקוח לשיפור חווית פתיחת החשבון .
- פותחו כלים אוטומטיים לחיזוק הקשר עם הלקוחות במיוחד בשנה הראשונה לפתיחת החשבון
- ייעול תהליך מכירת מוצרים נלווים במסגרת פתיחת חשבון.
- ערבויות דיגיטליות - שיפור וייעול הערבויות והשלמת ההסמכות למוטבי המדינה הנוספים.

בנקאות פתוחה

- שלב ב' בבנקאות פתוחה - נתוני כרטיסי חיוב וביצוע תשלום בודד, נתוני אשראי ופקדונות.
- שלב ג' בבנקאות פתוחה - מידע על האשראי, הפקדונות והחסכונות בחשבון לקוח.

אוטומציה

- שיפור השירות והתייעלות על ידי המשך יישום אוטומציית רובוטים (RPA) ושיפור תהליכים עסקיים ותפעוליים, כגון:
- ביצוע ביטול עיקול ושחרור כספי לקוחות.
- איחזור מסמכים לבקשת לקוחות.
- קיצור שחרור נכסים במשכנתאות שהסתיימו.
- קיצור דיווח מסמכי פתיחת חשבון.

אבטחת מידע

ארכיטקטורת סייבר

- מיגרציה לתצורת MFA חדשה המבוססת על זיהוי משתמש בכל כניסה למערכות המחשוב.
- הוספת מנגנוני אבטחת מידע בפיתוח קוד מאובטח על ידי התכניתנים.
- שדרוג כל מערכות האבטחה בשרתי AS400, המשך שדרוג מערכות ההפעלה, התחלת הטמעת מודול אבטחת בסיס נתונים.
- שיפור תהליכי גישה מרחוק לעובדים וספקים.
- שיפור בפריסת עדכוני אבטחת מידע בשרתים ותחנות ובתהליך טיפול בעדכוני אבטחה.

- מעבר למערכת חדשה לזיהוי אנומליות למשתמשים בענן (FALCON).
- אפיון וליווי תהליך הקמה של תשתיות נוספות הנדרשות עבור יציאה מאובטחת לשרותי ענן.
- חיבור שרותי ענן למערכות הניטור.
- שדרוג הגנה בפני הכנסת התקנים חיצוניים לרשת NAC .

שדרוג תשתיות

- הרחבת תשתיות מסחר -שלדג ודוכיפת: הרחבת התשתית לדיווח מסגרות עבור פעילות הלקוחות המשמעותיים
- ATM - המשך ריענון סניפומטים ועמדות לקוח על פי התוכנית הרב שנתית. החלפת ATM's ועמדות שירות שיוצאות משירות.
- הקמת תשתית טכנולוגית חדשה של וירטואליזציה בתחנות קצה (VDI), בטכנולוגייה חדישה.
- הקמת תשתית הזדהות רב שלבית (MFA) עבור משתמשים פריבילגיים.
- הקמת תשתית יציאה לענן.
- פיתוח תשתיות ניתוח מגמות וצווארי בקבוק בתחום השירות, על מנת לשפר את זמני המענה ללקוחות.
- שידרוג תשתיות מחסן הנתונים.

נספחים

223	נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית
227	נספח 2- דוח רווח והפסד מאוחד- מידע רב תקופתי
228	נספח 3- דוח רווח והפסד מאוחד- מידע רב רבעוני
229	נספח 4- מאזן מאוחד- מידע רב תקופתי
230	נספח 5- מאזן מאוחד- מידע רב רבעוני

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

2020			2021			2022			
שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)	
5.00	228.2	4,561.9	4.75	231.3	4,870.9	5.69	298.3	5,240.7	נכסים נושאי ריבית - בישראל
(0.60)	(3.7)	621.6	1.96	12.8	653.2	4.11	30.1	733.0	אשראי לציבור(2),(5)
0.68	14.5	2,142.2	0.79	19.7	2,495.3	1.50	37.4	2,497.3	אשראי לממשלה
0.14	1.2	850.2	0.10	0.8	796.9	1.22	11.2	915.2	פקדונות בבנקים
									פקדונות בבנקים מרכזיים
0.47	2.2	465.2	0.43	3.3	764.0	0.88	7.1	805.4	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה(3)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אג"ח למסחר(3)
-	-	-	-	-	20.6	-	-	-	נכסים אחרים
2.81	242.4	8,641.1	2.79	267.9	9,600.9	3.77	384.1	10,191.6	סך כל הנכסים נושאי ריבית
		367.2			433.4			448.0	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאי ריבית
		421.7			444.5			462.7	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית(4)
					10,478.				סך כל הנכסים
2.57	242.4	9,430.0	2.56	267.9	8	3.46	384.1	11,102.3	

הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

2020			2021			2022			
שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)	
0.11	3.1	2,710.6	0.62	17.9	2,900.7	1.90	58.8	3,099.4	התחייבויות נושאות ריבית - בישראל
(0.60)	(1.7)	281.5	1.76	5.5	312.3	4.05	18.1	447.0	פקדונות הציבור לזמן קצוב
-	-	4.6	-	-	2.0	-	-	16.3	פקדונות מבנקים
									התחייבויות אחרות
0.05	1.4	2,996.7	0.73	23.4	3,215.0	2.16	76.9	3,562.7	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
		350.4			253.4			288.1	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		5,205.4			6,034.1			6,226.8	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		117.3			125.2			94.6	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁶⁾
0.02	1.4	8,669.8	0.24	23.4	9,627.7	0.76	76.9	10,172.2	סך כל ההתחייבויות
		760.2			851.1			930.1	סך כל האמצעים ההוניים
		9,430.0			10,478.8			11,102.3	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
2.76			2.06			1.61			פער הריבית
2.79	241.0	8,641.1	2.55	244.5	9,600.9	3.01	307.2	10,191.6	תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁷⁾

הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

2020			2021			2022			
שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית ⁽⁵⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית ⁽⁵⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית ⁽⁵⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
3.31	240.4	7,261.2	2.98	239.2	8,035.5	3.79	318.5	8,414.3	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.17)	(3.6)	2,074.0	(0.15)	(3.4)	2,282.6	(1.10)	(27.3)	2,472.0	סך נכסים נושאי ריבית
3.14			2.83			2.69			סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית
									מטבע ישראלי צמוד למדד
									נושאים ריבית
(0.25)	(2.4)	971.2	2.42	26.1	1,079.1	4.69	58.7	1,251.4	סך נכסים נושאי ריבית
0.28	2.3	824.6	(0.39)	(20.0)	837.0	(4.93)	(49.0)	993.9	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.03			0.03			(0.24)			פער הריבית
									מטבע חוץ (לרבות מטבע
									ישראלי צמוד למטבע חוץ)
1.08	4.4	408.7	0.53	2.6	486.3	1.31	6.9	525.9	סך נכסים נושאי ריבית
(0.10)	(0.1)	98.1	-	-	95.4	(0.62)	(0.6)	96.8	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.98			0.53			0.69			פער הריבית
									סך פעילות בישראל
2.81	242.4	8,641.1	2.79	267.9	9,600.9	3.77	384.1	10,191.6	סך נכסים נושאי ריבית
(0.05)	(1.4)	2,996.7	(0.73)	(23.4)	3,215.0	(2.16)	(76.9)	3,562.7	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.76			2.06			1.61			פער הריבית

הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

שנת 2021 לעומת שנת 2020			שנת 2022 לעומת שנת 2021			
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי			
כמות	מחיר	שינוי נטו	כמות	מחיר	שינוי נטו	
14.7	(11.6)	3.1	21.0	46.0	67.0	נכסים נושאי ריבית בישראל
5.0	17.4	22.4	3.8	45.4	49.2	אשראי לציבור
19.7	5.8	25.5	24.8	91.4	116.2	נכסים נושאי ריבית אחרים
						סך הכל הכנסות הריבית
1.2	13.6	14.8	3.8	37.1	40.9	התחייבויות נושאות ריבית בישראל
0.5	6.7	7.2	5.8	6.8	12.6	פקדונות הציבור
1.7	20.3	22.0	9.6	43.9	53.5	התחייבויות נושאות ריבית אחרות ⁽⁶⁾
18.0	(14.5)	3.5	15.2	47.5	62.7	סך הכל הוצאות ריבית
						סך הכל הכנסות ריבית נטו

הערות:

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר ושל איגרות חוב זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשנה שהסתיימה ביום 31.12.22 בסך של 2.2 מיליוני ש"ח (לשנה שהסתיימה ביום 31.12.21 נוכתה יתרה בסך 2.5 מיליוני ש"ח ולשנה שהסתיימה ביום 31.12.20 נוכתה יתרה בסך של 0.3 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך 12.3, 12.7, 13.5 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בשנים שהסתיימו ב- 31.12.22, 31.12.21 ו- 31.12.20, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (8) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי מכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2018	2019	2020	2021	2022	
סכומים מדווחים					
239.0	257.0	242.4	267.9	384.1	הכנסות ריבית
16.9	11.2	1.4	23.4	76.9	הוצאות ריבית
222.1	245.8	241.0	244.5	307.2	הכנסות ריבית, נטו
7.0	10.7	21.8	(3.3)	5.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
215.1	235.1	219.2	247.8	302.1	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית					
0.1	3.0	0.2	2.2	2.0	הכנסות מימון שאינן מריבית
81.0	83.8	83.1	94.1	93.4	עמלות
0.4	0.4	0.4	5.0	0.1	הכנסות אחרות
81.5	87.2	83.7	101.3	95.5	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות					
96.5	102.0	90.8	98.6	102.2	משכורות והוצאות נלוות
26.7	27.5	27.6	27.1	25.8	אחזקה ופחת בניינים וציוד
63.8	70.7	63.6	66.4	82.8	הוצאות אחרות
187.0	200.2	182.0	192.1	210.8	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
109.6	122.1	120.9	157.0	186.8	רווח לפני מיסים
40.7	44.4	43.9	55.3	66.0	הפרשה למיסים על הרווח
68.9	77.7	77.0	101.7	120.8	רווח נקי
רווח למניה רגילה (בש"ח)					
0.46	0.52	0.51	0.68	0.81	רווח בסיסי ומדולל

נספח 3 - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון - מידע רב רבעוני

תמצית דוח רווח והפסד לפי רבעונים בשנים 2021 ו-2022

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2021				2022				שנה
1	2	3	4	1	2	3	4	רבעון
61.5	74.3	69.3	62.8	74.4	91.4	99.8	118.5	הכנסות ריבית
1.9	10.9	8.3	2.3	11.5	21.0	19.6	24.8	הוצאות ריבית
59.6	63.4	61.0	60.5	62.9	70.4	80.2	93.7	הכנסות ריבית, נטו
(2.4)	(3.0)	2.1	-	1.0	(2.9)	1.0	6.0	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
62.0	66.4	58.9	60.5	61.9	73.3	79.2	87.7	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
								הכנסות שאינן מריבית
0.8	0.1	0.8	0.5	1.5	0.3	0.2	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
22.6	23.3	23.2	25.0	24.2	23.4	23.2	22.6	עמלות
-	-	5.0	-	-	-	0.1	-	הכנסות אחרות
23.4	23.4	29.0	25.5	25.7	23.7	23.5	22.6	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
								הוצאות תפעוליות ואחרות
24.6	23.5	23.5	27.0	25.6	24.7	26.0	25.9	משכורות והוצאות נלוות
7.6	6.5	6.5	6.5	6.5	6.7	6.7	5.9	אחזקה ופחת בניינים וציוד
15.5	16.2	16.4	18.3	16.8	22.7	20.7	22.6	הוצאות אחרות
47.7	46.2	46.4	51.8	48.9	54.1	53.4	54.4	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
37.7	43.6	41.5	34.2	38.7	42.9	49.3	55.9	רווח לפני מיסים
13.4	15.5	14.1	12.3	13.8	14.6	17.7	19.9	הפרשה למיסים על הרווח
24.3	28.1	27.4	21.9	24.9	28.3	31.6	36.0	רווח נקי
								רווח למניה רגילה (בש"ח)
0.16	0.19	0.18	0.15	0.17	0.19	0.21	0.24	רווח בסיסי ומדולל

נספח 4 - מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2018	2019	2020	2021	2022	
סכומים מדווחים					
נכסים					
2,272.8	2,675.7	3,815.8	3,634.2	3,576.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
641.6	258.8	625.3	742.7	795.0	ניירות ערך
4,642.0	5,056.4	5,165.2	5,575.0	6,056.5	אשראי לציבור, נטו
622.4	624.3	620.6	763.3	707.3	אשראי לממשלה
35.9	32.6	25.4	24.1	22.5	בניינים וציוד
0.8	0.5	0.4	1.0	11.8	נכסים בגין מכשירים נגזרים
40.0	45.6	92.3	94.7	98.9	נכסים אחרים
-	-	3.8	-	-	נכסים המוחזקים למכירה
8,255.3	8,693.9	10,348.8	10,835.0	11,268.0	סך כל הנכסים
התחייבויות והון					
6,673.0	6,961.9	8,612.4	9,025.1	9,346.6	פקדונות הציבור
365.7	349.2	252.3	431.1	446.0	פקדונות מבנקים
2.3	4.7	7.3	4.1	2.0	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
561.1	651.9	672.5	488.7	501.4	התחייבויות אחרות
7,602.1	7,967.7	9,544.5	9,949.0	10,296.0	סך כל ההתחייבויות
653.2	726.2	804.3	886.0	972.0	הון
8,255.3	8,693.9	10,348.8	10,835.0	11,268.0	סך כל ההתחייבויות וההון

נספח 5 - מאזן מאוחד לסוף רבעון - מידע רב רבעוני

תמצית מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2021 ו-2022

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2021				2022				שנה
1	2	3	4	1	2	3	4	רבעון
נכסים								
3,844.2	3,819.0	3,485.4	3,634.2	3,871.8	3,956.9	3,694.2	3,576.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
777.0	1,050.7	797.7	742.7	771.0	818.6	798.6	795.0	ניירות ערך
5,239.6	5,414.6	5,471.7	5,575.0	5,599.6	5,812.8	5,982.8	6,056.5	אשראי לציבור, נטו
621.2	48.7	806.6	763.3	739.3	725.9	719.8	707.3	אשראי לממשלה
24.5	23.8	24.2	24.1	23.9	23.5	22.9	22.5	בניינים וציוד
0.4	0.2	0.4	1.0	1.5	4.0	9.4	11.8	נכסים בגין מכשירים נגזרים
90.8	96.1	102.0	94.7	101.8	105.5	104.8	98.9	נכסים אחרים
3.8	3.8	-	-	-	-	-	-	נכסים המוחזקים למכירה
10,601.5	10,456.9	10,688.0	10,835.0	11,108.9	11,447.2	11,332.5	11,268.0	סך כל הנכסים
התחייבויות								
8,821.0	8,823.9	8,868.9	9,025.1	9,278.1	9,580.6	9,435.5	9,346.6	פקדונות הציבור
246.2	68.3	469.4	431.1	467.3	484.6	452.0	446.0	פקדונות מבנקים
4.8	4.8	4.4	4.1	0.5	0.4	1.6	2.0	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
699.0	700.2	457.9	488.7	471.1	467.8	504.7	501.4	התחייבויות אחרות
9,771.0	9,597.2	9,800.6	9,949.0	10,217.0	10,533.4	10,393.8	10,296.0	סך כל ההתחייבויות
830.5	859.7	887.4	886.0	891.9	913.8	938.7	972.0	הון
10,601.5	10,456.9	10,688.0	10,835.0	11,108.9	11,447.2	11,332.5	11,268.0	סך כל ההתחייבויות וההון

ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process	ABC
האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותרו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.	
FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act	
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושליכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.	
LDC - Less Developed Country	
ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.	
LTV - Loan To Value Ratio	
היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).	
Middle Market	
פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.	
CDS - Credit Default Swap	
מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.	
CLS - Continuous Linked Settlement	
הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.	
Dodd-Frank	
תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.	
EMIR - European Market infrastructure Regulation	
רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.	
FHLMC - Freddie Mac	
סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).	
FNMA - Fannie Mae	
חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).	
GNMA - Ginnie Mae	
חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).	
Var - Value at Risk	
מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.	
איגוח	א
פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגום מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).	

	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הריבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות. אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הריבית והקרן בגין מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים. אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים. אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל. ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפרז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010. אשראי on call - אשראי הנפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
ב	באזל 2/ באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
ג	גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
ה	הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות ההון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי. הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי). הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך הלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית. הלוואה לדיור - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק: 1. ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוצה; 2. ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח; 3. ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים; 4. ההלוואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2. הלוואת בלו/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הריבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הריבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הריבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כלא צובר, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכוני האשראי בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליוני ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

ח

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של ההנהלה. צורך כזה יתכן שייוצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באינתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג לא צובר, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

	חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות. חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית. חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח. חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים. חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים. חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים. חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.
י	יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות. יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה. יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.
כ	כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה. כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו. כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.
ל	לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".
מ	מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הריבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים. מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר. מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים. מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ- מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא ריבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי BID ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווה, כמוגדר להלן: סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.
2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:
 - 10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

(1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;

(2) עסקת חליפין בריבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

(3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.

(4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:

עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימוש וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";

יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזז במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.

סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:

- א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
- ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.
- ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדד אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון ריבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק;
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ	פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:
	1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
	2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
	3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
	4. הפקדון אינו צמוד.
	פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא ריבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים בריבית בנק ישראל.
	פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.
	פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.
ק	קבוצת לוויים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לוויים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לוויים אחת.
	קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.
ר	רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
	ריבית בנק ישראל - ריבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.
	ריבית פריים - ריבית הנקבעת בכל בנק על בסיס ריבית בנק ישראל.
ש	שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:
	רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;
	רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;
	רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.
	שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.
	שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.
	שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.
	שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיוור יורדים, לוויים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.
	שיעור התשואה הפנימי (שתי"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.
	שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

- (1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (Pos) לחברות כרטיסי אשראי.
- (2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.
- (3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.
- (4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

ת תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.

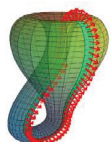
תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן וריבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של ריבית שנתית אפקטיבית.

אינדקס

מיסוי	118
מסים נדחים	118, 111
מסגרות אשראי	175, 24
מפקידים גדולים	59
נגזרים	146, 105, 57
נזילות	145, 57
ניירות ערך	123, 107, 26
ניתוח תרחישי קיצון	38
נכסי סיכון	141, 29
נכסים אחרים	132
סייבר	61, 11
סיכון אשראי	166, 125, 71, 38
סיכון מוניטין	72, 68
סיכון מימון	59
סיכון נזילות	145, 57
סיכון רגולטורי	69, 11
סיכון ריבית	70, 51
סיכון שוק	70, 51
סיכון תפעולי	71, 59
סיכון משפטי	71, 63
סיכון סביבתי	62
סיכונים אחרים	70, 64
עמלות	115, 22
ענפי משק	44
עסקאות עם צדדים קשורים	191, 186
ערך בסיכון (VAR)	52
פחת והפחתות	129, 107
פקדונות הציבור	132, 59, 26
פנסיה	133
צדדים קשורים	186
רווח למניה	121, 112
רכוש קבוע	210, 129, 107
שווי הוגן	180
שכר רואי חשבון המבקרים	203
תגמול	211
תיאבון לסיכון	38
תשואה להון	19

אומדנים חשבונאיים קריטיים	74
אסטרטגיה עסקית	9
אקטואריה	133, 109, 77
באזל	140, 27
בטחונות	39
בקרות	75
גידור	146, 105
דוח רווח והפסד	228, 227, 85
דוח על הרווח הכולל	89
דוח על השינויים בהון	91
דוח תזרים מזומנים	92
דוח רואי החשבון המבקרים	83
הון אנושי	210
הון והלימות הון	140, 27
הון מניות	140, 91
הון עצמי רובד 1	141, 29
הון רובד 2	141, 29
היבטי סביבה, חברה וממשל (ESG)	14
הלבנת הון	73, 66
הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	174, 128, 102, 175
הפרשה למסים על הרווח	118
הפרשה להפסדי אשראי	167, 125, 74
חובות בעייתיים	167, 125, 40, 39
חובות לא צוברים	167, 125, 40, 39
יחסי הון	141, 29
יחס כיסוי נזילות	147, 58
יחס מימון יציב	147, 58
יעד הון	140, 29
ירידת ערך	107
לקוחות עסקיים	152, 34, 31
לקוחות קמעונאיים	152, 33, 31
מאזן	90
מגזרי פעילות	213, 152, 30
מדד המחירים לצרכן	98, 17
מדיניות חשבונאית	94
מדיניות ניהול סיכונים	37
מזומנים ושווי מזומנים	122, 92
מחויבות בגין הטבות לפרישה	133, 109, 77
מינוף	146, 30

לכב'
מר אלון שפירא, סמנכ"ל
בנק מסד בע"מ

הערכת שווי הטבות עובדים – מאזן 31/12/2022

הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי בנק מסד להעריך את ההתחייבות שלו כלפי פנסיונרים ועובדים בגין תקופת הפרישה והטבות (להלן – "ההתחייבות"), בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

פרט לביצוע הערכה אקטוארית זו, ולדו"ח "אקטואר מתקף" שערכתי בעבר, אין לי כל קשרים עסקיים עם בנק מסד, חברות הבנות שלו, חברות קשורות לבנק, בעל עניין בבנק או כל גורם אחר העלולים להעלות ספקות באשר לאובייקטיביות שלי. לא קיימת תלות ביני ובין הבנק ועבודתי לא לוותה בהגבלות או בהתניות כלשהן אשר עשויות היו להשפיע על עבודתי.

היקף חוות הדעת האקטוארית

לצורך חישוב ההתחייבויות של הבנק, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי הבנק. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההתחייבות בדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני תקופות קודמות.

ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן.

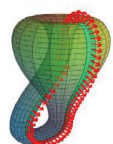
השכלה

תואר BA - סטטיסטיקה, אוניברסיטת חיפה.
תואר BA - שירותי אנוש, אוניברסיטת חיפה.
תואר MA - אקטואריה, אוניברסיטת חיפה.

אני מוסמך כאקטואר חבר מלא F.I.L.A.A, באגודת האקטוארים הישראלית ILAA,
הינה חברה באגודת האקטוארים הבינלאומית IAA.
CERA) Certified Enterprise Risk Actuary), מטעם האגודה הבינלאומית CGA.

ניסיון מקצועי

- עבדתי בכלל חברה לביטוח בתפקיד כלכלן / אקטואר בשנים 2005-2007.
- משנת 2007 ועד היום עובד כאקטואר במשרד אליאור ויסברג בע"מ ומתמחה ביעוץ אקטוארי בתחום יישום תקנים חשבונאיים בינלאומיים בעניין הטבות עובדים, ייעוץ אקטוארי בתחום ביטוח פנסיוני, ביטוח בריאות וסיעוד, ניהול סיכונים.

חוות הדעת

הערכתי את ההתחייבויות בהתאם לכללים אקטואריים מקובלים, הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי. ההנחות והשיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להנחיות וכללים המפורטים לעיל.

ההתחייבות המפורטת בדין וחשבון האקטוארי, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי התחייבות הולמת לכיסוי ההתחייבויות הבנק כלפי פנסיונרים ועובדים בגין תקופת הפרישה והטבות אחרות וכן את התחייבותו בגין עתודה לפיצויים מוגדלים ופנסיה תקציבית לעובדים בכירים.

אני מסכים שחוות דעתי זו תפורסם כחלק מהדוחות הכספיים למאזן הנוכחי.

ביקשתם שאחשב את ההתחייבות כלפי העובדים של הבנק בגין חובת פיצויים, שי לחג, הטבות לפנסיונרים, ימי מחלה, מענק ותק, המבוססת על הנתונים שנמסרו לי על ידכם, בהתאם להוראות בנק ישראל. ההתחייבות ליום המאזן היא כדלקמן:

לאחר תקופת העסקת העובד (כלל הטבות, חוץ ממענק יובל שמשולם בטרם סיום יחסי עובד מעביד) –
התחייבות ברוטו: 117,213 אלפי ₪
נכסי תכנית: 90,971 אלפי ₪

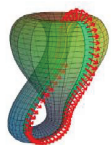
במהלך תקופת ההעסקה (מענקי יובל):
התחייבות ברוטו: 761 אלפי ₪.

רצ"ב טבלאות מפורטות בהמשך.

ההתחייבות העתידית ביום החישוב כלולה בהתחייבות האקטוארית הנ"ל.

בכבוד רב,

אלכסיי טרקשינסקי
אקטואר CERA F.I.L.A.A

תיאור של כל אחת מההטבות

פיצויים פיטורין:

הנחת הבנק היא שכל עובד שיעזוב או יפרוש לפנסיה יקבל פיצויי פיטורין כחוק (שכר אחרון כפול ותק) או הנכס הנצבר לזכותו. נכסי עובדים מעבר לחובת הפיצויים נחשבים "נכסים עודפים" ואינם כלולים החישוב האקטוארי. בהתאם לסקר העזיבה וצפי ההנהלה, במקרים מסוימים המעביד נוהג לשלם פיצויים מעל למינימום המתחייב עפ"י החוק.

שי לחג:

מתנה שמועברת לעובדים ולאוכלוסייה בפרישה כל שנה בפסח ובראש השנה. העלות הנוכחית לבנק הינו 865 ₪ בחג הפסח ועוד 300 ₪ בראש השנה. ערך השי לחג אינו מוצמד למדד וזאת עקב הסכם עם העובדים שנחתם בספטמבר 2009. על הטבה זו יש להוסיף מס שכר (17%) בגין עובדים ופנסיונרים, אבל לא בני הזוג. שי לחג ניתן גם לבן זוג של פנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.

הבראה:

הפנסיונרים (אבל לא לבני זוג) שפרשו לפני 1/7/2014 זכאים לקבל כל שנה שווי של 9 ימים של תעריף הבראה יומי 522 ₪ נכון ליום החישוב. סכום זה משולם פעם אחת בשנה (ההנחה היא שהתשלום מתבצע בסוף הרבעון השני בכל שנה). בעקבות הסכם שנחתם במהלך רבעון שלישי של 2009 עם העובדים, שונתה ההנחה לגבי הטבה זו באופן הבא: כל עוד גובה ההטבה מעל המינימום הנדרש לפי חוק, ההטבה לא צמודה למדד ותישאר בגובה הנומינלי הנוכחי. ברגע שהסכום על פי חוק (עקב הצמדתו למדד) משתווה לגובה של ההטבה, הסכום יוצמד למדד מאותו רגע והלאה. על ההטבה יש להוסיף מס שכר בשיעור 17%.

קאנטרי קלאב:

פנסיונר זכאי להשתתפות של הבנק בחברות של עובד בתרבות פנאי (קאנטרי, מכון כושר, בריכת שחיה) יש תקרה בהשתתפות לעובד ובנוסף יש מגבלת תקציב לתשלום הטבה זו לעובדים. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2017, היא 688 ₪. על הטבה זו יש להוסיף מס שכר בשיעור של 17%. ערך השי לחג אינו מוצמד למדד. ההטבה ניתנת גם לבן זוג של הפנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.

קייטנות:

פנסיונר שפרש לפני 1/7/2014 זכאי לקבל השתתפות הבנק בשליחת 2 ילדים/נכדים לקייטנות בקיץ. הטבה זאת מאוד תלויה במצב המשפחתי של הפנסיונר, מספר וגיל הילדים ונכדים של הפנסיונר. הטבה זו ניתנת בדרך כלל בחודשי הקיץ. על בסיס הנתונים שנמסרו לנו חישובנו את ההטבה הממוצעת שמשולמת לעובד שמנצל זכות זאת וסכום זה עומד על 650 ₪ לשנה נכון ליום החישוב, כאשר עיתוי התשלום הוא אמצע אוגוסט (רבעון שלישי). בדומה לשי לחג גם הטבה זו בעבר הייתה צמודה למדד והצמדה זו בוטלה בשנת 2010 בעקבות ההסכם שנחתם עם העובדים. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2021, היא 391.6 ₪. על הטבה זו יש להוסיף מס שכר בשיעור של 17%. ההטבה ניתנת גם לבן זוג של הפנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.

נופש לגימלאי:

גמלאי הבנק זכאי להחזר בגין נופש עד לסך 300 ₪ כנגד הצגת חשבונית. הנופש חייב להיות בארץ. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2013, היא 45 ₪. אין להוסיף מס שכר על הטבה זו.

מנוי לתאטרון:

לתיאטרונות שבהסדר חיוב של 65% מעלות המנוי, לתיאטרונות שאינם בהסדר החזר של 33% מעלות המנוי עד לתקרה של 400 ₪. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2017, היא 8 ₪. ההטבה כוללת זקיפת מס שכר.

מתנות לרגל אירועים:

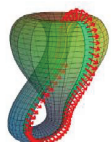
הולדת ילד/ה, בר/בת מצווה של בן/בת נכד/נכדה, בן/בת התחתן/ה, הולדת נכד/ה שווי ההטבה 350 ₪. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2012, היא 57 ₪. אין להוסיף מס שכר על הטבה זו.

מתנת גיוס:

גמלאי הבנק זכאי לקבל תיק לנכדו/נכדתו (2 נכדים בלבד) בעת גיוס/ה לצה"ל. עלות משוערת 200 ₪. אין להוסיף מס שכר. לצורך החישוב ובהעדר מידע אחר, הנחנו שהמתנות ייתנו בהגיע הגימלאי לגיל 75 ולגיל 80.

סל אבלים:

במקרה של מוות מדרגה ראשונה, עלות משוערת 1,100 ₪, אין להוסיף מס שכר.

• **ימי מחלה:**

העובדים צוברים זכאות לימי מחלה של 25 יום בשנה (30 יום במקרה של עובד שעובד 6 ימים בשבוע), אין תקרה לימי מחלה. ימים אלו ניתן להשתמש בהם/לנצלם או, במידה והניצול של ימי מחלה היה נמוך, ניתן לקבל פיצוי/מענק בפרישה לפנסיה מוקדמת או פנסיה לפי גיל. במקרה מוות ימי מחלה ניתנים כפיצוי/מענק אם העובד נפטר. מענק ימי מחלה הינו 20% משווי ימי המחלה הלא מנוצלים אם שיעור הניצול הוא מתחת ל- 36%, או 15% אם שיעור הניצול נע בין 36% ל- 65%. אם שיעור הניצול עולה על 65%, העובד אינו זכאי למענק כלל. החישוב מבוסס על שיעור ניצול ימי מחלה הנוכחי של כ"א מהעובדים ובהתאם לשיעור הניצול זה מותאם מפתח התשלום לפי התנאים לעיל. עלות יום מחלה נכון ליום החישוב מדווחות ע"י הבנק. הפרשה להטבה זו כוללת העמסות של מס שגר.

• **מענק 25 שנה:**

כל עובד בנק זכאי לקבל מענק בגובה משכורת חודשית אחת בהגיעו לוותק של 25 שנים בניכוי תקופות חל"ת. רכיבי משכורת לצורך הטבה נקבע ע"י הבנק. עלות המענק לבנק כוללת ביטוח לאומי והפרשות סוציאליות (ביחד כ- 26%). הפרשה להטבה זו כוללת העמסות של מס שגר וביטוח הלאומי.

• **בדיקות רפואיות:**

ההטבה כוללת השתתפות של הבנק בבדיקות רפואיות שנתיות. החל מ- 12/2013, נערך חישוב בדומה להטבות האחרות. עלות ההטבה הממוצעת לעובד, על פי נתוני 2012, היא 29 ₪.

• **ביטוח רפואי:**

פנסיונרים של הבנק (העובד בלבד ללא בן זוג) זכאים להשתתפות בהוצאות עבור ביטוח רפואי/סיעודי במידה והם מחזיקים פוליסת ביטוח. השתתפות הבנק מוגבלת ולבנק אין עד היום אף פנסיונר שמנצל הטבה זו. בשלב זה לא כללנו הערכה להתחייבות זו בהנחה שהיא לא מהותית.

• **צבירת זכויות על פני תקופת העבודה:**

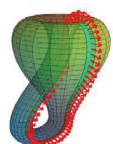
ההתחייבות בגין זכויות העומדות לתשלום בעת הפרישה או לאחר מכן (פדיון ימי מחלה והטבות לפנסיונרים) פרוסה לפי קו ישר על פני התקופה מכניסת העובד לעבודה ועד למועד הפרישה הצפוי. ההתחייבות בגין מענק ותק פרוסה על פני תקופת המענק.

אוכלוסייה הרלוונטית לכל אחת מההטבות:

פעילים (זכאים לכל ההטבות, למעט דמי הבראה וקייטנות):	246
חברי הנהלה (זכאים להטבות פנסיונרים. אינם זכאים למענק ותק, הבראה, ימי מחלה וקיטנה):	4
פנסיונרים: (זכאים להטבות פנסיונרים, אבל לא למענק ותק וימי מחלה):	68
שאיירי פנסיונרים (חלק מההטבות):	12

הנחות דמוגרפיות וכלכליות:

- **לוח חיים:**
בהתאם להנחיית המפקח על הבנקים, ההערכה מבוססת על לוחות תמותה עדכניים לחברות הביטוח ושיטת החישוב כפי שמפורט בחוזר האוצר, ביטוח 2022-9-18 שפורסם ע"י אגף שוק ההון, ביטוח והחיסכון.
- **נכות:**
כפי שמפורט בחוזר האוצר, ביטוח 2013-3-6 שפורסם ע"י אגף שוק ההון, ביטוח והחיסכון.

• **תחלופת העובדים :**

הנחת עזיבת העובדים מבוססת על מחקר לשנים 2014-2019 מוצגים להלן, שיעור משוקלל של עזיבה עם / ללא מוגדלים הינו כ 1.0%.

גיל	אחוז עזיבה מוגדלים	וותק	אחוז העזיבה רגילה	וותק	אחוז העזיבה רגילה
15	0.00%	12	1.7%	1	23.9%
41	0.05%	13	1.5%	2	19.2%
51	0.11%	14	1.4%	3	15.2%
58	0.58%	15	1.3%	4	11.8%
61	1.54%	16	1.1%	5	9.1%
64	1.82%	17	0.8%	6	6.9%
66	0.00%	18	0.8%	7	5.2%
		19	0.8%	8	3.9%
		20	0.8%	9	3.0%
		21+	0.0%	10	2.4%
				11	1.9%

• **שיעור היוון נומינלי שנתי :**

ריבית אג"ח ממשלתית שקלית בתוספת מרווח קונצרני, על פי הנחיית המפקח על הבנקים. שיעור ההיוון נומינלי שנתי למכלול ההטבות ליום המאזן הוא 4.39%.

• **שיעור אינפלציה צפויה :**

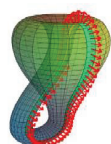
מבוסס על פער בין אג"ח ממשלתי שקלי לצמוד (שתואם ששת"פ של כ"א מהם) עומד על 2.63%.

• **הנחת גידול השכר העתידית (משקף הסכם שכר שנחתם ב1/2020) :**
שיעור גידול שכר נומינאלי שנתי הינו 3.02%.

• **ניצול ימי מחלה :** בהתאם לניצול ימי המחלה האישי של כל אחד מהעובדים.

• **גיל פרישה צפוי :** להערכת הבנק, 67 לגברים ו- 65 לנשים.

• **שיעור מס שכר :** 17%, כפי שהיה במועד החישוב.

ריכוז התחייבויות ונכסים, באלפי ₪:

התחייבויות	מועד הדיווח	פיצויים	פיצויים מוגדלים	פדיון מחלה	לפנסיונרים	מענק פרישה	סה"כ	מענק 25
יתרת פתיחה	30/9/22	(90,142)	(5,771)	(8,932)	(7,203)	(2,290)	(114,338)	(763)
יתרה סגירה	31/12/22	(91,630)	(5,876)	(9,744)	(7,430)	(2,533)	(117,213)	(761)
שינוי		(1,488)	(105)	(812)	(227)	(243)	(2,875)	2

נכסים	מועד הדיווח	פיצויים	פיצויים מוגדלים	פדיון מחלה	לפנסיונרים	לפנסיונרים	סה"כ	מענק 25
יתרת פתיחה	30/9/22	89,458					89,458	
יתרה סגירה	31/12/22	90,971					90,971	
שינוי		1,513					1,513	

חבות נטו - י.פ.	30/9/22	(684)	(5,771)	(8,932)	(7,203)	(2,290)	(24,880)	(763)
חבות נטו - י.ס.	31/12/22	(659)	(5,876)	(9,744)	(7,430)	(2,533)	(26,242)	(761)

השפעת מבחני רגישות, בשינוי של 1% (לא כולל מענקי יובל):

מבחן	פיצויים נטו	פיצויים מוגדלים	פדיון מחלה	הטבות פנסיונרים	מענק פרישה	סה"כ שינוי
היוון + 1.0%	444	522	931	919	195	3,011
היוון - 1.0%	(831)	(609)	(1,084)	(1,156)	(221)	(3,901)
מדד + 1.0%	352	0	0	(72)	0	280
מדד - 1.0%	(520)	0	0	36	0	(484)
עזיבה + 1.0%	63	(4,628)	1,032	307	203	(3,023)
עזיבה - 1.0%	(70)	4,078	(1,134)	(372)	(227)	2,275
שכר + 1.0%	(1,610)	(621)	(1,107)	0	(225)	(3,563)
שכר - 1.0%	552	542	966	0	201	2,261